

Závěrečná správa o plnění opatření vyplývajících z Národního programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020

Uznesením vlády SR č. 25/2014 bol schválený materiál *„Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020“*. Základným cieľom Národného programu bolo prostredníctvom definovaných úloh a opatrení zabezpečiť dosahovanie pokroku v oblasti ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím uznaných Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a pokroku pri ich používaní. Opatrenia obsiahnuté v Národnom programe boli zostavené podľa oblastí na základe jednotlivých článkov Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Na jeho tvorbe sa podieľali zástupcovia ústredných orgánov štátnej správy, verejnej správy a podľa čl. 4 ods. 3 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „dohovor“) aj osoby so zdravotným postihnutím prostredníctvom svojich reprezentatívnych organizácií, pričom každé 2 roky sa vykonávala jeho aktualizácia a vyhodnocovanie.

Materiál *„Správa o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020 a návrh na jeho aktualizáciu“* (schválený uznesením vlády SR č. 587/2016) bol prvou súhrnnou správou o plnení úloh vyplývajúcich z Národného programu, pričom dokumentuje plnenie úloh za obdobie rokov 2014 – 2015. Súčasne v ňom boli zapracované jednotlivé záverečné odporúčania Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím, ktoré boli Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky zaslané na základe obhajoby Východiskovej správy Slovenskej republiky k Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v apríli 2016.

Uznesením vlády SR č. 357/2018 bola schválená *„II. Správa o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020 a návrh na jeho aktualizáciu“*, ktorá hodnotí stav plnenia opatrení za obdobie rokov 2016 - 2017.

Za účelom poskytnutia komplexnej informácie o stave plnenia opatrení v hodnotiacom období rokov 2018 – 2019 bola vypracovaná *„Závěrečná správa o plnění opatření Národního programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020“*.

Pre účely tohto dokumentu a z neho vyplývajúcich aktivít a dokumentov sa pod pojmom rod rozumie pojem pohlavie a pod pojmom rodová rovnosť rozumie rovnosť mužov a žien v súlade s terminológiou uvedenou v Ústave SR, v primárnom práve EÚ, v Dohovore OSN o práva osôb so zdravotným postihnutím a v kodifikovanom štátnom jazyku. Rodovým aspektom sa rozumie odlišný prístup k mužom a ženám.

Návrh opatření

4.1. Zvyšovanie povedomia

Strategický cieľ:

Zvýšiť povedomie celej spoločnosti, a to aj na úrovni rodín, o postavení osôb so zdravotným postihnutím a podporiť rešpektovanie práv a dôstojnosti osôb so zdravotným postihnutím.

4.1.1. Šíriť povedomie o Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a o Agende 2030 ako nástroji na jeho implementáciu

Spôsob plnenia:

Zabezpečiť informačné aktivity, odborné prednášky, konferencie a kampane zamerané na problematiku Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a jeho súvislosť s Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj, tlač a distribúciu informačných brožúr pre subjekty verejnej správy a širokú verejnosť. Zvyšovať informovanosť zástupcov jednotlivých rezortov o Dohovore. Prostredníctvom spolupracujúcich subjektov identifikovať cieľové skupiny a prezentovať príklady dobrej praxe.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Spolupracujúce subjekty: ÚV SR, UPPVII, MDV SR, MF SR, MPRV SR, MH SR, MO SR, MV SR, MŽP SR, MŠVVŠ SR, MZ SR, MK SR, MZVAEZ SR, MS SR, územná samospráva, NROZP v SR

Navrhovateľ: MPSVR SR

Odpôčet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Úrad vlády Slovenskej republiky

Úrad vlády SR mal v roku 2018 spustenú reklamnú kampaň s Eugenom - sprievodcom eurofondovými projektmi, kde sa zamerával aj na problematiku osôb so zdravotným postihnutím. Úrad vlády SR taktiež podporuje aktivity smerujúce pre pomoc osôb so zdravotným postihnutím a aktívne ich prezentuje na svojom profile celosvetovej internetovej sociálnej siete.

Problematika osôb so zdravotným postihnutím je zachytená v reklamnom spote - "Bezbariérový prístup"¹.

Reklamná kampaň bola vo výraznej miere podporená a odvysielaná v médiách so silným zásahom a po celom Slovensku. Následne spomenutá aj v interných materiáloch, časopise a inej komunikácii.

Príkladom dobrej praxe aktivít smerujúcich pre pomoc osôb so zdravotným postihnutím je účasť Úradu vlády SR na 19. ročníku (7.6.2019) verejnej zbierky Belasý Motýľ. Vybierané finančné prostriedky slúžia na kúpu kompenzačných pomôcok pre ľudí s nervovo-svalovými ochoreniami. Túto aktivitu Úrad vlády SR prezentoval na svojom profile celosvetovej internetovej sociálnej siete Facebook.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

¹ https://youtu.be/SgKjL_E_6hE

MPSVR SR uverejňuje aktuálne informácie týkajúce sa dohovoru na svojom webovom sídle a zástupcovia MPSVR SR sa pravidelne zúčastňujú na rôznych seminároch a konferenciách:

- 30.1.2018 - Brusel - pracovné stretnutie expertov k implementácii smernice o sexuálnom zneužívaní detí so zdravotným postihnutím, ktoré bolo organizované Európskou komisiou DG Home Affairs and Migration. Cieľom predmetného workshopu bolo diskutovať o problémoch so sexuálnym zneužívaním detí v jednotlivých krajinách v európskej únii a priblížiť európskej komisii aké právne úpravy tohto problému existujú v jednotlivých štátoch ako aj ako prebieha ochrana detí so zdravotným postihnutím na súdnych konaniach,

- 13. - 14.3.2018 – Budapešť - konferencia Social and technological innovations - The full participation of persons with disabilities/Sociálne a technologické inovácie pre osoby so zdravotným postihnutím. V rámci predsedníctva Maďarskej republiky Vyšehradskej skupiny V4. Predmetom konferencie bola prezentácia technologických noviniek pre osoby so zdravotným postihnutím, ktoré pomôžu prekonávať bariéry vo fyzickom priestore ako aj digitálnom prostredí a uľahčia osobám sa ľahšie začleniť do spoločnosti. Medzi ďalšie témy konferencie možno zaradiť aj priame skúsenosti prezentujúcich s identifikáciu a odstraňovaním prekážok a bariér brániacich prístupnosti, ktoré sa vzťahujú, okrem iného, aj na: budovy, cesty, dopravné a iné vnútorné a vonkajšie zariadenia, vrátane škôl, obytných budov, zdravotníckych zariadení a pracovísk, informačné, komunikačné a iné služby, vrátane elektronických a pohotovostných služieb,

- 19.11.2018 - Praha - konferencia „Zadávaní zakázek podle nejlepšího poměru ceny a kvality“. Hlavnou témou konferencie bola prezentácia metódy „Best value“. Konferencia bola organizovaná Zväzom stavebných podnikateľov Slovenska, Asociácie pre rozvoj infraštruktúry v spolupráci s Európskou investičnou bankou, Ministerstvom infraštruktúry a životného prostredia Holandska,

- 3.- 4.12.2018 – Brusel - konferencia ku dňu osôb so zdravotným postihnutím, ktorá bola organizovaná Európskou komisiou v spolupráci so zástupcami Pracovnej skupiny na vysokej úrovni pre oblasť zdravotného postihnutia. Konferencia bola zameraná aj na Európsky rok kultúrneho dedičstva a v tejto súvislosti bola veľmi diskutovaná prístupnosť kultúrnych pamiatok v členských krajinách EU. Boli robené odpočty, že čo všetko sa už podarilo dosiahnuť v rámci debarierizácie kultúrnych pamiatok v krajinách EU. Súčasťou konferencie bolo aj odovzdávanie cien za Najprístupnejšie mesto „Access City Award“,

- 13. - 14.5. 2019 – Brusel - zasadanie Pracovného fóra pre implementáciu dohovoru spojené so zasadnutím Pracovnej skupiny na vysokej úrovni pre oblasť zdravotného postihnutia. Fórum združuje zástupcov zodpovedných za vykonávanie a monitorovanie dohovoru na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni; sú to kontaktné miesta, koordinačné mechanizmy a monitorovacie mechanizmy. Nosnými témami zasadnutia Pracovného fóra boli participácia na politickom živote, uplatňovanie práv podľa dohovoru a synergia medzi dohovorom a ostatnými medzinárodnými dohovormi,

- 11. - 13.6. 2019 – Ľubľana - Konferencia na vysokej úrovni o rovnosti v zdraví Urýchlenie pokroku smerom k zdraviu a Prosperujúce životy pre všetkých vo WHO - Európsky región. Na konferencii sa zúčastnili členské štáty, medzinárodné organizácie a občianska spoločnosť, aby zhodnotili doterajší pokrok a diskutovali o tom, ako urýchliť pokrok smerom k

dosiahnutiu zdravšieho a prosperujúceho života pre všetkých v európskom regióne WHO. Zvýšenú pozornosť treba venovať rovnosti v zdraví, rovnosti medzi mužmi a ženami a právo na najvyššiu dosiahnuteľnú úroveň zdravia,

- 23.10. 2019 – Brusel - pravidelné zasadnutie Pracovnej skupiny na vysokej úrovni pre oblasť zdravotného postihnutia. Zástupcovia OSN prezentovali stratégiu na integráciu osôb so zdravotným postihnutím v rámci OSN, táto je zameraná najmä na sprístupnenie priestorov OSN pre osoby so zdravotným postihnutím, školenia zamestnancov OSN o problematike osôb so zdravotným postihnutím, sprístupnenie websídiel a materiálov pre osoby so zmyslovým postihnutím a návrh primeraných úprav pre zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím v rámci inštitúcií OSN,

- 28. - 29.11.2019 – Brusel - konferencia ku dňu osôb so zdravotným postihnutím, ktorá bola organizovaná EK v spolupráci so zástupcami Pracovnej skupiny na vysokej úrovni pre oblasť zdravotného postihnutia. Tento rok bolo 10. Výročie súťaže bezbariérovosti miest Access city awards. Konferencia začala prezentáciou postupu hodnotenia Európskej stratégie pre oblasť zdravotného postihnutia, išlo najmä o štatistické údaje týkajúce sa účasti na procese hodnotenia, počtu zodpovedaných otázok, problematické oblasti (najmä vzdelávanie, zdravotníctvo a rovnosť v prístupe ku osobám so zdravotným postihnutím),

- 3.12. 2019 – Brusel - prvé rokovanie Pracovnej skupiny SPC k problematike dlhodobej starostlivosti. Bol predstavený cieľ pracovnej skupiny, vypracovanie správy na úrovni EK z oblasti dlhodobej starostlivosti. Ako podklad bude použitá správa z roku 2014 "Adequate social protection for long-term care needs in an ageing society",

- 24. - 25.1.2018 - odborný workshop, ktorý zorganizovala Agentúra EU pre základné ľudské práva (FRA). Hlavnou témou boli otázky spojené s procesom deinštitucionalizácie (ďalej len „DI“) na Slovensku,

- 9 – 10.4.2018 - stretnutie členov pracovnej skupiny v Omšeni k reforme opatrovníckeho práva,

7.6. – 8.6.2018 – seminár „Výzvy včasnej intervencie na Slovenku“, ktorú zorganizovala Asociácia poskytovateľov a podporovateľov včasnej intervencie, za účasti prezidentky medzinárodnej organizácie špecializovanej na včasnú intervenciu. Seminár bol zameraný na základné princípy efektívnej včasnej intervencie: podpora celej rodiny, poskytovanie zmysluplnej podpory vedúcej k inklúzii dieťaťa so zdravotným postihnutím a jeho rodiny, zabezpečenie spolupráce a koordinácie všetkých služieb rodiny, tím skúsených odborníkov z rôznych profesií, z ktorých jeden je kľúčovým pracovníkom pre rodinu,

- 15.6.2018 - medzinárodná konferencia, ktorú organizovalo Výskumné a školiace centrum bezbariérového navrhovania CEDA FA STU v rámci projektu: UNIALl – Prístupnosť vysokoškolského vzdelávania pre študentov so špecifickými potrebami. Seminár bol zameraný najmä na témy: monitorovanie a hodnotenie celkovej prístupnosti VŠ prostredia, nástroje psychometrického testovania študentov VŠ s poruchami učenia, nástroje psychometrického testovania študentov VŠ s poruchami učenia, nástroje na zlepšenie podporných služieb – slovník posunkového jazyka a virtuálny sprievodca, metodika univerzálnej prístupnosti VŠ prostredia,

- 22.6.2018 – konferencia „Nezávislý život— čo to pre nás znamená“, ktorú organizovala Socia spolu s Radou pre poradenstvo v sociálnej práci, Národnou radou občanov so zdravotným postihnutím v SR a poslankyňou EP Janou Žitňanskou. Inšpiráciou konferencie bolo vydanie Všeobecného komentáru k článku 19 dohovoru: Žiť nezávisle a byť začlenený do komunity,
- 11.9.2018 – hematoonkologické ochorenia – diskusné fórum,
- 4.10.2018 – panelová diskusia k problematike vodiaceho psa, ktorú organizovalo o.z. Výcviková škola pre vodiace a asistenčné psy. Obsahom panelovej diskusie bolo: zhrnutie legislatívneho rámca, týkajúceho sa psov so špeciálnym výcvikom, pod ktorý patria aj vodiace psy, ako aj súčasné postavenie vodiaceho psa v legislatíve a z toho vyplývajúce pozitíva aj negatíva, príklady porušenia, ktoré sú spôsobené neznalosťou legislatívy a jej nedodržiavaním, odporúčaním konkrétnych postupov, ktoré môžu majitelia vodiacich psov uplatniť pri diskriminačnom správaní, odporúčaním zrealizovať osvetovú kampaň pre verejnosť a podnikateľský sektor,
- 22. - 26.10. 2018 Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti zorganizoval „Týždeň otvoreného vládnutia 2018“,
- 24.10.2018 – organizácia CVEK odprezentovala na 12 prípadových štúdiách mieru zapájania zraniteľných skupín do tvorby verejných politík na štyroch úrovniach (lokálna, mikroregionálna, regionálna a národná),
- 25.10.2018 – oficiálne otvorenie centra BIVIO pre ľudí s mentálnym postihnutím (sociálny podnik). Autormi projektu sú riaditeľka Republikovej centrality Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR Iveta Mišová a nezávislý expert v oblasti kultúry osôb so zdravotným postihnutím Marián Horanič. V centre je pracovňa, kaviareň, reštaurácia, hotel a rehabilitačno-vzdelávacie centrum, ktoré má kapacitu desať klientov. Okrem prípravy na zamestnanie ponúka centrum Bivio aj niekoľko pracovných miest pre zdravotne postihnutých,
- 13.11.2018 - seminár „Práva osôb so zdravotným postihnutím a Agenda pre udržateľný rozvoj 2030“, na ktorom sa venovali Agende pre udržateľný rozvoj 2030 ako nástroju na podporu implementácie dohovoru,
- 20.11.2018 - verejná prezentácia pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík, ktorú organizoval Splnomocnenec pre občiansku spoločnosť. Hlavnou témou podujatia bol proces zapájania verejnosti do tvorby verejných politík, jeho prínos, bariéry, nástrahy a výzvy s dôrazom na dosiahnuté výsledky a získané poznatky o participačnom procese,
- 26.11.2018 - odborný seminár v Poprade na tému "Vybrané skupiny ohrozených detí, hodnotenie rizík a plánovanie intervencií" (s doc.PhDr.Matouškom),
- 11.12.2018 - záverečná konferencia projektu „Práva osôb so zdravotným postihnutím a Agenda udržateľného rozvoja 2030“, ktorý realizovala Národná rada občanov so zdravotným postihnutím s finančnou podporou MS SR. Predmetom konferencie bola prezentácia výsledkov participačných seminárov a diskusia o Agende 2030 pre udržateľný rozvoj ako o nástroji na podporu implementácie dohovoru,

- 5.2.2019 - podujatie Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti pod názvom „Participácia, moja láska“ - prezentácia výstupov zapojených expertov z analytických expedícií národného projektu Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík,

21.5.2019 - seminár „Prechod k nezávislému životu a komunitnej starostlivosti – finančné nástroje EÚ na podporu rozvoja komunitných služieb pre osoby so zdravotným postihnutím: osobná asistencia a osobné rozpočty“ Hlavnými cieľmi seminára boli témy: posilniť kapacity na miestnej, regionálnej a národnej úrovni na rozvoj opatrení podporujúcich prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť, s využitím nástrojov financovania EÚ a podporovať kapacitu osôb vyžadujúcich si podporu, najmä tých z marginalizovaných skupín, aby sa aktívne podieľali na tvorbe podporných systémov a služieb v komunite,

- 5.6.2019 – stretnutie partnerov projektu Innovation for dementia (INDEED). Projekt INDEED bol podporený v rámci Dunajského národného programu. Zapojených bolo 10 krajín dunajského regiónu a Zástupcom projektu na Slovensku je Centrum MEMORY. Cieľom projektu bolo aj na Slovensku podporiť vzdelávanie v oblasti demencie, podporiť komunikáciu a interakciu medzi profesionálmi pracujúcimi naprieč témou demencie a otvoriť tému demencie podnikateľskému prostrediu, podporiť vznik služieb pre ľudí s demenciou,

- 20.8.2019 – pracovné stretnutie k hodnoteniu Európskej stratégie pre oblasť zdravotného postihnutia pre Európsku komisiu. Témou boli hlavné zmeny, ku ktorým došlo v SR v oblastiach, ktoré identifikovala stratégia, ako aj to, do akej miery tieto zmeny súviseli so stratégiou, resp. boli prijímané na základe iných impulzov. Oblasť: prístupnosť, participácia, rovnosť, zamestnanosť, vzdelávanie a odborná príprava, sociálna ochrana, zdravie a externá činnosť,

- 20.– 23.9.2019 - Putovný festival slovenského posunkového jazyka, ktorý organizoval Slovenský zväz nepočujúcich a bol zameraný na používanie slovenského posunkového jazyka (s možnosťou vyskúšať si slovenský posunkový jazyk formou minikurzu),

29.10.2019 - okrúhly stôl na tému „Postavenie psa so špeciálnym výcvikom ako kompenzačnej pomôcky a súvisiace dopady na každodenný život zrakovo postihnutých ľudí“. Stretnutie bolo súčasťou schválených aktivít projektu „Tvorba a optimalizácia lepšej verejnej politiky v záujme odstraňovania bariér spoločenského začlenenia zrakovo postihnutých“ - financovaný z Európskeho Sociálneho fondu v rámci Operačného programu Efektívna Verejná Správa,

18.11.2019 – seminár k problematike občanov so zdravotným znevýhodnením v rámci projektu „Zraniteľní v digitálnom veku“ - (výmena názorov a skúseností zástupcov samospráv, MPSVR SR, zariadení sociálnych služieb a organizácií občanov so zdravotným znevýhodnením),

19.11.2019 – okrúhly stôl na tému „Potreby detí so zdravotným postihnutím v škole“, ktorý organizovala Komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím.

Príkladmi dobrej praxe za dané obdobie sú napr.: zriadenie Slovenskej autority Braillovho písma na pôde Slovenskej knižnici pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči (ďalej len „SKN“), Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti

v Slovenskej republike a realizácia výzvy "Vývoj nových zariadení podporujúcich sociálnu integráciu osôb so zdravotným postihnutím", zameranej na prevenciu a elimináciu všetkých foriem diskriminácie osôb so zdravotným postihnutím.

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Podujatie sa konalo 19.10.2018 a 25.6.2019 v STM Múzeu dopravy v Bratislave so zameraním na podporu a propagáciu stredného odborného vzdelávania v doprave a poštových službách.

Na podujatí „Kam po skončení základnej školy – ŠTUDUJ DOPRAVU“ v Bratislave, ktoré organizovalo MDV SR, Slovenské Národné stredisko pre ľudské práva zabezpečilo pre návštevníkov prednášku s názvom „Ľudské práva, práva detí a nediskriminácia v doprave“. Cieľom prednášky bolo informovať najmä deti a mládež o nediskriminácii v doprave v nadväznosti na ochranu ľudských práv vrátane práv detí a osôb so zdravotným postihnutím.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Rezort MF SR – zamestnáva dostatočný počet zamestnancov so zdravotným postihnutím cca 200 osôb a plní povinný podiel zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím zadávaním zákazky, pri ktorých sa odoberajú služby poskytované občanmi so zdravotným postihnutím v chránených dielňach (napr. nákup kancelárskeho materiálu, mikulášske balíčky pre zamestnancov a podobne).

MF SR zabezpečilo pre osoby so zdravotným postihnutím elektronické služby – informácie o daniach, podnety, oznámenia, sťažnosti a podobne.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Základné informácie o dohovore sú zverejnené na vývesnej tabuli osobného úradu, ktorá je voľne prístupná všetkým zamestnancom.

Zamestnanci MPRV SR sú pri nástupe do zamestnania v rámci adaptačného programu informovaní o ratifikovanom dohovore. V priebehu rokov 2018-2019 bolo pravidelne organizované adaptačné vzdelávanie pre všetkých novonastúpených zamestnancov služobného úradu MPRV SR, celkom 12x, s počtom zamestnancov 184.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

V roku 2018 MH SR pripravilo v spolupráci so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva 2 odborné aktivity – semináre „Rovnaké zaobchádzanie a oblasť práce“ a „Zdravotné postihnutie a oblasť práce“ (jún 2018), na ktorých sa zúčastnili zamestnanci MH SR a zamestnanci podriadených organizácií MH SR (SOI, Rudné bane, SBA, Puncový úrad SR).

Seminár „Rovnaké zaobchádzanie a oblasť práce“ bol zameraný na rovnaké zaobchádzanie na pracovisku vo vzťahu zamestnávateľ – zamestnanec, rovnosť medzi mužmi a ženami vo vzťahu k zamestnávaniu/podnikaniu, rovnaké odmeňovanie za prácu, situáciu žien, mladých ľudí, seniorov a zdravotne postihnutých na trhu práce (práva žien, mladých, seniorov, zdravotne postihnutých) a na prípadové štúdie k jednotlivým témam.

Seminár „Zdravotné postihnutie a oblasť práce“ pojednával najmä o rovnosti príležitostí a skúseností osôb so zdravotným postihnutím v oblasti zamestnávania/podnikania, zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím v štátnej, verejnej správe či súkromnej sfére a zamerail sa najmä na prípadové štúdie k jednotlivým témam.

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky

V rámci povinných predmetov Základy práva, Pracovné a správne právo a Právna administratíva sa na Akadémii ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika so sídlom v Liptovskom Mikuláši zabezpečila výučba problematiky právneho postavenia osôb so zdravotným postihnutím, a to prostredníctvom výučby katalógu základných práv a slobôd, ich ústavnej a medzinárodnoprávnej garancie, ako aj prostredníctvom výučby osobitnej právnej pozície týchto osôb v pracovnoprávných vzťahoch v zmysle zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, s dôrazom na zásadu zákazu diskriminácie a osobitných oprávnení osôb so zdravotným postihnutím pri výkone závislej práce, či prostredníctvom výučby osobitného postavenia osôb so zdravotným postihnutím v oblasti pôsobnosti trestného práva.

Dohovor je stručne rozoberaný aj v rámci výučby predmetov Sociológia a Sociológia armády v téme Sociálna diferenciácia a stratifikácia, práva marginalizovaných skupín v spoločnosti.

Prednášky, semináre, cvičenia vo vysokoškolskej výučbe študentov, putovná výstava pod záštitou ministra obrany SR „Národná prezentácia umenia handicapovaných umelcov SR“ na MO SR a na Medzinárodných leteckých dňoch SIAF 2016 na Sliači.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Dňa 19.10.2019 sa pri príležitosti Svetového dňa bielej palice uskutočnila celoslovenská dopravnopreventívna akcia „Biela palica“ v spolupráci s Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ďalej len „ÚNNS“), ktorej cieľom bolo upozorniť vodičov na chodcov so zrakovým postihnutím, ktorí sa pohybujú s bielou palicou či vodiacim psom.

Dopravnopreventívna akcia sa uskutočňuje jedenkrát ročne pri príležitosti Svetového dňa bielej palice.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

MŽP SR šíri povedomie o dohovore, najmä prostredníctvom zverejňovania relevantných a aktuálnych informácií na svojom webovom sídle.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

MŠVVaŠ SR v roku 2019 organizovalo v spolupráci so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva odborný seminár „Rovnosť a nediskriminácia v kontexte Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím“. Školenia sa zúčastnilo 11 zamestnancov MŠVVaŠ SR.

V roku 2018 bola obnovená ministerkou školstva pozícia Mládežnícky delegát SR pri OSN. Úlohou Mládežníckeho delegáta je šíriť povedomie o všetkých cieľoch v rámci Agendy 2030 medzi mladými ľuďmi prostredníctvom workshopov a rôznych diskusií, ale aj na sociálnych sieťach, kde túto tému propaguje. Jedným z cieľov Agendy 2030 je zabezpečiť inkluzívne, spravodlivé a kvalitné vzdelávanie a podporovať celoživotné vzdelávacie príležitosti pre všetkých, vrátane osôb so zdravotným postihnutím.

MŠVVaŠ SR každoročne vydáva Pedagogicko-organizačné pokyny pre školy, školské zariadenia a ich zriaďovateľov, v ktorých odporúča veku primeraným spôsobom informovať deti a žiakov o zmysle a príslušných ustanoveniach dohovoru (Pedagogicko-organizačné pokyny na šk. rok 2018/2019; Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2019/2020).

Orgány územnej samosprávy a orgány miestnej štátnej správy, ako zriaďovatelia škôl a školských zariadení, organizovali pracovné porady riaditeľov škôl a školských zariadení zamerané aj na šírenie povedomia o dohovore a o Agende 2030 ako nástroji na jeho implementáciu.

Školy deklarovali sprístupňovanie informácií o dohovore :

- v školských vzdelávacích programoch; deťom a žiakom boli sprístupňované informácie najmä na vyučovacích predmetoch napr. občianska výchova, etická výchova, náboženská výchova, v rámci prierezových tém (zaradenie témy „Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím“ na vyučovacom predmete občianska náuka v rámci tematického celku „Ľudské práva“);
- organizovaním a účasťou na besedách, výtvarných a literárnych aktivitách, vernisážach, interaktívnych prezentáciách, aktivitách informatívneho a charitatívneho charakteru, tvorbou plagátov, násteniek, portfólií a i.

Z konkrétnych aktivít tohto opatrenia uvádzame napr.:

- špeciálna základná škola, Martin, realizuje projekty súvisiace s bližším poznaním problematiky ľudí s postihnutím – „Krajina dobra“ a „Pomôž mi dokážem to sám“, ktorý je organizovaný za spoluúčasti študentov Gymnázia J. Lettricha v Martine
- špeciálna základná škola, organizačná zložka Spojenej školy, Malé Tatry 3, Ružomberok, pravidelne organizuje v rámci Svetového dňa povedomia o autizme Benefičné podujatie „Žijeme medzi vami“
- spolupráca so slovenskou televíziou (TV 2 – relácia „Cesta“ – natočenie dokumentu o výchove a vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím v Špeciálnej základnej škole Ružomberok
- konferencia – „Deň povedomia o autizme“.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

V zmysle dokumentu Východiská implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, schválený vládou SR, ktorý obsahuje aj explicitné zmienky o zdravotnom postihnutí, celkom 11 výskytov, je umožnené nastaviť účinné nástroje podpory rýchlejšej a rovnomernejšej implementácie dohovoru vo všetkých oblastiach, MZ SR i prostredníctvom zástupcov sekundárneho kontaktného miesta koordinuje mechanizmus šírenia povedomia o dohovore vrátane odbornej garancie v procese prípravy rôznych dokumentov a správ.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

MK SR a Národné osvetové centrum dňa 3.10.2018 zrealizovali odborné interaktívne vzdelávacie podujatie pod názvom „Otvorené – ústretové – prístupné (kultúrne inštitúcie na ceste k debarierizácii)“ zamerané na zlepšenie prístupu ku kultúre pre osoby so zdravotným postihnutím a skvalitnenie procesu debarierizácie organizácií v pôsobnosti MK SR.

Národné osvetové centrum v súlade s cieľom zabezpečiť informačné aktivity publikovalo v odbornom časopise Sociálna prevencia č. 1/2018 tematický príspevok autorky B. Horváthovej „Terapeutická a sociálna pomoc zdravotne znevýhodneným klientom.“. V odbornom časopise Sociálna prevencia č. 2/2019 bol publikovaný tematický príspevok S. Holúbkovej „Právo na aktívny život v kultúre pre ľudí so zdravotným postihnutím“.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

MZVaEZ SR na svojom webovom sídle pravidelne aktualizuje informácie týkajúce sa dohovoru.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Prehľad školení, odborných seminárov, osvetových aktivít vo vzťahu k vecnej pôsobnosti rezortu spravodlivosti ako spolupracujúcemu subjektu sú uvedené v odpočte plnenia opatrenia 4.7.9.

Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím

Úrad komisára neustále šíri povedomie o dohovore, o čom svedčia rôzne aktivity – výjazdové dni komisárky v mestách SR, aktívna účasť na rôznych konferenciách, odborných seminároch, podujatiach a aktivitách organizovaných mimovládnyimi organizáciami, účasť v pracovných skupinách na zmenu legislatívy, poskytovanie poradenstva, odborné články.

Podrobne o našich aktivitách informujeme na webovom portáli komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím².

Banskobystrický samosprávny kraj

Seminár „Ľudské práva (ako na to ?)“ zameraný na aplikáciu ľudských práv v sociálnych službách.

V rokoch 2018 a 2019 sa zamestnanci zariadení sociálnych služieb (ďalej len „ZSS“) BBSK zúčastňovali rôznych akreditovaných vzdelávaní zameraných na oblasť dodržiavania ľudských práv v sociálnych službách organizovaných vzdelávacími agentúrami (napr. v Tatra akadémii v Prievidzi témy: Ľudské práva v sociálnych službách – dobrá prax, Prostriedky obmedzenia klienta v sociálnych službách) a iné témy vzdelávacích agentúr, kde sa problematika ľudských práv riešila sprostredkované. V roku 2019 prebiehalo v ZSS BBSK vzdelávanie, ktoré realizovala TERRA GRATA, n.o. v rámci výzvy MPSVR SR Poradenstvo a osвета v oblasti prevencie a eliminácie diskriminácie.

Na medzinárodnej konferencii „Múzeá a galérie bez bariér“, venovanej sprístupňovaniu múzeí a galérií znevýhodneným skupinám obyvateľstva, sa v roku 2019 zúčastnili zamestnanci Pohronskeho múzea v Novej Bani a Horehronského múzea v Brezne.

Novohradské múzeum a galéria v Lučenci spolu so Základnou organizáciou ÚNNS v Lučenci v roku 2019 pripravili prednášku, prostredníctvom ktorej návštevníkom priblížili vnímanie výstavy a diel zrakovo postihnutými osobami.

Bratislavský samosprávny kraj

BSK v rámci cyklu vzdelávacích seminárov realizoval:

- dňa 28.02.2018 seminár zameraný na oblasť voľnočasových aktivít z oblasti športu v živote ľudí so zdravotným postihnutím, určený pre poskytovateľov sociálnych služieb, prijímateľov sociálnych služieb, ich rodinných príslušníkov a verejnosť.
- dňa 04.12.2019 seminár na tému partnerstva a sexuality ľudí s mentálnym postihnutím v živote ľudí so zdravotným postihnutím, určený pre poskytovateľov sociálnych služieb, prijímateľov sociálnych služieb, ich rodinných príslušníkov a verejnosť.

Zariadenia sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK aktívne pracujú s témou práv osôb so zdravotným postihnutím. Prijímatelia sociálnych služieb sa pravidelne zúčastňujú kultúrnych, spoločenských, dobrovoľníckych a športových aktivít v komunite, v ktorej žijú a ktoré napomáhajú integrovať sa do komunitného prostredia, čím zároveň rozvíjajú svoj tvorivý, umelecký a intelektuálny potenciál; organizovanie „Dní otvorených dverí“ určených pre širokú verejnosť; prezentácia spôsobu života v zariadeniach a spôsoboch odbornej práce v zariadeniach prezentovanej v médiách (RTVS)

Košický samosprávny kraj

KSK v roku 2019 organizoval akciu „Deň zdravia KSK“ za účelom prezentácie špecializovaného poradenstva pre osoby so zdravotným postihnutím (napr. ÚNNS, zväz diabetikov...) ako aj za účelom prezentácie zariadení sociálnych služieb.

² www.komisarprezdravotnepostihnuty.sk

KSK organizuje každoročne festival tvorivosti zdravých a zdravotne postihnutých detí a mládeže "MOSTY BEZ BARIÉR". Festival je posolstvom spolupráce, prezentáciou tvorivosti, nadania a spolupráce.

Festival dramatickej tvorivosti klientov domovov sociálnych služieb „Most úsmevov“, ktorý predstavuje a konfrontuje rôzne štýly práce v oblasti tvorivej dramatiky. S Mostom úsmevov v rokoch 2018 a 2019 je úzko spätá účasť a prezentácia zariadení sociálnych služieb na festivale VIRVAR.

Ďalej sú to: dni otvorených dverí zariadení sociálnych služieb, Zlatý Slávik (spevážka súťaž), Tancuj srdcom (tanečno – pohybová súťaž), športové hry pre prijímateľov zariadení sociálnych služieb, každoročne sú organizované plavecké preteky v spolupráci so zariadením sociálnych služieb DOMKO, Košice (ide o aktivitu s medzinárodnou účasťou), výstava fotografií zo zariadenia sociálnych služieb DOMKO (v roku 2018 na veľvyslanectve v ČR a Grécku a v roku 2019 v Dánsku), petangový turnaj v zariadení MEREMA MODRÁ v júni 2018, účasť prijímateľov sociálnych služieb na Medzinárodných rybárskych pretekoch v Šoporni v júni 2018, v roku 2019 účasť na kultúrnom podujatí „Úsmevy pre Košice“, prezentácia fotografií na MPSVaR SR, MF SR a Mestskom úrade v Žiline.

V roku 2018 2019 boli v zariadeniach sociálnych služieb, ako aj na Úrade KSK organizovaný týždeň dobrovoľníctva s cieľom šíriť osvetu a pomoc pre osoby so zdravotným postihnutím.

Nitriansky samosprávny kraj

NSK vydával v rokoch 2018 – 2019 mesačník „ŽUPNÉ NOVINY“, v ktorých sa široká verejnosť okrem iného môže dozvedieť zaujímavosti zo života osôb so zdravotným postihnutím.

Prešovský samosprávny kraj

Organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK informujú o potrebe dodržiavania základných ľudských práv a slobôd a dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. V zariadeniach sociálnych služieb boli spracované smernice v súvislosti s napĺňaním štandardov kvality v zmysle prílohy č.1 zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách.

PSK spolupracuje s príslušnými organizáciami, ktoré sa podieľajú na plnení tohto opatrenia a to s ÚNNS ako aj s Úniou sluchovo postihnutých.

Trenčiansky samosprávny kraj

TSK realizoval cezhraničný projekt „Spoločná cesta k novému domovu“ (v období 2/2018 do 5/2019) s partnermi z ČR, ktorého cieľom bolo zvýšenie povedomia predstaviteľov samospráv ako aj širokej verejnosti o problematike Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a z neho vyplývajúceho smerovania rozvoja sociálnych služieb v SR. Ťažiskovou témou informačných aktivít projektu bola DI veľkokapacitných zariadení sociálnych služieb a rozvoj komunitných služieb v regióne TSK v kontexte práv zdravotne postihnutých osôb a nezávislého života:

- tlač informačných letákov o podpore komunitných služieb a nezávislého života a ich distribúcia širokej verejnosti,
- výroba propagačného spotu o právach osôb so zdravotným postihnutím, jeho zverejnenie na webovej stránke VÚC a distribúcia na mini DVD,
- informačné aktivity v obciach regiónu zamerané na zvýšenie informovanosti starostov obcí, poslancov a občanov o Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, jeho uplatňovaní v praxi smerom k DI, komunitným sociálnym službám a nezávislému životu.

- prezentovanie príkladov dobrej praxe z Českej republiky, exkurzia pre verejnosť do komunitných zariadení sociálnych služieb v ČR.

Uplatňovanie ľudských práv osôb so zdravotným postihnutím sa v TSK propaguje vo vzťahu ku komunite rôznymi odbornými prednáškami, spoločenskými podujatiami, vystúpeniami, oslavami, ktoré organizujú štatutári verejných i neverejných poskytovateľov sociálnych služieb spolu s prijímateľmi sociálnych služieb (napr. Dni otvorených dverí, Dni rodiny, športové hry, Deň otvorených dverí TSK, vianočné trhy spojené s predajom výrobkov, ktoré zhotovili prijímatelia sociálnych služieb, vianočné besiedky s kultúrnym programom prijímateľov za účasti žiakov materských ale aj základných škôl a pod.).

Trnavský samosprávny kraj

TTSK realizoval aktivity, ktorých cieľom je šírenie povedomia týkajúceho sa práv osôb so zdravotným postihnutím:

- 9. a 10. ročník Konferencie s medzinárodnou účasťou „Dobrá prax, naša inšpirácia“ v spolupráci s Trnavskou univerzitou,
- 8. a 9. ročník Konferencie „Trinásta komnata“ v spolupráci s DSS Zavar,
- 1. ročník Konferencie „Zneužívanie a násilie na starších“ nový fenomén spoločnosti,
- 1. ročník Konferencie „Autizmus“ samota ktorá neboli,
- 11. a 12. ročník „Župnej paralympiády TTSK“ športové podujatie s medzinárodnou účasťou.

Vzdelávacie aktivity reflektujú na potrebu plnenia podmienok kvality v zariadeniach sociálnych služieb. Vytvárajú sa rôzne informačné materiály v podobe ľahko čitateľného textu, tak aby boli prístupné osobám so zdravotným postihnutím.

Žilinský samosprávny kraj

V roku 2018 a 2019 ŽSK prostredníctvom 26 účelne zlúčených zariadení sociálnych služieb pokračoval v šírení práv osôb so zdravotným postihnutím.

Celkovo 12 poradenských centier poskytovalo základné sociálne poradenstvo pre osoby v rôznych krízových situáciách, z toho 3 poskytujú špecializované sociálne poradenstvo (2 pre osoby s Alzheimerovým ochorením a 1 pre osoby ohrozené správaním iných osôb, alebo sú obeťami správania iných osôb). V novozriadenom Rodinnom centre pomoci v Žiline (2018) sa poskytuje okrem základného sociálneho poradenstva aj právne a psychologické poradenstvo.

V roku 2018 ŽSK zriadil Nadáciu pre podporu rodiny za účelom pomoci jednotlivcom a rodinám, ktoré sa v dôsledku živelnnej pohromy, závažného a náhleho ochorenia alebo tragickej udalosti nemôžu realizovať v riadnom sociálnom prostredí. Pomoc rodinám a jednotlivcom môže byť poskytovaná aj pri znížení pracovnej schopnosti žiteľa rodiny.

4.1.2. Zvyšovať informovanosť odbornej aj laickej verejnosti o živote, právach a schopnostiach osôb so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Zvyšovať informovanosť odbornej a laickej verejnosti o živote osôb so zdravotným postihnutím, prostredníctvom RTVS.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: RTVS

Spolupracujúci subjekt Rada RTVS

Navrhovateľ: NROZPvSR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Rozhlas a televízia Slovenska

Televízia :Spravodajstvo - denné správy v slovenskom posunkovom jazyku a Správy RTVS tlmočené do posunkovej reči + cyklické relácie Cesta, TKN, Moja diagnóza, Família, Generácia – zlaté roky života,

Rozhlas: Spravodajstvo + príspevky v prúdovom vysielaní Rádia Slovensko, Rádia Regina.

Špeciálne zamerané vysielanie RTVS k Medzinárodnému dňu sluchovo postihnutých (28.9.),celý deň na Jednotke aj Dvojke programy so skrytými aj otvorenými titulkami, večerníčky tlmočené do posunkovej reči, k Medzinárodnému dňu nevidiacich(13.11.) celý deň programy na oboch okruhoch s audiokomentármi.

4.1.3. Zamerat' školskú politiku a prax na otázky antidiskriminácie, rôznorodosti, rovného zaobchádzania a implementovať ju do vzdelávacích programov na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému.

Spôsob plnenia:

Podporovať a realizovať vzdelávacie programy a prezentačné aktivity o problematike zdravotného postihnutia a dodržiavania ľudských práv.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR

Spolupracujúce subjekty: ŠPÚ, VÚDPaP, VÚC, Okresné úrady v sídle kraja – odbory školstva

Navrhovateľ: MŠVVŠ SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – čiastočne splnené

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Slovenská republika, ako riadny člen „Európskej agentúry pre rozvoj špeciálneho vzdelávania“ – ústrednej organizácie na európskej úrovni v oblasti špeciálneho a inkluzívneho vzdelávania, ktorá si kladie za cieľ zlepšiť koncepciu vzdelávania a prax pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, vrátane rovnosti príležitostí, prístupnosti, inkluzívneho vzdelávania, podpory kvality vzdelávania a pod. pri zohľadnení rozdielov v politikách jednotlivých krajín a ich kontextu pripravovala v rokoch 2018 a 2019 požadované podklady pre analýzu špeciálneho a inkluzívneho vzdelávania a podieľala sa na projektoch a programe Európskej agentúry pre špeciálne a inkluzívne vzdelávanie, a to v súlade s harmonogramom a požiadavkami medzinárodnej inštitúcie (Členstvo Slovenskej republiky s Európskou agentúrou pre špeciálne a inkluzívne vzdelávanie a ich spolupráca vyplýva z uznesenia vlády SR č. 682/2011 v znení UV SR č. 480/2012).

Školy implementovali témy antidiskriminácie, akceptovania rôznorodosti a rovného zaobchádzania v školských vzdelávacích programoch (najmä vo vyučovacích predmetoch náuka o spoločnosti, etická výchova, občianska náuka, do medzipredmetových vzťahov a priezračných tém...) na všetkých úrovniach vzdelávania, v súlade s platnými právnymi predpismi, prijatými medzinárodnými dohodami a odporúčaniami MŠVVaŠ SR uvedenými v Pedagogicko-organizačných pokynoch na šk. rok 2018/2019 a 2019/2020.

Z vecne príslušných dokumentov, z ktorých pedagogickí a odborní zamestnanci vychádzali uvádzame napr. Koncepciu boja proti extrémizmu na roky 2015 - 2019, Národnú

stratégiu na ochranu detí pred násilím, Plán výchovy k ľudským právam, Stratégiu prevencie kriminality a iné.

Školy upravili a užšie vymedzili aktivity zamerané na problematiku zdravotne postihnutých a dodržiavania ľudských práv. Sú to najmä aktivity kde sa stretávajú intaktní žiaci a žiaci so zdravotným postihnutím, kde žiaci prezentujú svoje vedomosti, zručnosti, talenty, nadanie s cieľom vzájomnej tolerancie a kooperácie. Napr. podujatie Mosty bez bariér, Integračík, Slnko v duši (výstava prác žiakov špeciálnych škôl a zariadení výtvarná súťaž), Nie sme rovnakí, ale sme si rovní, Biela ceruzka (finančná zbierka pre nevidiacich), Belasý motýľ (finančná zbierka pre pomoc ľuďom so svalovou dystrofiou), výstava prác žiakov špeciálnych škôl a zariadení „Slnko v duši“ a pod.

V školách a školských zariadeniach boli realizované a podporované programy, prednášky, besedy, výcvikové skupiny a iné preventívne aktivity so zameraním na problematiku dodržiavania a akceptácie ľudských práv, informatívneho charakteru s dlhodobým efektom a dopadom na podporu prosociálneho správania detí a žiakov.

MŠVVaŠ SR s cieľom podporovať a šíriť hodnoty a kultúru tolerancie medzi mladými ľuďmi poverilo organizáciu IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže prípravou a realizáciou programu „Škola bez nenávisti“. Tento program nadväzuje na kampaň „Bez nenávisti na internete“ Rady Európy. Zámerom programu je implementácia štandardu kvality v oblasti prevencie šikanovania, kyberšikanovania a nenávistných prejavov na základných a stredných školách, čo priamo súvisí s antidiskrimináciou a budovaním tolerantnejšieho a inkluzívnejšieho prostredia. Po úspešnom pilotnom ročníku, ktorý sa realizoval v roku 2018, navýšilo MŠVVaŠ SR finančnú podporu pre tento projekt na rok 2019. Do programu bolo v školskom roku 2019/2020 zapojených 23 škôl.

Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie sa okrem iného zameriavali aj na prevenciu nežiaduceho sociálneho správania eliminovanie rasizmu, diskriminácie, intolerancie u žiakov na 2. stupni, participovali na národnom projekte „Škola otvorená všetkým“, ktorý nadväzoval na projekty MRK I - Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít, MRK II - Inkluzívny model vzdelávania na predprimárnom stupni školskej sústavy a PRINED - Projekt inkluzívnej edukácie. Škola priateľská k deťom - projekt UNICEF, projekt Inklúzia je predpokladom k úspechu, zvyšovanie kvality vzdelávania rozvíjajúceho princípy inklúzie, Olympiáda ľudských práv, workshopy na tému migrácie a xenofóbie.

Školy problematiku antisemitizmu sprístupňovali formou prezentácie krátkych dokumentárnych filmov o koncentračných táboroch, spoločné čítanie literatúry s tematikou holokaustu, exkurzia do koncentračného tábora; prednáškami organizovanými SNSLP; výtvarnými súťažami napr. „Nie sme rovnakí, ale sme si rovní.“.

V priebehu roka 2018 sa SR zapojila do prieskumu Európskej agentúry zameraného na stanovenie priorít ročného pracovného programu Európskej agentúry. V rámci diseminačnej činnosti boli priamo riadené organizácie MŠVVaŠ SR a pedagogické fakulty v SR informované o cieľoch a činnosti Európskej agentúry.

Štátny pedagogický ústav, ktorý je priamo riadenou organizáciou MŠVVaŠ SR aktívne participoval na dvoch polročných zasadnutiach a pracovných rokovaniach členov zboru reprezentantov a národných koordinátorov Európskej agentúry (25. – 26. 4. 2018 Zúrich, Švajčiarsko; 24. – 25. 10. 2018 Viedeň, Rakúsko).

V roku 2018 boli zverejnené nasledovné výstupy projektov Európskej agentúry, do ktorých bola zapojená i SR: Evidence of the Link Between Inclusive Education and Social Inclusion: Final Summary Report (záverečná správa zameraná na súvislosti medzi inkluzívnym vzdelávaním a sociálnou inklúziou); Financing Policies for Inclusive Education

Systems: Resourcing Levers to Reduce Disparity in Education (analýza a zistenia týkajúce sa inkluzívnych vzdelávacích systémov – správa vychádza z projektu o finančných politikách); Financing Policies for Inclusive Education Systems: Final Summary Report (stručná správa poskytuje prehľad o projekte Finančné politiky pre inkluzívne vzdelávacie systémy); Key Actions for Raising Achievement: Guidance for teachers and leaders (usmernenia pre riaditeľov škôl, učiteľov a ďalších odborníkov týkajúce sa zvyšovania výsledkov žiakov); The European Agency Statistics on Inclusive Education 2016 Dataset Cross-Country Report (správa sa zameriava na súbor údajov EASIE 2016); European Agency Statistics on Inclusive Education: Key Messages and Findings (správa poskytuje „interpretáciu“ súborov údajov z rokov 2014 a 2016, zdôrazňuje kľúčové závery a zistenia zo súborov údajov, ktoré sú dôležité pre prácu členských krajín Európskej agentúry); European Agency Statistics on Inclusive Education: Methodology Report – Updated 2018 (správa poskytuje informácie o metodike, ktorá bola použitá na zber údajov uskutočnených v roku 2018 pokrývajúcich školský rok 2016/2017); Country Policy Review and Analysis: Methodology Report – Revised 2018 (dokument predstavuje metodiku a materiály, ktoré boli vypracované v rámci aktivít na preskúmanie a analýzu politiky krajiny, táto verzia správy predstavuje aktualizáciu informácií uvedených v pôvodnej metodologickej správe a pokrýva práce, ktorá sa v súčasnosti vykonávajú).

Zároveň v roku 2018 zverejnila Európska agentúra v slovenskom jazyku výstupy projektov: Inkluzívne vzdelávanie v ranom detstve: nové pohľady a nástroje – záverečná súhrnná správa; Predčasné ukončenie školskej dochádzky a žiaci s postihnutím a/alebo so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – záverečná súhrnná správa; Zvyšovanie úrovne výsledkov všetkých žiakov v inkluzívnom vzdelávaní – záverečná súhrnná správa; Dôkazy o súvislosti medzi inkluzívnym vzdelávaním a sociálnou inklúziou – záverečná súhrnná správa (všetky finálne správy za členské krajiny Európskej agentúry vrátane Slovenskej republiky a výstupy projektov³).

V priebehu roka 2019 bol pripravený podklad za SR, ktorý bol zameraný na súčasné opatrenia pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Zároveň bola pripravená správa za krajinu Prevencia zlyhania školy: preskúmanie potenciálu inkluzívnych vzdelávacích politík a ich vzťahu k systému a jednotlivcom; revízia správy Podpora inkluzívnych vedúcich zamestnancov školy; aktualizácia anglicko-slovenského glosára odbornej terminológie; správa národných koordinátorov k prieskumu o činnosti Európskej agentúry v krajine od júla 2018 do septembra 2019.

Účasť zástupcov SR na pracovných rokovaníach členov zboru reprezentantov a národných koordinátorov Európskej agentúry (20. – 24.5. 2019, Štokholm, Švédsko; 4. – 6.11.2019, Budapešť, Maďarsko). Témy rokovania: „Inklúzia detí so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním“; „Od segregovaného poskytovania vzdelávania k inkluzívnemu školskému systému: stratégie a bariéry“. Správy zo zasadnutí sú zverejnené na webovom sídle MŠVVaŠ SR.

Banskobystrický samosprávny kraj

Antidiskriminačný program „Bud’me ľudia“, zameraný na medzilľudské vzťahy a ľudské práva, realizovala Stredná odborná škola v Žarnovici, ktorá sa okrem toho zapojila do kampane na podporu ľudí postihnutých Downovým syndrómom – Ponožková výzva; do projektu Biela pastelka; uskutočnila Deň zdravého životného štýlu – prednášky zamerané na

³ <https://www.european-agency.org/>

škodlivosť drog, workshopy o ochorení HIV, výchovný koncert Trinásta komnata s protidrogovou tematikou; grafickú súťaž Obchodovanie s ľuďmi a iné.

Podujatia, ktoré sa týkajú uvedenej úlohy, už viac rokov pre stredné školy v BBSK pripravuje Centrum voľného času – JUNIOR v Banskej Bystrici (hlavne podujatia zamerané na boj proti šikanovaniu a kyberšikanu, workshopy: Tolerancia – fakt alebo fikcia, Kultúry a sekty, Drogy, alkohol a fajčenie a iné).

Bratislavský samosprávny kraj

Žiaci škôl sa zapájajú do aktivít a projektov organizovaných na podporu osôb so zdravotným postihnutím, do celonárodných zbierok, ako napríklad Biela pastelka, Dni nezábudiek, Dni Duševného zdravia.

Košický samosprávny kraj

Spolu sa na stredných školách (ďalej len „SŠ“) v sledovanom období zrealizovalo 1 156 aktivít pre celkovo viac než 29 000 žiakov SŠ. Súčasťou práce Centra voľného času – bola aj Olympiáda ľudských práv. Aj v sledovanom období centrum pokračovalo v sérii školení pre stredoškolákov zameraných na ľudské práva s témou: Občianske a politické práva, demokracia, diskriminácia, rasizmus, xenofóbia.

Centrum voľného času v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o dotáciu na ochranu ľudských práv a slobôd 2017 získalo grant na projekt s názvom Aj Teba sa to týka! – VZDELÁVANIE MLÁDEŽE K ĽUDSKÝM PRÁVAM.

Zároveň v rámci Programu pre mládež MŠVVaŠ SR: PRIORITY/D/2/2018 získalo grant na projekt s názvom: Selektuj informácie nie ľudí! - Formovanie hodnotových postojov mladých ľudí. Projekt bol zameraný na prehĺbenie poznatkov a získanie kompetencií mládeže v oblasti aktivít rozvíjajúcich kritické myslenie a mediálnu gramotnosť mladých ľudí ohrozených radikalizmom, xenofóbiou a extrémizmom, za účelom formovania hodnotových postojov a eliminácie nenávisťných prejavov.

Nitriansky samosprávny kraj

SŠ sa úspešne zapájali do projektovej činnosti pod názvom Zdravie a bezpečnosť v školách. Oblasťou podpory boli aktivity a programy zamerané na formovanie vzťahu žiakov k životnému štýlu, ochrany telesného a duševného zdravia, skvalitňovania psychosociálnej klímy v školách, odstraňovania zdraviu škodlivých vplyvov a prevencia rizikového správania. Úspešnými realizátormi boli Stredná odborná škola techniky a služieb, Tovarnícka 1609, Topoľčany, Gymnázium Nitra a Stredná odborná škola technická, Vráble.

MŠVVaŠ SR vyčleňuje každoročne finančné prostriedky na rozvojové projekty pod názvom „Regionálna a multikultúrna výchova žiakov patriacich k národnostným menšinám“. SŠ sú úspešné pri realizácii projektov, ktorými prispievajú k vzájomnému spoznávaniu, odbúraniu predsudkov, prispievajú k multikultúrnemu dialógu, k rovnému zaobchádzaniu a rešpektovaniu rôznorodosti. K úspešným školám sa zaraďujú: Stredná odborná škola techniky a služieb - Múszaki és Szolgáltatási Szakközépiskola, Šahy, Stredná odborná škola technická - Múszaki Szakközépiskola, Komárno.

V roku 2018 bolo z rozpočtu NSK na podporu športu schválených celkovo 789 projektov vo výške 890 000 €. V roku 2019 bolo podporených 798 projektov tiež vo výške 890 000 ;€.

Prešovský samosprávny kraj

Školy sa aktívne zapájajú do projektov ako: Červené stužky, Hodina deťom, Deň narcisov, Biela pastelka, Deň slnečníc a pod... Počet uskutočnených akcií zameraných na danú problematiku je 6 – 11 za školský rok.

Niektoré školy, ktoré majú možnosť, spolupracujú s tretím sektorom: komunitné centrá, občianske združenia-Návrat, Venuša, Liga za duševné zdravie, Náš dom, Barlička, chránené dielne a pod.

Trenčiansky samosprávny kraj

Vo výchovno-vzdelávacom procese sú realizované nasledujúce aktivity:

- prednášky pre žiakov na rôzne témy (Trendy a zdravotné riziká, Duševné zdravie, Beseda s príslušníkmi policajného zboru (ďalej len „PZ“) – trestnoprávna zodpovednosť mladistvých, Sociálno-psychologický výcvik na zlepšenie klímy v triede, Prejavy foriem nenávisti na internete, diskriminácia, xenofóbia a rasizmus, prejavy intolerancie v spoločnosti, bezpečné správanie na sociálnych sieťach, implementácia „Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím“, „Extrémizmus“ a „Ľudské práva“),
- olympiáda ľudských práv – úspešný študent postúpil až do celoslovenského kola.
- v rámci občianskej náuky škola uskutočnila aktivitu v tvorbe plagátov na tému STOP RASIZMU.
- katedra politológie Trenčianskej univerzity A. Dubčeka v Trenčíne v spolupráci so SOŠ Pruské zrealizovali workshop v rámci projektu: „Prevencia nenávistných a extrémistických prejavov- mládež v centre pozornosti“.

Trnavský samosprávny kraj

Žiaci SŠ sa v spolupráci s Políciou SR, centrom pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len „CPPPaP“) a školskými psychológmi zúčastňujú mnohých prednášok a besied so zameraním na prevenciu drogových a iných závislostí, na témy extrémizmus a jeho prejavy, trestnoprávna zodpovednosť pre mladistvých, obchodovanie s ľuďmi, šikana a kyberšikana, o medziľudských vzťahoch a tolerancii ľudí so zdravotným znevýhodnením a mnohých iných. Týmto témam sa venuje pozornosť aj na vyučovacích hodinách, najmä na hodinách etickej výchovy a občianskej náuky.

Žiaci taktiež navštevujú Múzeum holokaustu v Seredi a židovský cintorín v Hlohovci, organizujú charitatívne koncerty pre choré deti a spolužiakov v núdzi. Študenti SOŠ informatiky a služieb Dunajská Streda organizujú deň dobrovoľnosti – poskytujú kadernícke a kozmetické služby obyvateľom domovu dôchodcov, SOŠ stavebná Dunajská Streda spolupracuje so zdravotne znevýhodnenými žiakmi zo Spojenej školy. Školy sa zapájajú aj do zbierok ako Hodina deťom a Deň narcisov.

Žilinský samosprávny kraj

ŽSK každoročne organizuje výchovné koncerty pre žiakov SŠ, ktoré sú zamerané na prevenciu rôznych sociálno-patologických javov. Jedným z hlavných cieľov výchovných koncertov je poukázať aj na problematiku extrémizmu, diskriminácie a intolerancie v spoločnosti a zdôrazniť negatívne dôsledky uvedených foriem správania.

V rámci koncertov spolupracovali s o. z. Škola života, o. z. BSOS a preventistami z KR PZ v Žiline. Viaceré SŠ sa zapájajú do verejných zbierok, ktoré sú určené pre osoby so zdravotným postihnutím.

Organizovanie súťažného podujatia Parádny deň – cca 1000 zdravých a osôb so zdravotným postihnutím súťaží v netradičných disciplínach. ŽSK podporil sumou cca 7000 €.

ŽSK podporil financovanie výchovných koncertov sumou 6 600 €.

ŽSK podporuje aj zamestnávanie školských psychológov a školských špeciálnych pedagógov v školách a školských zariadeniach. V školách ŽSK pôsobí 17 školských psychológov, 3 špeciálni pedagógovia, 59 výchovných poradcov, 42 kariérnych poradcov a 59 koordinátorov prevencie kriminality a sociálno-patologických javov

4.1.4. Zvyšovať informovanosť odbornej aj laickej verejnosti o živote, právach a schopnostiach osôb so zdravotným postihnutím prostredníctvom knižníc v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR s cieľom odbúravať bariéry, zabezpečiť rovnosť príležitostí a predchádzať diskriminácii a všetkým formám násilia v predmetnej oblasti.

Spôsob plnenia:

Realizovať akvizície študijnej literatúry s problematikou zdravotného postihnutia a vypracovávať rešerše s touto tematikou. Organizovať diskusie, výstavy a iné podujatia zvyšujúce informovanosť verejnosti o živote osôb so zdravotným postihnutím, napr. pri príležitosti medzinárodného dňa zdravotného postihnutia.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MK SR

Spolupracujúce subjekty: knižnice v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR, VÚC

Navrhovateľ: MK SR

Odpočít plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Knižnice v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR majú vo svojich fondoch pre širokú verejnosť dostupné dokumenty o dohovore s možnosťou absenčného alebo prezenčného vypožičania a na základe individuálneho dopytu zabezpečujú rešerše s touto problematikou.

SKN má výhradné postavenie v oblasti zabezpečovania prístupnosti k informáciám pre osoby so zrakovým postihnutím a pre osoby s inými poruchami čítania v SR. Knižničný fond SKN v prístupných formátoch predstavuje jedinečný zdroj pre šírenie literatúry, poézie, filmov a ďalších relevantných informácií v celej svojej rozmanitosti pre túto skupinu obyvateľstva.

Banskobystrický samosprávny kraj

Krajská knižnica Ľ. Štúra vo Zvolene

Poskytuje pre zrakovo znevýhodnených používateľov čítaciu stolovú lupu, ktorá slúži na štúdium kníh, novín a časopisov z fondu knižnice. Knižnica spolupracuje s domovom sociálnych služieb (ďalej len „DSS“) Symbia a domovom dôchodcov a domovom sociálnych služieb (ďalej len „DDaDSS“) Záhonok vo Zvolene, pre ktorých uskutočnila 8 podujatí.

Knižnica M. Hrebendu v Rimavskej Sobote

Realizuje interaktívne informačné hodiny zamerané na informovanosť verejnosti o živote osôb so zdravotným postihnutím, výstavy organizované v súčinnosti s OZ Slnko pre všetkých, ako aj tvorivé dielne s inštruktormi s rôznou tematikou pre osoby so zdravotným postihnutím. Podujatia sú zamerané na socializáciu v bežnom živote, podporu vitality a zlepšenie zručností. Organizujú sa v komunitnej miestnosti s bezbariérovým prístupom a s didaktickou technikou.

Knižnica J. Kollára v Kremnici

Má záujem priblížiť sa k svojim čitateľom, ktorí zo zdravotných dôvodov nemôžu prísť do knižnice a preto imobilným občanom poskytuje službu Kniha bus – donáška kníh až domov. Realizuje výchovno-vzdelávacie podujatia pre deti a študentov škôl pre osoby so sluchovým postihnutím v rámci mesta Kremnica. Knižnica pripravila podujatia pre prijímateľov DSS v Ladomerskej Vieske.

Hontiansko-novohradská knižnica A. H. Škultétyho vo Veľkom Krtíši

Organizovala 7 besied o živote nevidiacich a nepočujúcich, 12 informačných príprav s prezentáciou služieb pre osoby so zdravotným postihnutím (Špeciálna základná škola vo Veľkom Krtíši a Slovenský zväz zdravotne postihnutých). Realizovala 15 zážitkových čítaní o živote zdravotne postihnutých osôb a 6 vedomostných súťaží žiakov Špeciálnej základnej školy vo Veľkom Krtíši s rôznym zdravotným postihnutím. Knižnica ponúka 2 ročníky časopisu pre slabozrakých Priezor, poskytuje 2 ks lupy pre slabozrakých používateľov. Nová webová stránka knižnice spĺňa kritériá zvukového výstupu, zväčšovania písma a farebného kontrastu pre slabozrakých a nevidiacich.

Verejná knižnica M. Kováča v Banskej Bystrici

Prezentovala svoje služby pre nultú triedu Základnej školy Podlavice v Banskej Bystrici, taktiež pre prijímateľov s mentálnym postihnutím nad 18 rokov DSS Prameň v Banskej Bystrici. Knižnica je úspešná svojimi aktivitami pre hospitalizovaných detských pacientov v Základnej škole pri Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou v Banskej Bystrici. Pre seniorov DDaDSS Sénium v Banskej Bystrici pripravila tréningy pamäte a komunitné podujatia. V rámci svojich aktivít ponúkala premietanie filmov s audio komentárom, komunitnú činnosť pre klientov Centra pre deti a rodinu Domu svätej Alžbety, n.o. v Banskej Bystrici, tvorivé dielne – arteterapiu pre OZ SANARE a Odborné učilište Viliama Gašu v Banskej Bystrici, zážitkovú hodinu v spolupráci s Integrovaným táborom pre mládež Občianskeho združenia PONS. Pre knihovníkov SKN – CORVUS zrealizovala odborný seminár s prezentáciou a workshopom k novej aplikácii Slovenskej knižnice pre nevidiacich.

Bratislavský samosprávny kraj

Malokarpatská knižnica v Pezinku

Problemátike zdravotného postihnutia sa venovala počas pravidelných tréningov pamäti a koncentrácie certifikovaná trénerka pamäti, v r. 2016-2019 bolo realizovaných spolu 94 tréningov.

Realizovala podujatia pre deti, ktoré sa venovali problemátike života osôb so zdravotným postihnutím zapojením do celoslovenského programu „Lentilkovanie“:

- na základe knihy Ivony Březinovej „Lentilka pre dedka Edka“ (problemátika alzheimerovej choroby), zrealizovala sériu podujatí „S labkou na knihe“, venovanú problemátike canisterapie, o zdravotných postihnutiach sa deti dozvedeli počas tréningov pamäti pre deti. Knižnicu pravidelne v mesačných cykloch navštevujú špecializované triedy s deťmi s poruchami pozornosti, ADHD, poruchami autistického spektra.

Knižnica v r. 2016 – 2019 vypracovala na požiadanie 9 (z celkového počtu 76) rešerší, ktoré sa týkali ľudí so zdravotným postihnutím, predovšetkým seniorov a detí so zdravotným postihnutím.

Košický samosprávny kraj

Verejná knižnica Jána Bocatia Košice

Národné osvetové centrum, oddelenie vzdelávania zorganizovalo (13.6.2019) seminár Podpora a ochrana ľudských práv v oblasti kultúry.

Cieľom seminára bolo: upriamiť pozornosť pracovníkov v oblasti kultúry na aktuálne témy týkajúce sa ochrany a podpory ľudských práv a zvýšiť dôraz na problematiku predchádzania

rasizmu, diskriminácii, xenofóbii, antisemitizmu. Taktiež inšpirovať a usmerniť kultúrne organizácie pri realizácii podujatí s problematikou ochrany a podpory ľudských práv.

V rámci akvizičnej činnosti zabezpečuje odbornú literatúru zameranú na medicínsku, pedagogickú, právnu a spoločenskovednú oblasť, týkajúcu sa osôb so zdravotným postihnutím, ich liečbu, uplatnenie, sociálne služby a kompenzácie.

Zemplínska knižnica v Trebišove

Spolupracuje so všetkými organizáciami v rámci regiónu, ktoré zastrešujú a združujú osoby so špecifickými potrebami a v spolupráci s týmito organizáciami zabezpečuje knižnica vhodnou formou propagáciu svojich služieb.

Mentálne znevýhodneným používateľom je v knižnici venovaný individuálny prístup - možnosť si rezervovať knihovníka, ktorý sa im bude venovať, sluchovo znevýhodneným poskytuje základnú komunikáciu v slovenskom posunkovom jazyku - knihovník so znalosťou posunkového jazyka, pre imobilných používateľov je zriadená donáška kníh do domu a pre ostatných je umiestnená biblioschránka pred budovou knižnice.

Zameriava sa na relaxačné témy a spoločné neformálne aktivity ako sú: biblioterapia, tréningy pamäte a kreatívne starnutie.

Aktivity

v roku 2018 : napr. Spoznávame slovenské rozprávky, Slovensko vôbec nie je nudná krajina, Od staroveku až na oblohu; pre seniorov - Žijeme život prospievajúci mozgu - v spolupráci s RÚNZ; apríl: V živote sa nestratíme - detské domovy a krízové centrum; máj: aktivity v rámci Týždňa vo farbách dúhy: Deň pre seniorov; Časopriestor - beseda s regionálnym autorom; Mozgový jogging; Poznané nepoznané v rodnom meste tvorivé dielne pre deti a stretnutia pri spoločenských hrách; Október: Trebišov, moje rodné mesto;

v roku 2019: marec Čo nevieš sa dozvieš; máj: aktivity v rámci Týždňa vo farbách dúhy: Cesta viery pokračuje; Máj, dobre si ma pamätaj - tréning pamäte; Poznajme sa navzájom; Farby dokážu zázraky; október: Míľniky Trebišova; Prevencia osteoporózy - v spolupráci s RÚNZ; Realizácia projektu Knižnica@škola aktívnych seniorov v čase od júna do decembra 2019 zameraný na neformálne vzdelávanie seniorov.

Zemplínska knižnica Gorazda Zvonického v Michalovciach

Za rok 2019 bolo zapožičaných 151 zvukových kníh pre 31 zdravotne postihnutých užívateľov. Pri podpore čitateľskej gramotnosti znevýhodnených používateľov knižnice čoraz viac využívali alternatívne metódy kontaktu s detským čitateľom, ktorých cieľom je práve prostredníctvom práce s interaktívnymi cvičeniami viesť deti k poznaniu, že čítanie s porozumením im prináša obohatenie mysle, postojov i názorov. V r. 2019 zrealizovali zážitkové, dramatizované a scénické čítania prostredníctvom informačno-komunikačných technológií a metód tvorivej činnosti.

Kultúrne centrum Medzibodrožia a Použia Kráľovský Chlmec

Má za cieľ zabezpečiť zvukové časopisy a audio knihy pre zrakovo postihnutých ľudí v horizonte rokov 2020-2022 a to z rozpočtu KSK alebo iných zdrojov. Medzi hlavné aktivity patrí: medzinárodný deň nepočujúcich; prednáška o všedných dňoch hendikepovaných ľudí; zľava na členstvo pre zdravotne ťažko postihnuté osoby, bezplatná donáška kníh pre seniorov a ľudí s preukazom ZŤPS.

Nitriansky samosprávny kraj

Odbor školstva každoročne vydáva Študentský servis (brožúru s ponukou vzdelávania všetkých stredných škôl v územnej pôsobnosti NSK). Študentský servis pre školský rok 2019/2020 a pre školský rok 2020/2021 (náklad 500 kusov - distribuovaný výchovným poradcom na základné školy v NSK, zverejnený na webovom sídle NSK) bol rozšírený o

informácie o bezbariérovom prístupe a možnostiach inkluzívneho vzdelávania žiakov v stredných školách v územnej pôsobnosti NSK.

Každoročne organizujú podujatie Tréningy pamäti, rozprávania o živote spojené s ukážkami piesní známych slovenských a svetových spevákov populárnej hudby, o hudobných skladateľoch vážnej hudby.

Tekovská knižnica v Leviciach

Poskytuje knižnično-informačné služby a pripravuje podujatia aj pre osoby so zdravotným postihnutím.

V rokoch 2018 - 2019 doplnila knižničný fond o 257 knižných titulov a spracovala 7 rešerší s tematikou zdravotného postihnutia a s ňou súvisiacimi problémami.

Knižnica pripravila 48 knižnično-vzdelávacích podujatí, vrátane tréningov pamäti a tematických podujatí v Týždni mozgu a Týždni slovenských knižníc cielene zameraných pre deti a dospelých žijúcich v jej regióne. Ide najmä o deti s rôznym zdravotným postihnutím, navštevujúce základné a SŠ v Leviciach, najmä Spojenú školu internátnu v Leviciach.

Ďalej sú to zdravotne znevýhodnení občania, ktorí sú členmi rôznych spoločenských organizácií – Slovenský zväz telesne postihnutých, ÚNNS, Denných centier, OZ Ostrov (zokupujúce mentálne postihnutých dospelých občanov).

Podujatia boli zacielené aj pre občanov žijúcich v ZSS Jeseň života a ZSS Fénix, kde žijú imobilní seniori a ľudia s rôznym zdravotným postihnutím a v ZSS Baracha v Bardoňove mentálne postihnutí občania. Pracuje tu tiež pracovníčka so zdravotným postihnutím a aktívne združuje na pôde knižnice členov so zdravotným postihnutím, pre ktorých pripravila 3 hudobné podujatia.

Krajská knižnica Karola Kmeť'a

Pripravila výstavu v spolupráci s Domom umenia pre deti BIBIANA pod názvom Zmysel to má aj bez zmyslov (výstava kníh o deťoch s rôznym postihnutím).

Tribečská knižnica v Topoľčanoch

Zaradila medzi svoje podujatia, okrem iných, aj Besedu s členom ÚNSS Andrejom Farkašom Deň očami nevidiaceho pre žiakov základných škôl, divadelné predstavenie klientov ZSS Horné Obdokovce a pre verejnosť Malý princ a Juraj Jánošík.

Knižnica Józsefa Szinnyeiho v Komárne

Organizuje podujatia, ktoré zvyšujú informovanosť verejnosti o živote osôb so zdravotným postihnutím: Týždeň mozgu – prednášky a prezentácie s tematikou Alzheimerovej choroby, Lentilka pre dedka Edka (Ivona Březinová) – zážitkové čítanie pre deti. Na základe knižnej predlohy je deťom vysvetlené ako pomáhať ľuďom s Alzheimerovou chorobou. ÚNNS v Komárne v priestoroch knižnice raz mesačne poskytuje poradenské služby.

Knižnica Antona Bernoláka v Nových Zámkoch

Sa v rokoch 2018 - 2019 zamerala najmä na deti školského veku s cieľom predchádzať rôznym formám násilia alebo šikany na zdravotne postihnutých osobách. Ako formu zvolila besedu na základe prerozprávaneho príbehu z knihy.

Počet podujatí za sledované obdobie: 26.

Pre verejnosť knižnica zorganizovala besedu so záchranárom Doc. MUDr. Viliamom Dobiášom, PhD. témou ktorej boli aj špecifiká poskytovania prvej pomoci osobám s jednotlivými druhmi postihnutia a besedu na tému HIV/AIDS. Zameraná bola nielen na prevenciu, ale tiež na prístup k osobám postihnutým touto chorobou.

Prešovský samosprávny kraj

Podtatranská knižnica v Poprade

Spolupracuje s ÚNNS (stretnutia 2x ročne na knižničnom podujatí), pobočka SKN - požičiavanie zvukových kníh a kníh s Braillovým písmom. Poskytuje pomoc pri akcii Biela pastelka.

Spolupracuje so Špeciálnou základnou školou a Spojenou školou Mládeže - handicapované deti a pripravuje a realizuje špeciálne podujatia a stretnutia v knižnici.

Organizuje podujatia pre matky s deťmi, špeciálne stretnutia detí a ich starých rodičov.

Ľubovnianska knižnica v Starej Ľubovni

Nemá bezbariérový prístup do knižnice, núdzovo je riešený plechovými koľajnicami na schodisku.

Poskytuje individuálne služby (donášku knižničných dokumentov) ťažko zdravotne postihnutým obyvateľom Domova pre seniorov v Starej Ľubovni a taktiež spolupracuje a svoje služby poskytuje aj s poskytovateľmi sociálnych a vzdelávacích zariadení pre ťažko zdravotne postihnutých klientov ako sú Dom sv. Anny v Starej Ľubovni, Špeciálnou základnou školou sv. Anny v Starej Ľubovni, Dom Charitas sv. Jána Almužníka v Novej Ľubovni a pod.

Vihorlatská knižnica v Humennom

Úzko spolupracuje s ÚNNS v Humennom sprístupňovaním informácií formou výmenných súborov zvukových dokumentov.

Pripravuje podujatia – prednášky, hud.-literárne pásma, besedy

Hornozemľská knižnica vo Vranove n. T.

Pre nevidiacich a slabozrakých poskytuje zvukové knihy na CD, MP3 a MP4 nosičoch, organizuje podujatia a spolupracuje s SKN. Počet poskytnutých zvukových kníh: 17 čitateľom poskytli 117 zvukových kníh.

Organizuje podujatia pre mentálne a telesne postihnuté deti, podujatia týmto skupinám čitateľov či návštevníkov prispôsobuje na základe dohody podľa toho, o aký druh znevýhodnenia sa jedná, konzultuje s pedagógmi.

Spolupracuje so školami: Spojená škola internátna M.R. Štefánika, Spojená škola Budovateľská, DSS - Rodinná oblasť, Krízové centrum Čemerné, podujatia pre matky s deťmi organizuje v rámci cyklu PIATKY PRE MATKY.

Okresná knižnica Dávida Gutgesela v Bardejove

Od 1.9.2019 v spolupráci s ÚNNS v Prešove, každú prvú stredu zamestnanci knižnice poskytujú konzultačné služby znevýhodneným občanom (slabozrakým a nevidiacim).

Knižnica v spolupráci s mestom Bardejov a Centrom sociálnych služieb od 9.10.2019 realizuje pravidelné výmeny kníh a prednášky na jednotlivé vopred vybrané témy v Centre sociálnych služieb v Bardejove. Cieľom je rozšíriť a posilniť komunikáciu s imobilnými seniormi, ktorí nemôžu knižnicu navštíviť osobne.

Podduklianska knižnica vo Svidníku:

Má veľmi dobrú spoluprácu s ÚNNS vo Svidníku, kde spoločne uskutočňuje rôzne kultúrnospoločenské podujatia.

Knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove:

Spolupracuje s Krajským strediskom ÚNNS na spoločných projektoch, napr. Biela pastelka, Medzinárodný deň nevidiacich, spolupracuje na spoločných aktivitách so špeciálnou školou pre nepočujúcich J. Sabadoša v Prešove.

Úzko spolupracuje s Dia klubom v Prešove, Zväzom telesne postihnutých a spolupracuje s klubom Prešovskí seniori.

Má rozvinutú spoluprácu s Ústavom na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody v Prešove.

Knižnica Jána Henkela v Levoči

Spolupracuje so školským klubom Spojenej školy internátnej v Levoči pri organizovaní projektu na podporu čítania Osmijankova literárna záhrada šk. rok 2019/20. Pre Špeciálnu základnú školu v Levoči pripravili informačnú výchovu v rámci Týždňa slovenských knižníc, žiaci školy sa zúčastnili výtvarnej súťaže Navrhni vlastnú obálku svojej obľúbenej knihy aj následnej výstavy prác, pripravili pre nich Tvorivé dielne pri príležitosti Dňa otcov a Vianoc. Pre Spojenú školu Jána Vojaššáka internátnu pripravili informačnú výchovu pre žiakov s autizmom a žiakov s poruchami sluchu. Knižnica poskytuje priestor čítárne na stretávanie rodičov zdravotne znevýhodnených detí z OZ Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom.

Trenčiansky samosprávny kraj

Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne

Zorganizovala prednášku: „Novinky vo svete zvukových kníh“ – o službách pre nevidiacich a slabozrakých v trenčianskej knižnici.

Spolupracovala s občianskym združením Ars vivendi - umenie žiť, na podporu duševného zdravia a na pomoc duševne chorým v regióne Trenčín, pri besedách a prednáškach s odborníkmi.

Zorganizovala adresné interaktívne podujatia pre deti - Inna je iná, alebo Skejťácke tenisky – s témou integrácie znevýhodnených detí.

Po 1.1.2018 bolo zapísaných s touto tematikou 9 titulov, počet podujatí: 23.

Hornonitrianska knižnica v Prievidzi

Zorganizovala tematicky zamerané besedy pre žiakov základných škôl spojené s prezentáciami, s cieľom odbúrať bariéry voči zdravotne postihnutým.

Dlhoročne spolupracuje so žiakmi a pedagógmi Špeciálnej základnej školy internátnej v Prievidzi a Praktickej školy OU Prievidza (besedy, tvorivé dielne, prezentácie).

Považská knižnica v Považskej Bystrici

Organizovala rôzne kultúrno-výchovné činnosti a podujatia zamerané na zdravotne postihnuté osoby v roku 2018 – 36 podujatí a v roku 2019 – 28 podujatí.

Zabezpečila nákup knižničného fondu s problematikou zdravotného postihnutia pre študijné účely v roku 2018 - 23 knižničných jednotiek a v roku 2019 - 37 knižničných jednotiek.

Bolo vypracovaných mnoho rešerší s problematikou zdravotného postihnutia pre študijné účely (rok 2018 – 8, rok 2019 – 4).

Trnavský samosprávny kraj

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave

Každoročne organizuje pri príležitosti „Dňa bielej palice“, stretnutie s nevidiacim v rámci cyklu „Žijú medzi nami“.

Žilinský samosprávny kraj

Kysucká knižnica v Čadci

Projekty s podporou MK SR - „Rozprávky večných detí 4.“ (2018) a „Rozprávky večných detí v tvorivých dielňach“ (2019) – projektové aktivity boli zamerané na podporu zručností a čitateľskej gramotnosti znevýhodnených detí a mládeže špeciálnych základných škôl a ZSS. Cyklus aktivít bol zameraný na kreatívnu prácu s knihou, literárnym textom a ilustráciou, hovoreným slovom.

Cyklus aktivít pre imobilných seniorov „Starneme dôstojne“ (1x mesačne boli realizované v 6 ZSS kultúrne a vzdelávacie podujatia).

Pravidelne jedenkrát týždenne prebiehal prázdninový cyklus Pekné slovo lieči na detskom oddelení Kysuckej nemocnice v Čadci: zážitkové čítania a tvorivé dielne pre hospitalizované deti.

Pre seniorov bol realizovaný vzdelávací cyklus lekcií na podporu pamäti. Kurz bol realizovaný v rokoch 2018 – 2019 (jedenkrát týždenne v trvaní 90 minút v mesiacoch marec – apríl).

Čitateľská súťaž pre seniorov „Superseniorka“. V rokoch 2018 -2019 (v mesiaci október – v rámci Mesiaca úcty k starším) boli knižnými cenami a diplomami ocenení najaktívnejší seniori a imobilní klienti centra SS. Slávnostné vyhodnotenia súťaže boli spojené s kultúrnym programom a občerstvením.

Knižnica doplnila do knižného fondu v roku 2018 - 32 knižných titulov tematicky zameraných na znevýhodnené deti a mládež a v roku 2019 - 98 knižných titulov. Knižnica spracovala v roku 2018 - 11 rešerší a v roku 2019 – 31 rešerší z oblasti zdravotvedy a špeciálnej pedagogiky.

Krajská knižnica v Žiline:

Získala 87 dokumentov s tematikou zdravotného postihnutia, zdravia a zdravého životného štýlu. Vypracovala pre používateľov 22 rešerší v r.2018 a 44 rešerší v roku 2019 k problematike zdravia a zdravotného znevýhodnenia.

Prezentovala literatúru s tematikou zdravotného postihnutia na Žilinských dňoch zdravia. Zapojila sa do „Dňa srdca“, kedy na pôde knižnice v spolupráci s Krajským úradom verejného zdravotníctva SR v Žiline umožňovala kontrolu parametrov fyzického zdravia a poskytovala personalizované odporúčania pre zdravší život.

V spolupráci s Nadáciou Krajina Harmónie sa knižnica aktívne zúčastnila na medzinárodnom festivale InterNos – medzi nami, ktorý bol zameraný na ľudí so zdravotným postihnutím.

Realizovala aj aktivity pre organizácie zastupujúce deti a mládež so zdravotným postihnutím (11 podujatí špeciálna základná škola Vojtaššáka, 10 podujatí špeciálna základná škola Hurbanova, 4 podujatia pre zrakovo znevýhodnené deti MŠ Čajakova, 2 podujatia pre Spojenú školu internátnu na Fatranskej ulici, 2 podujatia pre špeciálna základná škola v Bytči, 2 podujatia pre Elokované pracovisko Rybné námestie v Žiline – základná škola internátna pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou v Jamníku).

V r. 2018 pokračovali z predchádzajúceho roka dva projekty: Projekt „Poďme spolu do sveta“ – s finančnou podporou Nadácie Centra pre filantropiu pre deti špeciálnej základnej školy Vojtaššáka, v rámci ktorého sa uskutočnilo 6 podujatí a projekt „Literatúra hravo“.

Témou podujatí bolo poznávanie sveta interaktívnou formou prostredníctvom didaktických pomôcok, kníh a Montessori pomôcok.

Tradične bola v literárno-výtvarnej súťaži „Tvoríme vlastnú knihu“ zaradená kategória znevýhodnených detí a mládeže. V roku 2018 a 2019 sa konali obidva ročníky súťaže a v roku 2019 bola knižnica aj vyhlasovateľom medzinárodného kola súťaže.

Oravská knižnica A. Habovštiaka:

Organizuje tematické výstavy literatúry pri príležitosti Dňa ľudských práv, Dňa bielej palice, Dňa Downovho syndrómu, Medzinárodného dňa nepočujúcich, Medzinárodného dňa nevidiacich a Medzinárodného dňa ľudí so zdravotným postihnutím.

Vypracovala 2 rešerše Hygiena a samoobslužné činnosti detí s mentálnym postihnutím a Aká je spolupráca rodiny dieťaťa s mentálnym postihnutím a školy.

Turčianska knižnica v Martine

V priebehu rokov 2018 a 2019 boli do knižničného fondu zakúpené knihy zamerané na rozličné druhy zdravotného postihnutia a tiež knihy, ktoré sa zameriavali na zvyšovanie kvality života osôb so špeciálnymi potrebami, o inklúziu takýchto osôb a pod.

Bolo vypracovaných 13 rešerší na tému zdravotného postihnutia a uskutočnila sa 1 výstava osôb so zdravotným postihnutím, resp. organizácií, ktoré združujú tieto osoby.

4.1.5. Zvyšovať spoločenské ocenenie miest a obcí zabezpečujúcich prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Oceňovať mestá a obce zabezpečujúce komplexnú prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím na svojom území, vrátane stavieb, dopravy a informácií a služieb. Pri výbere projektov primerane zohľadňovať metodiku Európskej súťaže ACCESS CITY AWARDS.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: každoročne

Zodpovedný gestor: ZMOS, ÚMS

Spolupracujúce subjekty: MPSVR SR, MDV SR, MPRV SR

Navrhovateľ: IVPR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Združenie miest a obcí Slovenska

ZMOS každoročne oceňoval mestá a obce v rámci súťaže Oskar bez bariér. Išlo o udeľovanie ocenenia tým mestám a obciam, ktorým sa v praktickom živote darilo búrať architektonické ale aj ľudské. V roku 2019 išlo už o 15. ročník udeľovania ocenenia (koná sa vždy v mesiaci máj). Ocenenie sa udeľuje v kategórii sídel do 5000 a nad 5000 obyvateľov (pre mestá a obce), nominovať je možné jednorazové aktivity, ale aj dlhodobé projekty v oblasti sociálnych služieb, opatrení sociálnoprávnej ochrany či komunitnej práce. Ocenenie je symbolické. Súčasťou slávnostného programu je aj udeľovanie ocenenia Komunita priateľská k deťom a mladým ľuďom (ZMOS v spolupráci s Komunálnou poisťovňou).

Ocenenie Oskar bez bariér sa uskutočnilo od roku 2014 do roku 2019 - každoročne. Ocenení za jednotlivé roky⁴.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

V rámci projektov Integrovaného regionálneho operačného programu (ďalej len „IROP“) je uplatňovaný spoločný princíp, že podporené stavebné objekty (verejne prístupné priestory a verejne prístupné budovy) musia byť plne bezbariérové v súlade s princípmi univerzálneho navrhovania a musia spĺňať požiadavky v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 532/2002 Z. z.

4.2. Primeraná životná úroveň a sociálna ochrana

Strategický cieľ:

Zabezpečiť využívanie všetkých práv na zachovanie primeranej životnej úrovne pre osoby so zdravotným postihnutím a ich rodiny vrátane dostatočnej výživy, oblečenia a ubytovania a na

⁴ http://archiv.zmos.sk/finalisti-a-vitazi-sutaze-oskar-bez-barier-jednotlivych-rocnikov.phtml?id5=25105&module=action_300141_id=art=23670#m_300141

neustále zlepšovanie ich životných podmienok. Zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím rovnaký prístup k programom sociálnej ochrany a znižovania chudoby.

4.2.1. Poskytovať podporu na obstaranie aj bezbariérových nájomných bytov v rámci Programu rozvoja bývania.

Spôsob plnenia:

V rámci programu rozvoja bývania MDV SR poskytuje dotácie obciam, vyšším územným celkom a neziskovým organizáciám na obstaranie bezbariérových nájomných bytov bežného štandardu pre osoby so zdravotným postihnutím.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MDV SR

Navrhovateľ: MDV SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

V roku 2018 bolo na obstaranie nájomných bytov v rámci Programu rozvoja bývania poskytnutých 26,344 mil. eur a 1 385 podporených bytov a v roku 2019 bolo poskytnutých 18,140 mil. eur a podporených 999 bytov. Kombináciou dotačných prostriedkov, vlastných finančných prostriedkov a úveru zo ŠFRB obstarávajú obce, VÚC a neziskové organizácie nájomné byty, prípadne bezbariérové nájomné byty v závislosti od potrieb obce. Prehľad o poskytnutej podpore, počte podporených bytov v členení podľa krajov je zverejnený na webovom sídle MDV SR⁵.

4.2.2. Motivovať mestá a obce vo výstavbe bezbariérových nájomných bytov pre osoby so zdravotným postihnutím za dodržania podmienok bezbariérovosti.

Spôsob plnenia:

V podporných ekonomických nástrojoch na rozvoj bývania, ktoré sú v pôsobení MDV SR, navrhnuť stimulačné opatrenia, napr. zvýhodnené úvery zo ŠFRB na obstaranie bezbariérových nájomných bytov.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MDV SR

Spolupracujúce subjekty: ZMOS, ÚMS, SK8

Navrhovateľ: MDV SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Novelou zákona č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania sa okrem zvýšenia maximálnej sumy úveru na obstaranie nájomného bytu (zo 75 000 € na 90 000 € na byt a zo 65 000 € na 72 000 € na byt) pre mestá a obce zaviedol nový účel podpory – kúpa pozemku podmieňujúceho výstavbu a užívanie nájomných bytov, zvýšil sa úver na obstaranie technickej vybavenosti.

⁵ www.mindop.sk

4.2.3. Zvyšovať ekonomickú dostupnosť bezbariérových nájomných bytov pre osoby so zdravotným postihnutím v rámci Programu rozvoja bývania.

Spôsob plnenia:

Pri najbližšej novele zväžiť možnosť zvýšenia hornej hranice príjmu pri zisťovaní nároku na bezbariérový nájomný byt.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MDV SR

Navrhovateľ: MVO

Odpočít plnenia za roky 2018 – 2019 – nesplnené

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Obstarávanie bezbariérových bytov nie je finančne náročnejšie ako obstarávanie štandardných nájomných bytov a preto sa neuvažuje na obstaranie bezbariérových bytov poskytovať vyššiu podporu.

Vzhľadom na definíciu sociálneho bývania, ktoré predstavuje bývanie obstarané z verejných prostriedkov, určené na primerané a ľudsky dôstojné bývanie fyzických osôb, ktoré si nemôžu zabezpečiť bývanie vlastným pričinením považujeme nastavený limit násobkov životného minima za postačujúci aj pre osoby so zdravotným postihnutím.

Súčasne je potrebné uviesť, že domácnosti, ktorej členom je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je možné prenajať byt až na dobu 10 rokov a na zmenu príjmu počas platnosti nájomnej zmluvy neprihliada.

Ekonomická dostupnosť nájomných bytov obstaraných v rámci programu rozvoja bývania by bola zvýšená, ak by bol poskytovaný príspevok na bývanie, ktorý by nebol viazaný na sociálnu odkázanosť. MDV SR dlhodobo požaduje, aby boli zmenené podmienky pre poskytovanie príspevku na bývanie, gestorom ktorého je MPSVR SR.

V rokoch 2018 a 2019 sa nepripravoval návrh novely zákona č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov.

4.3. Prístupnosť (prostredia, dopravy, informácií, služieb a tovarov)

Strategický cieľ:

Prijat' opatrenia, ktoré umožnia osobám so zdravotným postihnutím žiť nezávislým spôsobom života a podieľať sa na všetkých aspektoch života. Zároveň zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím na rovnakom základe s ostatnými prístup k fyzickému prostrediu, k doprave, k informáciám a komunikácii vrátane informačných a komunikačných technológií a systémov, ako aj k ďalším prostriedkom a službám dostupným alebo poskytovaným verejnosti, a to tak v mestských, ako aj vo vidieckych oblastiach.

4.3.1. Monitorovať a analyzovať situáciu v oblasti prístupnosti webového prostredia verejnej správy, a to najmä za účelom prípravy efektívnych krokov na jej zlepšovanie.

Spôsob plnenia:

Monitorovať prístupnosť webových stránok so zameraním na dodržiavanie štandardov WCAG 2.0 a ich vplyvu na poskytovanie služieb verejnej správy

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne Zodpovedný gestor: UPPVII Navrhovateľ: MF SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

UPPVII v roku 2019 vydal Metodické usmernenie k monitorovaniu prístupnosti webových sídel, ktorý podrobnejšie vymedzuje procedurálne a technické postupy hodnotenia webových stránok z pohľadu prístupnosti podľa celosvetovo uznávaných princípov a zároveň v súlade so slovenskou legislatívou, t. j. so zákonom č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a výnosom Ministerstva financií SR č. 55/2014 Z. z. o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy v znení neskorších predpisov. Metodické usmernenie zároveň nastavuje praktickú aplikáciu vyhodnocovania prístupnosti podľa WCAG 2.1 nezávisle od legislatívnych požiadaviek a je preto použiteľná ľubovoľne pre akékoľvek webové sídlo, vrátane webových sídiel súkromných subjektov, pričom postačuje preskočiť znenie, ktoré opisuje väzby k legislatíve.

V roku 2020 UPPVII v súlade s platnou legislatívou začína proces monitorovania webových sídel na vybraných vzorkách subjektov verejnej správy. V roku 2020 sa predpokladá vykonanie monitoringu v počte cca 90 zjednodušených monitorovaní webových sídel a 9 hĺbkových monitorovaní webových sídel za účelom zistenia plnenia povinností týkajúcich sa prístupnosti webových sídel pre osoby so zdravotným postihnutím.

4.3.2. Zvyšovať prístupnosť portálu slov-lex.sk.

Spôsob plnenia:

Zabezpečiť prístupnosť portálu slov-lex.sk a na ňom zverejňovaných dokumentov v zmysle platných právnych predpisov, vrátane využívania bohatšej štruktúry dokumentov pomocou nadpisov na uľahčenie navigácie.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MS SR

Navrhovateľ: NROZPvSR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – čiastočne splnené

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

IS Slov-lex je prístupný všetkým osobám, vrátane slabozrakých osôb, pre ktoré systém umožňuje v rámci natívnej vlastnosti operačného systému nastavenie primeraného zväčšenia textu a v tomto duchu bola do systému dobudovaná aj funkcia prehliadača.

Následne sa v roku 2018 portál Slov-lex rozšíril pre zdravotne znevýhodnenú skupinu osôb o ďalšiu vlastnosť - pohyb myšou (v rámci jemnej motoriky). Vlastnosť je dostupná tlačidlom „tab“ – táto dopĺňajúca funkcionálna umožní využiť nástroj „screen reader“ t.j. „chodiť“ po stránkach a nahlas predčítať text aktuálnej položky.

4.3.4. Zabezpečiť bezbariérovosť budov štátnej správy, samosprávy a verejnoprávných inštitúcií.

Spôsob plnenia:

1. Zabezpečiť v budovách všetkých inštitúcií verejnej správy (štátnej správy a samosprávy) identifikáciu bariér, ktoré sú v rozpore s bezbariérovosťou a s platnými právnymi predpismi, ako aj vypracovanie časového plánu na 5 – ročné obdobie s určením priorít na postupné odstraňovanie identifikovaných bariér. Pri prenájme a získavaní nových budov a pri rekonštrukciách existujúcich budov zohľadniť pravidlá prístupnosti.

Spôsob plnenia:

2. Zabezpečiť možnosti finančného krytia odstraňovaných identifikovaných bariér v súlade s vypracovanými časovými plánmi. Po uplynutí 5-ročnej lehoty na realizáciu plánu zabezpečiť pravidelné monitorovanie dodržiavania bezbariérovosti vnútorným auditom inštitúcie, príp. iným povereným orgánom.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2015 až 2020

Zodpovedný gestor: MDV SR, MF SR, MPRV SR, MH SR, MO SR, MV SR, MŽP SR, MŠVVŠ SR, MZ SR, MK SR, MZVAEZ SR, MS SR, MPSVR SR, samospráva

Spolupracujúce subjekty: MVO

Navrhovateľ: MF SR

Odpôčet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Objekty na Námestí slobody 6 a Lamačskej ceste 8 v správe MDV SR sú prístupné pre imobilné osoby. V oboch objektoch sú umiestnené zdvíhacie zariadenia (výtahy) a je zabezpečený bezbariérový prístup.

V objektoch v správe MDV SR je neustála strážna služba poskytujúca občanom so zdravotným postihnutím požadovanú pomoc.

MDV SR je v prípade predloženia požiadavky na zabezpečenie finančných prostriedkov potrebných na realizáciu rekonštrukčných prác, pripravené na spoluprácu.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

MF SR v sledovanom období vykonalo rekonštrukciu dvoch osobných výťahov nachádzajúcich sa v administratívnej budove na Kýčerského 1 v Bratislave a nahradilo ich jedným upraveným výťahom, ktorý spĺňa všetky požiadavky bezbariérovosti prístupu pre osoby so zdravotným postihnutím.

MF SR má zabezpečený bezbariérový prístup do administratívnej budovy na úrovni komunikácie pre chodcov bez vyrovnávacích stupňov z Kýčerského ulice.

Vykonaním vyššie uvedených opatrení ministerstvo spĺňa požiadavky na bezbariérový prístup do verejných inštitúcií.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Vybudovanie bezbariérového vstupu cez hlavný vstup do administratívnej budovy MPRV SR na Dobrovičovej 12 v Bratislave bolo zamietnuté Krajským pamiatkovým úradom Bratislava a odporúčené bolo situovať bezbariérový vstup mimo hlavného vstupu.

Z nádvorja administratívnej budovy MPRV SR na Dobrovičovej ul. č. 12 v Bratislave je bezbariérový vstup, v rámci ktorého je umiestnený výťah, umožňujúci imobilným osobám pohyb v rámci celej administratívnej budovy.

V rámci investičných akcií pri zlepšovaní energetickej náročnosti budov MPRV SR bol v administratívnej budove ministerstva v Trenčíne vybudovaný bezbariérový vstup do budovy. Investičná akcia v administratívnej budove v Rožňave nebola zrealizovaná, nakoľko

projekt bol zamietnutý. Projekt investičnej akcie v administratívnej budove v Prievidzi je momentálne v štádiu posudzovania.

Vyššie uvedené investičné akcie boli a budú financované z finančných prostriedkov poskytnutých vo forme nenávratného finančného príspevku Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou v rámci výzvy OPKZP-PO4-SC431-2017-19.

Mimo plánu v rámci investičnej akcie Rekonštrukcia budovy s príľahlým areálom – budova Červený Kláštor, bol vybudovaný bezbariérový vstup do budovy a tiež bezbariérový prístrešok na parkovanie automobilov.

Vyššie uvedené už realizované investičné akcie boli financované z prostriedkov poskytnutých vo forme nenávratného finančného príspevku Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou v rámci výzvy OPKZP-PO4-SC431-2017-19. Investičná akcia v administratívnej budove Prievidza bude po schválení príslušnými inštitúciami realizovaná v priebehu roka 2020 a financovaná bude z výzvy OPKZP-PO4-SC431-2017-19.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

MH SR spĺňa štandardy bezbariérovosti a má zabezpečený bezbariérový prístup. Naďalej sídli väčšia časť zamestnancov MH SR v prenajatých priestoroch v budovách SPP a.s., ktoré taktiež spĺňajú požadované štandardy bezbariérovosti. Za posledné obdobie nedošlo k novým zmenám.

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky

MO SR eviduje vo svojej správe prevažne objekty, ktoré sa využívajú pre pôsobenie a špecifické potreby ozbrojených síl SR, ktoré nie sú bežne prístupné verejnosti. Prípadné vybavenie požiadaviek občanov so zdravotným postihnutím je riešené individuálnym prístupom. Plánovanú modernizáciu a zateplenie budovy č. 151 v Kutuzovových kasárňach v Bratislave, pri ktorej mal byť vybudovaný bezbariérový prístup, nebolo možné vzhľadom na zníženie limitu finančných prostriedkov zaradiť do plánu investičnej výstavby.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

V rámci schválených limitov výdavkov príslušnej rozpočtovej kapitoly, bolo finančné krytie odstraňovania prípadných zistených bariér zabezpečované na základe finančných možností do výšky schváleného rozpočtu kapitoly MV SR na konkrétny rozpočtový rok.

Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia PZ je bezbariérový. Zaistenej zdravotne postihnutej osobe je poskytovaná odborná starostlivosť prostredníctvom vlastnej zamestnankyne – zdravotnej sestry. V objekte Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, boli odstránené prekážky, ktoré sú v rozpore s bezbariérovosťou a s platnými právnymi predpismi. Bezbariérový prístup je zabezpečený aj na stránkových pracoviskách oddelení cudzineckej polície PZ.

Realizácia stavieb v rámci opatrení pre zníženie energetickej náročnosti budov, spolufinancovaných z Operačného programu Kvalita životného prostredia, v rámci ktorého sa rieši aj bezbariérový prístup objektov (zrealizované opatrenia - 18), pripravovaných a rozpracovaných ďalších 56 opatrení.

Zdroj financovania zrealizovaných, resp. pripravovaných opatrení – európske štrukturálne a investičné fondy, štátny rozpočet.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Ako bolo uvedené v odpovedi za rok 2017: Hlavná budova MŽP SR na Nám. Ľ. Štúra 1 v Bratislave a jej bezbariérovosť po 4. nadzemné podlažie je zabezpečená osobným výťahom. Prístup k 5. nadzemnému podlažiu je možný len po schodisku. Čo sa týka budov, kde sa

nachádzajú dislokované pracoviská MŽP SR: Karloveská 2 v Bratislave je plne bezbariérová, Nábřežie Ľ. Svobodu 5 v Bratislave je čiastočne bezbariérová, a Bukureštská 4 v Bratislave je čiastočne bezbariérová.

Rozpočtované prostriedky na opravy a údržbu budov vo výške 650 000 €, pričom časť prostriedkov bola následne v priebehu roka 2019 súčasťou viazania výdavkov kapitoly v súvislosti s nepriaznivým vývojom rozpočtu verejnej správy, zostatok rozpočtu v sume 43 600 € nebol doposiaľ použitý na výdavky charakteru opravy a údržby budov.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

MŠVVaŠ SR z rozpočtovej kapitoly vyčlenilo a prideliť:

- finančné prostriedky na podporu rozvojového projektu „Odstránenie stavebných bariér v základných školách, ktoré navštevujú žiaci so zdravotným postihnutím 2018“ v celkovej sume 300 000 €;
- finančné prostriedky na podporu rozvojového projektu „Odstránenie stavebných bariér v základných školách, ktoré navštevujú žiaci so zdravotným postihnutím 2019“ v celkovej sume 150 000 €.

Školy zabezpečovali v rokoch 2018 a 2019 bezbariérovosť najmä vybudovaním šikmých plošín, výmenou výťahov, výťahových plošín, bezbariérových vstupov a prechodov, polohovateľnými lavicami, debarierizáciou sociálnych zariadení a iné, a to podľa objemu finančných prostriedkov pridelených na účel debarierizácie škôl a školských zariadení.

Bezbariérové prístupy dobudovávajú školy najmä v čase rekonštrukcie škôl, kedy sú požiadavky na bezbariérovosť legislatívne ustanovené.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Zákom č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve je ustanovené, že poskytovateľ, ktorý je držiteľom povolenia alebo držiteľom licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, je povinný poskytovať na základe žiadosti Úradu pre dohľad informácie o tom, že zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť, má bezbariérový prístup pre osoby so zdravotným postihnutím.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Uskutočnené opatrenia organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR v záujme zabezpečenia bezbariérovosti budov.

názov organizácie	rok	opatrenie	poznámka
Umelecký súbor Lúčnica	2019	Dom umenia Piešťany – aktualizácia a modernizácia situačného značenia	-
Divadlo Nová scéna	2019	Zabezpečenie bezbariérového prístupu – nákup mobilnej nájazdovej rampy	-
Pamiatkový úrad SR	2018	Depozitár archeologických nálezov (DAN), areál Krajský pamiatkový úrad Trnava, Cukrová 1	Úprava interiéru. V rámci prestavby DAN vytvorenie bezbariérového vstupu do objektu a do jednotlivých miestností na prízemí.
		Krajský pamiatkový úrad Nitra, Nám. Jána Pavla II. 8	Úprava exteriéru. Úprava nádvorí a bezbariérového prístupu k podateľni.
	2019	Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 113 Prešov	Prestavba interiéru. Miestnosť prvého kontaktu, vytvorenie bezbariérového vstupu, nová kancelária, zasadačka.
		Depozitár archeologických nálezov (DAN), areál Krajský	Úprava interiéru. V rámci prestavby SAN vytvorenie bezbariérového vstupu do objektu a do

		pamiatkový úrad Trnava, Cukrová 1	jednotlivých miestností na prízemí.
		Depozitár archeologických nálezov (DAN), areál Krajský pamiatkový úrad Trnava, Cukrová 1	Úprava exteriéru. V rámci prestavby DAN vytvorenie bezbariérového vstupu do objektu.
		Pamiatkový úrad SR, Cesta na Červený most 6, Bratislava	Úprava interiéru. Výmena osobného výtahu za väčší, aby sa zmestila aj osoba používajúca invalidný vozík.
Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči	2018	Oprava chodníka pre budovu sídla SKN v Levoči	Realizácia chodníka pred hlavnou budovou knižnice na Štúrovej 36 s vytvorením reliéfnych vodiacich pásov pre osoby so zrakovým postihnutím.
		Inštalácia vodiacich línií	Inštalácia interiérových nerezových vodiacich línií – držiadiel v budove SKN na Štúrovej v Levoči.
	2019	Dodávka a montáž šikmej schodiskovej plošiny	Cieľom je nahradiť opotrebovanú šikmú schodiskovú plošinu v budove na Námestí Majstra Pavla 32 v Levoči. Nová šikmá schodisková plošina nahradí starú opotrebovanú plošinu, čím sa znížia náklady na opravu a údržbu.
Slovenská národná knižnica	2018 a 2019	Úprava prostredia výpožičných služieb	Nové informačné polepy obsahujúce zjednodušenú, zrozumiteľnejšiu terminológiu a piktogramy.
Slovenské národné múzeum	2018	SNM – Múzeum Slovenských národných rád na Myjave – celková rekonštrukcia objektu	Príprava a rekonštrukcia objektu múzea spojená s vytvorením expozície Slovenská národná rada v toku času. Súčasťou rekonštrukcie bola aj debarierizácia objektu (bola vytvorená rampa pre imobilných pre vonkajší prístup do budovy a namontovaný schodolez.
Štátna opera Banská Bystrica	2018	Uľahčenie prístupu do budovy ŠO osobám so zníženou pohyblivosťou	Doplnenie 6 ks madiel na schodisku do historickej budovy ŠO
Štátna vedecká knižnica v Prešove	2019	Inštalácia výtahu a nájazdovej rampy pre imobilné osoby (príprava projektovej dokumentácie)	Modernizácia a rekonštrukcia ŠVKPO – interiérové a exteriérové úpravy OKIS (spracovanie projektovej dokumentácie). ŠVK pripravuje fyzickú debarierizáciu pre osoby so zdravotným postihnutím (imobilné osoby). Ide o bezbariérový vstup do budovy oddelenia knižnično-informačných služieb. Na tieto stavebné úpravy bola v roku 2019 vyhotovená projektová dokumentácia, vlastná realizácia sa predpokladá v rokoch 2020 - 2021
Štátna vedecká knižnica v Košiciach	2019	Mediotéka – štúdium zábavy pre nemecky	Presun a rekonštrukcia presietorov študovne, aby bola prístupná aj pre znevýhodnených používateľov.
Štátny komorný orchester Žilina	2019	Bezbariérové WC	-
		Bezbariérové WC	-

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Úloha pre objekty v ktorých sídli ministerstvo, bola už v minulosti splnená. Pri všetkých návrhoch a rekonštrukčných prácach sa dbá na to, aby navrhované zmeny umožňovali bezbariérový prístup. Ako bolo uvedené v odpočte za rok 2017: Objekty, v ktorých sídli MZVaEZ SR na Pražskej 1, Pražskej 7 a na Hlbokej 2 spĺňajú všeobecné technické požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu v zmysle vyhl. MŽP SR č. 532/2002 Z. z a prílohy k vyhláske, ktorou sa určujú všeobecné technické požiadavky zabezpečujúce užívanie na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu. V uvedených budovách je vytvorený bezbariérový prístup do objektov, vyhradené parkovacie miesta pre osoby so zdravotným postihnutím, ako aj vybudované záchodové kabíny pre osoby na invalidnom vozíku.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Opatrenie je v rámci rezortu spravodlivosti splnené. Bezbariérovosť budov v rámci rezortu spravodlivosti, vrátane budov súdov je v plnej miere zabezpečená. Vo všetkých budovách, ktoré sú v správe organizácií v rámci rezortu spravodlivosti, je zabezpečený bezbariérový prístup do budovy.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Budovy a priestory, ktoré využívajú centrá pre deti a rodiny SR, v zriaďovateľskej pôsobnosti Ústredia PSVR sú bezbariérové čiastočne. Jedná sa prevažne o budovy a priestory, v ktorých sú umiestnené deti v špecializovaných samostatných skupinách pre deti s ťažkým zdravotným postihnutím alebo kombinovaným postihnutím. Kompletne bezbariérové priestory má DeD Remetské Hámre, keďže tieto priestory boli postavené na základe financovania projektu, v rámci operačného programu ROP, kde bezbariérovosť bola hlavným kritériom.

Ústredie PSVR vypracovalo Koncepciu zabezpečovania vykonávania opatrení v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately na roky 2019 – 2023, Plán transformácie a DI, v ktorom navrhlo úlohu pre všetky centrá pre deti a rodiny SR - „Debarierizácia priestorov CDR“, s termínom splnenia úlohy priebežne do roku 2023.

V tabuľke uvádzame centrá pre deti a rodiny, pre ktoré v rámci plánu DI budú vybudované priestory v rámci IROP. Časový horizont predkladania Žiadosti o NFP je do roku 2020. Novovybudované priestory budú kompletne bezbariérové, keďže táto podmienka je jedným z hlavných kritérií IROP.

Kraj	CDR	Novostavby – rodinné domy
Bratislava	Bernolákovo	4
Trenčín	Prievidza	2
	Zlatovce	11
Košice	Veľké Kapušany	6
	Mlynky – Biele Vody	4 – z toho 3 účelové objekty pre ŤZP
Trnava	Holíč	2
Žilina	Ružomberok	1
	Martin	8 – z toho 6 účelových objektov pre ŤZP
	Bytča	3
Banská Bystrica	Tornaľa	4
Nitra	Dedina Mládeže	5 – z toho 4 účelové objekty pre ŤZP

V centrách pre deti a rodiny, ktoré doposiaľ neprešli úplnou DI sa bude do roku 2025 naplňať plán DI formou výstavby rodinných domov, kúpy alebo zámeny rodinných domov alebo bytov z finančných zdrojov štátneho rozpočtu.

Banskobystrický samosprávny kraj

Úrad BBSK sídli v bezbariérovej budove. BBSK priebežne vyčleňuje v rozpočte finančné prostriedky na debarierizáciu zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

V roku 2018 bolo použitých na realizáciu opatrení v súvislosti s debarierizáciou celkom 1 584 217 € z kapitálových výdavkov pre 10 ZSS, a to pre DDaDSS Bukovec, pobočka Hrochoť (vybudovanie rampy pre imobilných v rámci realizácie protipožiarnych opatrení); DDaDSS Rimavská Sobota (vypracovanie projektovej dokumentácie pre vybudovanie lôžkových výťahov); DDaDSS Luna Brezno (nákup sprchovacieho lehátka); Domov Márie Banská Štiavnica (nákup hygienickej hydraulической stoličky); DDaDSS Zvolen (vypracovanie projektovej dokumentácie k rekonštrukcii bloku B); pre Stredisko DDaDSS Zvolenská Slatina (rekonštrukcia kúpeľní); DDaDSS Tornaľa (rekonštrukcia výťahu, rekonštrukcia a debarierizácia 9 kúpeľní v budove II.); DDaDSS Senium Banská Bystrica (komplexná rekonštrukcia blokov C a D); DSS Čeláre-Kírt (rekonštrukcia hygienických zariadení v budove Breza); pre Stredisko DDaDSS Nová Baňa (nákup zdvíhacieho zariadenia).

V roku 2019 bolo použitých na realizáciu opatrení v súvislosti s debarierizáciou celkom 389 518 € z kapitálových výdavkov pre 12 ZSS, a to pre: DDaDSS Tisovec (rekonštrukcia a debarierizácia kúpeľne, vstupu do budovy a záhrady a nákup vakového zdviháka); SZ Tereza Hronec (debarierizácia hygienických zariadení a automaticky otváracie dvere); DDaDSS Hriňová (nákup vakového zdviháka); DDaDSS Veľký Krtíš (rekonštrukcia a debarierizácia kúpeľní); Domov Márie Banská Štiavnica (rekonštrukcia interiéru objektu na Striebornej ulici a nákup hygienickej hydraulической stoličky); DDaDSS Zvolen (rekonštrukcia bloku B - I. etapa); DDaDSS Tornaľa (rekonštrukcia a debarierizácia hlavného vstupu do budovy); DSS Detva (spracovanie projektovej dokumentácie k rekonštrukcii zariadenia); Stredisko DDaDSS Tuhárske námestie Lučenec (spracovanie projektovej dokumentácie k výstavbe vonkajšieho výťahu); DSS Čeláre-Kírt (rekonštrukcia a debarierizácia kúpeľní budovy I., II. a III); DSS SLATINKA Lučenec (nákup schodolezu); DSS Pohorelská Maša (rekonštrukcia a debarierizácia hygienických zariadení na oddelení A).

V školskom roku 2018/2019 získalo Gymnázium J. Chalupku v Brezne z rozpočtu MŠVVaŠ SR 10 000 € na debarierizáciu školských priestorov – zdvíhacia plošina a úprava hygienických zariadení. Čo sa týka ostatných SŠ a školských zariadení v rokoch 2018 a 2019 neboli z rozpočtu BBSK vyčlenené žiadne účelové finančné prostriedky na debarierizáciu. SŠ si v prípade potreby (ak mali žiakov so zdravotným postihnutím) zabezpečovali bezbariérový vstup do školských objektov z vlastných zdrojov a mimorozpočtových finančných prostriedkov. V budúcnosti je plánované vybudovanie bezbariérového relaxačného centra na Gymnázium A. Sládkoviča v Banskej Bystrici, bezbariérový vstup do Strednej zdravotnej školy v Banskej Bystrici, do Obchodnej akadémie v Lučenci, výťahu na Gymnázium Ľ. Štúra vo Zvolene, bezbariérovosť interiéru v Strednej odbornej škole pod Bánošom v Banskej Bystrici a úpravy v ďalších školách.

Vo väčšine kultúrnych inštitúcií bola bezbariérovosť zabezpečená v predchádzajúcom období. Bezbariérový prístup do objektov, z ktorých väčšina sú národné kultúrne pamiatky a sídlia v nich kultúrne inštitúcie, v sledovanom období inštitúcie samostatne neriešili. V rámci realizovaných rekonštrukčných prác umožnili bezbariérový prístup, ako napríklad v Knižnici M. Hrebendu v Rimavskej Sobote, ktorá sídli v priestoroch poschodovej budovy a je národnou kultúrnou pamiatkou. Neumožňuje bezbariérový prístup pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a v interiéri nie je priestor na zriadenie výťahu. Knižnica umožnila bezbariérový prístup do komunitnej miestnosti, čítárne, k verejnému internetu a centrálnemu pultu.

Úrad BBSK dňa 27.11.2019 zaradil do programu pracovnej porady riaditeľov 1,5 hodinovú prednášku na tému „Univerzálne navrhovanie objektov zariadení sociálnych služieb“ s lektorkou Doc. Ing. Arch. Leou Rollovou, PhD. z Fakulty architektúry STU v Bratislave, CEDA.

Bratislavský samosprávny kraj

Úrad BSK sídli v bezbariérovej budove. BSK priebežne vyčleňuje v rozpočte finančné prostriedky na debarierizáciu zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

V roku 2018/2019 bolo použitých na realizáciu opatrení v súvislosti s debarierizáciou celkom 683 564,12 € z kapitálových výdavkov pre 9 zariadení sociálnych služieb, a to pre: DSS Rozsutec (vybudovanie bezbariérového chodníka, oprava rampy, úprava areálu - dvora a rekonštrukcia kúpeľne); DSS Pezinok (debarierizácia obytných miestností, vybudovanie bezbariérovej hygienickej miestnosti, vybudovanie parkovacích miest); DSS Báhoň (rekonštrukcia a vybudovanie bezbariérového vstupu); DDS INTEGRA (úprava vybavenia interiéru izieb a debarierizácia kúpeľní, vybudovanie parkovacích miest); DSS prof. Karola Matuľáka pre deti a dospelých (úprava sociálnych zariadení, izieb pre prijímateľov sociálnych služieb a rekonštrukcia vstupu do budovy na ulici Ľ. Zúbka); DSS Rača (výstavba nájazdovej rampy, montáž automatických posuvných dverí do jedálne a hlavného vchodu na Podbrezovskej ulici a automatická vstupná brána z ulice Pri vinohradoch); DSS v Plaveckom Podhradí (vybudovanie dvoch senzorických, bezbariérových dverí do jedálne, nákup polohovateľnej postele a antidekubitných matracov, vybudovanie bezbariérovej kúpeľne); ZSS Rosa (zrealizovaná výmena príslušenstva zariadení na manipuláciu s prijímateľmi sociálnych služieb a zakúpenie mobilného bazénového zdvíhaku); DSS Sibírka (zakúpenie hydraulických sprchovacích postelí).

V objektoch školských zariadení BSK na základe požiadaviek škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti, vrátane finančných možností rieši požiadavky na stavebné úpravy operatívne tak, aby umožnil štúdium na konkrétnych školách aj žiakom so zdravotným postihnutím.

V rámci ďalších plánovaných, respektíve vykonávaných rekonštrukcií objektov, v ktorých sídlia kultúrne zariadenia zabezpečil vybudovanie bezbariérových prístupov: rekonštrukcia objektu Bratislavského bábkového divadla na Dunajskej ul. v Bratislave; rekonštrukcia objektu Divadla ARÉNA na Viedenskej ceste v Bratislave; rekonštrukcia židovskej synagógy na Mierovom námestí v Senci; rekonštrukcia objektu kaštieľa Malokarpatského osvetového strediska v Modre Malokarpatská knižnica v Pezinku inštalovala v budove schodiskovú plošinu, ktorou sprístupnila priestory na 1. poschodí pre návštevníkov so zdravotným postihnutím.

Košický samosprávny kraj

Úrad KSK sídli v debarierizovanej budove. KSK priebežne vyčleňuje v rozpočte finančné prostriedky na debarierizáciu zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, ktorých je 13 - 12 z nich je bezbariérových (vstupy, výťahy, šírky chodieb...) a jedno (LÚČ, Šemša) sídli v historických budovách kaštieľa.

V roku 2018/2019 bolo použitých na realizáciu opatrení v súvislosti s debarierizáciou celkom 32 876,83 € z kapitálových výdavkov pre 3 zariadenia sociálnych služieb, a to pre: SUBSIDIUM – ŠZ a ZpS, Rožňava, ARCUS – ŠZ a ZpS, Košice a VIA LUX – DSS a ZpS, Košice – Barca. V zariadení sociálnych služieb SUBSIDIUM – ŠZ a ZpS, Rožňava bolo použitých 4499,99 € na rekonštrukciu výťahov (rok 2018), v zariadení sociálnych služieb ARCUS – ŠZ a ZpS, Košice bolo použitých 10 805,96 € na nákup 2 kusov zdvíhacích zariadení (rok 2019) a v zariadení VIA LUX – DSS a ZpS bolo použitých 17 570,88 € na vybudovanie 2 nových bezbariérových sociálnych zariadení (rok 2019).

V zriaďovateľskej pôsobnosti KSK je 21 škôl/ŠZ s bezbariérovým prístupom. 47 škôl/ŠZ má pred budovou k dispozícii parkovacie miesta (niektoré z nich vlastné parkovisko), 15 škôl/ŠZ má pre držiteľov preukazu s ŤZP vyhradené parkovacie miesta oficiálne.

Bezbariérovosť je zabezpečená v nasledovných kultúrnych zariadeniach: Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína v Trebišove; Divadlo Thália Színház; Verejná knižnica Jána Bocatia Košice; Hvezdáreň v Michalovciach; Zemplínska knižnica Gorazda Zvonického Michalovce; Galéria umelcov Spiša; Kultúrne centrum Údolia Bodvy a Rudohoria-pracovisko Hvezdáreň a planetárium Medzev, pracovisko Moldava nad Bodvou; Banické múzeum v Rožňave; Kultúrne centrum Medzibodrožia a Použia Kráľovský Chlmec.

Nitriansky samosprávny kraj

Budovy Úradu NSK: Sídlo Úradu NSK je na Rázusovej 2A v Nitre, budova nie je vo vlastníctve NSK, má 5 podlaží a je bezbariérová. Predseda NSK sídli v Župnom dome na Župnom nám. č. 962/3 v Nitre, budova je vo vlastníctve NSK a je bezbariérová. Niektoré odbory sídli na Kupeckej ul. č. 3 V Nitre, je to štvorpodlažná budova bývalej strednej školy, nie je bezbariérová. NSK priebežne vyčleňuje v rozpočte finančné prostriedky na debarierizáciu zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

V roku 2018 bolo použitých na realizáciu opatrení v súvislosti s debarierizáciou z kapitálových výdavkov 688 814,41 €, z bežných výdavkov 243 231,41 € pre 11 ZSS, a to pre: „BENEFIT“, ZSS Ludovítová (inštalácia protišmykovej podlahy); „CLEMENTIA“, ZSS Kovarce (vybudovanie chodníkov); „MÓJ DOMOV“, ZSS Topoľčany (inštalácie prenosného stropného koľajnicového zdvíhacieho systému); krízové stredisko „SOS“ Hurbanovo, „MAGNÓLIA“, ZSS Hurbanovo, „PERLA“, ZSS Želiezovce (nákup pásového schodolezu); „V KAŠTIELI“, ZSS Horné Obdokovce (inštalácia hydraulického zdvíhacej stoličky); „KAMILKA“, ZSS Maňa (inštalácia vnútornej schodiskovej plošiny); „JESEŇ ŽIVOTA“, ZSS Levice (nákup a montáž požiarného schodiska); „NITRAVA“, ZSS Nitra (rekonštrukcia sociálnych zariadení pavilónu A); „DUNAJ“, ZSS Kováčov (rekonštrukcia a modernizácia objektov jedálne, stavebné úpravy pracovne soc. zariadení a kúpeľní, rekonštrukcia a modernizácia ubytovacieho pavilónu); „IPEL“, ZSS Leľa (rekonštrukcia technického vybavenia ZSS); „PENZIÓN“, ZSS Topoľčany (rekonštrukcia kúpeľní v obytných jednotkách); „BORINKA“, ZSS Nitra a „HARLEKÝN“, ZSS Topoľčany (oprava chodníkov

v areáli a oprava spevnenej plochy); „VINIČKY“, ZSS Nitra (oprava a debarierizácia vstupnej nájazdovej plošiny); „KREATÍV“, ZSS Klasov (oprava a debarierizácia čiastočne imobilného oddelenia). V roku 2019 bolo použitých na realizáciu opatrení v súvislosti s debarierizáciou z kapitálových výdavkov 1 148 808,61 €, z bežných výdavkov 354 617,50 € pre 16 ZSS, a to pre: „MÔJ DOMOV“, ZSS Topoľčany a „PENZIÓN“, ZSS Topoľčany (obstaranie stropného zdvíhacieho systému); „BORINKA“, ZSS Nitra (inštalácia šikmej schodiskovej plošiny); „IPEL“, ZSS Leľa (stavebné úpravy podkrovných priestorov budovy I. etapy); „VINIČKY“, ZSS Nitra (stavebné úpravy budov v zariadení-protipožiarné dvere); „PENZIÓN“, ZSS Topoľčany (rekonštrukcia kúpeľní v obytných jednotkách); „V KAŠTIELI“, ZSS Horné Obdokovce (zabezpečenie 2 ks hydraulická zdvíhacia stolička); „HARMÓNIA“, ZSS Horné Štitáre (zabezpečenie pasívneho vakového zdviháka); „DUNAJ“, ZSS Kováčov (stavebné úpravy práčovne II. Etapy); „PLATAN“, ZSS Lontov (rekonštrukcia a modernizácia stravovacej prevádzky ubytovacích a sociálnych priestorov); „BORINKA“, ZSS Nitra (oprava chodníkov III. etapy); „VINIČKY“, ZSS Nitra (oprava omietok a maľovanie vnútorných priestorov dvoch budov, oprava spevnených plôch okolo zariadenia); „VEK NÁDEJE“, ZSS Nové Zámky (výmena podlahovej krytiny); „HARMÓNIA“, ZSS Horné Štitáre (oprava jedálne , oprava spevnených plôch v areáli ZSS); „BARACHA“, ZSS Bardoňovo (oprava budovy kaštieľa, úprava priestorov pre pracovnú terapiu); „KREATÍV“, ZSS Klasov (výmena podlahových krytín, oprava a údržba kúpeľní a sociálnych zariadení); „KAMILKA“, ZSS Maňa (oprava sociálnych zariadení); „HARLEKÝN“, ZSS Topoľčany (oprava bezbariérových vstupov, oprava kúpeľní hygienickej maľovky na odd. samostatného bývania).

V roku 2019 bolo použitých na realizáciu opatrení v súvislosti s debarierizáciou z kapitálových výdavkov 1 148 808,61 €, z bežných výdavkov 354 617,50 € pre 16 ZSS, a to pre: ZSS MÔJ DOMOV a ZSS PENZIÓN (obstaranie stropného zdvíhacieho systému); ZSS BORINKA (inštalácia šikmej schodiskovej plošiny); ZSS IPEL (stavebné úpravy podkrovných priestorov budovy I. etapy); ZSS VINIČKY (stavebné úpravy budov v zariadení-protipožiarné dvere); ZSS PENZIÓN (rekonštrukcia kúpeľní v obytných jednotkách); ZSS V KAŠTIELI (zabezpečenie 2 ks hydraulická zdvíhacia stolička); ZSS HARMÓNIA (zabezpečenie pasívneho vakového zdviháka); ZSS DUNAJ (stavebné úpravy práčovne II. Etapy); ZSS PLATAN (rekonštrukcia a modernizácia stravovacej prevádzky ubytovacích a sociálnych priestorov); ZSS BORINKA (oprava chodníkov III. etapy); ZSS VINIČKY (oprava omietok a maľovanie vnútorných priestorov dvoch budov, oprava spevnených plôch okolo zariadenia); ZSS VEK NÁDEJE (výmena podlahovej krytiny); ZSS HARMÓNIA (oprava jedálne , oprava spevnených plôch v areáli ZSS); ZSS BARACHA (oprava budovy kaštieľa, úprava priestorov pre pracovnú terapiu); ZSS KREATÍV (výmena podlahových krytín, oprava a údržba kúpeľní a sociálnych zariadení); ZSS KAMILKA (oprava sociálnych zariadení); ZSS HARLEKÝN (oprava bezbariérových vstupov, oprava kúpeľní hygienickej maľovky na odd. samostatného bývania).

Pri rekonštrukciách budov SŠ a ich sociálnych zariadení sa zohľadňuje bezbariérový prístup. V roku 2019 boli pridelené z MŠVVaŠ SR finančné prostriedky v rozvojovom projekte „Odstránenie stavebných bariér v školách, ktoré navštevujú žiaci so zdravotným postihnutím 2019“ realizátorovi projektu Gymnázium, Mládežnícka 22, Šahy. Pridelené finančné prostriedky vo výške 10 000,- € boli určené na kapitálové výdavky – modernizáciu výťahu a stavebnú úpravu schodiska / bezbariérového prístupu.

Vo väčšine kultúrnych inštitúcií bola bezbariérovosť zabezpečená v predchádzajúcom období. Bezbariérovosť je zabezpečená v nasledovných kultúrnych zariadeniach: Krajské osvetové stredisko v Nitre a Regionálne osvetové stredisko v Nových Zámkoch; Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre, Tribečská knižnica v Topoľčanoch a obidve budovy, v ktorých sídli Tekovská knižnica v Leviciach; Divadle Andreja Bagara a Staré divadlo Karola Spišáka.

Plánované rekonštrukčné práce: Tribečské múzeum v Topoľčanoch - v prípade realizácie plánovaného projektu „Rekonštrukcia a prestavba podkrovia Tribečského múzea v Topoľčanoch“ je v budúcnosti navrhnutý bezbariérový prístup – výťah a v Kultúrnom paláci (hlavná budova Podunajského múzea v Komárne) bude vybudovaná rampa ku hlavnému vchodu budovy, budú vybudované bezbariérové sociálne zariadenia a vybudovaný výťah (stála expozícia múzea je na 1. poschodí).

Prešovský samosprávny kraj

Úrad PSK sídli v bezbariérovej budove. PSK má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti aj 25 ZSS, ktoré sa postupne debarierizujú z dotácií MPSVaR so spoluúčasťou PSK (2018 – prostriedky PSK 12 571,20 € Senior dom Svida – nákup a montáž lôžkového výťahu, CSS Ametyst Tovarné – rekonštrukcia kúpeľne; 2019 – prostriedky PSK 13 682,36 € DSS sv. Jána z Boha Spišské Podhradie - zakúpenie osobného motorového vozidla s hydraulickou zdvíhacou plošinou, CSS Ametyst Tovarné – rekonštrukcia kúpeľne, CSS Zátisie Snina - stoličkový výťah).

PSK priebežne vyčleňuje v rozpočte finančné prostriedky na debarierizáciu zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

PSK má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti 75 stredných škôl a 2 školské zariadenia. Väčšina škôl má vybudovaný bezbariérový prístup.

V priebehu rokov 2018 a 2019 osem škôl vybuďovalo bezbariérové prístupy do hlavných alebo vedľajších budov, dielní, boli vybudované bezbariérové WC, rampy so zábradliami, šikmá schodisková plošina, zakúpený schodolez pre imobilných, a to v rámci projektu IROP, projektu OP Kvalita životného prostredia "Zníženie energetickej náročnosti budov“.

V rámci siedmich okresných knižníc, ktoré sú zriadené PSK má päť knižníc bezbariérový prístup. Šarišská galéria v Prešove a Tatranská galéria v Poprade majú vybudované bezbariérové vstupy. Divadlo Jonáša Záborského disponuje taktiež bezbariérovým vstupom.

Trenčiansky samosprávny kraj

Budova Úradu TSK je bezbariérová. TSK priebežne vyčleňuje v rozpočte finančné prostriedky na debarierizáciu zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

V roku 2018/2019 bolo použitých na realizáciu opatrení v súvislosti s debarierizáciou celkom 1 940 273,00 € z kapitálových výdavkov pre 15 ZSS, a to pre: CSS – Bánovce nad Bebravou (vybudovanie bezbariérového vchodu a rekonštrukcia sociálnych zariadení); CSS – AVE, Dubnica nad Váhom (rekonštrukcia objektu budovy - projektová dokumentácia zahŕňa komplexnú rekonštrukciu podkrovných priestorov, novú strechu, výmenu výťahu, zateplenie budovy, bezbariérové vstupy, energetickú úspornosť budovy - začiatok realizácie január 2020); CSS – Sloven, Slavica (rekonštrukcia objektu č. 4 s vybudovaním samostatného

bezbariérového výťahu); CSS – BYSTRICAN, Považská Bystrica (rekonštrukcia osobného výťahu); CSS – DOMINO, Prievidza (rekonštrukcia izieb so zabudovaním stropného zdvižného zariadenia, rekonštrukcia objektu sociálnych služieb, ktorá rieši internú bezbariérovosť a vybudovanie nového parkoviska); HUMANITY – CSP, Prievidza (zakúpenie zdvihacieho zariadenia); CSS – KOLONKA, Púchov (debarierizácia kúpeľne); DSS – Púchov – Nosice (komplexná rekonštrukcia objektu s prístavbou výťahu a rekonštrukciu izieb a hygienických zariadení); CSS – LIPOVEC, Horné Srnie (debarierizácia kúpeľní a toaliet); CSS – LIPA, Kostolná – Záriečie (prístavba výťahu a vrátnice); CSS – DEMY, Trenčín (vybudovanie stoličkového výťahu a zdvihacieho stropného zariadenia); CSS – Nová Bošáca (obstaranie stropného zdvihacieho zariadenia); CSS – Nádej, Dolný Lieskov (prístavba výťahu a spojovacej chodby); CSS – Bôrik, Nitrianske Pravno (stavebné úpravy interiérových priestorov); CSS – JUH, Trenčín (debarierizácia sociálnych zariadení).

Postupne sú odstraňované bariéry aj zo vzdelávacích inštitúcií, prístup do budovy školy, na sociálne zariadenia, do tried a pod. (príkl. Obchodná akadémia Prievidza – má vstup do školskej budovy zo strany školského dvora bezbariérový. SOŠ Handlová – má bezbariérový prístup do budovy školy, na sociálne zariadenia, Gymnázium Púchov – v rámci výzvy MŠVVaŠ SR vybudovala bezbariérový prístup na prvé poschodie budovy, SOŠ Nováky – má svojpomocne vybudovaný bezbariérový prístup do budovy, do odborných učební, k toaletám, do školskej jedálne a SOŠ OaS Trenčín –vďaka projektu získala financie na vybudovanie stoličkového výťahu pre telesne postihnutých a v roku 2018 bol výťah vybudovaný).

Väčšia časť kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK má do objektov bezbariérové vstupy.

Trnavský samosprávny kraj

Úrad TTSK sídli v debarierizovanej budove. TTSK priebežne vyčleňuje v rozpočte finančné prostriedky na debarierizáciu zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

V roku 2018/2019 bolo použitých na realizáciu opatrení v súvislosti s debarierizáciou celkom 586 209 € z kapitálových výdavkov pre 7 ZSS, a to pre: DSSpDD Medveďov (rekonštrukcia rozvodov vody hlavnej budovy v starom zariadení, vypracovanie projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie a realizáciu stavby k prístavbe hlavnej budovy); DSSpD Moravský sv. Ján (úhrada projektov k bezbariérovému vstupu do hlavnej budovy - kaštieľa); DSSpDD Okoč (vybudovanie šikmej schodiskovej plošiny, zakúpenie schodolezu); DSS a ZpS Senica (vybudovanie výťahov); ZSSZD Skalica (vybudovanie vonkajšieho bezbariérového vstupu, vybudovanie časti bezbariérovej chodby medzi pavilónmi); DSSpD Veľký Meder (rekonštrukcia podláh v hlavnej budove DSS); DSSpD Zavar (zakúpenie schodolezu pre satelitné pracovisko II. – Centrum sociálnych služieb v Galante, zakúpenie zdviháku pre imobilných klientov v DSS pre dospelých v Zavare, úprava dvoch kúpeľní a jedného sociálneho zariadenia v DSS pre dospelých v Zavare).

V rámci debarierizácie v budovách stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK dochádza k postupnému vytváraniu potrebných stavebných úprav za účelom umožniť výhodnejšie podmienky pre vzdelávanie osôb so zdravotným postihnutím.

Väčšina budov kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti prešla v posledných rokoch rekonštrukciou v rámci ktorej bola riešená aj bezbariérovosť. Výnimku

tvoria objekty, kde z dôvodu pamiatkovej ochrany nie je možné zabezpečiť bezbariérovosť (Záhorské múzeum v Skalici, Záhorská galéria v Senici, Vlastivedné múzeum v Galante, Žitnoostrovské múzeum v Dunajskej Strede).

Žilinský samosprávny kraj

ŽSK sa snaží samotnú budovu Úradu ŽSK bezbariérový prístupovať. ŽSK priebežne vyčleňuje v rozpočte finančné prostriedky na debarierizáciu zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

V roku 2018/2019 bolo použitých na realizáciu opatrení v súvislosti s debarierizáciou celkom 1.823 729 € z kapitálových výdavkov pre 19 ZSS, a to pre: zariadenie HARMÓNIA v Žiline (inštalovanie výťahu a debarierizácia podláh); CSS Straník Žilina (rekonštrukcia a debarierizácia kúpeľní); CSS Slniečko Ošadnica (rekonštrukcia hygienických zariadení, debarierizácia podláh, inštalovanie nástenných madiel, debarierizácia vstupu do oddychovej zóny – átria); CSS Žarec Čadca (rekonštrukcia hygienických zariadení); CSS Horný Turiec v Turčianskych Tepliciach (odstránenie havarijného stavu lôžkového výťahu a debarierizácia prístupovej komunikácie); LIKAVA - CSS (rekonštrukcia hygienických zariadení); ZpS a DSS Dolný Kubín (rekonštrukcia hygienických zariadení A a B blokov, blok A, inštalovanie výťahu v bloku B, inštalovanie stropného závesného systému v 8 bytových jednotkách); CSS Studienka Novot' (rekonštrukcia hygienických zariadení, II. Etapa); CSS Letokruhy Žilina (rekonštrukcia hygienických zariadení); CSS PARK Čadca (inštalovanie zdvíhacieho stropného zariadenia a lôžkového výťahu v CA a bezbariérový prístup vo Vysokej nad Kysucou); CSS ORAVA Tvrdošín (inštalovanie lôžkového výťahu a stavebné úpravy na ulici SNP); ZpS a DSS Terchová (rekonštrukcia hygienických zariadení, rekonštrukcia terasy); TROJLÍSTOK – CSS, Ružomberok (inštalovanie komunikačného systému sestra – klient; prevádzka Sv. Anna (bezbariérový prístup do oddychovej zóny a inštalovanie komunikačného systému sestra – klient); CSS Horelica Čadca (inštalovanie komunikačného systému sestra – klient); DSS Méta Martin – prevádzka Priekopa (Medňanského) (inštalovanie schodiskovej plošiny); v prevádzke Lipovec (inštalovanie výťahu).

Debarierizáciou prešli uvedené školy v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK - Obchodná akadémia, Liptovský Mikuláš (vybudovanie bezbariérového vstupu a hygienických zariadení) a Gymnázium A. Bernoláka, Námestovo (vybudovanie bezbariérového vstupu a prístavba šatní).

Bezbariérovosť je v kultúrnych zariadeniach ŽSK zabezpečovaná priebežne v súlade s platnou legislatívou a plánom investícií ŽSK.

4.3.5. Zabezpečiť prístupnosť nových stavieb a územia určených na používanie verejnosťou.

Spôsob plnenia:

1. V stavebnom zákone a vykonávacích vyhláškach zakotviť podmienky na aplikovanie princípov tvorby bezbariérového prostredia metódou univerzálneho navrhovania, tak ako sa uvádza v európskych dokumentoch a v súlade so Všeobecným komentárom Výboru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím č. 2 (2014) k prístupnosti.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2019

Zodpovedný gestor: MDV SR

Spolupracujúci subjekt: fakulta architektúry STU Navrhovateľ: NROZPvSR
Spôsob plnenia: 2. V rámci nových vykonávacích vyhlášok k novému stavebnému zákonu pripraviť návrh princípov navrhovania a označovania bezbariérovosti stavieb a prístupu k nim, vrátane budov a objektov využívaných na kultúrne, rekreačné, záujmové a športové aktivity.
Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2020 Zodpovedný gestor: MDV SR Spolupracujúci subjekt: MVO Navrhovateľ: MVO

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – nesplnené

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Opatrenie je zapracované v návrhu zákona o výstavbe, ktorý bol od 16.4.2019 do 10.5.2019 predmetom medzirezortného pripomienkového konania. Následne ho prerokovala Hospodárska a sociálna rada SR a Legislatívna rada vlády SR. Návrh zákona bol predložený dňa 6.12.2019 na rokovanie vlády. Podrobnosti sú spracované vo vyhláške o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu, ktorá bude vydaná po schválení zákona o výstavbe.

4.3.6. Systematicky zvyšovať prístupnosť dopravných prostriedkov a dopravnej infraštruktúry.

Spôsob plnenia:
 Zvýšiť počet bezbariérových vozidiel verejnej osobnej dopravy. Všetky nové vozidlá vybavovať informačnými systémami pre osoby so zrakovým postihnutím (hlasové oznamovanie zastávok) a informačnými systémami pre osoby so sluchovým postihnutím (vizuálne zobrazovače). Systematicky zvyšovať prístupnosť autobusových a železničných staníc a letísk.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: každoročne
Zodpovedný gestor: MDV SR
Navrhovateľ: MDV SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Modernizácia železničnej infraštruktúry a infraštruktúry IDS (najmä verejných priestorov železničných staníc a zastávok)

- modernizácia električkových tratí v meste Bratislava (I. etapa modernizácie Karloveskej radiály) a v meste Košice (I. etapa MET)
- výstavba parkovísk P&R (Pezinok)

Nákup dráhových vozidiel vybavených pre prepravu osôb s obmedzenou mobilitou a orientáciou

- nákup trolejbusov v meste Žilina (19 ks) nákup ľahkých dieselových motorových jednotiek na ZSSK (4 ks).

Koncepcne prístupnosť dopravy osobám so zdravotným postihnutím rieši Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy SR do roku 2020 (uznesenie vlády SR č. 311/2014 ako súčasť Strategického plánu rozvoja dopravnej infraštruktúry do roku 2020). Schválené priority sú premietnuté najmä do Operačného programu Integrovaná infraštruktúra, prostredníctvom ktorého sú tieto priority implementované. V prioritnej osi 1 ide o modernizáciu železničnej infraštruktúry a obnovu mobilných prostriedkov a v prioritnej osi 3 (Verejná osobná doprava) ide o modernizáciu koľajových vozidiel a trolejbusov, budovanie a modernizáciu električkových tratí a prestupných terminálov integrovanej osobnej prepravy. Realizácia uvedených opatrení významne prispeje k zabezpečeniu prístupnosti dopravy osobám so zdravotným postihnutím najmä vo vzťahu k zabezpečeniu bezbariérového prístupu.

Bola prijatá vyhláška MDV SR č. 5/2020, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia týkajúce sa objednávaní verejnej osobnej dopravy s účinnosťou od 1.2.2020. Vyhláškou sa okrem iného zavádza jednotná štruktúra základných tarifných skupín, kde sa upravujú a zjednodušujú cestovné doklady aj pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

V železničnej doprave sa budujú v železničných staniciach a zastávkach vizuálne a automatické hlasové informačné systémy pre cestujúcu verejnosť. V rámci zjednodušenia cestovania vlakom osobám so zdravotným postihnutím sa zabezpečili zdvíhacie plošiny a súbežne s modernizáciou železničných tratí na dopravnej sieti prebieha budovanie bezbariérových prístupov imobilných cestujúcich v rámci areálu železničných staníc.

Prístupnosť leteckej dopravy pre zdravotne postihnuté osoby a osoby so zníženou pohyblivosťou nie je obmedzená.

Vo vodnej doprave mali dopravcovia povinnosť riadiť sa Nariadením EP a Rady (EÚ) č. 1177/2010 z 24. novembra 2010 o právach cestujúcich v námornej a vnútrozemskej vodnej doprave, ktorým sa ustanovujú pravidlá námornej a vnútrozemskej vodnej dopravy týkajúce sa nediskriminácie a pomoci zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou. Dopravca tiež musí dodržiavať zákon č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe, ktorý stanovuje povinnosť dopravcu vytvárať podmienky na prepravu zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou.

V rámci prioritnej osi 1 sa modernizujú železničné trate TEN-T a pre BBSK bolo dodaných 21 dieselmotorových vlakov, ktoré boli postupne nasadzované do prevádzky od mája 2019.

V prioritnej osi 3 sa realizujú projekty mestskej hromadnej verejnej dopravy v Bratislave a okolí, Košiciach a okolí, Prešove, Žiline a Banskej Bystrici a výstavba terminálov integrovanej osobnej prepravy.

V Košiciach sa realizuje projekt modernizácie električkových tratí v Košiciach v dĺžke 7,9 km a v rámci obnovy prostriedkov dráhovej MHD sa realizuje nákup 13 ks moderných električiek.

V Prešove sa realizuje nákup 5 ks nových sólo trolejbusov a 10 ks kĺbových trolejbusov. Na nákup trolejbusov je zameraný aj projekt v Žiline, kde ide o nákup 12 kĺbových nízkopodlažných trolejbusov a 3 nízkopodlažných sólo trolejbusov.

V hlavnom meste Bratislava prebieha nákup 15 ks jednosmerných električiek a pripravuje sa výstavba 8 terminálov IDS (v Bratislave a okolí a v Trebišove).

4.3.8. Monitorovať zabezpečenie multimodálneho prístupu k televíznemu vysielaniu.

Spôsob plnenia:

Monitorovať dodržiavanie povinností vysielateľov vysielajúcich svoju televíznú programovú službu digitálnym spôsobom podľa § 18 až § 18c zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní

a retransmisií.
Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne Zodpovedný gestor: RPPVaR Navrhovateľ: RPPVaR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Rada pre vysielanie a retransmisiu

1. RVR rozhodnutím č. RL/1/2018 zo dňa 10.1.2018 uložila účastníkovi konania - Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona, sankciu - **upozornenie na porušenie zákona** za porušenie povinnosti ustanovenej v § 18aa ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že

a. dňa 14.2.2017 v čase o cca 10:02 hod. na programovej službe Jednotka v rámci programu *Diagnóza vražda* odvysielal doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím, ktoré neboli v súlade s nasledovnými požiadavkami ustanovenými vyhláškou Ministerstva kultúry č. 12/2016 Z. z. o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím:

- § 1 písm. d), nakoľko čas zobrazenia určitých titulkov nebol primeraný na zabezpečenie ich čitateľnosti,

b. dňa 17.2.2017 v čase o cca 10:01 hod. na programovej službe Dvojka v rámci programu *Lampióniky* odvysielal doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím, ktoré neboli v súlade s nasledovnými požiadavkami ustanovenými vyhláškou Ministerstva kultúry č. 12/2016 Z. z. o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím:

- § 1 písm. d), nakoľko čas zobrazenia určitých titulkov nebol primeraný na zabezpečenie ich čitateľnosti,

čím došlo k porušeniu povinnosti, aby boli titulky pre osoby so sluchovým postihnutím v súlade s požiadavkami ustanovenými všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo kultúry podľa § 18aa ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.,

2. RVR rozhodnutím č. RL/8/2018 zo dňa 7.2.2018 uložila účastníkovi konania - spoločnosti MAC TV s.r.o. sankciu – **upozornenie na porušenie zákona** za porušenie:

I. povinnosti ustanovenej v § 18aa ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že

a. dňa 5.6.2017 v čase o cca 11:10 hod. na programovej službe JOJ PLUS v rámci programu *Divoké kone*,

b. dňa 14.6.2017 v čase o cca 7:00 hod. na programovej službe WAU v rámci programu *Panelák*,

c. dňa 14.6.2017 v čase o cca 7:20 hod. na programovej službe JOJ v rámci programu *Súdna sieň*,

odvysielal doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím, ktoré neboli zosynchronizované so zvukovou stopou programu;

II. povinnosti ustanovenej v § 18aa ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že

a. dňa 5.6.2017 v čase o cca 11:10 hod. na programovej službe JOJ PLUS v rámci programu *Divoké kone*,

b. dňa 14.6.2017 v čase o cca 7:00 hod. na programovej službe WAU v rámci programu *Panelák*,

c. dňa 14.6.2017 v čase o cca 7:20 hod. na programovej službe JOJ v rámci programu *Súdna sieň*,

odvysielal doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím, ktoré nezachytávali hovorený prejav v programe spôsobom, ktorý osobám so sluchovým postihnutím umožnil porozumieť jeho obsahu.

3. RVR rozhodnutím č. RL/30/2018 zo dňa 20.6.2018 uložila účastníkovi konania - spoločnosti MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. sankciu – upozornenie na porušenie zákona za porušenie:

I. povinnosti ustanovenej v § 18aa ods. 1 písm. b) zákona

č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 20. 12. 2017 v čase o cca 13:31 hod. na programovej službe TV DOMA v rámci programu *Nekonečná láska* odvysielal doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím, ktoré nezachytávali hovorený prejav v programe spôsobom, ktorý osobám so sluchovým postihnutím umožnil porozumieť jeho obsahu;

II. povinnosti ustanovenej v § 18aa ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 20.12.2017 v čase o cca 13:31 hod. na programovej službe TV DOMA v rámci programu *Nekonečná láska* odvysielal doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím, ktoré neboli v súlade s nasledovnými požiadavkami ustanovenými *vyhláškou Ministerstva kultúry č. 12/2016 Z. z. o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím*:

- § 1 písm. a), nakoľko text titulkov nebol zarovnaný na stred,
- § 1 písm. e), nakoľko titulky neboli zobrazené na tmavom podklade a ich farba nebola v kontraste voči farbe podkladu;

III. povinnosti ustanovenej v § 18b ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 20.12.2017 v čase o cca 13:31 hod. odvysielal na televíznej programovej službe TV DOMA program *Nekonečná láska*, ktorý bol sprevádzaný titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, pričom pri vysielaní tohto programu neuplatnil označenie podľa § 18b ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.

4. RVR rozhodnutím č. RP/34/2018 zo dňa 7.11.2018 uložila účastníkovi konania - spoločnosti MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. sankciu – pokutu vo výške 13 276 eur za porušenie povinnosti ustanovenej v § 18aa ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že

a. dňa 5.4.2018 v čase o cca 11:02 hod. na programovej službe TV DOMA v rámci programu *Nikdy ťa neopustím (21.časť)*,

b. dňa 5.4.2018 v čase o cca 12:18 hod. na programovej službe TV DOMA v rámci programu *Nikdy ťa neopustím (22.časť)*,

c. dňa 6.4. 2018 v čase o cca 10:52 hod. na programovej službe TV DOMA v rámci programu *Nikdy ťa neopustím (23.časť)*,

d. dňa 6.4.2018 v čase o cca 12:07 hod. na programovej službe TV DOMA v rámci programu

odvysielal doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím, ktoré nezachytávali hovorený prejav v programe spôsobom, ktorý osobám so sluchovým postihnutím umožnil porozumieť jeho obsahu;

ako aj sankciu – **upozornenie na porušenie zákona** za porušenie:

I. povinnosti ustanovenej v § 18aa ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že

a. dňa 5.4.2018 v čase o cca 11:02 hod. na programovej službe TV DOMA v rámci programu *Nikdy ťa neopustím (21.časť)*,

b. dňa 5.4.2018 v čase o cca 12:18 hod. na programovej službe TV DOMA v rámci programu *Nikdy ťa neopustím (22.časť)*,

c. dňa 6.4.2018 v čase o cca 10:52 hod. na programovej službe TV DOMA v rámci programu *Nikdy ťa neopustím (23.časť)*,

d. dňa 6.4.2018 v čase o cca 12:07 hod. na programovej službe TV DOMA v rámci programu *Nikdy ťa neopustím (24.časť)*,

odvysielal doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím, ktoré neboli v súlade s nasledovnými požiadavkami ustanovenými *vyhláškou Ministerstva kultúry č. 12/2016 Z. z. o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím*:

- **§ 1 písm. a)**, nakoľko text titulkov nebol zarovnaný na stred,

II. povinnosti ustanovenej v § 18b ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že

a. dňa 5.4.2018 v čase o cca 11:02 hod. na programovej službe TV DOMA v rámci programu *Nikdy ťa neopustím (21.časť)*,

b. dňa 5.4.2018 v čase o cca 12:18 hod. na programovej službe TV DOMA v rámci programu *Nikdy ťa neopustím (22.časť)*,

c. dňa 6.4.2018 v čase o cca 10:52 hod. na programovej službe TV DOMA v rámci programu *Nikdy ťa neopustím (23.časť)*,

d. dňa 6.4.2018 v čase o cca 12:07 hod. na programovej službe TV DOMA v rámci programu *Nikdy ťa neopustím (24.časť)*,

odvysielal doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím, pričom pri vysielaní týchto programov neuplatnil označenie podľa § 18b ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z..

5. RVR rozhodnutím č. RP/9/2019 zo dňa 6.3.2019 uložila účastníkovi konania - spoločnosti MAC TV. s r.o. sankciu – **pokutu vo výške 3 319 eur** za porušenie:

I. povinnosti ustanovenej v § 18aa ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. tým, že dňa 30.9.2018 v čase o cca 15:38 hod. odvysielal v rámci programovej služby WAU doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím k programu *Inkognito*, ktoré nezachytávali hovorený prejav v programe spôsobom, ktorý osobám so sluchovým postihnutím umožnil porozumieť jeho obsahu, a

II. povinnosti ustanovenej v § 18aa ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 30.9.2018 v čase o cca 15:38 hod. odvysielal v rámci programovej služby WAU doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím k programu *Inkognito*, ktoré neboli v súlade s nasledovnými požiadavkami ustanovenými *vyhláškou Ministerstva kultúry č. 12/2016 Z. z. o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím*:

- **§ 1 písm. d)**, nakoľko čas zobrazenia identifikovaných titulkov nebol primeraný na zabezpečenie ich čitateľnosti, čím došlo k porušeniu povinnosti, aby boli titulky pre osoby so sluchovým postihnutím v súlade s požiadavkami ustanovenými všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá Ministerstvo kultúry podľa § 18aa ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z..

6. RVR rozhodnutím č. RP/18/2019 zo dňa 5.6.2019 uložila účastníkovi konania - spoločnosti MAC TV. s r.o. sankciu – **pokutu vo výške 6 638 eur** za porušenie:

I. povinnosti ustanovenej v § 18aa ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z. tým, že

a. dňa 16.12. 2018 v čase o cca 14:11 hod. na programovej službe WAU v rámci programu *Inkognito*,

b. dňa 6.1.2019 v čase o cca 16:53 hod. na programovej službe WAU v rámci programu *Inkognito*,

odvysielal doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím, ktoré neboli zosynchronizované so zvukovou stopou programu;

II. povinnosti ustanovenej v § 18aa ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že

- a. dňa 16.12.2018 v čase o cca 14:11 hod. na programovej službe WAU v rámci programu *Inkognito*,
b. dňa 6.1.2019 v čase o cca 16:53 hod. na programovej službe WAU v rámci programu *Inkognito*,
odvysielal doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím, ktoré nezachytávali hovorený prejav v programe spôsobom, ktorý osobám so sluchovým postihnutím umožnil porozumieť jeho obsahu;

7. RVR rozhodnutím č. **RP/26/2019** zo dňa **11.9.2019** uložila účastníkovi konania - spoločnosti MAC TV, s r.o. sankciu – **pokutu vo výške 3 319 eur** za porušenie:

I. povinnosti ustanovenej v § 18aa ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z. tým, že dňa 5.2.2019 v čase o cca 14:59 hod. odvysielal v rámci programovej služby JOJ doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím k programu *Policajti v akcii*, ktoré neboli zosynchronizované so zvukovou stopou programu;

II. povinnosti ustanovenej v § 18aa ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. tým, že dňa 5.2.2019 v čase o cca 14:59 hod. odvysielal v rámci programovej služby JOJ doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím k programu *Policajti v akcii*, ktoré nezachytávali hovorený prejav v programe spôsobom, ktorý osobám so sluchovým postihnutím umožnil porozumieť jeho obsahu a

III. povinnosti ustanovenej v § 18aa ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 5.2.2019 v čase o cca 14:59 hod. odvysielal v rámci programovej služby JOJ doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím k programu *Policajti v akcii*, ktoré neboli v súlade s nasledovnými požiadavkami ustanovenými vyhláškou Ministerstva kultúry č. 12/2016 Z. z. o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím:

- **§ 1 písm. d)**, nakoľko čas zobrazenia identifikovaných titulkov nebol primeraný na zabezpečenie ich čitateľnosti,

čím došlo k porušeniu povinnosti, aby boli titulky pre osoby so sluchovým postihnutím v súlade s požiadavkami ustanovenými všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá Ministerstvo kultúry podľa § 18aa ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z..

8. RVR rozhodnutím č. **RP/27/2019** zo dňa **22.10.2019** uložila účastníkovi konania – Rozhlas a televízia Slovenska sankciu – **pokutu vo výške 3 319 eur za porušenie povinnosti ustanovenej v § 18aa ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z.** v súvislosti s tým, že

1. dňa 15.2.2019 v čase o cca 17:48 hod. odvysielal v rámci programovej služby Jednotka doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím k programu *Duel*,

2. dňa 15.2.2019 v čase o cca 18:21 hod. odvysielal v rámci programovej služby Jednotka doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím k programu *5 proti 5*,

3. dňa 6.4.2019 v čase o cca 16:29 hod. odvysielal v rámci programovej služby Jednotka doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím k programu *Najväčší Slovák*,

ktoré neboli v súlade s požiadavkou ustanovenou v § 2 ods. 2 vyhlášky Ministerstva kultúry č. 12/2016 Z. z. o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím: „*Pri zobrazení titulkov sa pomlčka na začiatku vety použije ako znamienko na oddelenie hovoreného prejavu jednej postavy od predchádzajúceho hovoreného prejavu inej postavy,*” čím došlo k porušeniu povinnosti, aby boli titulky pre osoby so sluchovým postihnutím v súlade s požiadavkami ustanovenými všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá Ministerstvo kultúry podľa § 18aa ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.

9. RVR rozhodnutím č. **RP/37/2019** zo dňa **4.12.2019** uložila účastníkovi konania – spoločnosti MAC TV s.r.o. sankciu – **pokutu vo výške 3 319 eur za porušenie povinnosti ustanovenej v § 18aa ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z.** v súvislosti s tým, že dňa 11.7.2019 v čase o cca 18:01 hod. odvysielal v rámci programovej služby JOJ doplnkovú obsahovú službu – titulky pre osoby so sluchovým postihnutím k programu Ochrancovia, ktoré neboli v súlade s nasledovnými požiadavkami ustanovenými *vyhláškou Ministerstva kultúry č. 12/2016 Z. z. o titulkoch pre osoby so sluchovým postihnutím*:

- **§ 1 písm. d)**, nakoľko čas zobrazenia identifikovaných titulkov nebol primeraný na zabezpečenie ich čitateľnosti, čím došlo k porušeniu povinnosti, aby boli titulky pre osoby so sluchovým postihnutím v súlade s požiadavkami ustanovenými všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá Ministerstvo kultúry podľa § 18aa ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z..

Nasledujúce tabuľky obsahujú údaje o podieloch vysielania programov s multimodálnym prístupom za rok **2018** u jednotlivých vysielateľov (**vyjadrené v percentách**):

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom programovej služby Jednotka (RTVS)

Mesiac/ Multimod. prístup	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky (min. 50%)	67,46	69,86	62,67	62,58	65,54	62,28	76,05	77,4	66,39	65,42	70,64	66,4
posunková reč (min 3 %)	5,87	5,69	6,41	6,11	6,09	5,63	5,84	6,48	6,55	6,58	6,51	5,43
hlasové komentovanie (min. 20 %)	36,88	28,12	27,85	26,3	30,44	31,7	49,77	51,44	40,14	35,95	40,61	46,25

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom programovej služby Dvojka (RTVS)

Mesiac/ Multimod. prístup	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky (min. 50%)	57,83	52,22	62,93	58,83	52,73	55,21	70,07	66,03	58,42	50,96	59,82	61,24
posunková reč (min 3 %)	5,1	4,1	4,99	5,3	4,26	3,91	4,42	5,25	4,93	4,81	5,07	4,65
hlasové komentovanie (min. 20 %)	28,52	21,64	21,62	21,62	26,42	23,13	24,89	31,62	23,05	22,2	29,19	33,66

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom programovej služby TV MARKÍZA

Mesiac/ Multimod. prístup	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
---------------------------------	----	-----	------	-----	----	-----	------	-------	-----	----	-----	------

titulky/ posunková reč (min. 10)	13,1	16,9	16,1	13,8	10,5	12,3	23,1	30,5	17,5	16,5	15,2	15,6
hlasové komentovanie (min 3 %)	6,6	10,8	3,8	4	5,5	5	11,1	20,2	8,6	12,1	3,2	6,7

**Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom programovej služby
TV DOMA**

Mesiac/ Multimod. prístup	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/ posunková reč (min. 10)	17,8	21,7	23,7	29,6	27,6	23,1	28,4	22,6	18,9	22,2	23,2	22,7
hlasové komentovanie (min 3 %)	5,9	7,8	3,7	4,1	3,6	5,1	10,5	3,7	5	7,7	4,7	8,2

**Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom programovej služby
DAJTO**

Mesiac/ Multimod. prístup	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/ posunková reč (min. 10)	11,3	17,5	12	21,8	17,3	15,1	16,3	21,4	19,2	23	25,6	27,1
hlasové komentovanie (min 3 %)	4,4	9,7	7,9	6,5	7,5	5,1	8,5	9,4	9,1	10,8	13,2	12,3

**Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom programovej služby
JOJ**

Mesiac/ Multimod. prístup	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/ posunková reč (min. 10)	25,3	35,3	34,4	35,6	32,5	29,6	23,9	15,3	27,8	25	24,7	22,3
hlasové komentovanie (min 3 %)	5,9	5,7	5,5	5,5	5,9	6,1	11,7	7,9	5,3	6,2	6,4	8,4

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom programovej služby JOJ PLUS

Mesiac/ Multimod. prístup	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/ posunková reč (min. 10)	14,6	24,1	22,1	23,2	21,2	23	19,8	17,2	22,8	27,7	23,8	31,4
hlasové komentovanie (min 3 %)	7,7	5,1	5,2	5,4	5,7	5,7	7,9	7,8	6,7	5,7	9,5	10,2

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom programovej služby WAU

Mesiac/ Multimod. prístup	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/ posunková reč (min. 10)	19,1	22,7	29,4	31,2	29,9	32,8	26,4	31	20,4	21,1	19,5	20,8
hlasové komentovanie (min 3 %)	5,3	5,1	5,2	5,3	5,5	5,7	5,2	6,3	7,3	7,2	5,3	5,7

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom programovej služby RiK

Mesiac/ Multimod. prístup	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/ posunková reč (min. 10)	14,9	14,1	12,9	11,9	12,5	12,7	13,1	13,2	14	15,1	14,3	14,2
hlasové komentovanie (min 3 %)	5,4	5,6	5,7	5,4	5,5	5,4	5,6	5,4	6,3	5,9	5,8	6,6

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom programovej služby ŤUKI

Mesiac/ Multimod. prístup	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/ posunková reč (min. 10)	14,1	14,1	13,9	11,1	12,7	13,8	14,1	13,9	13,1	14,5	13,1	13,9

hlasové komentovanie (min 3 %)	5,2	5,2	5,2	5,5	5,5	5,7	5,6	5,6	5,3	5,4	5,7	5,8
--------------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom programovej služby TA3

Mesiac/ Multimod. prístup	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/ posunková reč (min. 10 %)	x	x	x	x	x	x	96,41	96,63	95,99	98,54	96,01	94,31
hlasové komentovanie (min 3 %)	x	x	x	x	x	x	6,94	5,71	20,67	23,27	18,92	16,51

Nasledujúce tabuľky obsahujú údaje o podieloch vysielania programov s multimodálnym prístupom za rok **2019** u jednotlivých vysielateľov (vyjadrené v percentách):

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom – Jednotka (RTVS)

Mesiac/ Multimod. p.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky (min. 50%)	68,5 6	62,5 4	63,2 6	71,2 7	66,3 9	72,0 5	85,6 6	82,8 8	71,8 1	71,0 2	71,9 4	73,9 2
posunková reč (min 3 %)	6,01	6,65	6,31	6,64	5,74	7,09	6,76	6,73	6,86	6,42	6,38	6,03
hlas. koment. (min. 20 %)	48,6 3	38,6 3	37,4 5	41,3 9	35,3 9	39,6 2	56,7	52,6 5	36,6 8	38,9 8	40,6 4	52,2 4

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom – Dvojka (RTVS)

Mesiac/ Multimod. p.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Titulky (min. 50%)	59,9 4	56,3 9	66,5 2	56,5 5	50,1 7	54,6 5	63,5	57,7 2	51,0 4	52,4 7	54,6 9	61,3 7
posunková reč (min 3 %)	5,22	4,66	4,54	4,9	3,78	4,68	5,1	5,23	4,56	4,76	5,06	4,82

hlas. koment. (min. 20 %)	34,0 8	21,7 1	21,2 2	27,1 1	23,7 6	25,7 9	34,3 9	41,3 7	24,2 1	24,3 9	30,0 6	36,3 2
--	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom – Trojka

Mesiac/ Multimod. p.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Titulky (min. 50%)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74,1
posunková reč (min 3 %)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,6
hlas. koment. (min. 20 %)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31,87

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom – TV MARKÍZA

Mesiac/ Multimod. p.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/p. reč (min. 10 %)	15,6	14,2	13,4	12	11,4	16,4	11	13,1	15,8	14,3	16	16,6
hlas. koment. (min 3 %)	13,2	9,6	4,3	8,7	10,7	5,4	4,4	7,7	7,5	7,1	3,7	6

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom – TV DOMA

Mesiac/ Multimod. p.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/p. reč (min. 10 %)	20,3	21,4	22,5	20,4	28,5	36,2	31,6	28,9	25,5	34,8	42,1	36,7
hlas. koment. (min 3 %)	3,5	5,3	6,2	7,5	10,2	13,6	5,8	13,9	9,2	9,2	20,6	15,2

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom – DAJTO

Mesiac/ Multimod. p.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/p. reč (min. 10 %)	24	20,1	13,6	15,2	16,8	17,8	19,1	14,2	23,9	23,4	25	19,7
hlas.	17,9	11,4	6	5,1	8,9	6,8	6,4	9	19,6	20,4	13,3	10,4

koment. (min 3 %)												
----------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom – JOJ

Mesiac/ Multimod. p.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/p. reč (min. 10 %)	26,6	32,4	26	27,3	35,2	35	39,1	38	35,5	28,3	24,9	22,2
hlas. koment. (min 3 %)	11,8	13,8	8,1	5,9	9,1	10,1	6	5,1	9,7	7	8,2	9

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom – JOJ PLUS

Mesiac/ Multimod. p.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/p. reč (min. 10 %)	22,3	42,3	31,9	25	35,6	39,6	32	30,8	33	30,4	32,8	31,2
hlas. koment. (min 3 %)	5,5	8,1	10,8	13,1	16,7	21,1	14,9	9,5	6,2	7,7	8,6	10,3

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom – WAU

Mesiac/ Multimod. p.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/p. reč (min. 10 %)	22	25,8	18,5	23,5	27,3	24,2	26,2	18,7	23,3	25,3	25	21,8
hlas. koment. (min 3 %)	7,1	9	9,4	11,5	12,2	11,6	10,4	6,7	9,7	12	13,9	9,4

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom – RiK

Mesiac/ Multimod. p.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/p. reč (min. 10 %)	14,1	15	16,3	32,8	32,7	32,7	32,6	32,6	32,5	32,3	32,3	32
hlas. koment. (min 3 %)	6,2	5,7	6,2	7,5	7,5	7,5	7,4	7,5	7,5	7,5	7,4	7,4

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom – ĽUKI

Mesiac/ Multimod. p.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/p. reč (min. 10 %)	13,3	14,4	12,6	19,4	19,3	19,3	19,3	18,9	17,8	17,8	17,7	17,4
hlas. koment. (min 3 %)	5,7	5,4	5,3	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1	5,3	5,1	5,1	5,1

Štatistika odvysielaných programov s multimodálnym prístupom – TA3

Mesiac/ Multimod. p.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
titulky/p. reč (min. 10 %)	98,2 4	96,3 5	96,3 2	95,9 9	96,2 6	95,6	96,3 2	96,7 7	98,8 7	93,4 1	92,9 3	14,7 1
hlas. koment. (min 3 %)	21,5 8	23,5 6	18,7 5	19,0 2	18,5 5	19,9 9	9,71	10,3 9	22,9 5	23,2 4	24,2 3	17,1 6

Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím

Rieši podnety týkajúce sa multimodálneho prístupu, napr. vo vzťahu k televízii TA3. Na základe intervencie a pracovných stretnutí sú hlavné správy, šport a ekonomika vysielané s tlmočením do posunkového jazyka.

4.3.9. Podporiť rovnaké príležitosti participácie pre osoby so zdravotným postihnutím pri realizovaní bohoslužieb a náboženských aktivít.

Spôsob plnenia:

Zabezpečiť prístup k plnej realizácii práva na slobodu vierovyznania vo formátoch dostupných osobám so zdravotným postihnutím.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MK SR

Navrhovateľ: MK SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

V zmysle všeobecne záväzných predpisov platných v SR, ktoré sú garantované aj medzinárodnými záväzkami SR, majú cirkvi a náboženské spoločnosti nezávislé a autonómne právo spravovania svojich vnútorných záležitostí, medzi ktoré patrí aj účasť osôb so zdravotným postihnutím na náboženskom živote. V tejto súvislosti štátne orgány nemôžu priamo ovplyvňovať a direktívne ovplyvňovať činnosť cirkví v tejto oblasti.

Sociálna práca, charitatívna činnosť a solidarita s osobami so zdravotným postihnutím sú špecifickou oblasťou, v ktorej sa vo veľkej miere naplňuje poslanie a činnosť cirkví. Cirkvi

sa prostredníctvom svojich organizácií (Slovenská katolícka charita, Evanjelická diakonia Evanjelickej cirkvi a.v., Diakonia Reformovanej kresťanskej cirkvi, Betánia, ADRA atď.) cieľavedome venujú práci a pomoci osobám so zdravotným postihnutím. Pri pomoci osobám s mentálnym postihnutím sa výrazne angažujú rehoľné spoločenstvá. Väčšina novostavieb sakrálnych objektov je budovaná na bezbariérovom princípe a vybrané bohoslužby sú tlmočené do slovenského posunkového jazyka.

MK SR je gestorm i spracovateľom štátneho štatistického zisťovania o cirkvách a náboženských spoločnostiach prostredníctvom ročného štatistického výkazu KULT 15-01 o cirkvi a náboženskej spoločnosti. Podľa štatistiky za rok 2018 je z celkového počtu bohoslužobných objektov vo vlastníctve cirkví spolu 1986 (31 %) objektov so zabezpečeným bezbariérovým vstupom. Cirkvi v roku 2018 podľa tejto štatistiky realizovali spolu 761 bohoslužieb v slovenskom posunkovom jazyku.

4.3.10. Zabezpečiť prevenciu, identifikáciu a odstraňovanie bariér pre osoby so zdravotným postihnutím brániacich prístupnosti k informáciám, informačným systémom a službám, vrátane komunikácie s verejnou správou a službami poskytovanými verejnosti.

Spôsob plnenia:

1. Systematicky rozširovať štandardizáciu na ďalšie oblasti informačno-komunikačných technológií vrátane mobilných aplikácií v súlade s aktuálnym stavom pripravenosti medzinárodných štandardov v týchto oblastiach, zohľadňujúc najmä relevantnú legislatívu Európskej únie.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: splnené

Zodpovedný gestor: ÚPVII

Navrhovateľ: NROZPvSR

Spôsob plnenia:

2. Systematicky motivovať subjekty v pôsobnosti zodpovedného gestora, ktoré nie sú subjektmi verejnej správy, aby uplatňovali štandardy v oblasti prístupnosti IKT, a to v súlade so štandardmi určenými pre informačné systémy verejnej správy.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2015 a priebežne

Zodpovedný gestor: MDV SR, MF SR, MPRV SR, MH SR, MO SR, MV SR, MŽP SR, MŠVVŠ SR, MZ SR, MK SR, MZVAEZ SR, MS SR, MPSVR SR, NBS, ÚVO, SOI, ÚPVII

Navrhovateľ: NROZPvSR

Spôsob plnenia:

3. Zpracovať do programových manuálov operačných programov povinnosť zabezpečiť prístupnosť dokumentácie, informácií, informačných systémov, informačno-komunikačných technológií a výstupov projektov pre osoby so zdravotným postihnutím, vrátane stavebného prostredia, dopravy, služieb a tovarov, a zabezpečiť túto povinnosť aj v relevantných výzvach a žiadostiach o nenávratný finančný príspevok.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2015

Zodpovedný gestor: riadiace orgány operačných orgánov

Spolupracujúce subjekty: sprostredkovateľské orgány pod riadiacim orgánom operačných programov, MF SR

Navrhovateľ: NROZPvSR

Spôsob plnenia:

4. Zaviesť požiadavky prístupnosti informačno-komunikačných technológií do verejného obstarávania tovarov a služieb, vrátane prístupnosti relevantných informácií o obstaraných

tovaroch a službách aj pre osoby so zdravotným postihnutím.
Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne Zodpovedný gestor: ÚVO Spolupracujúci subjekt: ÚPVII Navrhovateľ: <i>NROZPvSR</i>
Spôsob plnenia: 5. Zabezpečiť, aby v čase nadobudnutia účinnosti predpisov ukladajúcich povinnosti FO a PO týkajúce sa elektronickej komunikácie, boli zadefinované povinnosti, ktoré zabezpečia prístupnosť osobám so zdravotným postihnutím v oblasti ISVS.
Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne Zodpovedný gestor: ÚPVII Spolupracujúci subjekt: MDV SR, MF SR, MPRV SR, MH SR, MO SR, MV SR, MŽP SR, MŠVVŠ SR, MZ SR, MK SR, MZVAEZ SR, MS SR, MPSVR SR, NBS, ÚVO, SOI Navrhovateľ: <i>NROZPvSR</i>

2. Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Úrad v súvislosti s transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 z 26.10.2016 o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora zabezpečuje ako zodpovedný gestor zvyšovanie povedomia a informovanosti aj iných subjektov ako subjektov verejnej správy a to systematickým poskytovaním školení nielen pre subjekty verejnej správy, ale aj dodávateľov informačných systémov pre subjekty verejnej správy.

Úrad pre verejné obstarávanie

ÚVO nepriamo motivuje tieto subjekty s tým, že na svojom webovom sídle uplatňuje štandardy v oblasti prístupnosti IKT a to v súlade so štandardmi pre informačné systémy verejnej správy, to znamená, že má textovú verziu webového sídla a webových služieb. Ďalej ÚVO vypracoval prezentácie s audio záznamami k vybraným ustanoveniam zákona č. 343/2015 Z. z., ktoré sú zverejnené na webovej stránke úradu.

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Na zabezpečenie plnenia oparenia MDV SR v maximálnej miere uplatňuje zásady prístupnosti webového sídla pre osoby so zdravotným postihnutím. Redizajn webového sídla je vytvorený podľa výnosu Ministerstva financií SR č. 55/2014 Z. z. o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy, ktorý stanovuje požiadavky s dôrazom na poskytovanie služieb zdravotne postihnutým osobám. MDV SR aj naďalej uplatňuje zavedený Systém riadenia informačnej bezpečnosti. Pri aktuálnych a pripravovaných projektoch sa MDV SR zaviazalo rešpektovaním Výnosu o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy, že realizované projekty nemôžu znevýhodňovať osoby so zdravotným postihnutím, ktoré prístupujú k službám pre občana.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

MF SR nemá v tejto oblasti kompetenciu presadzovať uplatňovanie týchto štandardov nakoľko vytváranie a presadzovanie uplatňovania štandardov v oblasti prístupnosti informačno-komunikačných technológií aj mimo verejnej správy je v kompetencii ÚPVII.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Odstraňovanie bariér k prístupnosti k informáciám, informačným systémom a službám je pre osoby so zdravotným postihnutím je realizované prostredníctvom dodržiavania platných štandardov a metodických pokynov pre ITVS gestovaných ÚPVII a to tak pri obstarávaní nových ITVS ako aj prevádzkovaných ITVS.

Dňa 28.11.2019 MPRV SR odoslalo na právnické osoby v zriaďovateľskej pôsobnosti MPRV SR list GTSÚ č.z. 56652/2019 s metodickým usmernením k monitorovaniu prístupnosti webových sídiel a vzor vyhlásenia prístupnosti webového sídla.

V rámcovej zmluve s Agroinštitútom š.p. pre budúce obdobie bolo doplnené SLA k monitorovaniu prístupnosti webových sídiel.

Právnickým osobám v zriaďovateľskej pôsobnosti MPRV SR bola odoslaná pozvánka na školenia programátorov na štandardy ITVS webových sídiel realizované prostredníctvom príslušnej sekcie ÚPVII.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Webový portál SOI bol validovaný službou W3C pre XHTML 1.0 Transitional, ktorý vyhovuje požiadavkám Blind Friendly. Za posledné obdobie nedošlo k novým zmenám.

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky

MO SR nemá vo svojej pôsobnosti také subjekty, ktoré nie sú subjektmi verejnej správy.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - splnené

Sekcia informatiky, telekomunikácií a bezpečnosti MV SR systematicky presadzuje štandardy v oblasti prístupnosti informačno-komunikačných technológií pre subjekty, ktoré nie sú subjektmi verejnej správy a sú v jej vecnej pôsobnosti, ako napr. Stredná odborná škola Bratislava, Stredná odborná škola Košice, Stredná odborná škola Pezinok, Stredná odborná škola Požiarnej ochrany Žilina a Akadémia PZ.

Pri vytváraní obsahu webového sídla sa zohľadňujú všetky povinné štandardy prístupnosti pre informačné systémy verejnej správy v súlade s Výnosom Ministerstva financií č. 55/2014 Z. z.

SITB MV SR zabezpečuje školenia pre redaktorov redakčného systému na webovom portáli www.minv.sk

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

MŽP SR plní predmetné opatrenie priebežne. V uplynulom roku 2019 webové sídlo⁶ prešlo zmenou dizajnu stránky (predovšetkým navigačných prvkov), na základe čoho sa odstránili nedostatky, ktoré boli vytknuté MŽP SR pri poslednom monitoringu. Celkový obsah bol manuálne skontrolovaný. Monitorovanie predmetných prekážok a súvisiace nápravné činnosti s cieľom kontroly a odstraňovania bariér pre nevidiace a slabozraké osoby boli zlepšené posilnením personálnych kapacít.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

⁶ www.minzp.sk

Internetové stránky MŠVVaŠ SR⁷ sú vytvorené v súlade s požiadavkami na maximálnu prístupnosť obsahu a funkčnosť. Usporiadanie stránok a ovládanie je navrhnuté s prihliadnutím na ich dostupnosť aj v alternatívnych prehliadačoch (napríklad v textových prehliadačoch, hlasových čítačkách a podobne), a tiež osobám so špecifickými potrebami. Zverejnené texty sú definované v relatívnych jednotkách (em) a je možné upraviť ich veľkosť pomocou štandardných nástrojov internetového prehliadača. Pre zjednodušenie ovládania stránok sú definované klávesové skratky (access key). Použitie klávesových skratiek je závislé od použitého prehliadača. V prípade akýchkoľvek problémov s prístupnosťou obsahu alebo funkčnosťou webu, či s technickými otázkami je možné kontaktovať správcu webových stránok na adrese webmaster@minedu.sk. Otázky ohľadom obsahu, je možné zasielať na adresu info@minedu.sk alebo na kontakty uvedené na stránke kontakt.

Štátny pedagogický ústav, ktorý je priamo riadenou rozpočtovou organizáciou MŠVVaŠ SR, zobrazuje optimalizovanú verziu webovej stránky pre slabovidiacich.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

V rámci projektu Elektronické služby zdravotníctva je od 1.1.2018 neoddeliteľnou súčasťou poskytovania zdravotnej starostlivosti vedenie zdravotnej dokumentácie a vytváranie elektronických zdravotných záznamov v elektronickej zdravotnej knižke osoby. K efektívnej a účelnej liečbe pacienta, odstraňovaniu komunikačných bariér a k zvýšeniu bezpečnosti pacienta prispieva elektronický systém predpisu a výdaja lieku a zdravotnej pomôcky či dietetických potravín. Ak si zdravotný stav pacienta vyžaduje dispenzarizáciu, bolo v zákone o zdravotnej starostlivosti ustanovené, že ošetrojúci zdravotnícky pracovník je povinný, okrem iného, zaznamenať v príslušnom elektronickom zdravotnom zázname, zaradenie osoby na dispenzarizáciu. Zapojenie funkcie prístupu pacienta prostredníctvom preukazu poistenca alebo prostredníctvom elektronického občianskeho preukazu s elektronickým čipom sa predpokladá od 1.1.2022. Do 31. decembra 2021 je osoba oprávnená uzatvoriť dohodu o poskytovaní všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom technického zariadenia poskytovateľa a úradného autentifikátora, ak má vydaný občiansky preukaz s elektronickým čipom.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

MK SR motivuje organizácie vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti formou zdôrazňovania dodržiavania štandardov o prístupnosti IKT a kontinuálnou prezentáciou preferovaných postupov dobrej praxe pri zostavovaní informačných dokumentov prezentovaných prostredníctvom IKT verejnosti, komunikáciou preferovaných techník dobrej praxe podporujúcich prístupnosť publikovaných informácií osobám so zdravotným postihnutím.

Tieto preferované postupy dobrej praxe sú komunikované najmä prostredníctvom pravidelne organizovaných stretnutí informatikov rezortu. V rokoch 2018 a 2019 boli stretnutia informatikov (kde boli komunikované preferované postupy dobrej praxe) organizované v dňoch 24.9.2018, 11.4.2019 a 7.10.2019.

MK SR v oblasti využívania prístupov dobrej praxe pre prístupnosť IKT tiež dlhodobo spolupracuje s ÚPVII – napríklad formou sprostredkovania školení pre používateľov v predmetnej oblasti.

Sprostredkovateľský orgán pre IROP Prioritná os 3 publikuje v súvislosti so zverejňovaním dokumentov a formulárov na webovom sídle MK SR určených pre žiadateľov o poskytnutie nenávratného finančného príspevku dokumenty vo formáte .pdf

⁷ www.minedu.sk

(PortableDocument Format), vo formáte s príponou .rtf (Rich Text Format), vo formátoch typu .docx (Open Office XML) a .xlsx, ak ide o formulár určený na vyplnenie žiadateľom.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Ako bolo uvedené v odpočte za rok 2017: Webové sídlo www.mzv.sk spĺňa ustanovenia dané Výnosom MF SR č. 137/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa Výnos MF SR č. 55/2014 Z. zo štandardoch pre informačné systémy verejnej správy v znení Výnosu MF SR č. 276/2014 Z. z. Stránky boli vytvorené s maximálnym ohľadom na prístupnosť pre osoby so zrakovým postihnutím a sú validované on-line nástrojom testovania prístupnosti TAW3.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Rozšírenie portálu Slovlex o ďalšie funkcionality pre osoby so zdravotným postihnutím.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

MPSVR SR dodržiava štandardy v zmysle Výnosu MF SR o štandardoch ISVS na svojom webovom sídle www.employment.gov.sk aj pri elektronickej komunikácii s verejnosťou prostredníctvom e-mailu a elektronickej schránky na www.slovensko.sk. Zamestnanci, ktorí zverejňujú dokumenty sa riadia Opatrením VSÚ o zverejňovaní dokumentov na intranetovom portáli MPSVR SR a webovom sídle MPSVR SR, všetci novo prichádzajúci zamestnanci sú oboznamovaní so štandardmi prístupnosti v rámci vstupného adaptačného vzdelávania.

Dňa 6.2.2020 sa konalo školenie pre editorov webových sídel rezortu MPSVR SR s cieľom poskytnúť základné informácie pre zorientovanie sa v platnej legislatíve resp. štandardoch pre prístupnosť a pochopenie problematiky prístupnosti obsahu na webových sídlach.

4. Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Úrad pre verejné obstarávanie

Novelou zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní sa od 1.1.2020 zavádza povinnosť zohľadňovať vo verejnom obstarávaní tzv. sociálne hľadisko. V zákone sú zohľadnené požiadavky dostupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím a musia byť určené tak, aby bol zabezpečený rovnaký prístup pre všetkých uchádzačov alebo záujemcov o hospodársku súťaž. ÚVO zorganizovalo školenia k uplatneniu sociálnych aspektov vo verejnom obstarávaní.

V súlade so štandardami pre informačné systémy verejnej správy bola zriadená textová verzia stránky webového sídla ÚVO a webových služieb. ÚVO na webovom sídle zverejňuje svoje podcasty a video návody.

ÚVO podpísal s MPSVaR SR a MPSV ČR memorandum o vzájomnej spolupráci v oblasti rozvoja zodpovedného verejného obstarávania pre rozvoj a posilnenie agendy „Sociálne zodpovedné verejné obstarávanie“.

5. Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Úrad úlohy splnil prostredníctvom úplnej transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 z 26. októbra 2016 o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora do výnosu MF SR č. 55/2014 Z. z o

štandardoch pre informačné systémy verejnej správy, ktorá je podzákonnou normou k zákonu č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe. Úrad priebežne plní tento odpočet prostredníctvom uplatnenia prípadných pripomienok v medzirezortnom pripomienkovom konaní, v prípade, ak návrh právneho predpisu nie je v súlade s vyššie uvedenými právnymi predpismi.

4.3.11. Zabezpečiť parkovacie miesta pri školách a školských zariadeniach

Spôsob plnenia:

Zriaďovať parkovacie miesta pre držiteľov parkovacieho preukazu osoby so zdravotným postihnutím pri školách a školských zariadeniach.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: zriaďovateľ školy a školské zariadenia, VÚC

Spolupracujúci subjekt: MV SR, MŠVVŠ SR

Navrhovateľ: MŠVVŠ SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Školy a školské zariadenia, sídlia vo svojich priestoroch, majú a vybudovali si vo väčšej miere možnosti parkovania, niektoré aj s vyznačenými dopravnými značkami.

V prípade, že si zdravotný stav žiaka vyžaduje parkovacie miesto, sú vyčlenené aj parkovacie miesta pre držiteľov parkovacieho preukazu fyzickej osoby so zdravotným postihnutím, resp. označenie parkovacích miest vyhradených pre žiakov školy.

Pokiaľ majú školy parkovisko v areáli školy, osoby s ŤZP majú možnosť parkovania, školy parkovacie miesta dobudovávajú pri rekonštrukcii areálov a budov; hlavne v čase rekonštrukcie škôl sú už tieto požiadavky zapracované.

Podotýkame, že školy a školské zariadenia, ktoré sídlia v prenajatých priestoroch majú veľmi obmedzené možnosti riešenia parkovacích miest.

Banskobystrický samosprávny kraj

V BBSK zabezpečujú SŠ podľa svojich možností parkovanie nielen pre svojich zamestnancov a žiakov, ale aj pre návštevníkov vrátane osôb so zdravotným postihnutím. Žiadna SŠ nemá účelovo vyčlenené parkovacie miesta pre osoby so zdravotným postihnutím. Niektoré školy nemajú žiadne vlastné parkoviská.

Bratislavský samosprávny kraj

Školy v zriaďovateľskej kompetencii BSK zriaďujú parkovacie miesta pre držiteľov parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím individuálne, vzhľadom k priestorovým možnostiam parkoviska a možnostiam vjazdu na pozemok pred vstupom do školskej budovy. Za odpočtové obdobie 2018-2019 bolo vybudovaných šesť parkovacích miest pre držiteľov parkovacieho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, na šiestich školách po jednom mieste.

Košický samosprávny kraj

Z celkového počtu SŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK väčšina stredných škôl nemá vybudované oficiálne parkoviská. V 15 školách/ŠZ má pre držiteľov parkovacieho preukazu osoby so zdravotným postihnutím vyhradené parkovacie miesta oficiálne.

Nitriansky samosprávny kraj

Štatutárnym zástupcom týchto škôl a školských zariadení bolo odporučené, aby v rámci budovania parkovacích miest v rámci nimi spravovaných areálov zriadili parkovacie miesta aj pre držiteľov parkovacieho preukazu osoby so zdravotným postihnutím.

Prešovský samosprávny kraj

Väčšina SŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK má zriadené parkovacie miesta pre držiteľov parkovacieho preukazu, príp. tieto miesta síce nemajú označené, ale majú dostatok priestoru na parkovanie. Tie školy, ktoré plánovali rekonštrukciu parkovísk s označením miest do konca roka 2019, to urobili.

Trenčiansky samosprávny kraj

V zriaďovateľskej pôsobnosti TSK je 38 SŠ. Pri každej z týchto škôl sú minimálne 2 parkovacie miesta pre držiteľov parkovacieho preukazu osoby so zdravotným postihnutím. Okrem toho, nie je problém zo strany škôl zvýšiť počet takýchto parkovacích miest podľa potreby.

Trnavský samosprávny kraj

SŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK rozširujú v rámci svojich možností dostupnosť parkovacích miest podľa najnovších štandardov, čoho súčasťou je budovanie parkovacích miest pre osoby so zdravotným postihnutím.

Žilinský samosprávny kraj

Ku koncu roka 2019 malo 16 škôl (z celkového počtu 60 stredných škôl ŽSK) k dispozícii 28 parkovacích miest (24 v správe ŽSK a 4 v správe príslušných miest).

4.3.12. Podporiť horizontálne princípy rovnosť mužov a žien a nediskriminácia pre roky 2014 – 2020 v rámci EŠIF v zmysle Partnerskej dohody SR na roky 2014-2020.

Spôsob plnenia:

Zabezpečiť rovnosť príležitostí na trhu práce a v príprave naň pre programy ESF a zabezpečiť rovnosť príležitostí v prístupe a vo využívaní infraštruktúry a služieb pre ostatné programy EŠIF s osobitným dôrazom na vytváranie podmienok prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2016 - 2020

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Navrhovateľ: MPSVR SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Gestor horizontálnych princípov (ďalej len „HP“) plní svoje úlohy v rámci Systému riadenia EŠIF, napr.: definuje podmienku poskytnutia príspevku súvisiacu so zabezpečením uplatňovania HP a spôsob jej overovania, ktoré sú pre riadiaci orgán (ďalej len „RO“) záväzné; spolupracuje s RO pri príprave všetkých dokumentov na programovej a projektovej úrovni s cieľom zabezpečiť správne a včasné zapracovanie potrebných aspektov implementácie HP na úrovni operačných programov; zabezpečuje školiace a vzdelávacie

aktivity pre RO a relevantných sociálno-ekonomických partnerov v rámci vzdelávacieho plánu Centrálného koordinačného orgánu (ďalej len „CKO“); poskytuje informovanosť a publicitu v rámci komunikačného plánu CKO; spolupracuje s RO pri definovaní merateľných ukazovateľov pre HP a plní ďalšie úlohy v súlade s platnou právnou úpravou a systém implementácie HP.

Podpora základných práv, nediskriminácie a rovnosti príležitostí je jedným zo základných princípov uplatňovaných v EÚ. Operačný program Ľudské zdroje (ďalej len „OP ĽZ“) prostredníctvom rôznorodých opatrení prispieva k napĺňaniu HP rovnosti mužov a žien a nediskriminácie.

Proces monitorovania plnenia HP je na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ, ako aj kontrolou na mieste a následne hodnotením príspevku k cieľom HP. Hlavnými nástrojmi monitorovania a hodnotenia v rámci monitorovacích správ sú merateľné ukazovatele s relevanciou k HP a iné údaje na úrovni projektu (štatistické údaje prierezového charakteru monitorované na úrovni podporených projektov, ktoré nemajú charakter merateľných ukazovateľov). Informácie o uvedených princípoch sú zapracované v Príručke pre žiadateľa.

V rámci OP ĽZ sú potom vytvárané špecifické opatrenia (NP, DOP výzvy) zamerané na podporu rovnosti medzi mužmi a ženami a nediskriminácie.

4.3.13. Pripraviť Konceptiu mestského rozvoja Slovenskej republiky.

Spôsob plnenia:

Pomenovať a analyzovať súčasný stav miest a ich rozvoj v súlade s cieľom udržateľného rozvoja.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2019

Zodpovedný gestor: MDV SR

Navrhovateľ: MDV SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Koncepcia mestského rozvoja SR do roku 2030 je schválená uznesením vlády SR č. 5 z 10. januára 2018.

4.4. Rovnaké zaobchádzanie, prístup k spravodlivosti a ochrana pred diskrimináciou

Strategický cieľ:

Zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím rovnaké zaobchádzanie vo všetkých oblastiach života a zaručiť osobám so zdravotným postihnutím rovnakú a účinnú právnu ochranu pred diskrimináciou. Zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými, a to aj poskytnutím procesných a veku primeraných úprav s cieľom uľahčiť im účinné plnenie ich úlohy priamych a nepriamych účastníkov vrátane úlohy svedkov, vo všetkých súdnych konaniach, a to aj vo fáze vyšetrovania a predbežného konania.

4.4.2. Pripraviť návrh nového Občianskeho zákonníka, ktorého súčasťou bude aj nová

konceptia spôsobilosti na právne úkony a možnosti jej obmedzenia, ako aj inštitúty opatrovníctva a poručníctva.

Spôsob plnenia:

Rekodifikácia Občianskeho zákonníka.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2018**Zodpovedný gestor:** MS SR**Spolupracujúce subjekty:** Komisia pre rekodifikáciu Občianskeho zákonníka**Navrhovateľ:** MS SR**Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – nesplnené**Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

MS SR začalo riešiť novú koncepciu opatrovníctva v rámci Vecného zámeru reformy opatrovníctva dospelých v SR. V roku 2017 sa začalo s prípravou legislatívnych prác na tejto reforme. Znenie vecného zámeru reformy opatrovníctva dospelých a seniorov sa tvorilo v rámci pracovnej skupiny, ktorú v júni 2017 kreovala podpredsedníčka vlády SR a ministerka spravodlivosti SR.

V priebehu rokov 2018 a 2019 prebehlo niekoľko rokovaní expertnej pracovnej skupiny pod vedením štátnej tajomníčky Edity Pfundtner a JUDr. Róberta Dobrovodského, PhD., LL.M. zo Sekcie legislatívy MS SR (napr. 21.6.2019). V skupine rokovali psychiatri, advokáti, notári, sudcovia, zástupcovia príslušných ministerstiev, ako aj komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím Z. Stavrovská či zástupkyňa SR pred ESLP Marica Pirošíková. Vzhľadom na to, že pri rozbere tejto problematiky vyvstávalo viacero právnych ako aj aplikačných problémov a s tým spojené rôzne právne názory na ich riešenie, problematiku sa v roku 2019 nepodarilo uzavrieť do podoby znenia, ktoré by bolo možné/vhodné predložiť do legislatívneho procesu.

4.4.3. Pripraviť novelu Občianskeho zákonníka.

Spôsob plnenia:

V rámci novely Občianskeho zákonníka upraviť podporované rozhodovanie v súlade s čl. 12 Dohovoru.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2017**Zodpovedný gestor:** MS SR**Spolupracujúce subjekty:** Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím, Komisia pre rekodifikáciu Občianskeho zákonníka**Navrhovateľ:** KOZP**Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – nesplnené**Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

MS SR plánovalo riešiť túto tému vrátane novej koncepcie opatrovníctva v rámci Vecného zámeru reformy opatrovníctva dospelých v SR. MS SR pokračovalo v rokoch 2018 a 2019 v legislatívnych prácach na tvorbe tejto reformy v rámci expertnej pracovnej skupiny. Vzhľadom na to, že pri rozbere tejto problematiky vyvstávalo viacero právnych ako aj aplikačných problémov a s tým spojené rôzne právne názory na ich riešenie, túto problematiku sa v roku 2019 nepodarilo uzavrieť do podoby znenia, ktoré by bolo

možné/vhodné predložiť do legislatívneho procesu. V nadväznosti na uvedené, sa neplánuje vykonať čiastkovú novelizáciu Občianskeho zákonníka.

4.4.4. Novelizovať antidiskriminačný zákon tak, aby v sebe inkorporoval odporúčania Výboru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím č. 13 – 18.

Spôsob plnenia:

Novelizácia § 2a ods. 1 antidiskriminačného zákona

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2020

Zodpovedný gestor: MS SR

Spolupracujúce subjekty: MPSVR SR, MVO, Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím

Navrhovateľ: MS SR

Odpočít plnenia za roky 2018 – 2019 – nesplnené

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

MS SR predložilo v roku 2018 do legislatívneho procesu návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení neskorších predpisov. Účelom predloženého návrhu zákona bolo zabezpečenie súladu právnej úpravy slovenskej národnej inštitúcie pre ľudské práva (v anglickom jazyku „National Human Rights Institution“) s tzv. Parížskymi princípmi. Ide o princípy vzťahujúce sa na status národných inštitúcií a v medzinárodno-právnom priestore predstavujú minimum, ktoré musí byť splnené pri zriadení národnej inštitúcie pre ľudské práva a následne aj pri jej ďalšom fungovaní. NR SR v roku 2019 tento materiál neschválila.

Vzhľadom na závažnosť danej problematiky, ako aj s ohľadom na neschválenie reformy Slovenského národného strediska pre ľudské práva, ktoré pôsobí ako národné Equality Body, NR SR v roku 2019, sa MS SR bude spolu so spolupracujúcimi subjektmi a organizáciami touto úlohou opätovne zaoberať až v novom volebnom období.

Aj keď Národná rada SR v roku 2019 zamietla poslanecký návrh na zmenu a doplnenie antidiskriminačného zákona, ktorý mal za cieľ upraviť legislatívu v súlade s odporúčaním Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím, Dohovor OSN o právach osôb so zdravotných postihnutím je priamo aplikovateľný a má prednosť pred zákonom.

Slovenské súdy aplikujú tie ustanovenia, ktoré zabezpečujú väčší rozsah ochrany ľudských práv a slobôd. Pre Slovenskú republiku nadobudol Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím platnosť 25. júna 2010. Dodávame, že podľa článku 7 ods. 5 Ústavy SR: „Medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.“

Vzhľadom na citlivosť antidiskriminačného zákona na zmeny, MS SR nepristúpilo v minulom volebnom období k jeho novelizácii.

4.5. Nezávislý spôsob života, začlenenie do spoločnosti a osobná mobilita

Strategický cieľ:

Prijat' účinné a primerané opatrenia, ktoré osobám so zdravotným postihnutím umožnia plné využívanie nezávislého spôsobu života a začlenenia do spoločnosti. Prijat' účinné opatrenia na zabezpečenie osobnej mobility s najväčšou možnou nezávislosťou pre osoby so zdravotným postihnutím.

4.5.1. Podporiť realizáciu procesu deinštitucionalizácie a transformácie systému sociálnych služieb.

Spôsob plnenia:

Aktualizovať a realizovať jednotlivé úlohy v Národnom akčnom pláne prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb 2016 – 2020 v súlade s odporúčaniami Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím a Všeobecným komentárom Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím.

Národné projekty modelujú a overujú jednotný postup zásadných zmien prechodu z inštitucionálnej sociálnej starostlivosti na komunitnú. Riešia dopad negatívnych vplyvov inštitucionalizácie vytvorením možnosti pre prechod klientov zariadení sociálnych služieb do prirodzeného prostredia komunity obce a umožní im plne a rovnoprávne sa začleniť do spoločnosti. Život v komunite obce im otvorí nové možnosti pre osobnostný rozvoj a kvalitatívnu zmenu ich životného štýlu.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2018

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Spolupracujúce subjekty: VÚC, obce, ZMOS, ÚMS, MPRV SR

Navrhovateľ: *MPSVR SR*

Spôsob plnenia:

2. Zriaďť pracovnú skupinu za účelom prípravy Stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike po roku 2020.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2019

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Spolupracujúci subjekt: MŠVVŠ SR, MZ SR, MS SR, MPRV SR, MF SR, ZMOS, VÚC, MVO

Navrhovateľ: *ZPMPV SR*

1. Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Vláda SR schválila Stratégiu deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike (ďalej len „Stratégia DI“). Stratégia DI je každoročne vyhodnocovaná a Informáciu o plnení opatrení Stratégie DI za rok 2018 vzala vláda SR na vedomie dňa 9.1.2019 a NR SR bola predložená v decembri 2019.

MPSVR SR v roku 2019 pristúpilo k aktualizácii Stratégie DI v nadväznosti na navrhované ex ante kondicionality pre programové obdobie 2014 – 2020.

Proces DI starostlivosti o osoby so zdravotným postihnutím je realizovaný aj prostredníctvom Národného projektu Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb – Podpora transformačných tímov (ďalej len „NP DI ZSS“), ktorého hlavným cieľom je príprava, kreovanie a systematická metodická podpora transformačných tímov pri tvorbe transformačných plánov konkrétnych ZSS zapojených do procesu prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a naštartovanie transformačných procesov v komunitách, kde sa

tieto zariadenia budú nachádzať. Národný projekt je zdrojom financovania investičná priorita 4.2 (Prioritná os: 4. Sociálne začlenenie, špecifického cieľa 4.2.1), žiadateľom je Implementačná agentúra MPSVR SR, predpokladaná celková dĺžka realizácie aktivít projektu je 66 mesiacov. Projekt je podporený v maximálnej výške nenávratného finančného príspevku, ktorá predstavuje sumu 8 799 083,38 €. Výsledkom podpory prostredníctvom NP DI ZSS je vytvorenie transformačných plánov pre konkrétne ZSS, ktoré sú nevyhnutné pre zabezpečenie synergie s IROP v gescii MPRV SR. V súčasnosti aktívne prebieha prvý cyklus podpory 24 vybraným ZSS. Boli vykonané hodnotenia pripravenosti, ktoré realizujú partneri projektu prostredníctvom dvoch hodnotiteľov za každého partnera. Prebiehajú akreditované vzdelávania, workshopy a informačné semináre.

Zároveň bolo v decembri 2019 vybraných ďalších 24 zariadení do druhého cyklu podpory a vzdelávania, s ktorými bude podpísaná zmluva o spolupráci v prvom polroku 2020. Do oboch cyklov sa prihlásilo viac uchádzačov, než je kapacita jedného vzdelávacieho cyklu (24 zariadení sociálnych služieb). Pre výber zariadení boli preto uplatnené Kritériá pre výber tretích subjektov schválené Riadiacim výborom NP DI ZSS.

Projekt je realizovaný prostredníctvom hlavnej aktivity 1: Podpora transformačných tímov pri tvorbe a realizácii transformačných plánov. Bližšie informácie o jednotlivých podaktivitách a priebehu činností NP DI ZSS sú dostupné na webovom sídle⁸.

MPRV SR ako riadiaci orgán IROP dňa 22.5.2017 vyhlásilo otvorenú výzvu na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na podporu prechodu poskytovania SS a z inštitucionálnej formy na komunitnú (proces DI existujúcich zariadení) v objeme 67 449 470 € (zdroj EÚ). Príprava ZSS zapojených do projektu sa bude uskutočňovať predovšetkým prostredníctvom zabezpečenia kontinuálnej metodologickej podpory, vzdelávania relevantných osôb a subjektov, diseminačných aktivít podporujúcich proces DI a vzťahov v komunite, supervízie, informačných aktivít o procese DI.

V rámci IROP sú v súčasnosti aktívne dve výzvy súvisiace s podporou zariadení sociálnych služieb na komunitnej úrovni:

- Výzva na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na podporu poskytovania nových a existujúcich sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadeniach na komunitnej úrovni, kód výzvy: IROP-PO2-SC211-2018-27 v objeme 72 363 394 €.
- Výzva na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na podporu prechodu poskytovania sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately z inštitucionálnej formy na komunitnú (proces DI existujúcich zariadení), kód výzvy: IROP-PO2-SC211-2017-17.

Zabezpečenie synergie medzi IROP a OP ĽZ a národnými stratégiami a legislatívou je zabezpečené o.i. aj:

- stanoviskom MPSVR SR o súlade projektu a Transformačného plánu zariadenia s príslušnou legislatívou a princípmi DI stanovenými v Stratégii DI a v iných strategických dokumentoch, ktorý je súčasťou Žiadosti o nenávratný finančný príspevok výziev IROP,

⁸ www.npd.gov.sk

- pracovnou skupinou pre koordináciu OP LŽ a IROP pre oblasť DI, ktorá bola zriadená ako spoločná platforma riadiacich orgánov pre OP LŽ a IROP na systematickú výmenu informácií za účelom vytvorenia účinného mechanizmu vecného, obsahového a časového zosúladovania prípravy a implementácie oboch operačných programov vo vzťahu k podpore DI poskytovania SS a výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Ide o nadrezortnú pracovnú skupinu MPSVR SR ako riadiaceho orgánu pre OP LŽ a MPRV SR ako riadiaceho orgánu pre IROP a Výboru expertov pre DI.

Technické, ako aj personálne komplikácie súvisiace s koordináciou procesu deinštitucionalizácie medzi dvoma operačnými programami mali za následok časový posun a nedodržanie synergie OP LŽ a IROP. Nedodržanie časovej synergie tak malo za následok nedostatok žiadateľov o nenávratný finančný príspevok pre investičnú časť procesu v gescii MPRV SR.

Z dôvodu nízkeho dopytu žiadateľov v prvom hodnotiacom kole a možnej náročnosti prípravy žiadostí o NFP vypracoval RO pre IROP dotazník s cieľom identifikovať problémy pri príprave žiadostí o NFP. Dotazník bol určený pre sprostredkovateľské orgány IROP, MPSVR SR a potenciálnych žiadateľov, ktorí sú oprávnení na predkladanie žiadostí o NFP v súlade so zákonmi. Otázky dotazníka boli prepojené s podmienkami poskytnutia príspevku a s vybranými predmetmi hodnotenia žiadostí o NFP vo výzve IROP-PO2-SC211-2017-17 a s externými faktormi ovplyvňujúcimi predkladanie žiadostí o NFP.

Predložených ŽoNFP v 1. 2. 3. 4. 5. hodnotiacom kole (ERDF) bolo v celkovej výške 17 203 847 €.

MPRV SR spolu s MPSVR SR evidovalo veľký záujem o výzvu na predkladanie projektových zámerov „Podpora poskytovania sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadeniach na komunitnej úrovni“, ktorý sa pretavil aj do vysokého záujmu o zapojenie do výzvy na predkladanie žiadostí o NFP na podporu poskytovania nových a existujúcich sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadeniach na komunitnej úrovni. V súčasnosti prebieha hodnotenie predmetných žiadostí a vydávanie stanoviska MPSVR SR k súladu s podmienkami č. 33 a 34 výzvy.

Ďalší národný projekt „Podpora opatrovateľskej služby“ (ďalej len „NP POS“) s výškou alokácie 50 mil. eur sa významnou mierou podieľal na podpore zotrvania ľudí, odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby pri sebaobsluhe, čo najdlhšie v ich prirodzenom rodinnom prostredí. Projekt bol realizovaný od novembra 2015 do júla 2018 (33 mesiacov) na celom území SR. Realizáciou národného projektu sa podporilo poskytovanie opatrovateľskej služby 5 537 prijímateľom a na strane druhej sa podporili pracovné miesta pre opatrovateľov/opatrovateľky v počte 3 783.

MPSVR SR v roku 2018 opätovne pristúpilo po ukončení NP POS k následnej podpore domácej opatrovateľskej služby prostredníctvom zdrojov európskych štrukturálnych a investičných fondov, a to kombináciou dvoch foriem možnosti podpory, jednak formou dopytovo orientovaných projektov, ako aj formou národného projektu.

Implementačná agentúra MPSVR SR vyhlásila v júni 2018 výzvu na predkladanie dopytovo orientovaných projektov s názvom "Podpora opatrovateľskej služby" s celkovou výškou alokovanej sumy 50 mil. eur na podporu min. 2 700 pracovných miest opatrovateľov/opatrovateľiek. Doba realizácie projektov bude 6 až 26 mesiacov. Výzva je určená tak pre verejných poskytovateľov, ako aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb.

MPSVR SR zároveň nastavilo podmienky na zabezpečenie podpory opatrovateľskej služby aj pomocou menšieho národného projektu s názvom „Podpora rozvoja a dostupnosti terénnej opatrovateľskej služby“ s celkovou výškou alokovanej sumy 5 mil. eur. Doba realizácie projektu od 2019 je 28 mesiacov. Finančná podpora európskych štrukturálnych a investičných fondov je zacielená na malé obce (verejných poskytovateľov) do 1 000 obyvateľov s nízkym rozpočtom, ktoré majú najväčšie problémy s poskytovaním opatrovateľskej služby z dôvodu nedostatku finančných zdrojov, ako aj nedostatku odborného personálu na zabezpečenie opatrovateľskej služby pomocou dopytovo orientovaných projektov. Okrem podpory výkonu približne 240 pracovných miest pre opatrovateľov/opatrovateľky sa národným projektom podporia ďalšie aktivity, ako napr. vzdelávanie opatrovateľov/opatrovateľiek a zástupcov samospráv v oblasti poskytovania domácej opatrovateľskej služby.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

MPRV SR ako Riadiaci orgán pre IROP zabezpečilo dňa 22.5.2017 zverejnenie výzvy na podávanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok v rámci špecifického cieľa IROP 2.1.1 „Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni - výzva na DI poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately existujúcich zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú úroveň“ (kód výzvy IROP-PO2-SC211-2017-17).

Dňa 27.6.2018 bola zverejnená výzva na podávanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na podporu poskytovania nových a existujúcich sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadeniach na komunitnej úrovni (kód výzvy IROP-PO2-SC211-2018-27).

Indikatívna výška finančných prostriedkov alokovaných na výzvu s kódom IROP-PO2-SC211-2017-17 predstavuje 59 413 353 € (zdroj EU). K dátumu uzavretiu 9. kola výzvy 28.8.2019 bolo predložených 19 žiadostí o nenávratný finančný príspevok v celkovej výške 25 085 542 €.

Z toho bolo schválených k 31.12.2019 spolu 16 projektov vo výške 26 316 773 €⁹.

Indikatívna výška finančných prostriedkov alokovaných na výzvu s kódom IROP-PO2-SC211-2018-27 predstavuje 72 363 394 € (zdroj EU). K dátumu uzavretiu výzvy 30.4.2019 bolo predložených 126 žiadostí o nenávratný finančný príspevok v celkovej výške 86 182 004 €.

Z toho bolo schválených k 31.12.2019 spolu 13 projektov vo výške 11 243 056 €¹⁰.

Banskobystrický samosprávny kraj

Do procesu DI v BBSK boli zapojené 3 DSS:

Domov sociálnych služieb „SLATINKA“, Lučenec:

- schválenie Transformačného plánu zariadenia zameraného na dokončenie prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť Zastupiteľstvom BBSK (26.1.2018),

⁹ <https://www.mpsr.sk/index.php?navID=1124&navID2=1124&sID=67&id=14979>

¹⁰ <https://www.mpsr.sk/index.php?navID=1124&navID2=1124&sID=67&id=13046>

- vypracovanie projektovej dokumentácie, zahájenie stavebného a územného konania k rekonštrukciám objektov,
- podanie a schválenie Žiadosti o nenávratný finančný príspevok za účelom realizácie projektu Zavŕšenie transformačného procesu s cieľom sociálnej integrácie občanov s mentálnym postihnutím v DSS „SLATINKA“ (IROP-PO2-SC211-2017-17),
- schválenie zabezpečenia finančných prostriedkov vo výške 120 tis. eur na spolufinancovanie projektu z rozpočtu BBSK Zastupiteľstvom BBSK (26.4.2018),
- uzavretie zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku maximálne do výšky 2 279 885,63 € s MPRV SR dňa 21.12.2018,
- začatie realizácie projektu v roku 2019 (prebiehala finalizácia verejného obstarávania), čím dôjde k úplnému opusteniu areálu kaštieľa v Dolnej Slatinke a k rekonštrukcii 4 objektov v meste Lučenec a 1 objektu v obci Vidiná pre pobytové a ambulantné služby, a to:
 - špecializované zariadenie na ul. M. Rázusa v Lučenci pre 12 prijímateľov s najvyššou mierou podpory, ktorí sa presťahujú z areálu kaštieľa,
 - domov sociálnych služieb na ul. J. D. Matejovie v Lučenci s celoročnou pobytovou formou s kapacitou 12 miest v dvoch domácnostiach,
 - domov sociálnych služieb vo Vidinej s týždennou pobytovou formou s kapacitou 10 miest v dvoch domácnostiach,
 - zariadenie podporovaného bývania na Hviezdoslavovej ul. v Lučenci s kapacitou 12 miest v dvoch domácnostiach,
 - domov sociálnych služieb na ul. Dr. Vodu v Lučenci s ambulantnou formou s kapacitou 15 miest (pre denné aktivity prijímateľov, ktorí bývajú na inom mieste).

Domov sociálnych služieb Ladomerská Vieska:

- schválenie Transformačného plánu zariadenia Zastupiteľstvom BBSK (22.10.2018),
- zakúpenie pozemku v Žiari nad Hronom s cieľom výstavby nového objektu zariadenia podporovaného bývania s kapacitou 12 miest,
- zakúpenie dvojdomu v obci Ladomerská Vieska, ktorý bude zrekonštruovaný pre špecializované zariadenie s kapacitou 12 miest,
- príprava rekonštrukcie existujúceho objektu Dankovho domu (oddeleného od hlavného objektu terajšieho DSS), kde bude špecializované zariadenie s kapacitou 12 miest,
- plánovaná rekonštrukcia a nadstavba v súčasnom hlavnom objekte DSS, ktorý bude slúžiť ako Centrum denných aktivít pre prijímateľov a pre administratívu,
- vypracovanie projektovej dokumentácie a zahájenie stavebného a územného konania k stavbe a rekonštrukciám objektov (november 2019).

FEMINA Domov sociálnych služieb, Veľký Blh:

- zahájenie vypracovania transformačného plánu v roku 2019,
- vytvorenie tréningového pracoviska v obci Veľký Blh mimo areálu zariadenia pre získavanie pracovných návykov a zručností prijímateľiek, ktoré umožní zaradiť 7 už v januári 2020 do evidencie UPSVR SR s cieľom účasti na dobrovoľníckych prácach,
- vytypovanie 1 objektu v meste Rimavská Sobota pre zriadenie zariadenia podporovaného bývania (2 bytové jednotky),
- vyhľadávanie ďalších nehnuteľností a pozemkov pre výstavbu nových objektov.

V období 2018 - 2019 sa zapojili všetky 3 zariadenia sociálnych služieb (Domov sociálnych služieb „SLATINKA“ v Lučenci, Domov sociálnych služieb v Ladomerskej Vieske a FEMINA Domov sociálnych služieb vo Veľkom Blhu) do NP DI ZSS – Podpora transformačných tímov.

Bratislavský samosprávny kraj

V období 2018 – 2019 sa do procesu NP DI ZSS zapojili 4 ZSS:

GAUDEAMUS – ZRK

– podanie žiadosti o zapojenie sa do národného projektu DI zariadení sociálnych služieb na IA MPSVR SR.

Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Pezinok

- zapojené do národného projektu DI zariadení sociálnych služieb.

Domov sociálnych služieb pre dospelých v Báhoni

- zapojené do národného projektu DI zariadení sociálnych služieb.

DSS Plavecké Podhradie

- zapojené do národného projektu DI zariadení sociálnych služieb.

V procese NP DI ZSS z minulého obdobia sú ešte ďalšie 2 zariadenia:

DSS a ZPB MEREMA

- schválenie Transformačného plánu zariadenia Zastupiteľstvom BSK,
- nákup časti nehnuteľností,
- vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu a rekonštrukciu objektov,
- finálna fáza verejného obstarávania na zhotovenie stavby Dubová, Častá.

DSS a ZPS Rača

- schválenie Transformačného plánu zariadenia Zastupiteľstvom BSK,
- podanie Žiadosti o nenávratný finančný príspevok na realizáciu 1.etapy DI zariadenia,
- príprava projektovej dokumentácie na výstavbu (Račianska ul.) a rekonštrukciu objektov (Strelkova ul.),
- proces verejného obstarávania na dodávateľa stavebných prác (v súčasnosti zmluva o dielo so zhotoviteľom prác predložená na kontrolu na MPRV SR),
- zapojenie do 2. etapy národného projektu DI zariadení sociálnych služieb (rok 2019).

Košický samosprávny kraj

Do procesu DI sa v KSK zapojil 1 DSS:

LIDWINA – Domov sociálnych služieb, Strážske

- bola podpísaná zmluva o poskytnutí finančných prostriedkov a aktuálne prebieha verejné obstarávanie.

V období 2018 - 2019 sa zapojili 3 zariadenia sociálnych služieb do NP Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb – Podpora transformačných tímov : Jasanima- DSS Rožňava, LÚČ- DSS Šemša, Regina - DSS Kráľovce.

V ZSS Lúč, Jasanima, Regina prebieha od roku 2019 mäkký projekt DI, ktorého cieľom je zaškoliť zamestnancov.

KSK podporuje komunitné služby – zriadenie zariadenia podporovaného bývania v Čani s cieľovou skupinou mentálne postihnutých osôb.

Nitriansky samosprávny kraj

Do procesu DI sa v NSK zapojil 1 DSS:

LIPKA,ZSS Lipová

- schválenie projektového zámeru NSK na DI zariadenia (4.7.2016),

- vyhlásenie výzvy na predkladanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na podporu prechodu poskytovania sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately z inštitucionálnej formy na komunitnú (proces DI existujúcich zariadení). (22.5.2017),
- zmena podmienok výzvy (realizácia transformácie po častiach),
- príprava 1. etapy DI zariadenia – pre 30 PSS. Jeden objekt v Lipovej pre 12 PSS, dva domy po 6 PSS v Mani a rekonštrukcia domu v Nových Zámkoch pre 6 PSS (všetky nehnuteľnosti vo vlastníctve NSK). Pre podanú petíciu občanov v Mani voči výstavbe takýchto domov, nehnuteľnosť v Mani bola vylúčená z DI,
- realizácia verejného obstarávania na vypracovanie projektovej dokumentácie na zvyšné nehnuteľnosti.

V období 2018 - 2019 sa zapojili 3 zariadenia sociálnych služieb do NP DI ZSS – Podpora transformačných tímov – „LIPKA“, ZSS Lipová, „DUNAJ“ ZSS Kováčov, „V KAŠTIELI“, ZSS Horné Obdokovce.

Prešovský samosprávny kraj

Do procesu DI sa v PSK zapojil 1 neverejný poskytovateľ a 1 verejný poskytovateľ.

PSK uplatňuje princíp deinštitucionalizácie a transformácie vo viacerých zariadeniach sociálnych služieb. Do procesu DI sa zapojil neverejný poskytovateľ Život, n.o. a verejný poskytovateľ CSS Zátisie Snina je vo fáze príprav (vyhľadávanie vhodných lokalít). Okrem toho PSK zapojil v r.2019 do národného projektu „DI zariadení sociálnych služieb – Podpora transform.tímov“:

I.cyklos – CSS Zátisie, DSS Legnava, CSS Domov pod Tatrami Batizovce a DSS sv. Jána z Boha Spišské Podhradie

II.cyklos r.2020 – úspešní žiadatelia DSS Jablň, DSS Giraltovce a DSS Stropkov.

V období 2018 – 2019 sa zapojili 3 zariadenia sociálnych služieb do NP Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb – Podpora transformačných tímov – **CSS Domov pod Tatrami Batizovce, DSS sv. Jána z Boha Spišské Podhradie a DSS Legnava.**

Trenčiansky samosprávny kraj

Do procesu DI sa v TSK zapojilo 1 zariadenie:

DSS Adamovské Kochanovce.

- transformačný plán zariadenia bol schválený Zastupiteľstvom TSK 26.3.2018, dňa 8.7.2019 bola schválená jeho aktualizácia,
- vyhľadávanie a nákup vhodných stavebných pozemkov,
- spracovanie projektovej dokumentácie nových bezbariérových objektov s uplatnením princípov univerzálneho navrhovania,
- územné a stavebné konania v obciach (v Mníchovej Lehote, Chocholnej – Velčiciach, Trenčíne a v Adamovských Kochanovciach),
- podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok v 8/2019.

V období 2018 - 2019 sa zapojili 3 zariadenia sociálnych služieb do NP DI ZSS – Podpora transformačných tímov – DSS Adamovské Kochanovce, CSS AVE Dubnica nad Váhom, CSS Nová Bošáca.

Trnavský samosprávny kraj

Do procesu DI sa v TTSK zapojilo 5 DSS:

DSSpDD Okoč

- predloženie ŽoNFP (ITMS2014+ a v listinnej podobe) (30.5.2018),
- nadobudnutie účinnosti Zmluvy o poskytnutí NFP (19.6.2019),
- predloženie dokumentácie k VO na dodávateľa/ŕov stavebných prác na prvú ex-ante kontrolu na RO pre IROP (2.8.2019),
- zariadenie je v prechodnej etape DI sa bude začínať s výstavbou bytových jednotiek (2019).

DSSpDD Rohov a DSSpD Košúty

- uskutočňovanie tzv. „mäkkej časti“ projektu – vzdelávanie.
- Cieľom tejto etapy je tiež vypracovanie transformačného plánu (rok 2019).

DSSpD Moravský Sv. Ján, DSSpDD Medved'ov a DSSpD Veľký Meder

- podali žiadosť o zapojenie sa do 2. cyklu NP DI ZSS - Podpora transformačných tímov (rok 2019).

Žilinský samosprávny kraj

Do procesu DI sa v ŽSK zapojilo 6 ZSS a to formou zapojenia sa do NP DI ZSS – Podpora transformačných tímov, v rámci ktorého jednou z podporných aktivít je aj príprava prijímateľov na návrat do komunity a k samostatnému spôsobu života.

CSS Straník Žilina, CSS Zákamenné, DSS a ŠZ Liptovský Hrádok – prevádzka Smrečany

- sú v procese prípravy transformačných plánov,
- a pokračujú v účastiach zamestnancov na školeniach a na odborných konzultáciách (konzultácie sú tak pre zamestnancov ako aj pre prijímateľov sociálnych služieb).

CSS Kamence v Kys. Novom Meste – pracovisko Litovelská, CSS TAU Turie, CSS ORAVA Tvrdošín

- sú v začiatkovej fáze účasti na školeniach.

V období 2018 - 2019 sa zapojili 3 zariadenia sociálnych služieb do NP DI ZSS – Podpora transformačných tímov – **DSS ŠZ Liptovský Hrádok – pracovisko Smrečany**

2. Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

MPSVR SR v roku 2019 pristúpilo k aktualizácii Stratégie DI v nadväznosti na navrhované ex ante kondicionality pre programové obdobie 2014 – 2020. Bola vytvorená pracovná skupina pre prípravu aktualizácie Stratégie DI, ktorá zasadla 4.11.2019.

Členmi pracovnej skupiny sú MPSVR SR, Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím, Asociácia prijímateľov sociálnych služieb v SR, Zväz poskytovateľov sociálnych služieb v SR, Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, Rada pre poradenstvo v sociálnej práci, Výskumné a školiace centrum bezbariérového navrhovania, Slovenská únia podporovaného zamestnávania, SOCIA – Nadácia na podporu sociálnych

zmien, Združenie miest a obcí Slovenska a zástupcovia VÚC. Vybraní členovia Pracovnej skupiny sú zároveň členmi Výboru expertov pre DI.

Na Zasadnutí boli odkonzultované a navrhnuté zmeny a úpravy textu Stratégie DI.

4.5.2. Podporovať zachovanie zliav vo verejnej hromadnej doprave osôb so zdravotným postihnutím (železničná doprava).

Spôsob plnenia:

Cestujúcim, ktorí sú držiteľmi preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, Železničná spoločnosť Slovensko, a. s. poskytuje zľavu 50 % z obvyčajného cestovného v 2. vozňovej triede vlakov osobnej dopravy. Držiteľ preukazu ŤZP-S (s červeným pruhom) má nárok aj na bezplatnú prepravu svojho sprievodcu, invalidného vozíka a vodiaceho psa.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MDV SR

Spolupracujúce subjekty: Úrad pre reguláciu železničnej dopravy, jednotlivé železničné spoločnosti

Navrhovateľ: MDV SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Zľavy v osobnej železničnej doprave pre osoby so zdravotným postihnutím sú zachované. Osobám so zdravotným postihnutím sú poskytované zľavy na cestovné. U oboch dopravcov (ZSSK a RJ), ktorí majú uzatvorenú Zmluvu o dopravných službách vo verejnom záujme sú poskytované tieto zľavy:

- zľava 60 % z obvyčajného cestovného na Slovensku pre držiteľov preukazu: fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (ŤZP) a fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ŤZP-S),

- držiteľovi Preukazu fyzickej osoby s ťažkým postihnutím so sprievodcom je umožnená bezplatná preprava: jeho sprievodcu, vozíka pre imobilného cestujúceho, kočíka pre imobilné dieťa, psa so špeciálnym výcvikom.

4.5.3. Podporovať zavádzanie a udržiavanie jednotlivých zliav vo verejnej autobusovej doprave osobám so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Cestujúcim, ktorí sú držiteľmi preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, resp. preukazu fyzickej osoby s ŤZP-S (so sprievodcom) sa poskytuje zľavnená alebo bezplatná preprava. Dopravcovia poskytujúci služby vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave poskytujú zľavnenú prepravu na základe zmluvných podmienok, uzatvorených s príslušným mestom, resp. VÚC pri uzatváraní zmlúv o službách vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: VÚC

Spolupracujúce subjekty: ÚMS, ZMOS

Navrhovateľ: ÚMS

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Banskobystrický samosprávny kraj

Na území BBSK zabezpečujú dopravnú obsluhu prímestskou autobusovou dopravou dopravcovia S.A.D. Zvolen, a. s. a S.A.D. Lučenec, a. s..

V rokoch 2018 – 2019 bolo zakúpených 38 ks nízkopodlažných autobusov, pričom z celkového vozidlového parku dopravcov tvorí v súčasnosti takýto špecifický vozidlový park 34 % vozidiel (S.A.D. Lučenec, a. s.) a 20 % vozidiel (S.A.D. Zvolen, a. s.).

Na vykrytie straty z poskytnutého zľavneného cestovného bola jednotlivým dopravcom poskytnutá dotácia zo schváleného rozpočtu na úhradu výkonov vo verejnom záujme, v roku 2018 vo výške 429 595 €, v roku 2019 vo výške 427 451 €.

Bratislavský samosprávny kraj

BSK má uzatvorenú iba „Zmluvu o službách vo verejnom záujme vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave a o spolupráci pri zabezpečovaní dopravy na území Bratislavského samosprávneho kraja pre roky 2009 - 2021“ zo dňa 02.10.2009 s dopravcom Slovak Lines, a. s.

Slovak lines má k dispozícii nízkopodlažné vozidlá - 85 ks Iveco Crossway + 4 ks Iveco Rosero First.

Na vykrytie straty z poskytnutého zľavneného cestovného bola jednotlivým dopravcom poskytnutá dotácia v roku 2018 vo výške 319 472,16 € a v roku 2019 vo výške 320 985,85 €.

Košický samosprávny kraj

KSK je objednávatelom pravidelnej dopravy na základe zmluvy o službách vo verejnom záujme v pravidelnej autobusovej doprave s dopravcami eurobus, a.s. a ARRIVA Michalovce, a.s.

Dopravná spoločnosť eurobus, a.s. mala v roku 2019 vo vozidlovom parku 302 ks autobusov z toho 10 ks nízkopodlažných autobusov a ARRIVA Michalovce, a.s. 196 ks autobusov z toho 3 ks nízkopodlažných. V roku 2020 plánuje dopravca ARRIVA Michalovce, a.s. nákup nových 27 nízkopodlažných autobusov.

Poskytnutá zľava z cestovného, konkrétne pre skupinu cestujúcich ŤZP, ŤZP-S a sprievodcov ŤZP-S bola v roku 2018 vo výške 351 022 € v roku 2019 vo výške 700 172 €.

Nitriansky samosprávny kraj

Preprava osôb vo verejnom záujme v NSK je realizovaná skupinou dodávateľov: ARRIVA Nové Zámky, akciová spoločnosť a ARRIVA NITRA a.s.

V súlade s plánom obnovy vozidlového parku rokoch 2018, 2019 skupina dodávateľov zrealizovala obnovu vozidiel s nasledovnými počtami:

r. 2018 – celkový nákup 11 vozidiel, z toho 3 nízkopodlažné;

r. 2019 – celkový nákup 30 vozidiel, z toho 7 nízkopodlažných;

Celkový počet nasadzovaných vozidiel v roku rok 2018 bol 447 kusov a v roku 2019 bol 446 kusov (z toho nízkopodlažných vozidiel (Low entry) v roku rok 2018 bolo 69 a v roku 2019 bolo 76)

Na vykrytie straty z poskytnutého zľavneného cestovného bola jednotlivým dopravcom poskytnutá dotácia v roku 2018 vo výške 246 036 € a v roku 2019 vo výške 232 179 €.

Prešovský samosprávny kraj

PSK má podpísané Zmluvy o službách vo verejnom záujme na roky 2009 – 2023 s dopravcami SAD Prešov, a.s., SAD Humenné, a.s., SAD Poprad, a.s., BUS Karpaty, spol. s r.o.

Dopravcovia obnovujú vozidlový park na základe technického stavu a požiadaviek spoločnosti. Aktuálne bolo v sledovanom období zakúpených 16 autobusov.

Dopravcovia svoj vozidlový park vybavujú aj nízkopodlažnými autobusmi, v roku 2019 bolo v prevádzke 18 nízkopodlažných autobusov.

V roku 2020 zmluvný dopravca plánuje v mesiaci máj dať do prevádzky ďalších 15 nových nízkopodlažných autobusov. Týchto 15 autobusov je financovaných zo zdrojov EÚ. PSK na obnovu vozidlového parku neprispieva formou dotácie ale formou položky ekonomicky oprávneného nákladu – položka odpisy, ktorá má slúžiť na nákup a obnovu vozidlového parku.

Trenčiansky samosprávny kraj

TSK v rámci poskytovania služieb vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave vykonáva prímestskú dopravu prostredníctvom dvoch zmluvných dopravcov SAD Trenčín, a. s. a SAD Prievidza a. s.

Za účelom obnovy vozidlového parku bolo v rokoch 2018 a 2019 zakúpených 45 nových autobusov, z toho 30 autobusov nízko-podlažných. Týmto sa ich počet zvýšil na 65 autobusov z celkového počtu 440 autobusov.

TSK zaznamenal úbytok tržieb z cestovného z titulu poskytovania zliav (zľavnené cestovné) pre skupinu cestujúci ŽZP a ŽZP-S vo výške 312 895,00 € v roku 2018 a 349 806,00 € v roku 2019.

Trnavský samosprávny kraj

Na území TTSK zabezpečujú dopravnú obsluhu prímestskou autobusovou dopravou traja dopravcovia ARRIVA Trnava, a.s., SAD Dunajská Streda a SKAND Skalica.

V súčasnosti ani jeden z dopravcov realizujúcich prímestskú autobusovú dopravu na území Trnavského samosprávneho kraja nedisponuje žiadnym nízkopodlažným autobusom na prepravu osôb. V budúcnosti však v zmysle pripravovaného Plánu dopravnej obsluhy Trnavského samosprávneho kraja je pre dopravcov zadefinovaná povinnosť zvyšovať počty nízkopodlažných a ekologických vozidiel vo svojom vozidlovom parku.

Na vykrytie straty z poskytnutého zľavneného cestovného bola jednotlivým dopravcom poskytnutá dotácia zo schváleného rozpočtu na úhradu výkonov vo verejnom záujme, v roku 2018 vo výške 287 361 €, v roku 2019 vo výške 285 035 €.

Žilinský samosprávny kraj

ŽSK zabezpečuje prímestskú autobusovú dopravu prostredníctvom 2 dopravcov (SAD Žilina – 242 autobusov a ARRIVA Liorbus – 216 autobusov). Z týchto autobusov zaradených do výkonov vo verejnom záujme je 19 nízko-podlažných, ktoré boli zakúpené v roku 2018. V roku 2019 nedošlo zatiaľ k plánovanému ďalšiemu zvýšeniu týchto autobusov o 15, zámer je presunutý na ďalšie roky. Poskytnutá zľava z cestovného, konkrétne pre skupinu držiteľov preukazu ŽZP, ŽZP-S a sprievodcov ŽZP-S bola v roku 2018 vo výške 1 144 318 € a v roku 2019 vo výške 1 158 079 €. Zľavy na cestovnom a ich rozsah sú zachované už od roku 2006 a pokračujú naďalej, t. j. aj v období rokov 2018 – 2019. Zľavy sa týkajú prímestskej autobusovej dopravy zabezpečovanej SAD Žilina, a. s. a ARRIVA Liorbus, a. s.

4.5.4. Rozvoj prepravnej služby na účely integrácie osôb so zdravotným postihnutím, vrátane detí so zdravotným postihnutím do komunity, za účelom prístupu ku všetkým druhom verejných služieb.

Spôsob plnenia:

Zabezpečiť prepravnú službu v rámci miest a obcí.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Spolupracujúce subjekty: Mestá, obce

Navrhovateľ: MPSVR SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 - plní sa priebežne

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Rozvoj prepravnej služby, resp. prepravu osôb so zdravotným postihnutím MPSVR SR podporilo prostredníctvom dotácií (zákon o dotáciách v pôsobnosti MPSVR SR) tým, boli schválené dotácie na kúpu 7 - miestneho alebo 9 – miestneho špeciálneho osobného motorového vozidla so zdvíhacou plošinou, a to v roku 2019 pre 4 žiadateľov v celkovej výške 89.000 €.

MPSVR SR má vo vecnej kompetencii podporu rozvoja prepravnej služby na účely integrácie osôb so zdravotným postihnutím najmä prostredníctvom vytvorenia legislatívnych podmienok na jej poskytovanie a prostredníctvom dotačného mechanizmu na podporu rozvoja sociálnych služieb. MPSVR SR každoročne posudzuje a schvaľuje žiadosti o dotáciu v maximálnej možnej miere.

4.5.5. Zabezpečiť rozvoj tlmočnickej služby za účelom integrácie osôb so sluchovým postihnutím v zmysle odporúčania Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Rozšíriť kapacity tlmočníkov a vzdelávacie programy pre tlmočníkov posunkového jazyka.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2018

Zodpovedný gestor: MPSVR SR, MŠVVŠ SR

Spolupracujúce subjekty: VÚC

Navrhovateľ: MPSVR SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa priebežne

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

V záujme zvýšenia kvality tlmočnickej služby, zabezpečenia jej lepšej dostupnosti a vzhľadom na požiadavky aplikačnej praxe a zástupcov nepočujúcich fyzických osôb, bola v roku 2019 prijatá novela zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov vykonaná zákonom č. 280/2019 Z. z.. Novo sa ustanovili kvalifikačné predpoklady na vykonávanie tlmočenia podľa zákona o sociálnych službách, ktorým je tlmočenie v posunkovej reči, artikulačné tlmočenie alebo taktilné tlmočenie pri poskytovaní tlmočnickej služby podľa § 44 zákona o sociálnych službách.

Právna úprava zároveň novo ustanovila aj minimálny požadovaný stupeň vzdelania osoby, ktorá vykonáva tlmočenie a nie je zapísaná do zoznamu tlmočníkov vedeného MS SR, čím sa zároveň zabezpečila previazanosť s úrovňou odmeňovania v tomto povolání. V rámci právnej úpravy v nariadení vlády SR č. 341/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú katalógy pracovných činností pri výkone práce vo verejnom záujme je tak zložitost' a odborná náročnosť vykonávania pracovnej činnosti tlmočenia zhodnotená v úrovni odmeňovania.

Nová právna úprava taktiež podmieňuje plnenie kvalifikačných predpokladov potrebných na tlmočenie v oblasti sociálnych služieb nielen splnením podmienok podľa zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ale na účely tlmočenia podľa zákona o sociálnych službách alternatívne aj absolvovaním kurzu tlmočenia v príslušnej forme, akreditovaného MPSVR SR, za predpokladu dosiahnutého najmenej stredného odborného vzdelania. Pričom právna úprava ustanovuje minimálny časový rozsah kurzu tlmočenia v príslušnej forme tlmočenia, a to aj s povinným rozsahom praktickej a teoretickej časti. V tejto súvislosti MPSVR SR pripravuje informatívny rámcový obsah kurzu artikuláčného tlmočenia, kurzu tlmočenia v posunkovej reči a kurzu taktilného tlmočenia, jeho minimálny rozsah ako aj kvalifikačné požiadavky na záujemkyňu/záujemcu o absolvovanie príslušného kurzu.

Zároveň prechodné ustanovenie zákona o sociálnych službách zabezpečuje uznanie plnenia kvalifikačných predpokladov u všetkých tlmočníkov, ktorí tlmočenie vykonávali, a to kedykoľvek pred nadobudnutím účinnosti novej právnej úpravy a plnili kvalifikačné predpoklady podľa predchádzajúcej právnej úpravy.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Štátny pedagogický ústav - Oddelenie pre špeciálnu pedagogiku a inklúziu v spolupráci s Pedagogickou fakultou UK, Ústavom špeciálnopedagogických štúdií na základe požiadaviek pedagogickej praxe zrealizoval dňa 16.10.2018 v Štátnom pedagogickom ústave v Bratislave ďalší seminár k publikácii Slovenský posunkový jazyk, špecifický vyučovací predmet pre žiakov so sluchovým postihnutím, jazyková úroveň A1, A2, B1. Špecifický vyučovací predmet slovenský posunkový jazyk sa od septembra 2016 v základných školách vyučuje v rámci vzdelávacej oblasti Špeciálnopedagogická podpora ako povinný predmet, pričom školy si môžu flexibilne spolu s ďalšími predmetmi v tejto oblasti upraviť počet jeho hodín od 1 až 3 hodiny týždenne. V nadväznosti na to, že v roku 2016 ŠPÚ vydal publikáciu „Slovenský posunkový jazyk, špecifický vyučovací predmet pre žiakov so sluchovým postihnutím, jazyková úroveň A1, A2, B1“ bolo cieľom seminára oboznámiť účastníkov seminára s využitím publikácie pri výučbe uvedeného špecifického vyučovacieho predmetu, s cieľmi výučby špecifického vyučovacieho predmetu slovenský posunkový jazyk a komunikačnými formami používanými pri výučbe špecifického vyučovacieho predmetu slovenský posunkový jazyk.

Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania, ktorý je štátnou rozpočtovou organizáciou s právnou subjektivitou, zriadený MŠVVaŠ SR deklaroval v rokoch 2018 a 2019 v podmienok celoslovenských testovaní žiakov (externého testovania žiakov 5. a 9. ročníka základných škôl SR) a vykonávaní maturity so zdravotným znevýhodnením – sluchovým postihnutím možnosť účasti tlmočníka počas testovania a vykonávaní maturity.

Plán hlavných úloh IUVENTA-Slovenského inštitútu mládeže na rok 2020 počíta s využitím tlmočnických služieb pre sluchovo znevýhodnenú mládež v priebehu niektorých poskytovaných vzdelávacích školení s cieľom zvyšovania inklúzie. Aktivity budú realizované v rámci úloh IUVENTA – Slovenského inštitútu mládeže v roku 2020.

Banskobystrický samosprávny kraj

BBSK má v registri poskytovateľov sociálnych služieb zapísaného od 28.11.2018 1 poskytovateľa tlmočnickej služby s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorý začal poskytovať tlmočnickú službu od 7.1.2019.

V roku 2019 bola tlmočnická služba poskytovaná 1 tlmočníkom pre 53 prijímateľov BBSK, čo predstavovalo 1245 hodín tlmočenia v posunkovej reči s využitím telekomunikačných technológií. Na rok 2019 bol z BBSK poskytnutý finančný príspevok vo výške 6 680 € na 668 hodín tlmočenia.

Bratislavský samosprávny kraj

BSK v roku 2019 zapísal do registra 2 neverejných poskytovateľov tlmočnickej služby a v roku 2020 zapísal 1 neverejného poskytovateľa tlmočnickej služby.

Dvom z týchto poskytovateľov BSK v roku 2019 a aj v roku 2020 poskytuje finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby.

Košický samosprávny kraj

V rámci podpory rozvoja komunitných služieb KSK poskytuje finančný príspevok na tlmočnickú službu. KSK podporuje vykonávanie tlmočnickej služby pre občanov kraja v rozsahu 3000 hodín ročne.

Nitriansky samosprávny kraj

NSK poskytuje finančné prostriedky na tlmočnickú službu, ktorú zabezpečuje EFFETA – stredisko Sv. Františka Saleského, Samova č. 4, Nitra.

V roku 2018 NSK poskytol finančné prostriedky pre 17 PSS v rozsahu 2 947 hodín, v celkovej sume 19 364,83 €. V roku 2019 NSK poskytol finančné prostriedky pre 14 PSS v rozsahu 2 500 hodín, v celkovej sume 16 862,50 €.

Trenčiansky samosprávny kraj

TSK v roku 2018 a 2019 zabezpečoval tlmočenie v posunkovej reči prostredníctvom neverejných poskytovateľov sociálnej služby – fyzickej osoby ambulantnou formou a prostredníctvom fyzickej a právnickej osoby terénnou formou pre územie TSK.

V roku 2018 TSK uzatvoril zmluvu o poskytovaní finančného príspevku na prevádzku pre 3 000 hod. tlmočenia vo výške 16 500,00 € na 1, 5 úväzku osoby a v roku 2019 TSK uzatvoril zmluvu o poskytovaní finančného príspevku na prevádzku pre 5 000 hod. tlmočenia vo výške 37 900,00 € na 2, 5 úväzku osoby pre tlmočenie v posunkovej reči.

Trnavský samosprávny kraj

V rokoch 2018 a 2019 (v každom osobitne) TTSK zabezpečoval tlmočenie v posunkovej reči (v počte 11 520 hodín – 6 plných úväzkov) prostredníctvom 1 neverejného poskytovateľa a artikulačné tlmočenie prostredníctvom 1 neverejného poskytovateľa.

Žilinský samosprávny kraj

ŽSK ako spolupracujúci subjekt je ústretový myšlienke v rozšírení kapacity tlmočníkov v Žilinskom kraji a je ústretový v prípade záujmu ďalších poskytovateľov tlmočnickej služby o zaregistrovanie predmetnej služby, túto službu zaregistrovať.

ŽSK okrem zabezpečenia tlmočenia v posunkovej reči zabezpečuje u momentálne jediného poskytovateľa (neverejného) tejto sociálnej služby - Krajské centrum nepočujúcich ANEPS Žilina, so sídlom Kálov 17, Žilina - aj špecializované sociálne poradenstvo.

4.5.6. Vytvoriť podmienky pre rozvoj sociálnych služieb na komunitnej úrovni v zmysle odporúčania Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Stanovenie mechanizmu spolufinancovania/financovania sociálnych služieb na komunitnej úrovni.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2018

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Spolupracujúce subjekty: VÚC, obce, ZMOS, ÚMS

Navrhovateľ: MPSVR SR

Odpôčet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa priebežneMinisterstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby je efektívnym nástrojom podpory na zabezpečenie zotrvania občanov v prirodzenom domácom prostredí na komunitnej úrovni v súlade s princípmi DI. Záujem o projekt v predchádzajúcom programovom období zo strany poskytovateľov a hlavne zo strany osôb odkázaných na pomoc inej osoby potvrdil predpoklad, že terénna forma sociálnej služby v domácom prostredí je žiadanou sociálnou službou a efektívnym nástrojom podpory na zabezpečenie zotrvania občanov v prirodzenom domácom prostredí.

Národný projekt „Podpora opatrovateľskej služby“ (ďalej len „NP POS“) s výškou alokácie 50 mil. eur sa významnou mierou podieľal na podpore zotrvania ľudí, odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby pri sebaobslužbe, čo najdlhšie v ich prirodzenom rodinnom prostredí. Projekt bol realizovaný od novembra 2015 do júla 2018 (33 mesiacov) na celom území SR. Realizáciou národného projektu sa podporilo poskytovanie opatrovateľskej služby 5 537 prijímateľom a na strane druhej sa podporili pracovné miesta pre opatrovateľov/opatrovateľky v počte 3 783.

MPSVR SR v roku 2018 opätovne pristúpilo po ukončení NP POS k následnej podpore domácej opatrovateľskej služby prostredníctvom zdrojov európskych štrukturálnych a investičných fondov, a to kombináciou dvoch foriem možnosti podpory, jednak formou dopytovo orientovaných projektov, ako aj formou národného projektu.

Implementačná agentúra MPSVR SR vyhlásila v júni 2018 výzvu na predkladanie dopytovo orientovaných projektov s názvom "Podpora opatrovateľskej služby" s celkovou výškou alokovanej sumy 50 mil. eur na podporu min. 2700 pracovných miest opatrovateľov/opatrovateľiek. Doba realizácie projektov bude 6 až 26 mesiacov. Výzva je určená tak pre verejných poskytovateľov, ako aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. MPSVR SR zároveň nastavilo podmienky na zabezpečenie podpory opatrovateľskej služby aj pomocou menšieho národného projektu s názvom „Podpora rozvoja a dostupnosti terénnej opatrovateľskej služby“ s celkovou výškou alokovanej sumy 5 mil. eur. Doba realizácie projektu od 2019 je 28 mesiacov. Finančná podpora európskych štrukturálnych a investičných fondov je zacielená na malé obce (verejných poskytovateľov) do 1 000 obyvateľov s nízkym rozpočtom, ktoré majú najväčšie problémy s poskytovaním opatrovateľskej služby z dôvodu nedostatku finančných zdrojov, ako aj nedostatku odborného personálu na zabezpečenie opatrovateľskej služby pomocou dopytovo orientovaných projektov. Okrem podpory výkonu približne 240 pracovných miest pre opatrovateľov/opatrovateľky sa národným projektom podporia ďalšie aktivity, ako napr. vzdelávanie opatrovateľov/opatrovateľiek a zástupcov samospráv v oblasti poskytovania domácej opatrovateľskej služby.

Legislatívnymi opatreniami v rokoch 2018-2019 sa vytvorili podmienky aj na rozvoj svojou povahou a charakterom komunitných sociálnych služieb poskytovaných formou ambulantných a pobytových sociálnych služieb vo vybraných zariadeniach podmienených odkázanosťou (zariadení podporovaného bývania, zariadení opatrovateľskej služby, rehabilitačných stredísk a denných stacionárov).

1. Novela zákona o službách, vykonaná s účinnosťou od 1. januára 2018 zákonom č. 331/2017 Z. z., zabezpečila na rovnakom právnom základe spolufinancovanie neverejných poskytovateľov sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb podmienených odkázanosťou na lokálnej i regionálnej úrovni a verejných poskytovateľov týchto sociálnych služieb na lokálnej úrovni zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly MPSVR SR. Ide o novo diferenciaciu úrovne tohto spolufinancovania vo väzbe na štruktúru prijímateľov sociálnej služby podľa stupňa ich odkázanosti na pomoc inej osoby pri sebaobslužbe a podľa formy sociálnej služby, ktoré determinujú nákladovosť poskytovanej sociálnej služby. Poskytnutý finančný príspevok je účelovo viazaný na spolufinancovanie ekonomicky oprávnených nákladov na mzdy a odvody zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby. Takto ustanovený mechanizmus posilňuje viac zdrojové financovanie sociálnych služieb a prispieva k ich dlhodobej udržateľnosti a dostupnosti, prispieva tiež k podpore zamestnanosti a zamestnateľnosti a riešeniu úrovne odmeňovania zamestnancov v sociálnych službách. Vláda Slovenskej republiky prijala koncept ustanovenia „pevnej“ výšky finančného príspevku a zároveň sa stotožnila s potrebou každoročného prehodnocovania jeho výšky nariadením vlády Slovenskej republiky. Takto koncipovaná právna úprava je realizovaná v záujme udržateľnosti financovania sociálnych služieb v zariadeniach podmienených odkázanosťou a potreby reakcie na medzioročný vývoj nákladovosti poskytovanej sociálnej služby.

Dňa 1. januára 2019 nadobudlo účinnosť nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 185/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek na rok 2019.

Dňa 1. januára 2020 nadobudlo účinnosť nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 175/2019 Z. z. ustanovujúce výšku tohto finančného príspevku na spolufinancovanie sociálnej služby v zariadeniach sociálnych služieb podmienených odkázanosťou zo štátneho rozpočtu na rok 2020. Výška finančného príspevku na rok 2020 sa oproti roku 2019 medzioročne zvyšuje o cca 8,4 % tak, aby sa zachovala reálna úroveň doterajšieho spolufinancovania týchto sociálnych služieb zo štátneho rozpočtu.

2. Viac zdrojové financovanie sociálnych služieb posilňuje s účinnosťou od 1. januára 2018 aj ďalšia novela zákona o sociálnych službách, vykonaná zákonom č. 351/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Ide o novú právnu úpravu spolufinancovania ošetrovateľskej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb, ktorými sú zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie zo zdrojov verejného zdravotného poistenia. Právnym základom je uzatvorená zmluva o poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti v zariadení sociálnych služieb s príslušnou zdravotnou poisťovňou podľa predpisov v oblasti zdravotnej starostlivosti, a to v rozsahu paušálnej úhrady pre určený limit minimálneho počtu lôžok na paušálnu úhradu za poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti v týchto zariadeniach sociálnych služieb (ošetrovateľská starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb sa môže uhrádzať z verejného zdravotného poistenia v rozsahu minimálneho počtu lôžok - cca 10 000 lôžok, a to paušálne určenou výškou, ktorú určuje opatrenie Ministerstva zdravotníctva SR – v súčasnosti 3,30 eura (osoba) deň).

3. Novela zákona o sociálnych službách vykonaná s účinnosťou od 1. októbra 2019 zákonom č. 280/2019 Z. z. upravila podmienky finančnej podpory neverejných poskytovateľov sociálnych služieb z rozpočtov obcí a vyšších územných celkov pri poskytovaní finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby. Predmetné zmeny upravujú spôsob určenia výšky finančného príspevku na prevádzku tak, aby sa na rozdiel od doterajšieho právneho stavu pri určení výšky tohto finančného príspevku na príslušný rozpočtový rok nezohľadňoval a tento finančný príspevok neznižoval o

a) príjem z úhrady ošetrovateľskej starostlivosti na základe verejného zdravotného poistenia dosahovaný verejnými poskytovateľmi porovnateľného druhu sociálnej služby za predchádzajúci rozpočtový rok, a

b) skutočne dosiahnuté príjmy z platenia úhrad za sociálnu službu poskytovanú neverejným poskytovateľom sociálnej služby v príslušnom rozpočtovom roku, ktoré sú vyššie ako priemerné skutočne dosiahnuté príjmy z platenia úhrad za sociálnu službu poskytovanú v pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku za predchádzajúci rozpočtový rok.

Účelom predmetnej úpravy je v konečnom dôsledku vytvoriť právne podmienky na zvýšenie úrovne finančnej podpory neverejných poskytovateľov sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb podmienených odkázanosťou z verejných prostriedkov a z platenia úhrad za sociálnu službu, a to až do úrovne ich reálnej prevádzkovej nákladovosti u konkrétneho neverejného poskytovateľa sociálnej služby. Aj po týchto zmenách však zostáva zachovaná podmienka neziskovosti sociálnej služby financovanej z verejných zdrojov.

Banskobystrický samosprávny kraj

V roku 2018 BBSK finančne podporoval 2 poskytovateľov základného sociálneho poradenstva, 4 poskytovateľov špecializovaného sociálneho poradenstva, 1 poskytovateľa sociálnej rehabilitácie a 2 poskytovateľov služby včasnej intervencie. Podporoval aj 7 poskytovateľov ambulantnej formy DSS (t.j. 75,5 miest) a 2 poskytovateľov ambulantnej formy rehabilitačného strediska (t.j. 20 miest) poskytovaním finančného príspevku na prevádzku. Podporoval aj 9 neverejných poskytovateľov poskytujúcich ambulantnú formu sociálnych služieb v 7 DSS a 2 rehabilitačných strediskách.

V roku 2019 BBSK finančne podporoval 3 poskytovateľov základného sociálneho poradenstva, 4 poskytovateľov špecializovaného sociálneho poradenstva, 1 poskytovateľa sociálnej rehabilitácie, 2 poskytovateľov služby včasnej intervencie a 1 poskytovateľa tlmočníckej služby. Podporoval aj 7 poskytovateľov ambulantnej formy DSS (t.j. 74 miest) a 2 poskytovateľov ambulantnej formy rehabilitačného strediska (t.j. 21,5 miest) poskytovaním finančného príspevku na prevádzku. Podporoval aj 9 neverejných poskytovateľov poskytujúcich ambulantnú formu sociálnych služieb v 7 DSS a 2 rehabilitačných strediskách.

Okrem toho BBSK v 8 zariadeniach vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK financoval v rokoch 2018 a 2019 ambulantné formy DSS, špecializovaného zariadenia a rehabilitačného strediska, ako aj podporu samostatného bývania.

Bratislavský samosprávny kraj

BSK v roku 2018, a aj v rokoch 2019 a 2020 poskytuje 1 neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby - sprostredkovanie osobnej asistencie.

BSK v roku 2018 poskytol 1 neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou.

Košický samosprávny kraj

V rokoch 2018 KSK finančne podporoval: 17 neverejných poskytovateľov poskytujúcich špecializované sociálne poradenstvo, čo predstavuje 36 poradcov a 67 500 hodín špecializovaného sociálneho poradenstva, 1 subjekt vykonávajúci aj sociálnu rehabilitáciu, čo predstavuje 1250 hodín soc. rehabilitácie, 2 subjekty poskytujúce službu včasnej intervencie, čo predstavuje 6960 hodín tejto služby, 1 subjekt poskytujúci tlmočnicku službu v rozsahu 3000 hodín.

V roku 2019 KSK finančne podporoval: 16 neverejných poskytovateľov poskytujúcich špecializované sociálne poradenstvo, čo predstavuje 35 poradcov a 65 625 hodín špecializovaného sociálneho poradenstva, 1 subjekt vykonávajúci aj sociálnu rehabilitáciu, čo predstavuje 2686 hodín soc. rehabilitácie a 2 subjekty poskytujúce službu včasnej intervencie, čo predstavuje 6240 hodín tejto služby, 1 subjekt poskytujúci tlmočnicku službu v rozsahu 3000 hodín.

V rámci optimalizácie sociálnych služieb vytvára kraj služby komunitného charakteru podľa potrieb a požiadaviek občanov: vytvorenie špecializovaného zariadenia – ambulantná forma pre ľudí s Alzheimerovou, Parkinsonovou chorobou v Košiciach s kapacitou 13 miest pri ZSS Via Lux Košice, špecializovaného zariadenia – ambulantná forma pre osoby s poruchou autistického spektra pri DSS Domko Košice s kapacitou 8 miest od 1.1.2019, vytvorenie 2 útulkov pre rodiny s deťmi s kapacitou 30 miest, vytvorenie 4 požičovní zdravotníckych pomôcok v kraji: Strážske, Košice – 2x a Trebišov vytvorenie podmienok na poskytnutie odľahčovacej služby pre neformálnych opatrovateľov v 13 zariadeniach kraja.

Nitriansky samosprávny kraj

V roku 2018 NSK finančne podporoval 5 neverejných poskytovateľov (spolu 7 poradcov) poskytujúcich špecializované sociálne poradenstvo a 1 poskytovateľ z toho vykonával sociálnu rehabilitáciu.

V roku 2019 NSK finančne podporoval 5 neverejných poskytovateľov (spolu 7 poradcov) poskytujúcich špecializované sociálne poradenstvo a 1 poskytovateľ z toho vykonával sociálnu rehabilitáciu.

Trenčiansky samosprávny kraj

V rokoch 2018 TSK finančne podporoval špecializované sociálne poradenstvo ako samostatný druh sociálnej služby do výšky 11 000,00 € pre 1 subjekt ÚNNS, občianske združenie Trenčín (UNSS, o. z. Trenčín), základné sociálne poradenstvo do výšky 3 000,00 € pre 1 subjekt Hospic Milosrdných sestier Trenčín, sociálna rehabilitácia do výšky 11 000,00 € pre 1 subjekt UNSS, o. z. Trenčín, službu včasnej intervencie do výšky 85 517,08 € pre 3 subjekty – Centrum včasnej intervencie Trenčín, n. o., NOVÝ DOMOV, n. o. Prievidza a Centrum včasnej intervencie Žilina, n. o.

Centrum sociálnych služieb – DOMINO v Prievidzi - organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK - poskytovala sociálnu službu včasnej intervencie v roku 2018 s rozpočtom 16 751,00 €.

V roku 2019 TSK finančne podporoval špecializované sociálne poradenstvo ako samostatný druh sociálnej služby do výšky 16 340,00 € pre 1 subjekt – UNSS, o. z. Trenčín, základné sociálne poradenstvo ako samostatný druh sociálnej služby do výšky 19 494,00 € pre 1 subjekt Hospic Milosrdných sestier Trenčín, ďalej v tomto roku TSK finančne podporil sociálnu rehabilitáciu do výšky 16 340, 00 € pre 1 subjekt – UNSS, o. z. Trenčín a službu včasnej intervencie do výšky 137 340,00 € pre 3 subjekty – Centrum včasnej intervencie Trenčín, n. o., NOVÝ DOMOV, n. o. Prievidza a Centrum včasnej intervencie Žilina, n. o.

Centrum sociálnych služieb – DOMINO v Prievidzi - organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK - poskytovala sociálnu službu včasnej intervencie v roku 2019 s rozpočtom 39 117,00 €.

Trnavský samosprávny kraj

V rokoch 2018 a 2019 (v každom osobitne) TTSK finančne podporoval 6 neverejných poskytovateľov poskytujúcich špecializované sociálne poradenstvo a vykonávajúcich aj sociálnu rehabilitáciu a 3 subjekty poskytujúce službu včasnej intervencie.

V roku 2018 bolo transformáciou Krízového strediska zriadené Špecializované zariadenie pre autistické deti so sídlom v Trnave, ktorého zriaďovateľom je TTSK.

Žilinský samosprávny kraj

V roku 2018 ŽSK finančne podporoval 14 neverejných poskytovateľov sociálnych komunitných služieb na 18 miestach poskytovania a celkovo poskytol na tieto sociálne služby finančné príspevky na prevádzku v sume cca 300 000 € za cca 41 538 hodín:

- špec. soc. poradenstvo: 9 poskytovatelia, 12 miest poskytovania, 1749 hodín, hod. sadzba 7,10 €;
- sociálna rehabilitácia: 1 poskytovateľ, 2 miesta poskytovania, 28 325 hodín, hod. sadzba 7,10 €;
- tlmočnická služba: 1 poskytovateľ, 2500 hodín, hod. sadzba 7,10 €;
- podpora samostatného bývania: 1 poskytovateľ, 1680 hodín, hod. sadzba 6,23 €;
- služba včasnej intervencie: 1 poskytovateľ, 5784 hodín, hod. sadzba 7,60 €;
- sprostredkovanie osobnej asistencie: 1 poskytovateľ, 1500 hodín, hod. sadzba 6,95 €.

Denný stacionár - ŽSK poskytol neverejnému poskytovateľovi jednorazový finančný príspevok vo výške 1376,84 € na obdobie od 01.11.2018 do 31.12.2018 preklenutie ich nepriaznivej finančnej situácie (novela zákona č. 553/2003).

V roku 2019 ŽSK finančne podporoval 16 neverejných poskytovateľov sociálnych komunitných služieb na 21 miestach poskytovania a celkovo poskytol na tieto sociálne služby finančné príspevky na prevádzku v sume cca 554 130 € za cca 51 726 hodín:

- sociálna rehabilitácia: 1 poskytovateľ, 2 miesta poskytovania, 2 278 hodín, hodinová sadzba 9,77 €;
- špec. soc. poradenstvo: 9 poskytovatelia, 13 miest poskytovania, 30 582 hodín, hod. sadzba 10,20 €;
- tlmočnická služba: 1 poskytovateľ, 2500 hodín, hodinová sadzba 10,20 €;
- podpora samostatného bývania: 1 poskytovateľ, 1680, hod. sadzba 7,81 €;
- služba včasnej intervencie: 3 poskytovatelia, 12 886 hodín, hod. sadzba 13,10 €;
- sprostredkovanie osobnej asistencie: 1 poskytovateľ, 1800 hodín, hod. sadzba 6,95 €.

4.5.7. Podporiť rozvoj sociálnych služieb na komunitnej úrovni v zmysle odporúčania Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Podporiť rozvoj sociálnych služieb na komunitnej úrovni v rámci celého Slovenska v súlade s potrebami cieľových skupín v regiónoch.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2019

Zodpovedný gestor: VÚC, obce, ZMOS, ÚMS

Spolupracujúce subjekty: MPSVR SR

Navrhovateľ: MPSVR SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splní sa priebežne

Banskobystrický samosprávny kraj

BBSK v 8 ZSS vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti poskytuje a financuje 3 druhy sociálnych služieb ambulantnou formou (domov sociálnych služieb pre 155 prijímateľov v roku 2018 a aj v roku 2019, špecializované zariadenie pre 11 prijímateľov v roku 2018 a aj v roku 2019 a rehabilitačné stredisko pre 7 prijímateľov v roku 2018 a aj v roku 2019).

Okrem toho poskytuje službu podpora samostatného bývania v rozsahu 2 347,5 hodín pre 12 prijímateľov v roku 2018 a v rozsahu 1957,5 hodín pre 14 prijímateľov v roku 2019, ktorej poskytovateľom je Domov sociálnych služieb „SLATINKA“ v Lučenci.

BBSK poskytovaním finančného príspevku pre neverejných poskytovateľov podporuje sociálne služby s ambulantnou formou v 7 domovoch sociálnych služieb a v 2 rehabilitačných strediskách.

V roku 2018 poskytoval BBSK finančné príspevky v zmysle zákona o sociálnych službách celkovo na 95,5 miest (t.j. 75,5 miest v domovoch sociálnych služieb a 20 miest v rehabilitačných strediskách) vo výške 381 421 eur.

V roku 2019 si BBSK objednal poskytovanie služieb u 9 poskytovateľov celkovo na 95,5 miest (t.j. 74 miest v domovoch sociálnych služieb a 21,5 miest v rehabilitačných strediskách) vo výške 430 094 €.

BBSK poskytuje finančné príspevky neverejným poskytovateľom aj na službu včasnej intervencie, ktorá je určená pre rodiny s deťmi do siedmich rokov, ktorých vývoj je ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia. Službu včasnej intervencie v BBSK poskytujú dvaja neverejní poskytovatelia, a to ambulantnou a terénnou formou. V roku 2018 im bol poskytnutý finančný príspevok od BBSK celkovo vo výške 114 300 € a v roku 2019 celkovo vo výške 143 576 €.

K rozvoju sociálnych služieb na komunitnej úrovni prispieva BBSK aj poskytovaním finančných príspevkov pre poskytovateľov sociálneho poradenstva a sociálnej rehabilitácie. V roku 2018 bolo podporených 6 poskytovateľov celkovo vo výške 112 095 € a v roku 2019 bolo podporených 7 poskytovateľov celkovo vo výške 155 016 €.

Bratislavský samosprávny kraj

V roku 2019 BSK zapísal do registra neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, sociálnu službu - podpora samostatného bývania pre ľudí bez domova a pre ľudí ohrozených stratou bývania. V roku 2020 tomuto poskytovateľovi sociálnej služby BSK poskytuje finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby aj na sociálnu službu - podpora samostatného bývania.

V registri vedie BSK aj 2 neverejných poskytovateľov sociálnej služby, ktorí poskytujú sociálnu službu - sociálna rehabilitácia. Z toho 1 neverejný poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu ambulantnou formou fyzickým osobám s pervazívnou vývinovou poruchou a ich rodinám a druhý poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu ambulantnou aj terénnou formou fyzickým osobám so zrakovým postihnutím a ich rodinám. BSK týmto 2 neverejným poskytovateľom v roku 2019 a aj v roku 2020 poskytuje finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby.

BSK vedie v registri 18 neverejných poskytovateľov sociálnych služieb poskytujúcich špecializované sociálne poradenstvo. Z uvedeného počtu BSK v roku 2019 poskytol finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby 12 neverejným poskytovateľom sociálnej služby.

BSK na v roku 2018 a aj v rokoch 2019 poskytuje 1 neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby - sprostredkovanie osobnej asistencie.

S cieľom podporiť rozvoj sociálnych služieb na komunitnej úrovni BSK úspešne vstúpil do procesu DI. V súčasnosti je do procesu DI zapojených 6 zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK – GAUDEAMUS - zariadenie komunitnej rehabilitácie (GAUDEAMUS – ZKR), Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov v Pezinku (DSS a ZPS Pezinok), Domov sociálnych služieb pre dospelých v Báhoňi (DSS Báhoň), Domov sociálnych služieb v Plaveckom Podhradí (DSS Plavecké Podhradie).

Košický samosprávny kraj

Podpora rozvoja služieb komunitného charakteru u neverejných poskytovateľov poskytovaním finančného príspevku na prevádzku:

Domov sociálnych služieb – ambulantná forma v počte 125 miest, špecializované zariadenie ambulantná forma 1 miesto, zariadenia podporovaného bývania 53 miest, podporujeme špecializované sociálne poradenstvo – poskytnutie finančného príspevku 35 poradcov, podpora sociálnej rehabilitácie pre ľudí so zrakovým postihnutím v počte 1151 hodín.

Nitriansky samosprávny kraj

Uznesením č. 226/2018 zo dňa 10. decembra 2018 Zastupiteľstvo NSK schválilo Koncepciu rozvoja sociálnych služieb v regióne Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2018 – 2023.

V spolupráci s Nezávislou platformou SocioFórum, o.z., Legionárska 13, Bratislava bol vypracovaný Dodatok č. 1 k tejto Koncepcii zameraný na doplnenie analýzy požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode NSK.

Bolo prijaté opatrenie na rozšírenie kapacít v NSK na poskytovanie sociálnej rehabilitácie. V NSK je registrovaných celkom 6 poskytovateľov SS – rehabilitačné stredisko, z čoho 4 sú v ZP NSK a 2 sú neverejní poskytovatelia SS. S pobytovou formou pobytu je kapacita 6 miest a 29 je kapacita poskytovaná ambulantnou formou.

Trenčiansky samosprávny kraj

V roku 2019 TSK finančne podporil poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí v danom roku poskytovali sociálne služby na komunitnej úrovni v rámci kompetencie VUC v celkovej výške 285 495,00 €.

V priebehu roka 2019 nebol zaregistrovaný žiadny poskytovateľ služby podpory samostatného bývania.

V roku 2019 TSK spracoval projekt, ktorého predmetom je zvýšenie využívania asistenčných technológií v zmysle § 52 zákona 448/2008 Z. z. v aktuálnom znení „Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci“ s cieľom umožniť znevýhodneným občanom zotrvanie v prirodzenom domácom prostredí ale aj skorší návrat do domáceho prostredia po hospitalizácii, resp. poskytnutí sociálnej služby.

Priamym výstupom projektu je elektronická služba „Poskytovanie nástroja pre podporu asistovaného života“, ktorú TSK sprístupní tým subjektom na území TSK, ktoré poskytujú sociálnu službu osobe odkázanej na pomoc inej osoby. Prevádzku tejto elektronickej služby zabezpečí TSK, čo umožní poskytovateľom sociálnych služieb odbúrať starostlivosť o relevantné informačné technológie.

Koncom roka 2019 Zastupiteľstvo TSK schválilo predloženie ŽoNFP za účelom realizácie projektu „Podpora AAL v podmienkach TSK“ realizovaného v rámci výzvy č.

OPII-2019/7/9-DOP na predkladanie Žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku so zameraním na „Digitálnu inklúziu“.

Zároveň schválilo aj zabezpečenie realizácie projektu v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci, zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovaného projektu vo výške rozdielu celkových oprávnených výdavkov projektu a poskytnutého NFP v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci, t. j. maximálne do výšky 250 000,00 € a zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu TSK.

Trnavský samosprávny kraj

TTSK iniciuje pracovné stretnutia so zástupcami inštitúcií, ktoré sa venujú problematike násilia na starších, zdravotne postihnutých, týraných a zneužívaných matiek a detí. Vytvára priestor pre diskusiu v rámci pracovných stretnutí so zástupcami inštitúcií, organizačne podporuje podujatia na úrovni seminárov, konferencií, workshopov.

V rokoch 2018 a 2019 vypracoval TTSK na základe 193 komunitných plánov obcí na území Trnavského kraja Dodatok č. 1 a Dodatok č. 2 ku Koncepcii rozvoja sociálnych služieb Trnavského samosprávneho kraja 2015 – 2020. Dodatky sú vyhodnotením plnenia cieľov koncepcie, ktoré VÚC ukladá platná legislatíva. Ciele zahrnuté v koncepcii sa podieľajú na zlepšení postavenia osôb so zdravotným postihnutím.

Žilinský samosprávny kraj

ŽSK podporuje rozvoj sociálnych služieb na komunitnej úrovni tým, že oproti roku 2018 a roku 2019 zvýšil hodinovú sadzbu za jednotlivé poskytované sociálne služby. Taktiež oproti roku 2018 a roku 2019 poskytuje finančný príspevok dvom ďalším novým neverejným poskytovateľom sociálnych služieb, ktorí poskytujú službu včasnej intervencie, novému poskytovateľovi podpory samostatného bývania služba a novému poskytovateľovi sprostredkovanie osobnej asistencie;

ŽSK taktiež zabezpečil poskytovanie pobytových služieb krízovej intervencie. Za sledované obdobie ŽSK zvýšil počet miest o 61 a poskytol FPP o 239 651 € viac; v roku 2020 zvýšil o ďalších 29 miest a plánuje poskytnúť FPP o 208 605 € viac.

ŽSK rozšíril sieť poradenských centier z 10 na 11 (v Žiline), celkovo sa zvýšil počet poradenských miest z 11 na 13.

Taktiež sa v ŽSK rozšírila sieť miest poskytovania špecializovaného poradenstva o 3 (CSS Fantázia v Kys. Novom Meste a v Hornom Vadičove, v CSS ANIMA v Liptovskom Mikuláši).

ŽSK v rámci zvyšovania úrovne kvality poskytovaných sociálnych služieb zabezpečil ďalšie vzdelávanie v odbore špecializované sociálne poradenstvo pre viac ako 30 zamestnancov ZSS ŽSK a ŽSK.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

MPSVR SR podporuje rozvoj sociálnych služieb na komunitnej úrovni prostredníctvom pravidelnej úpravy legislatívy v oblasti sociálnych služieb a prijímania a aktualizácie národných strategických dokumentov podporujúcich rozvoj komunitných sociálnych služieb. Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020 definujú dve zo štyroch priorít, ktoré sú zamerané na podporu rozvoja služieb na komunitnej úrovni, a to:

- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity,
- podporiť prechod prijímateľov sociálnych služieb z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť.

4.5.9. Podporovať rozvoj, dostupnosť a udržateľnosť služby včasnej intervencie.

Spôsob plnenia:

Pokračovať v činnosti medzirezortnej pracovnej skupiny za účelom koordinácie, rozvoja, dostupnosti a udržateľnosti služby včasnej intervencie.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2018 a priebežne

Zodpovedný gestor: MPSVR SR, VÚC

Spolupracujúce subjekty: MŠVVŠ SR, MZ SR, MVO

Navrhovateľ: MPSVR SR+MVO

Odpôčet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa priebežneMinisterstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Novelou zákona o sociálnych službách sa novo vymedzila stimulácia komplexného vývinu dieťaťa so zdravotným postihnutím. Zamestnanci poskytovateľa služby včasnej intervencie, aplikujúci postupy a techniky, musia podľa jednotlivých druhov nimi používaných techník a postupov spĺňať kvalifikačné predpoklady. Identifikácia individuálnych potrieb a schopností dieťaťa so zdravotným postihnutím je pritom realizovaná na základe multidisciplinárneho posúdenia so zapojením odborníkov príslušných profesií. Toto zapojenie predpokladá vecný rozsah služby včasnej intervencie, v rámci ktorej sa vykonáva komunitná rehabilitácia, ktorá predpokladá aj utváranie podmienok na zabezpečenie integrovanej a koordinovanej sociálnej, zdravotnej, pedagogickej a psychologickkej podpory a pomoci dieťaťu. Do stimulácie komplexného vývinu dieťaťa právna úprava predpokladá zapájať aj členov rodiny dieťaťa. S pôsobnosťou VÚC vo veci zabezpečenia poskytovania služby včasnej intervencie je previazaná aj obligatornosť financovania tejto sociálnej služby zo strany vyššieho územného celku. Finančná podpora neverejných poskytovateľov služby včasnej intervencie spolu s novým vecným rozsahom a obsahom tejto sociálnej služby, ktorý sa premietol aj do nákladovosti poskytovania sociálnej služby v pôsobnosti verejných poskytovateľov, a tým následne aj do úrovne spolufinancovania tejto sociálnej služby z verejných prostriedkov jej neverejným poskytovateľom, poskytovaním finančného príspevku na jej prevádzku, priaznivo prispela k rozvoju, dostupnosti a udržateľnosti služby včasnej intervencie. Tento rozvoj dokumentuje aj zvýšenie počtu poskytovateľov služby včasnej intervencie, kapacity nimi poskytovanej služby nárastom počtu hodín poskytovanej služby včasnej intervencie, teda časového rozsahu poskytnutých intervencií v prospech rodín s deťmi so zdravotným postihnutím. Na základe aktuálnych údajov z centrálného registra poskytovateľov sociálnych služieb sa na území Slovenskej republiky služba včasnej intervencie poskytuje na 80. miestach – 30 verejnými aj neverejnými poskytovateľmi tejto sociálnej služby. Medziročný vývoj počtu poskytovateľov služby včasnej intervencie - k 31.12.2017 bolo zapísaných v Centrálnom registri poskytovateľov sociálnych služieb 21 poskytovateľov a k 31.12.2018 bolo zapísaných v registri 30 poskytovateľov, čo predstavuje nárast.

Služba včasnej intervencie vyžaduje prierezovú participáciu odborníkov z viacerých oblastí, a to aj z hľadiska analýzy skutkového a právneho stavu v tejto oblasti a identifikácie potreby prijatia prípadných opatrení v tejto oblasti, a to tak v legislatívnej i nelegislatívnej oblasti. Z tohto dôvodu bola na úrovni štátneho tajomníka MPSVR SR vytvorená pracovná skupina pozostávajúca aj zo zástupcov rezortu školstva, zdravotníctva, VÚC, poskytovateľov služby včasnej intervencie a v neposlednom rade rodičov detí, ktorým sa táto služba poskytuje. Táto pracovná skupina realizovala pracovné stretnutia aj v hodnotenom období

(dňa 15.11.2018, 11.11.2019 a 15.1.2020) a jej činnosť bude kontinuálne pokračovať aj v nasledujúcom období. Pracovná skupina predstavuje platformu na koordináciu, aktivity vo vzťahu k zmenám v prístupoch, postojoch k problematike včasnej intervencie ako sociálnej služby a v konečnom dôsledku aj predmetná novela zákona o sociálnych službách v časti právnej úpravy služby včasnej intervencie bola na základe záverov činnosti tejto pracovnej skupiny. Napĺňanie tohto opatrenia sa realizovalo až v hodnotenom období 2018-2019 - ide o nadobudnutie účinnosti právnej úpravy a jej praktické uplatňovanie a monitorovanie uplatňovania týchto úprav v aplikačnej praxi.

Banskobystrický samosprávny kraj

V Registri poskytovateľov sociálnych služieb BBSK sú zapísaní 2 neverejní poskytovatelia služby včasnej intervencie s ambulantnou formou poskytovania v Banskej Bystrici (Centrum včasnej intervencie Banská Bystrica, n.o.) a v Hnúšti (OZ ATHÉNA) a s terénnou formou poskytovania v okresoch Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Brezno, Detva, Krupina, Zvolen a Žiar nad Hronom (Centrum včasnej intervencie Banská Bystrica, n.o.) a v okresoch Lučenec, Poltár, Revúca, Rimavská Sobota a Veľký Krtíš (OZ ATHÉNA).

V rokoch 2018 a 2019 si BBSK objednal poskytovanie sociálnej služby včasnej intervencie u obidvoch neverejných poskytovateľov, a to v celkovom rozsahu 19 960 hodín (rok 2018 – 9 000 hodín, rok 2019 - 10 960 hodín) a poskytol im finančné príspevky celkovo vo výške 257 876 € (rok 2018 – 114 300 € a rok 2019 – 143 576 €).

Bratislavský samosprávny kraj

V Registri poskytovateľov sociálnych služieb BSK sú zapísaní 2 neverejní poskytovatelia služby včasnej intervencie, ktorí poskytujú sociálnu službu ambulantnou aj terénnou formou na území BSK, a to Centrum včasnej intervencie Bratislava, n.o. a Raná starostlivosť, n.o. a 1 neverejný poskytovateľ sociálnej služby, ktorý poskytuje túto sociálnu službu ambulantnou aj terénnou formou na území Trnavského samosprávneho kraja, a to TENENET o.z.

BSK 2 neverejným poskytovateľom sociálnej služby, ktorí poskytujú sociálnu službu ambulantnou aj terénnou formou na území BSK, poskytol finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby v roku 2018 a aj v roku 2019.

BSK prostredníctvom týchto 2 neverejných poskytovateľov sociálnej služby zabezpečil poskytovanie služby včasnej intervencie v roku 2018 v rozsahu 9 090 hodín a poskytol finančný príspevok vo výške 88 803 € a v roku 2019 v rozsahu 12 360 hodín a poskytol finančný príspevok vo výške 171 927,60 €.

BSK okrem týchto 3 neverejných poskytovateľov služby včasnej intervencie vedie v registri aj 1 verejného poskytovateľa sociálnej služby, ktorý je v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK, a ktorý poskytuje službu včasnej intervencie ambulantnou aj terénnou formou na území BSK.

Košický samosprávny kraj

V Registri poskytovateľov sociálnych služieb KSK sú zapísaní 4 poskytovatelia služby včasnej intervencie, z tohto jeden neverejný poskytovateľ: Centrum včasnej intervencie v Košiciach, a traja verejní poskytovatelia zriadení Košickým samosprávnym krajom: služba včasnej intervencie pri zariadení sociálnych služieb Domko Košice (1.1.2017), služba včasnej intervencie pri zariadení Anima Michalovce (1.1.2018) a služba včasnej intervencie pri zariadení Jasanima Rožňava (1.3.2019).

KSK podporuje rozvoj služby včasnej intervencie v Košickom kraji prostredníctvom poskytovania finančnej podpory neverejných poskytovateľov a taktiež vytváraním tejto služby v zariadeniach vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

Vznik služby včasnej intervencie pri zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, a to: ANIMA Michalovce od 1.1.2018 (mikroregión Zemplín) a pri zariadení JASANIMA Rožňava od 1.3.2019 (mikroregión Gemer).

Okrem tohto poskytuje KSK finančný príspevok pre neverejných poskytovateľov služby včasnej intervencie: CVI Košice: rok 2018: 90 120 € na 6000 hodín služby, rok 2019: 72 360 € pre 6000 hodín a CVI Prešov: rok 2018: 14 419,20 € na 960 hodín služby, rok 2019: 2894,40 € na 240 hodín služby.....

Nitriansky samosprávny kraj

NSK zabezpečuje poskytovanie služby včasnej intervencie prostredníctvom 4. ZSS vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti terénou a ambulantnou formou:

1. „KREATÍV“, ZSS Klasov
2. „KAMILKA“, ZSS Maňa
3. „VINIČKY“, ZSS Nitra
4. „JESEŇ ŽIVOTA“, ZSS Levice

V roku 2018 bol poskytnutý príspevok spolu za 11 131,88 hod. vo výške 156 052,13 eur. V roku 2019 bol poskytnutý príspevok za 15 337,37 hod. vo výške 186 244,25 eur.

Prešovský samosprávny kraj

V Registri poskytovateľov sociálnych služieb PSK sú zapísaní 2 verejní a 4 neverejní poskytovatelia služby včasnej intervencie.

PSK zabezpečuje poskytovanie služby včasnej intervencie prostredníctvom 2 zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti a tiež poskytovaním finančného príspevku na prevádzku všetkým registrovaným neverejným poskytovateľom tejto sociálnej služby na svojom území.

Službu včasnej intervencie poskytujú CSS Zátisie Osadné a CSS Kežmarok. Jedná sa o ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti, geograficky umiestnené vo východnej a v západnej časti kraja s cieľom zabezpečiť dostupnosť sociálnej služby na celom území PSK.

V rokoch 2018 a 2019 PSK poskytol tiež finančný príspevok na prevádzku SVI 4 neverejným poskytovateľom – Gréckokatolícka charita Prešov, Bez bariér n.o. Prešov, Centrum včasnej intervencie Prešov n. o. a Dieťa so dlaní OZ. Objednaný rozsah sociálnej služby predstavoval v roku 2018 - 11 189 hodín ročne = 109 652 €, v roku 2019 - 14 268 hodín ročne = 158 232 €. Výška finančného príspevku na prevádzku sociálnej služby bola vypočítaná v súlade so zákonom č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v platnom znení.

Trenčiansky samosprávny kraj

TSK zabezpečuje poskytovanie služby včasnej intervencie prostredníctvom 1 zariadenia vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti (Centrum sociálnych služieb DOMINO so sídlom v Prievidzi) terénou a ambulantnou formou-

Službu včasnej intervencie poskytujú terénou formou NOVÝ DOMOV n. o. so sídlom v Prievidzi a ambulantnou a terénou formou Centrum včasnej intervencie Trenčín, n. o. so sídlom Soblahov.

V roku 2018 bol poskytnutý príspevok za 10 000 hod. vo výške 73 900,00 € a bol poskytnutý príspevok pre službu včasnej intervencie Centrom včasnej intervencie Žilina, n. o. vo výške 11 618,00 € za 1 572 hod.

V roku 2019 bol poskytnutý príspevok za 12 000 hod. vo výške 117 720,00 € a bol poskytnutý príspevok Centru včasnej intervencie Žilina, n. o. vo výške 19 620,00 € za 2 000 hod.

Trnavský samosprávny kraj

V registri poskytovateľov sociálnych služieb TTSK je zapísaný 1 neverejný poskytovateľ služby včasnej intervencie – Centrum včasnej intervencie (Trnava). TTSK však finančne podporuje aj dvoch poskytovateľov služby včasnej intervencie zapísaných v registri BSK, ktorí poskytujú služby na území TTSK – Ranná starostlivosť n.o. (Bratislava) a Centrum včasnej intervencie (Bratislava).

Na rok 2018 si TTSK objednal poskytovanie SVI u všetkých troch poskytovateľov v rozsahu 12 504 hodín za ktoré poskytol financie v hodnote 100 032 €. V roku 2019 poskytol za 15 208 hodín všetkým trom poskytovateľom 189 805 .

V roku 2019 zriadil TTSK ako svoju rozpočtovú organizáciu Špecializované zariadenie, ktoré poskytuje aj službu včasnej intervencie.

Žilinský samosprávny kraj

V Registri poskytovateľov sociálnych služieb ŽSK sú zapísaní 7 poskytovatelia služby včasnej intervencie.

ŽSK zabezpečil prostredníctvom 3 ZSS v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti zriadenie 3 služieb včasnej intervencie (ďalej aj „SVI“) – v CSS Horelica Čadca (od 1.7.2015), CSS PRAMEN Dolný Kubín (od 6.11.2015) a v CSS ANIMA v Liptovskom Mikuláši (od 1.1.2019).

ŽSK do roku 2019 zabezpečoval poskytovanie SVI aj u 3 neverejných poskytovateľov na 4 miestach poskytovania ambulantnou formou a nezriedka aj terénou:

V roku 2018 ŽSK poskytoval finančný príspevok na službu včasnej intervencie: 1 poskytovateľ, 5784 hodín, hod. sadzba 7,60 € (celkovo 43 958,40 €): Centrum včasnej intervencie Žilina, Saleziánska 4, Žilina

V roku 2019 ŽSK poskytoval finančný príspevok na službu včasnej intervencie: 3 poskytovatelia (12 886 hodín, hod. sadzba 13,10 € (celkovo 168 806,6 €): Centrum včasnej intervencie Žilina, Saleziánska 4, Žilina, Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, J. Vuruma 144, Žilina, Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva Nosko Health Prevencion, Námestie A. Hlinku 56/1, Ružomberok.

ŽSK neverejným poskytovateľom sociálnej služby poskytuje finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby vo finančnom objeme za rok 2018 - 43 958,40 € a za rok 2019 vo výške 168 806,6 €.

4.6. Rešpektovanie domova a rodiny

Strategický cieľ:

Odstrániť diskrimináciu osôb so zdravotným postihnutím vo všetkých záležitostiach týkajúcich sa manželstva, rodiny, rodičovstva a partnerských vzťahov na rovnakom základe s ostatnými. Zabezpečiť práva a povinnosti osôb so zdravotným postihnutím s prihliadnutím na opatrovníctvo, poručníctvo, zverenectvo, adopciu detí alebo podobné inštitúty. Poskytnúť osobám so zdravotným postihnutím primeranú pomoc pri výkone ich povinností spojených

s výchovou detí. Zabezpečiť, aby deti so zdravotným postihnutím mali rovnaké práva, pokiaľ ide o život v rodinnom prostredí.

4.7. Vzdelávanie

Strategický cieľ:

Zabezpečiť právo osobám so zdravotným postihnutím na vzdelanie bez diskriminácie a na základe rovnosti príležitostí zabezpečiť začleňujúci vzdelávací systém na všetkých úrovniach a celoživotné vzdelávanie. Umožniť osobám so zdravotným postihnutím získavať zručnosti v oblasti bežného života a sociálne zručnosti s cieľom uľahčiť ich plné a rovnoprávne zapojenie do systému vzdelávania a do života spoločnosti. Prijat' príslušné opatrenia na zamestnávanie učiteľov, ktorí ovládajú posunkový jazyk alebo Braillovo písmo, vrátane učiteľov so zdravotným postihnutím, a na prípravu odborníkov a pracovníkov, ktorí pôsobia na všetkých stupňoch vzdelávania.

4.7.1. Sprístupniť obsah vzdelávania pre deti a žiakov s jednotlivými druhmi zdravotného postihnutia inovatívnymi alternatívnymi formami a metódami.

Spôsob plnenia:

Sledovať a rozširovať podiel takýchto programov v rámci programov pre bežné vzdelávanie z hľadiska ich použiteľnosti pre inkluzívne vzdelávanie žiakov so zdravotným postihnutím.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2014 a priebežne

Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR

Navrhovateľ: MŠVVŠ SR

Spôsob plnenia:

2. Zvyšovať dostupnosť, objem a sortiment vzdelávacích zdrojov v prístupných formátoch pre žiakov základných a stredných škôl.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2020

Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR

Spoluzodpovedný gestor: MK SR

Spolupracujúci subjekt: Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči

Navrhovateľ: NROZPvSR

1. Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – čiastočne splnené

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Štátny pedagogický ústav - Oddelenie pre špeciálnu pedagogiku a inklúziu realizovalo semináre:

- Seminár (13.6.2018) určený pre špeciálnych pedagógov, školských špeciálnych pedagógov, učiteľov z bežných materských škôl a odborných zamestnancov z centier špeciálno-pedagogického poradenstva a centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie k aplikácii vzdelávacích programov pre deti so zdravotným znevýhodnením.

Seminár obsahoval 2 prednášky:

- Všeobecne záväzné právne predpisy vo vzťahu k výchove a vzdelávaniu detí so zdravotným znevýhodnením

- Vzdelávacie programy pre deti so zdravotným znevýhodnením pre predprimárne vzdelávanie.

Po prednáškach nasledoval workshop. Seminára sa zúčastnilo 40 účastníkov.

- Seminára (16.5.2018, 19.9.2018, 10.10.2018 a 7.11.2018) zamerané na aplikáciu vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením vo výchovno-vzdelávacom procese, najmä žiakov so zdravotným znevýhodnením vzdelávaných v školskej integrácii.

Seminára obsahovali 2 prednášky:

- Všeobecne záväzné právne predpisy vo vzťahu k výchove a vzdelávaniu žiakov so zdravotným znevýhodnením

- Vzdelávacie programy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie.

Po prednáškach nasledoval workshop. Seminárov sa zúčastnili pedagógovia základných škôl, špeciálnych škôl a tried, školskí špeciálni pedagógovia a odborní zamestnanci školských zariadení výchovného poradenstva a prevencie (spolu 248 účastníkov).

V rokoch 2018 a 2019 školy predmetné opatrenia (spôsob plnenia 1) - plnili:

- používaním moderných učebných pomôcok a technológií (interaktívne tabule, iPady, moderné aktivizačné metódy); aktívne využívanie tabletov v komunikácii nehovoriacich žiakov (dotykové monitory, tablety)

- využívaním interaktívnych tabúl vizualizérov na sprostredkovanie reálnych informácií, práca s interaktívnymi cvičeniami a pracovnými listami, využívanie edukačných programov on-line, zadávanie domácich úloh on-line

- zriaďovaním multimediálnych učební s využívaním digitálnych učebníc, digitalizáciou učebných textov, DUM, testovacích PC programov TAP, interaktívnych programov ACTIVISPIRE, ALF, edukačných softvérov s pracovnými listami, čítacími lupami pre žiakov so zrakovým postihnutím-, Elearning – ASC EduPage

- uplatňovaním špecifických metód pre žiakov s autizmom: špeciálna úprava triedy, bloková výučba a individuálny prístup (TEEACH, ABA, PECS, intenz. interakcia)

- uplatňovaním terapeutických prístupov (bazálna stimulácia, snoezelen, logopédia, arteterapia, hipoterapia, pohybová terapia, ergoterapia)

zavádzaním inovatívnych metód školy (TEACCH program, funkcionálne učenie, stimulačno-obohacujúci program KO-SE-TO, Snoezelen-terapeutický prístup, prvky VEU/ITV, projektová metóda), realizovanie špeciálnych terapií – farmingterapia.

2. Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

MŠVVaŠ SR v súlade s § 144 ods. 3 školského zákona, podľa ktorého má dieťa alebo žiak so zrakovým postihnutím právo na výchovu a vzdelávanie s použitím Braillovho písma zabezpečuje kontinuálne prepis učebníc do Braillovho písma.

V roku 2018 zabezpečilo MŠVVaŠ SR 2 nové tituly v Braillovom písme a v roku 2019 zabezpečilo 8 titulov v Braillovom písme.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

NOC zrealizovalo interaktívny workshop – edukačnú aktivitu v oblasti sociálnej prevencie pre študentov špeciálnej školy pre mládež so zdravotným znevýhodnením v Bratislave na tému látkové a nelátkové závislosti (26.6.2018).

K plneniu predmetnej úlohy významne prispieva SKN, ktorá sa v rámci svojej činnosti systematicky venuje aj cieľovej skupine detí a mládeže so zdravotným postihnutím.

4.7.2. Novelizovať zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Spôsob plnenia:

Prostredníctvom novelizácie zákona odstrániť legislatívne ustanovenia predpokladajúc možnosť porušovania práv intaktných detí a žiakov pri inkluzívnom spôsobe výchovy a vzdelávania.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2014 a priebežne

Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR

Navrhovateľ: MŠVVŠ SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – nesplnené

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

V súčasnosti MŠVVaŠ SR plánuje pripraviť stratégiu inkluzívneho vzdelávania. Kľúčovým dokumentom pre tvorbu, prijatie a zavedenie stratégie inkluzívneho vzdelávania je Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania „Kvalitné a dostupné vzdelanie pre Slovensko, 2018 – 2027“ schválený uznesením vlády SR č. 302 dňa 27.06.2018.

Tento dokument, okrem iných zámerov, prezentuje posilnenie inklúzie a integrácie vo výchovno-vzdelávacom systéme naprieč všetkými stupňami vzdelávania, vrátane ďalšieho vzdelávania dospelých (str. 14), pričom „výsledný model neráta s úplným zánikom špeciálnych škôl“. Výsledkom realizácie jeho akčného plánu bude aj už spomínaná plánovaná stratégia inkluzívneho vzdelávania. V expertnej skupine zriadenej VÚDPaP boli spracované podklady dobrej praxe a možného smerovania inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch vzdelávania. Bol vytvorený náčrt obsahu stratégie inkluzívneho vzdelávania s kľúčovými oblasťami a tézami, s postupnosťou krokov a procesov jej tvorby v r. 2020 a vytvárania pracovných skupín k jej príprave.

Dňa 06.12.2019 sa uskutočnilo stretnutie expertnej skupiny a následne (13.12.2019) stretnutie zástupcov MŠVVaŠ SR a jeho priamo-riadených organizácií, na ktorom boli prezentované prípravné dokumenty.

4.7.3. Zabezpečiť väčšiu mieru individualizovanej podpory pre deti a žiakov so zdravotným postihnutím v rámci všeobecného systému vzdelávania.

Spôsob plnenia:

Podpora zamestnávania pedagogických asistentov, školských psychológov a školských špeciálnych pedagógov a liečebných pedagógov v školách a školských zariadeniach.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2014 a priebežne

Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR

Spolupracujúci subjekt: MZ SR

Navrhovateľ: MŠVVŠ SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – čiastočne splnené

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Pridelenie finančných prostriedkov na osobné náklady asistenta učiteľa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením z kapitoly MŠVVaŠ SR a MV SR.

Počet financovaných asistentov učiteľa:

□ 2018:

Od 1.1.2018 do 31.8.2018 – 2 312,47 asistentov učiteľa / 15 523 004 €; od 1.9.2018 do 31.12.2018 - 2 374 asistentov učiteľa / 7 976 640 €.

□ 2019:

Od 1.1.2019 do 31.8.2019 – 2 377 asistentov učiteľa / 17 574 478 €; od 1.9.2019 do 31.12.2019 - 3 108,3 asistentov učiteľa / 11 488 390 €.

Mesačný normatív na asistenta učiteľa:

□ 2018 - 840 €

□ 2019 – 924 €.

V roku 2018 bolo MŠVVaŠ SR predložených 5 274 požiadaviek na asistenta učiteľa, z ktorých nebolo podporených 2 900 požiadaviek. V roku 2019 bolo MŠVVaŠ SR predložených 5 845 požiadaviek na asistenta učiteľa, z ktorých nebolo podporených 2 737 požiadaviek na asistenta učiteľa.

Legislatívna úprava Nariadenia vlády SR č. 354/2018 Z. z., ktorým sa mení NV SR č. 341/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú katalógy pracovných činností pri výkone práce vo verejnom záujme a o ich zmenách a dopĺňaní v znení neskorších predpisov, s účinnosťou od 1.1.2019, ktorou sa rozširuje možnosť poskytovania zdravotníckych služieb aj na školy a školské zariadenia.

Príloha č. 1

- časť 15. Práca a sociálne veci (str. 67 – 68), 04. platová trieda – kvalifikačný predpoklad VOŠ - pracovné činnosti vyžadujúce vyššie odborné vzdelanie:

Činnosť 01: Samostatné zabezpečovanie poskytovania zdravotnej starostlivosti občanom v zariadení na pracovnú rehabilitáciu občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou, v zariadení sociálnych služieb, v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo v škole alebo v školskom zariadení a koordinovanie prác so zamestnávateľmi poskytujúcimi zdravotnú starostlivosť.

- časť 21. Zdravotníctvo (str. 96 – 97), 04. platová trieda – kvalifikačný predpoklad ÚSO - pracovné činnosti vyžadujúce úplné stredné vzdelanie:

Činnosť 05: Odborné pracovné činnosti pri ošetrovateľskej starostlivosti v jednotlivých fázach ošetrovateľského procesu, hlavne pri uspokojovaní bio-psycho-sociálnych potrieb pacientov na lôžkovom oddelení zdravotníckych zariadení alebo kúpeľných liečební, alebo v zariadení sociálnej služby, alebo v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo v škole alebo v školskom zariadení, spolupráca s lekárom a so sestrou špecialistkou pri liečebných, diagnostických a ošetrovateľských výkonoch vykonávané praktickou sestrou alebo sestrou.

V decembri 2016 vyhlásilo MŠVVŠ SR výzvu „V ZŠ úspešnejší“ v alokácií 50 mil. eur. Výzva sa zameriava na podporu aktivít prispievajúcich k vyrovnávaniu znevýhodnenia žiakov a zabezpečeniu rovnosti príležitostí vo výchovno-vzdelávacom procese či k zlepšeniu školskej úspešnosti žiakov ZŠ vrátane žiakov so ŠVVP. Za týmto účelom výzva podporuje vytvorenie nových pracovných miest pre pozície: pedagogický asistent, inkluzívny tím – špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg a školský psychológ, asistent učiteľa.

V súčasnosti sa nachádza v realizácii 472 projektov v alokácií 39 190 477 €. Vzhľadom na veľký záujem vyhlásilo MŠVVaŠ SR v novembri 2018 pokračovanie tejto výzvy pod názvom „V ZŠ úspešnejší II“ s alokáciou 11 232 086 €. Počet projektov, ktoré sa v súčasnosti nachádzajú v realizácii je 116 v alokácií 8 563 800 €.

Od augusta 2019 realizuje Metodicko-pedagogické centrum národný projekt „Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov“. Projekt nadväzuje na zrealizované projekty MRK I., MRK II., PRINED a ŠOV rozšírením cieľovej skupiny aj na žiakov so zdravotným znevýhodnením. Cieľom projektu je implementácia princípov inkluzívneho vzdelávania v MŠ, ZŠ a SŠ prostredníctvom pedagogických asistentov, asistentov učiteľa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a členov inkluzívneho tímu (sociálny pedagóg, školský špeciálny pedagóg a školský psychológ).

4.7.4. Podporiť rozvíjanie služieb špeciálnych pedagógov, zdrojové centrá a celoživotné vzdelávanie osôb so zdravotným postihnutím. Podporovať celoživotné vzdelávanie a osobitne vzdelávanie a prípravu pre trh práce uchádzačov o zamestnanie so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Tvorba nových, na potreby trhu orientovaných vzdelávacích programov, resp. sprístupňovanie prebiehajúcich aktivít v rámci ČŽV pre osoby so zdravotným postihnutím.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2014 a priebežne

Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR

Spolupracujúce subjekty: MPSVR SR, ŠIOV, MVO, UPSVR, zástupcovia zamestnávateľských zväzov a združení pôsobiacich v SR

Navrhovateľ: MŠVVŠ SR

Odpôčet plnenia za roky 2018 – 2019 – čiastočne splnené

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Štátny pedagogický ústav - Oddelenie pre špeciálnu pedagogiku a inklúziu - realizuje experimentálne overovanie vzdelávania sluchovo postihnutých žiakov so žiakmi s narušenou komunikačnou schopnosťou (vývinové poruchy učenia a chyby reči). Experimentálne overovanie sa realizuje v Strednej odbornej škole pre žiakov so sluchovým postihnutím internátnej, Kutnohorská 675/20 v Kremnici od školského roku 2013/14.

Cieľom experimentálneho overovania je overenie spoločného modelu vzdelávania žiakov so sluchovým postihnutím a žiakov s vývinovými poruchami učenia. Vzhľadom na to, že žiaci zaradení do experimentálneho overovania prejavili záujem pokračovať v nadstavbovom štúdiu a získať vyššie sekundárne vzdelanie, ŠPÚ požiadal MŠVVaŠ SR o predĺženie experimentálneho overovania, aby sa uskutočnil celý vzdelávací cyklus experimentálneho overovania. MŠVVaŠ SR rozhodnutím zo dňa 9.2.2018 predĺžilo experimentálne overovanie vzdelávania sluchovo postihnutých žiakov so žiakmi s narušenou komunikačnou schopnosťou do 31.8.2020. Výsledky experimentálneho overovania boli spracované do “Priebežného hodnotenia vzdelávania sluchovo postihnutých žiakov so žiakmi s narušenou komunikačnou schopnosťou (vývinové poruchy učenia a chyby reči)” za školský rok 2017/18, 2018/2019, ktoré boli zaslané MŠVVaŠ SR.

Vypracoval „Dodatok, ktorým sa dopĺňa Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre skupinu trojročných učebných odborov odborných učilíšť 36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia pre nižšie stredné odborné vzdelávanie“. Predmetný dodatok bol schválený MŠVVaŠ SR dňa 3.7.2018 pod číslom 2018/8775:3-10LO s platnosťou od 1.9.2018.

Aktivity Elektronickej platformy vzdelávania dospelých v Európe (EPALE) - portál pre diskusné príspevky a štúdie k témam vzdelávania dospelých, sa kontinuálne venuje témam

ľudí so zdravotným postihnutím. V minulosti bola v rámci tematických mesiacov zvolená za kľúčovú tému aj problematika osôb so zdravotným postihnutím. Počas tohto obdobia národné tímy a komunita EPALÉ publikovali množstvo inšpiratívnych prípadových štúdií, článkov, správ a ďalších zdrojov. Zoznam článkov z tohto mesiaca v slovenskom jazyku je dostupný na portáli EPALÉ¹¹. Podobných príspevkov je na EPALÉ viac, táto téma je kontinuálne a implicitne zahrnutá do EPALÉ. Články je možné filtrovať v prehľadávací portálu.

Aktivity Národného centra Europass – v rámci aktivít boli uskutočnené 2 podujatia so Strednou odbornou školou pre žiakov s telesným postihnutím, Mokrohájska ul. Bratislava. Išlo o seminár a workshop pre žiakov zamerané na prípravu na hľadanie si zamestnania.

IUVENTA-Slovenský inštitút mládeže ako priamo riadená organizácia MŠVVaŠ SR priebežne realizuje rôzne vzdelávacie aktivity pre mládež a pracovníkov s mládežou.

Na základe zákona č. 568/2009 Z. z o celoživotnom vzdelávaní bol MŠVVaŠ SR zriadený Informačný systém ďalšieho vzdelávania. Priamy prístup k tomuto portálu sa nachádza v časti „Akreditácie“: <https://www.minedu.sk/akreditacie-v-oblasti-celozivotneho-vzdelavania/>. Na webovom sídle MŠVVaŠ SR (<http://isdv.iedu.sk/SearchForm.aspx>) je zverejnený a dostupný zoznam platných akreditovaných vzdelávacích programov.

4.7.5. Podporiť terénnych špeciálnych pedagógov a zdrojové centrá špeciálno-pedagogického poradenstva poskytujúcich podporné služby pre deti a žiakov so zdravotným postihnutím v školách bežného typu.

Spôsob plnenia:

Poskytovať podporné služby pre deti a žiakov so zdravotným postihnutím a pedagogických pracovníkov v školách bežného typu.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2014 a priebežne

Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR

Navrhovateľ: MŠVVŠ SR

Odpčet plnenia za roky 2018 – 2019 – čiastočne splnené

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Štátny pedagogický ústav - Oddelenie pre špeciálnu pedagogiku a inklúziu v spolupráci s externými spolupracovníkmi vypracovali v roku 2017 recenzovaný interný materiál pre odborných zamestnancov ČŠPP a CPPP aP „Návrh minimálnych diagnostických štandardov pre vývinové poruchy učenia, poruchy aktivity a pozornosti a narušenú komunikačnú schopnosť“. Na základe požiadavky Komory logopédov SR, a na základe nových vedeckých poznatkov v uvedených disciplínach, bol materiál pre odborných zamestnancov školských zariadení výchovného poradenstva a prevencie v r. 2018/2019 prepracovaný, doplnený o nových autorov a vydaný ako publikácia. Publikácia: Kolektív autorov: Návrh minimálnych diagnostických štandardov pre špecifické poruchy učenia, poruchu aktivity a pozornosti a narušenú komunikačnú schopnosť. ŠPÚ Bratislava. 2019. ISBN 978-80-8118-235-8.

Podpora terénnych špeciálnych pedagógov pôsobiacich v školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie, vrátane centier špeciálno-pedagogického poradenstva, ktoré sú zdrojovými centrami, a to z finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly MŠVVaŠ SR, ktoré vyčlenilo v rokoch 2018 a 2019 na podporu rozvojového projektu „Psychologické a špeciálno-pedagogického poradenstvo“. Oblasťou podpory uvedeného rozvojového projektu

¹¹ <https://ec.europa.eu/epale/sk/themes/persons-with-disabilities>

boli aj podpora materiálno-technického vybavenia školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie, najmä s nadregionálnou pôsobnosťou, t. j. zdrojové centrá podľa § 133 ods. 6 školského zákona.

Dôvody čiastočného splnenia:

Personálna poddimenzovanosť v školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie a finančná náročnosť na poskytovanie starostlivosti a vykonávanie odborných činností terénneho špeciálneho pedagóga.

V rámci výzvy „Psychologické a špeciálno-pedagogického poradenstvo“ boli v roku 2018 a 2019 podporené zdrojové centrá:

- ☐ Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Čajkovského 55, 917 08 Trnava
- ☐ Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva pri Spojenej škole internátnej, M. Urbana 160/465, 029 01 Námestovo.

4.7.7. Schváliť Národný akčný plán vytvárania prístupného akademického prostredia a zodpovedajúcich podmienok štúdia študentov so špeciálnymi potrebami

Spôsob plnenia:

Schválenie a plnenie Národného akčného plánu.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2017 a priebežne

Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR

Spolupracujúce subjekty: Rada ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR na podporu štúdia študentov so špeciálnymi potrebami

Navrhovateľ: MŠVVŠ SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

MŠVVaŠ SR na základe podkladov pre Národný akčný plán na sprístupnenie vysokoškolského prostredia pre študentov so špecifickými potrebami, pripravených v spolupráci so Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave (v roku 2017) vypracovalo pracovnú verziu predmetného materiálu, ktorá bude zaslaná na pripomienkovanie relevantným subjektom.

4.7.8. Systematicky podporovať sieťovanie a vzdelávanie univerzitných koordinátorov pre študentov so špeciálnymi potrebami

Spôsob plnenia:

Príprava vzdelávacích materiálov a organizovanie pravidelných stretnutí koordinátorov.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2014 a priebežne

Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR

Spolupracujúce subjekty: Rada ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR na podporu štúdia študentov so špeciálnymi potrebami

Navrhovateľ: MŠVVŠ SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

MŠVVŠ SR v spolupráci s Univerzitou Komenského v Bratislave každoročne pripravuje seminár pre koordinátorov vysokých škôl zameraný na riešenie problematiky štúdia študentov so špecifickými potrebami. V roku 2019 sa seminár neuskutočnil. Okrem uvedeného seminára Technická univerzita v Košiciach a Univerzita Komenského v Bratislave každoročne uskutočňujú vzdelávacie aktivity pre koordinátorov vysokých škôl.

V roku 2018, 2019 boli na Technickej univerzite v Košiciach a Univerzite Komenského realizované vzdelávacie aktivity:

- Úvod do legislatívy a metodické usmernenie pre vytváranie prístupného akademického prostredia pre študentov so špecifickými potrebami,
- Podpora študentov so špecifickými potrebami na vysokej škole – základné úlohy koordinátora pre študentov so špecifickými potrebami,
- Špecializovaný kurz o podporných /asistenčných /vzdelávacích technológiách,
- Prípadové štúdie a tematicky zamerané prakticky orientované workshopy,
- Prístupnosť architektonického prostredia vysokých škôl,
- Úvodný seminár pre začínajúcich koordinátorov pre študentov so špecifickými potrebami,
- Študent so špecifickými poruchami učenia na vysokej škole - predpoklady a podmienky štúdia, úlohy koordinátora a i.

4.7.9. Implementovať odporúčania Výboru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v oblasti odbornej prípravy zamestnancov justície, štátnej správy a trestného konania

Spôsob plnenia:

Zabezpečiť odbornú prípravu

- a) v oblasti práv obsiahnutých v Dohovore vrátane účasti na rovnakom základe s ostatnými bez ohľadu na ich spôsobilosť na právne úkony,
- b) procesných úprav v súdnom konaní,
- c) primeraných úprav,
- d) boja proti škodlivým rodovým stereotypom a stereotypom na základe zdravotného postihnutia.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2017

Zodpovedný gestor: MS SR, MV SR

Spoluzodpovedný gestor: MPSVR SR, MDV SR, MF SR, MPRV SR, MH SR, MO SR, MŽP SR, MŠVVŠ SR, MZ SR, MK SR, MZVAEZ SR

Spolupracujúce subjekty: MVO, Komisár pre osoby so zdravotným postihnutím

Navrhovateľ: MPSVR SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Justičná akadémia Slovenskej republiky zrealizovala v období rokov 2018 a 2019 nasledovné vzdelávacie podujatia zamerané na predmetnú problematiku pre cieľovú skupinu v zmysle § 3 ods. 1 až 9 zákona č. 548/2003 Z. z.:

Rok 2018

1) Dátum konania: 28.-29.03.2018

Počet účastníkov: 33

(sudca: 8, prokurátor: 18, vyšší súdny úradník: 5, asistent sudcu NS SR: 2)

Témy vzdelávacej aktivity:

- Základné zásady ochrany a podpory obetí, obzvlášť zraniteľná obeť § 2 ods. 2 písm. c (osoba so zdravotným postihnutím), osobitné poučenie;
- Práva priznané obeti bez diskriminácie založenej na pohlaví, náboženskom vyznaní alebo viere, rase, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotnom stave, veku, sexuálnej orientácii, rodinnom stave, farbe pleti, jazyku, politickom alebo inom zmýšľaní, národnom alebo sociálnom pôvode, majetku alebo inom postavení;
- Subjekty podľa § 2 ods. 1 písm. k), ktoré sú povinné správať sa k obeti ohľaduplne, profesionálne, s rešpektom a podľa možností jej vychádzať v ústrety, pritom prihliadajú na jej vek, pohlavie, zdravotný stav vrátane psychického stavu a rozumovú vyspelosť tak, aby nedochádzalo k druhotnej viktimizácii alebo opakovanej viktimizácii ;
- Orgány činné v trestnom konaní, súdy a subjekty poskytujúce pomoc obetiam a ich povinnosť informovať obeť o jej právach jednoduchým a pre ňu zrozumiteľným spôsobom; osobitne prihliadajú na ťažkosti pri porozumení alebo komunikácii vyplývajúce z určitého druhu zdravotného postihnutia, znalosti jazyka, ako aj na obmedzenú schopnosť obeť vyjadrovať sa.

2) Dátum konania: 31.05.2018

Počet účastníkov: 47

(sudca: 24, prokurátor: 7, vyšší súdny úradník: 14, asistent sudcu NS SR: 2)

Témy vzdelávacej aktivity:

- Zodpovednosť pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti ;
- Postup „NON DE LEGE ARTIS MEDICINAE“ ;
- Využitelnosť výstupov Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou;
- Korupcia pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti ;
- Práva osôb so zdravotným postihnutím upravené Dohovorom OSN ;
- Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (317/2010 Z.z.) ;

3) Dátum konania: 11.-12.10.2018

Počet účastníkov: 39

(sudca: 4, prokurátor: 9, vyšší súdny úradník: 22, justičný čakatel: 1, právny čakatel prokuratúry: 3)

Témy vzdelávacej aktivity:

- Základné zásady ochrany a podpory obetí, obzvlášť zraniteľná obeť § 2 ods. 2 písm. c (osoba so zdravotným postihnutím), osobitné poučenie;
- Práva priznané obeti bez diskriminácie založenej na pohlaví, náboženskom vyznaní alebo viere, rase, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotnom stave, veku, sexuálnej orientácii, rodinnom stave, farbe pleti, jazyku, politickom alebo inom zmýšľaní, národnom alebo sociálnom pôvode, majetku alebo inom postavení;
- Subjekty podľa § 2 ods. 1 písm. k), ktoré sú povinné správať sa k obeti ohľaduplne, profesionálne, s rešpektom a podľa možností jej vychádzať v ústrety, pritom prihliadajú na jej vek, pohlavie, zdravotný stav vrátane psychického stavu a rozumovú vyspelosť tak, aby nedochádzalo k druhotnej viktimizácii alebo opakovanej viktimizácii;
- Orgány činné v trestnom konaní, súdy a subjekty poskytujúce pomoc obetiam a ich povinnosť informovať obeť o jej právach jednoduchým a pre ňu zrozumiteľným spôsobom; osobitne prihliadajú na ťažkosti pri porozumení alebo komunikácii vyplývajúce z určitého druhu zdravotného postihnutia, znalosti jazyka, ako aj na obmedzenú schopnosť obeť vyjadrovať sa.

4) Dátum konania: 08.11.2018

Počet účastníkov: 54

(sudca: 9, prokurátor: 6, vyšší súdny úradník: 34, asistent sudcu NS SR: 5)

Témy vzdelávacej aktivity:

- Práva ľudí so zdravotným postihnutím:
- Spôsobilosť na právne úkony v judikatúre ESLP a konanie o spôsobilosti na právne úkony;
- Pozbavenie osobnej slobody ľudí so zdravotným postihnutím, vrátane otázky pozbavenia osobnej slobody v zariadeniach sociálnych služieb ;
- Aktuálna judikatúra ESLP v oblasti diskriminácie:
- zdravotný stav: Kiyutin proti Rusku
- zdravotné postihnutie: Glor proti Švajčiarsku
- sexuálna orientácia: L. a V. proti Rakúsku
- diskriminácia na základe zdravotného postihnutia: Enver Şahin proti Turecku.

Rok 2019

1) Dátum konania: 24.-25.01.2019

Počet účastníkov: 41 (sudca: 9, prokurátor: 11, vyšší súdny úradník: 15, justičný čakatel': 1, asistent sudcu NS SR: 5) Témy vzdelávacej aktivity:

- Základné zásady ochrany a podpory obetí, obzvlášť zraniteľná obeť § 2 ods. 2 písm. c/ (osoba so zdravotným postihnutím);
- Orgány činné v trestnom konaní, súdy a subjekty poskytujúce pomoc obetiam a ich povinnosť informovať obeť o jej právach jednoduchým a pre ňu zrozumiteľným spôsobom; osobitne prihliadajú na ťažkosti pri porozumení alebo komunikácii vyplývajúce z určitého druhu zdravotného postihnutia, znalosti jazyka, ako aj na obmedzenú schopnosť obete vyjadrovať sa ;
- Judikatúra ESLP týkajúca sa výkonu práva styku rodiča s maloletým (Kacper Nowakowski proti Poľsku (rozsudok z 10. januára 2017);

2) Dátum konania: 04.02.2019

Počet účastníkov: 30 (sudca: 4, prokurátor: 16, vyšší súdny úradník: 8, asistent sudcu NS SR: 2)

Témy vzdelávacej aktivity:

- Sexuálne zneužívanie: sexuálne aktivity s dieťaťom, ak sa používa nátlak, sila alebo hrozby, zneužíva uznávaná pozícia dôvery, autorita alebo vplyv na dieťa vrátane rodiny alebo zneužíva osobitne zraniteľná situácia dieťaťa, predovšetkým z dôvodu mentálneho alebo fyzického postihnutia alebo z dôvodu jeho odkázanosti (čl. 18 ods. 1 Lanzarotského dohovoru z 25.10.2007);
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV;

3) Dátum konania: 17.-18.09.2019

Počet účastníkov: 42

(sudca: 11, vyšší súdny úradník: 28, justičný čakatel': 3)

Témy vzdelávacej aktivity:

- Aktuálne problémy pracovného práva: zamestnanec so zdravotným postihnutím;
- Všeobecná zodpovednosť zamestnanca za škodu (Zamestnanec, ktorý je postihnutý duševnou poruchou, zodpovedá za škodu ním spôsobenú, len ak je schopný ovládnuť svoje

konanie a posúdiť následky svojho konania. Zamestnanec, ktorý sa uvedie vlastnou vinou do takého stavu, že nie je schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť následky svojho konania, zodpovedá za škodu v tomto stave spôsobenú);

4) Dátum konania: 09.-10.12.2019

Počet účastníkov: 34

(sudca: 7, vyšší súdny úradník: 25, asistent sudcu NS SR: 2)

Témy vzdelávacej aktivity:

- Zákon o rodine:

- ☐ ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- ☐ okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- ☐ ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou.

- Dohovor o právach dieťaťa.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Centrum vzdelávania a psychológie Sekcie personálnych a sociálnych činností a osobného úradu MV SR, zahrnulo do plánu vzdelávacích aktivít na rok 2019 školenie zamerané na zákon č. 237/2000 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), ktorý v § 47 písm. c) hovorí, aby stavba stavebnotechnickým vybavením zodpovedala účelu a spôsobu užívania, a ak ide o stavbu, ktorá je určená len na užívanie osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie alebo o stavbu, ktorá je prístupná širokej verejnosti, aby spĺňala aj osobitné požiadavky na užívanie stavby osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, najmä požiadavku bezbariérovosti.

K tejto téme sa uskutočnili dve vzdelávacie aktivity, ktorých sa zúčastnilo 315 zamestnancov a boli financované na základe uzatvoreného Zmluvy medzi MV SR a CUZ-IVS na rok 2019.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Porada riaditeľov UPSVR dňa 27.11.2018, na ktorom sa zástupcovia MPSVR SR venovali téme Agenda pre udržateľný rozvoj 2030 ako nástroju na podporu implementácie Dohovoru OSN a v dňoch 9 – 10.12.2019 sa uskutočnili porady zamestnancov UPSVaR v Tatranskej Štrbe.

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

MDV SR v spolupráci so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva pripravilo pre zamestnancov a zástupcov organizácií v pôsobnosti MDV SR odborné semináre:

- Zásada rovného zaobchádzania a osobná mobilita v kontexte Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím (26.4.2018) pre 20 účastníkov (8 zamestnancov MDV SR a 12 zamestnancov organizácií v pôsobnosti MDV SR),
- Diverzita v rezorte dopravy a výstavby (26.9.2019) pre 23 účastníkov (12 zamestnancov MDV SR a 11 zamestnancov organizácií v pôsobnosti MDV SR)

Semináre sa konali v priestoroch MDV SR a venovali sa ochrane práv osôb so zdravotným postihnutím, diskriminačným oblastiam, osobnej mobility, zamestnávaniu osôb so zdravotným postihnutím a prístupnosti zdravotne postihnutých k fyzickému prostrediu, doprave a ďalším službám pre verejnosť.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

MF SR na pravidelnej báze realizuje vzdelávacie aktivity v spolupráci so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

MH SR v spolupráci so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva pripravil vzdelávacie aktivity:

- Rovné zaobchádzanie a nediskriminácia v oblasti tovarov a služieb (16.11.2018),
- Šikana, sexuálne obťažovanie a násilie na ženách (13.12.2018).

Na seminároch sa zúčastnili zamestnanci rezortu, ako aj zamestnanci podriadenej organizácie rezortu – SOI (seminár Rovné zaobchádzanie a nediskriminácia v oblasti tovarov a služieb).

Uvedené školenia vychádzali aj z rozhodnutia vlády SR, ktorá na zasadnutí dňa 18.2.2015 prijala uznesením č. 71/2015 Celoštátnu stratégiu ochrany a podpory ľudských práv v SR, ktorou sa zaviazala prijímať systematické a komplexné opatrenia, zamerané na prevenciu a elimináciu všetkých foriem intolerancie, týkajúce sa aj zdravotne postihnutých občanov.

Vzdelávacie aktivity sú realizované aj v nadväznosti na Agendu 2030, ktorá bola schválená na mimoriadnom zasadnutí OSN v roku 2015. SR uznesením Rady vlády SR pre agendu 2030 pre udržateľný rozvoj dňa 12.12.2017 začala participatívny proces určenia národných priorít implementácie Agendy 2030. Program vzdelávacích aktivít:

Rovné zaobchádzanie a nediskriminácia v oblasti tovarov a služieb (16.11.2018):

- nekalé obchodné praktiky a diskriminácia v oblasti poskytovania tovarov a služieb (aj vo vzťahu k znevýhodneným skupinám),
- prípadové štúdie k jednotlivým témam.

Šikana, sexuálne obťažovanie a násilie na ženách (13.12.2018):

- sexuálne obťažovanie a šikanovanie na pracovisku,
- násilie páchané na ženách,
- prípadové štúdie k jednotlivým témam

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky

Pri zamestnávaní osôb so zdravotným postihnutím sú dodržiavané zásady nestrannosti a rovnakého zaobchádzania v zmysle príslušných pracovnoprávných predpisov.

V rámci kontinuálneho vzdelávania sú vytvorené rovnaké podmienky všetkým zamestnancom a je im umožnené absolvovať vzdelávacie aktivity v súlade s opisom štátnozamestnaneckého miesta a s aktuálnymi potrebami príslušnej organizačnej zložky.

Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika so sídlom v Liptovskom Mikuláši má spracovanú smernicu o podpore študentov a uchádzačov so špecifickými potrebami, ktorá upravuje postup pri vytváraní všeobecne prístupného akademického prostredia a zodpovedajúcich podmienok štúdia pre uchádzačov a študentov so špecifickými potrebami bez znižovania požiadaviek na ich študijný výkon.

Smernica bola zverejnená na webovom sídle AOS a každý rok sa zverejňuje aj spolu s informáciami o prijímacom konaní na doktorandské štúdium. Koordinátor predkladá vedeniu AOS správu o počte uchádzačov a študentov so špecifickými potrebami a o využívaní podporných služieb.

Dňa 16.3.2018 absolvovali 2 zamestnanci seminár „Aplikácia princípov rovnakého zaobchádzania, antidiskriminácie a právnej ochrany“.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

MŠVVaŠ SR v roku 2019 organizovalo v spolupráci so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva odborný seminár Rovnosť a nediskriminácia v kontexte Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Školenia Rovnosť a nediskriminácia v kontexte Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím sa zúčastnilo 11 zamestnancov MŠVVaŠ SR.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

V roku 2019 (25. - 26.3.2019) sa zúčastnili 18. pracovného stretnutia sudcov vybavujúcich agendu P a agendu výkonu súdnych rozhodnutí vo veciach maloletých, organizovaného MS SR

V roku 2019 (19.6.2019) sa zúčastnili na konferencii, organizovanej Slovenským národným strediskom pre ľudské práva Zneužívanie detí.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

NOC v spolupráci so Zemplínskym osvetovým strediskom usporiadalo seminár Prevencia vybraných sociálnopatologických javov (Michalovce, 15. – 16.3.2018). V rámci seminára odznela tematická prednáška Terapeutická a sociálna pomoc zdravotne znevýhodneným klientom (lektorka: Mgr. Beáta Horváthová, Psychosociálne centrum v Košiciach).

NOC v spolupráci s Krajským osvetovým strediskom v Žiline zorganizovalo seminár Prevencia vybraných sociálnopatologických javov (Žilina, 3. – 4.10.2019), na ktorom bola prezentovaná prednáška Právo na aktívny život v kultúre pre ľudí so zdravotným postihnutím (lektorka: PhDr. Soňa Holúbková, Agentúra podporných služieb, n. o., Žilina)

NOC zorganizovalo seminár Kultúra pre všetkých (Kultúrne potreby zdravotne ťažko postihnutých osôb) (Košice, 14.6.2019), ktorého cieľom bolo upriamiť pozornosť pracovníkov v kultúrnych a vzdelávacích organizáciách na potreby osôb so zdravotným postihnutím, inšpirovať ich a usmerniť pri realizácii aktivít pre túto cieľovú skupinu a prezentovať príklady dobrej praxe. Lektormi seminára boli pracovníci kultúrnych zariadení z Košického a Prešovského samosprávneho kraja, ktorí majú skúsenosti s prácou s osobami s rôznymi druhmi zdravotného postihnutia.

Slovenské národné múzeum prostredníctvom stabilného akreditovaného odborného vzdelávania pre zamestnancov múzeí na Slovensku zvyšuje informovanosť múzejníkov o potrebách osôb so zdravotným postihnutím a špecifikách na nich zameranej prezentačnej a výchovnovzdelávacej činnosti aj v kontexte s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v rámci kurzu Múzejná pedagogika.

4.7.10. Zriaďiť národnú autoritu pre štandardizáciu Braillovho písma

Spôsob plnenia:

Zriaďiť pracovnú skupinu za účelom hľadania najvhodnejšieho spôsobu riešenia ustanovenia národnej autority pre štandardizáciu Braillovho písma.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2018

Zodpovedný gestor: MPSVR SR, MŠVVŠ SR, MK SR, MVO

Spolupracujúce subjekty: Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči, Štátny pedagogický ústav, ÚNSS

Navrhovateľ: MPSVR SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

MPSVR SR zorganizovalo viacero pracovných stretnutí, kde diskutovalo o problémoch využívania Braillovho písma na školách, prekladoch školských učebníc, kodifikácii Braillovho písma v SR a skúsenostiach v SR a iných štátov.

Predseda ÚNNS p. Mamojka vyjadril presvedčenie, že zodpovedným gestorom uvedenej úlohy je Ministerstvo kultúry SR, nakoľko je zriaďovateľom SKN a táto knižnica by mala byť „Slovenská národná autorita Braillovho kódu“.

V zmysle zákona o knižniciach (zákon č. 126/2015 Z. z., § 11) je SKN celoštátna špeciálna knižnica, ktorá poskytuje knižnično-informačné služby nevidiacim, slabozrakým a inak zdravotne postihnutým v rozsahu odôvodnenom ich zdravotným postihnutím s cieľom zabezpečiť ich kultúrne, informačné, vedecko-výskumné a vzdelávacie potreby.

Jedným z organizačných útvarov SKN je aj oddelenie knižnično - informačných služieb, ktoré zabezpečuje teoreticko – koncepčné úlohy v oblasti metodickej, výskumno – rozborovej, koordinačnej, poradensko – konzultačnej, vzdelávacej, informačnej a vydavateľskej (organizačný poriadok SKN - II osobitná časť, článok 9, od stavec 2, odsek 2 písm. c)).

MPSVR SR po dôkladnej analýze právneho stavu súhlasilo s vyjadrením p. Mamojku a navrhlo zriadiť Slovenskú národnú autoritu Braillovho kódu v SKN, ktorá zabezpečí vytvorenie štandardizovaného slovenského Braillovho kódu.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Na pôde MK SR sa v sledovanom období uskutočnilo viacero stretnutí so SKN a ÚNNS, na ktorých riaditeľ SKN prezentoval návrh štatútu národnej autority pre štandardizáciu Braillovho písma aj so špecifikovaním finančnej a personálnej náročnosti na jej zriadenie. Činnosť národnej autority pre štandardizáciu Braillovho písma by mala organizačne, finančne a administratívne zabezpečovať SKN.

MK SR aktuálne pripravuje materiál, ktorým vláda SR určí SKN za Slovenskú autoritu Braillovho písma.

4.8. Zdravotníctvo

Strategický cieľ:

Zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím uplatnenie práva na dosiahnutie najlepšieho možného zdravia bez diskriminácie na základe zdravotného postihnutia. Prijímať všetky príslušné opatrenia, ktoré zabezpečia osobám so zdravotným postihnutím prístup k zdravotnej starostlivosti vrátane liečebnej rehabilitácie a ktoré zohľadňujú rodový aspekt.

4.8.1. Zaviesť Medzinárodnú klasifikáciu funkčnosti, dizability a zdravia do Programu implementácie elektronického zdravotníctva – eHealth pre potreby posudkového lekára a lekárov špecialistov.

Spôsob plnenia:

Pilotnými projektmi v rámci eHealthu pripraviť pre potreby posudkových lekárov a lekárov špecialistov možnosť elektronického prístupu do zdravotných záznamov a dosiahnuť široké nasadenie telemedicínskych služieb.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2017 a priebežne

Zodpovedný gestor: MZ SR

Spolupracujúce subjekty: MPSVR SR, MVO
Navrhovateľ: MZ SR

Odpôčet plnenia za roky 2018 – 2019 – nesplnené

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Zavedenie Medzinárodnej klasifikácie funkčnosti, dizability a zdravia nie je ešte súčasťou prvej etapy programu implementácie elektronického zdravotníctva eHealth a v rokoch 2018 a 2019 nebola implementovaná, vyžaduje si podnet a spoluprácu MPSVR SR.

4.8.4. Program prevencie zdravotného postihnutia v dôsledku oneskoreného psychomotorického vývoja a podpora preventívnej práce detí s vrodeným zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

1. Dokončiť proces prípravy absentujúceho, legislatívou požadovaného štandardizovaného skriningového nástroja so slovenskými normami pre vyšetrenia psychomotorického vývinu detí pri 2.-11. preventívnej prehliadke, vykazovanými ako zdravotné výkony pod kódom 950 a 953 – overenie v praxi finálnych verzií skriningov.

Spôsob plnenia:

2. Longitudinálne sledovať vybrané klinické skupiny detí s cieľom overiť reliabilitu a prediktívnu validitu pripravovanej metódy.

Spôsob plnenia:

3. Pripraviť štandardy k postupu včasnej identifikácie vývinových odchýlok od fyziologickej normy, s cieľom zjednotiť a zefektívniť tento proces, a uľahčiť prístup rizikových detí k včasným preventívnym a liečebno-terapeutickým intervenciám.

Spôsob plnenia:

4. Poznatkami získanými po štatistickom preskúmaní vzťahov medzi rizikovými anamnestickými a sociodemografickými faktormi a aktuálnym vývinovým stavom detí, ktoré boli získané v celoslovenskom výskume z januára-marca 2013 s cieľom identifikovať oblasti účinných preventívnych zásahov.

Spôsob plnenia:

5. Aktualizovať, doplniť a podporovať študijný program sústavného vzdelávania pre lekárov vo forme e-learningu pod názvom “Vyšetrenia psychomotorického vývinu vo všeobecnej starostlivosti o deti a dorast”, akreditovaného MZ SR pod č.Z25150-2012-0ZdV o metodický postup administrácie a vyhodnocovania pripravovaných skriningov pre preventívne prehliadky detí v ranom veku (do 3 rokov) s cieľom zvýšiť najmä praktické zručnosti lekárov pri včasnej identifikácii rizikových detí.

Spôsob plnenia:

6. Vytvoriť a vydať manuál v listinnej podobe pripravovaných skriningov pre 2.-11. preventívnu prehliadku.

Spôsob plnenia:

7. Zabezpečiť celý postup, vrátane získania práv na preklad a štandardizáciu najvýznamnejšej a najpoužívanejšej metódy v zdravotníctve na celkové funkčné vývinové vyšetrenie detí raného veku – Bayley škála-III, s cieľom získať celosvetovo používanú metodiku umožňujúcu výsledky vyšetrení porovnávať s medzinárodnými štúdiami a doplniť klasifikáciu zdravotného stavu detí so zdravotným postihnutím o vyšetrenie funkčnosti a spôsobilosti, t.j. ako dieťa zodpovedá bežným požiadavkám na schopnosti, zručnosti, aktivity

očakávané od vrstovníkov.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2014 - 2017

Zodpovedný gestor: MZ SR

Spolupracujúce subjekty: DFNSP Bratislava, MŠVVŠ SR, FF UK

Navrhovateľ: MZ SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

MZ SR v spolupráci s odborníkmi v špecializačných odboroch pediatria, detská neurológia, detská psychiatria, klinická psychológia, logopédia, liečebná pedagogika, vypracovalo a s účinnosťou od 1.2.2019 uverejnilo štandardný postup: „Štandard vyšetrení psychomotorického vývinu detí pri 2. - 11. preventívnej prehliadke v primárnej starostlivosti“¹².

Vyšetrenie psychomotorického vývinu podľa predmetného štandardu vykonáva lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť pre deti a dorast, v rámci pravidelných preventívnych prehliadok do troch rokov veku dieťaťa. Vyšetrenie umožňuje včasné odlišenie normatívneho, rizikového a patologického priebehu vývinu psychomotorických funkcií dieťaťa. Vykonáva sa pomocou validných skríningových metód so štandardizovanými postupmi, referenčnými normami a dokumentáciou, s cieľom dať možnosť na včasný prístup detí s vývinovými a behaviorálnymi odchýlkami k preventívno - liečebným intervenciám a podporným sociálnym službám zameraným na dieťa a celú rodinu.

4.8.5. Navrhnuť konštituovanie poradní pri Detských fakultných nemocniciach s poliklinikou v Bratislave, Banskej Bystrici a Košiciach s pracovným názvom „Raná intervencia a poradenstvo pre deti do 3 rokov so zdravotným postihnutím“.

Spôsob plnenia:

Rozpracovať a priebežne plniť Národný program starostlivosti o deti a dorast v Slovenskej republike.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2020

Zodpovedný gestor: MZ SR

Spolupracujúce subjekty: DFNSP Bratislava, DFNSP Banská Bystrica, DFNSP Košice

Navrhovateľ: ZPMP v SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Konštituovanie „poradní“ pri Národnom ústave detských chorôb v Bratislave, Detskej fakultnej nemocnici v Banskej Bystrici a Detskej fakultnej nemocnici v Košiciach, ktoré poskytnú poradenstvo rodičom detí do 3 rokov so zdravotným postihnutím, sa navrhuje na základe konzultácií s dotknutými poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti.

¹² <https://www.standardnepostupy.sk/novestandardy/>

Cieľom je vytvoriť primárny stupeň/platformu pomoci rodičovi s dieťaťom, ktorému bolo diagnostikované zdravotné postihnutie. Činnosť poradne spočíva v koordinovaní intervencií zahŕňajúcich základnú podporu rodičovi v čase stanovenia diagnózy zdravotného postihnutia jeho dieťaťa a zabezpečenie kontinuity prechodu k poskytovaniu špecializovaného sociálneho poradenstva a sociálnej rehabilitácie dieťaťa a rodine tohto dieťaťa.

Poradenstvo rodičovi zabezpečuje multidisciplinárny tím:

1. Lekár špecialista, ošetrojúci lekár dieťaťa poskytnutie základnej informácie o stanovenej diagnóze rodičovi a určenie zdravotného postihnutia dieťaťa ako základného predpokladu pre zaradenie dieťaťa do služieb včasnej intervencie.
2. Klinický psychológ – poskytnutie krízovej poradenskej intervencie rodičovi v kontexte spracovania záťažovej situácie vo vzťahu k oznámeniu diagnostikovaného zdravotného postihnutia u jeho dieťaťa.
3. Sociálny pracovník – poskytnutie sociálneho poradenstva rodine dieťaťa, ktorého vývin je ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia – zabezpečenie komplexnosti sociálneho poradenstva a dosiahnutie kontinuity v poskytovaní služieb včasnej intervencie aj po prepustení dieťaťa zo zdravotníckeho zariadenia.

Ľudské zdroje:

1. Ošetrojúci lekár dieťaťa a klinický psychológ - zdravotnícki pracovníci – obsadenie pracovných pozícií zabezpečuje poskytovateľ zdravotnej starostlivosti príslušného zdravotníckeho zariadenia.
2. Sociálny pracovník - pracovník Centra včasnej intervencie úradu práce sociálnych vecí a rodiny „CVI/ÚPSVaR“ – v zdravotníckom zariadení poskytuje poradenstvo na základe zmluvy medzi CVI a poskytovateľom zdravotnej starostlivosti (na základe dobrej praxe uvádzame, že v niektorých zdravotníckych zariadeniach už v súčasnej dobe sociálny pracovník CVI vykonáva predmetné poradenstvo rodičom detí so zdravotným postihnutím.).

4.8.6. Uľahčiť prístup osôb so zdravotným postihnutím ku kvalitným a cenovo dostupným pomôckam na mobilitu.

Spôsob plnenia:

Upraviť pravidlá poskytovania pomôcok tak, aby boli poskytované ako plne funkčné a prispôbené požiadavkám vyplývajúcim z veľmi ťažkého zdravotného postihnutia a zároveň, aby boli poskytované s rovnakým doplatkom, ako pre poistencov, ktorým plne vyhovuje základný funkčný typ pomôcky.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2019

Zodpovedný gestor: MZ SR

Spolupracujúce subjekty: MVO

Navrhovateľ: MVO

Odpočít plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

MZ SR, členovia kategorizačnej komisie pre zdravotnícke pomôcky, odborné pracovné skupiny prihliadali v roku 2019 pri kategorizácii zdravotníckych pomôcok na potreby všetkých osôb so zdravotným postihnutím, vrátane osôb s ťažkým zdravotným postihnutím.

V každej podskupine zdravotníckych pomôcok, hradených z verejného zdravotného poistenia, je dostatok vhodných zdravotníckych pomôcok bez doplatku pacienta, indikačné a preskripčné obmedzenia sú nastavené tak, aby mali všetci zdravotne postihnutí pacienti prístup k zdravotníckym pomôckam, na základe ich individuálnych potrieb, ktoré sú plne hradené na základe verejného zdravotného poistenia.

V sledovanom období boli preskripčné obmedzenia v zdravotníckych pomôckach skupiny B – inkontinenčné zdravotnícke pomôcky rozšírené, sú bez preskripčného obmedzenia všeobecného lekára a lekára pre paliatívnu medicínu.

Ministerstvo samozrejme taktiež berie plne na vedomie názor pacientov so zdravotným postihnutím, ktorí v danej veci uvádzajú, že nie je k dispozícii dostatočný počet typov pomôcok. Pacienti taktiež deklarujú, že veľká časť pacientov je uspokojených, chýba však konkrétna individualizácia pomôcok podľa potrieb pacienta.

4.9. Habilitácia a rehabilitácia

Strategický cieľ:

Prijať účinné a primerané opatrenia, aby umožnili osobám so zdravotným postihnutím dosiahnuť a udržať si maximálnu možnú samostatnosť, uplatniť v plnej miere telesné, duševné, sociálne a profesijné schopnosti a dosiahnuť plné začlenenie a zapojenie do všetkých oblastí života.

4.9.1. Zabezpečiť poskytovanie habilitačných a sociálno -rehabilitačných služieb.

Spôsob plnenia:

Podporovať a rozširovať komplexné habilitačné a rehabilitačné služby a programy pre osoby so zdravotným postihnutím s cieľom dosiahnuť a udržať individuálne schopnosti pre samostatnosť a zapojenie sa do všetkých oblastí života.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MPSVR SR, MŠVVS SR

Spolupracujúce subjekty: UMS, ZMOS, Riadiaci orgán pre OP LZ

Navrhovateľ: UMS

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – čiastočne splnené

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Sociálna rehabilitácia je jednou z explicitne určených odborných činností, ktoré sa poskytujú v rámci sociálnych služieb, najmä v zariadeniach sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ale tiež v integračnom centre, pri službe včasnej intervencie a pri podpore samostatného bývania. Z uvedeného dôvodu boli od 1.1.2019 do Nariadenia vlády SR č. 354/2018 Z. z., ktorým sa mení nariadenie vlády SR 341/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú katalógy pracovných činností pri výkone práce vo verejnom záujme, doplnený katalóg pracovných činností o pracovnú činnosť Inštruktor sociálnej rehabilitácie na troch úrovniach (stredoškolské vzdelanie, VŠ I. a II. stupňa – odbor sociálna práca, VŠ II. stupňa – odbor špeciálna pedagogika).

V súčasnosti má akreditáciu MPSVR SR na vykonávanie sociálnej rehabilitácie ako samostatnej odbornej činnosti 5 subjektov (právnických osôb).

MPSVR SR poskytuje zo svojej rozpočtovej kapitoly finančné prostriedky v zmysle zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVR SR v znení neskorších predpisov aj na mzdu alebo plat zamestnanca a odvody, ktorý priamo vykonáva sociálnu rehabilitáciu ako samostatnú odbornú činnosť na základe akreditácie udelennej MPSVR SR.

V rámci dotačnej politiky poskytuje MPSVR SR aj dotáciu na rekreačnú činnosť pre dieťa, ktorému sa poskytuje sociálna služba v domove sociálnych služieb alebo v špecializovanom zariadení, nakoľko podľa zákona o sociálnych službách je súčasťou záujmovej činnosti (§18 ods. 4) aj rekreačná činnosť a obe tieto zariadenia sociálnych služieb zabezpečujú podľa zákona záujmovú činnosť vrátane rekreačnej činnosti ako súčasť poskytovaných služieb dieťaťu s ťažkým zdravotným postihnutím v stupni odkázanosti V a VI.

Tiež poskytuje dotáciu na podporu rekondičných zameraných na podporu samostatnosti, nezávislosti, sebestačnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vykonávaných mimo prirodzeného domáceho prostredia tejto fyzickej osoby, aj na predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a na podporu obnovovania psychickej kondície a fyzickej kondície fyzickej osoby, ktorá je poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo výsluhového dôchodku a nevykonáva činnosť, ktorá zakladá nárok na príjem zo závislej činnosti alebo na príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Aktuálne platná legislatíva umožňuje poradenským zariadeniam vykonávať rehabilitačnú činnosť a zdrojovým centráram vytvárať aj úseky rehabilitácie.

Uvádzame prehľad stavu počtu fyzioterapeutov v ČŠPP:

Rok	Fyzicky	Prepočítaný
2015/2016	30	21,85
2016/2017	33	24,05
2017/2018	34	23,85
2018/2019	37	26,75

Dôvodom personálnej poddimenzovanosti v pracovnej pozícii – fyzioterapeut je nedostatok finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu.

4.10. Zamestnávanie

Strategický cieľ:

Napomáhať prostredníctvom aktívnych opatrení trhu práce, najmä zvyšovaním dostupnosti a kvality informačných a odborných poradenských služieb, začleňovaniu osôb so zdravotným postihnutím na trh práce. Osobitne podporovať zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím na otvorenom trhu práce a motivovať zamestnávateľov k zamestnávaniu osôb so zdravotným postihnutím.

4.10.1. Podporiť zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím a sprostredkovať zamestnávanie, odborné poradenské služby poskytované úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, resp. inými špecializovanými inštitúciami.

Spôsob plnenia:

Zvýšenie zamestnanosti a zamestnatel'nosti modernizáciou tradičných a podporou nových

nástrojov a metód sprostredkovania zamestnania, informačno-poradenských a odborných poradenských služieb a podpora 3-zónového systému služieb zamestnanosti, aktívne podporovať informovanosť o zamestnávaní a sprostredkovaní zamestnania.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2014 a priebežne

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Spoluzodpovedný gestor: UPSVR

Spolupracujúci subjekt: úrady práce, sociálnych vecí a rodiny

Navrhovateľ: *MPSVR SR*

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Plnenie úlohy je zabezpečované v súlade so zákonom č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti prostredníctvom informačno - poradenských služieb a odborných poradenských služieb poskytovaných UPSVR.

Pokračovalo sa v zavedení intenzívneho a individuálneho prístupu poskytovania individualizovaných služieb prostredníctvom realizácie národného projektu „Zvýšenou aktivitou k zamestnaniu“, ktoré sú založené na segmentácii a profilácii UoZ a uzatváraní Dohôd o pracovnej integrácii zameraných na zvýšenie miery zamestnanosti a zamestnatelnosti dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie (ďalej len „DN UoZ“) na trhu práce. Výsledok profilácie DN UoZ je relevantný pre poskytovanie adekvátnych služieb zamestnanosti najmä prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce. Do realizácie národného projektu „Zvýšenou aktivitou k zamestnaniu“ sa prostredníctvom podpísania Dohody o pracovnej integrácii od začatia realizácie tohto projektu (od 1.2.2017 do 13.1.2020) zapojilo 2892 UoZ so zdravotným postihnutím.

4.10.2. Podporiť rozvoj kariérneho poradenstva pre osoby so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Zabezpečiť medzirezortnú spoluprácu pri zvyšovaní zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím. Finančné, personálne a materiálno-technické zabezpečenie poradenstva pre osoby so zdravotným postihnutím, príp. aj ich zákonných zástupcov, v oblasti voľby povolania a prípravy na povolanie vo všetkých fázach.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2014 a priebežne

Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR

Spoluzodpovedný gestor: MPSVR SR

Navrhovateľ: *MPSVR SR a MŠVVŠ SR*

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – čiastočne splnené

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Od 1.9.2019 nadobudol účinnosť nový zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch, ktorý umožňuje v školských zariadeniach výchovného poradenstva prevencie školám vytvoriť samostatnú kariérovú pozíciu pre pedagogického zamestnanca - kariérového poradcu.

Kariérový poradca v školskom zariadení výchovného poradenstva a prevencie v rámci zosúladovania kariérového vývinu žiaka s individuálnymi predpokladmi a záujmami žiaka najmä

- a) vykonáva diagnostickú činnosť predpokladov a záujmov žiaka,
- b) koordinuje poskytovanie a výmenu informácií medzi žiakmi, zákonnými zástupcami, strednými školami a vysokými školami o potrebách trhu práce,
- c) poskytuje informačnú a konzultačnú činnosť, individuálne a skupinové kariérové poradenstvo pre žiakov a ich zákonných zástupcov,
- d) metodicky usmerňuje činnosť kariérového poradenstva v školách a školských zariadeniach,
- e) spolupracuje s inštitúciami koordinácie odborného vzdelávania a prípravy, zamestnávateľmi, strednými školami na území samosprávneho kraja a s vysokými školami.

Ak ide o kariérového poradcu školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v sídle kraja, okrem uvedených činností vykonáva koncepčné, metodické a supervízne činnosti vo vzťahu k výkonu kariérového poradenstva v školách a školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie na území príslušného kraja a podieľa sa na vzdelávaní v oblasti kariérového poradenstva.

Kariérový poradca vykonáva legislatívne ustanovené činnosti aj vzťahu k žiakom so zdravotným postihnutím.

V rámci neformálneho vzdelávania a práce s mládežou sú IUVENTA-Slovenským inštitútom mládeže poskytované rozličné vzdelávania zamerané na túto problematiku. Organizácie, ktoré sa venujú tejto oblasti sú zároveň oprávneným žiadateľom v rámci dotačných schém MŠVVaŠ SR (Programy pre mládež na roky 2014 – 2020), ako aj programu Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity.

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie realizuje od júna 2019 národný projekt „Štandardizáciou systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce“. Cieľom projektu je vytvorenie - nastavenie štandardov systému poradenstva a prevencie, implementácia efektívneho systému poradenstva a prevencie multidisciplinárnym prístupom k dieťaťu v prospech jeho úspešného ukončenia povinnej školskej dochádzky a uplatnenia sa na trhu práce.

Súčasťou projektu je aj realizácia kariérovej výchovy a kariérového poradenstva pre deti MŠ, žiakov ZŠ a SŠ rozvíjaním odborných kompetencií pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v oblasti kariérového a výchovného poradenstva.

Špecifickou súčasťou projektu je aj príprava a overenie kariérovej výchovy a kariérového poradenstva pre žiakov v špeciálnych školách. Taktiež sa v rámci projektu plánuje overiť systém poradenstva a prevencie na VŠ. V súčasnosti prebieha prizývanie škôl a školských zariadení k spolupráci v projekte.

4.10.3. Kontrolovať úroveň ochrany zdravia na pracoviskách, kde sú zamestnané osoby so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

V rámci štátneho zdravotného dozoru vykonať kontrolu pracovných podmienok, pracovného prostredia a spôsobu práce zamestnancov chránených dielní a chránených pracovísk. Zistenia uplatniť pri usmernení zamestnávateľa na prijatie preventívnych, ochranných opatrení.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2014 a priebežne

Zodpovedný gestor: MZ SR

Spolupracujúce subjekty: ÚVZ SR, RÚVZ SR

Navrhovateľ: MZ SR

Odpočít plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

MZ SR – ÚVZ SR každoročne, vykonáva kontrolu „Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách“. Regionálne ÚVZ SR majú v pláne aj v nasledujúcom období, zameriavať štátny zdravotný dozor, na úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách.

Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách - vyhodnotenie plnenia úlohy v r. 2018 a 2019

Chránená dielňa a chránené pracovisko sú pracoviská v zmysle § 55 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zriadené právnickou osobou alebo fyzickou osobou, v ktorých pracuje najmenej 50 % občanov so zdravotným postihnutím, ktorí nie sú schopní nájsť si zamestnanie na otvorenom trhu práce, alebo pracoviská, na ktorých sa občania so zdravotným postihnutím zaškoľujú alebo pripravujú na prácu a v ktorých sú pracovné podmienky vrátane nárokov na pracovný výkon prispôsobené zdravotnému stavu občanov so zdravotným postihnutím. Za zriadenie chráneného pracoviska sa považuje aj zriadenie jednotlivého pracovného miesta, ktoré právnická osoba alebo fyzická osoba vytvorila alebo prispôsobila zdravotnému stavu občana so zdravotným postihnutím. Chránené pracovisko môže byť zriadené aj v domácnosti občana so zdravotným postihnutím.

Postavenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska priznáva príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny na základe kladného posudku orgánu verejného zdravotníctva. Chránená dielňa a chránené pracovisko sú určené predovšetkým na pracovné uplatnenie občanov so zdravotným postihnutím, ktorým zamestnávateľ nemôže poskytnúť vhodné zamestnanie na iných pracoviskách. V chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku môžu pracovať aj občania, ktorým sa poskytuje získanie odborných zručností alebo príprava na pracovné uplatnenie, a zamestnanci, ktorí pre ohrozenie zdravia nie sú dočasne spôsobilí vykonávať doterajšie zamestnanie, ak pre nich zamestnávateľ nemá iné vhodné zamestnanie.

Regionálne úrady verejného zdravotníctva v SR v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonávajú aj kontrolu pracovných podmienok, pracovného prostredia a spôsobu práce zamestnancov chránených dielní a chránených pracovísk s použitím kontrolných listov informovanosti zamestnancov o zdravotných rizikách pri práci, doplnenú o údaje o zamestnancoch na chránených pracoviskách z hľadiska ich zdravotných obmedzení; na uplatnenie potrebných úprav pracovných podmienok a pri zistení nedostatkov nariaďujú opatrenia.

Východiskom štátneho zdravotného dozoru je dodržiavanie požiadaviek nariadenia vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko aplikované vo vzťahu k zdravotnému obmedzeniu zamestnancov so zdravotným postihnutím, ako aj na dodržiavanie pracovných podmienok a pracovného režimu určených rozhodnutím orgánu verejného zdravotníctva o uvedení priestorov pracoviska do prevádzky. Štátny zdravotný dozor sa ďalej zameriava na zabezpečenie ochrany zdravia zamestnancov so zdravotným postihnutím na pracoviskách v súvislosti s osobitným režimom práce (skrátенý pracovný čas, nočná práca, práca na zmeny) a na zabezpečovanie zdravotného dohľadu na chránených pracoviskách vrátane lekárskeho preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci.

V r. 2018 bolo v chránených dielnach a na chránených pracoviskách vykonaných 1 054 kontrol na 906 kontrolovaných chránených pracoviskách u zamestnávateľov a boli preverené pracovné podmienky u 2 020 zamestnancov a v r. 2019 bolo vykonaných 933 kontrol na 852 kontrolovaných chránených pracoviskách u zamestnávateľov a boli preverené pracovné podmienky u 1 706 zamestnancov.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že zamestnávatelia chránených dielní a chránených pracovísk prispôbovali pracovné podmienky charakteru zdravotného postihnutia zamestnancov. Pre zamestnancov vytvorili vhodné pracovné podmienky zodpovedajúce ich zdravotnému stavu a dodržiavali osobitný režim práce. Pred zaradením na výkon pracovnej činnosti bola u zamestnancov v rámci lekárskej preventívnej prehliadky vo vzťahu k práci posúdená zdravotná spôsobilosť na výkon ich konkrétnej činnosti. Na overenie úrovne informovanosti o faktoroch pracovného prostredia zamestnanci vyplnili kontrolné listy.

Zamestnanci chránených dielní a chránených pracovísk vykonávali činnosti bez fyzickej záťaže a priamej expozície rizikovým faktorom pracovného prostredia, najčastejšie práce výrobného charakteru (napr. výroba kancelárskych potrieb, sviečok, drobných reklamných, darčkových a dekoratívnych predmetov, keramiky, pomocné práce v cukrárskej a pekárskej výrobe), práce v oblasti služieb a obchodu (napr. masárske služby, kadernícke a kozmetické služby, šitie pracovných odevov, maloobchodný predaj, strážna služba) a administratívne práce (ekonomické a účtovnícke služby, IT služby, ochrana objektov prostredníctvom monitorovacieho systému).

Z vykonaných kontrol vyplynulo, že počty osôb so zdravotným postihnutím sa na pracoviskách menia a od vydania súhlasného stanoviska na uvedenie priestorov do prevádzky sa chránené pracoviská alebo dielne väčšinou do 2 rokov zrušia.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru regionálne úrady verejného zdravotníctva v SR zistili nedostatky u niekoľkých zamestnávateľov v 2 krajoch v r. 2018 aj 2019 (Trenčiansky a Žilinský kraj) a v Trenčianskom kraji na základe zistených nedostatkov v zmysle platnej legislatívy uložili zamestnávateľom opatrenia (napr. zabezpečiť dohľad nad pracovnými podmienkami, zabezpečiť dostatočný hygienický štandard prevádzky, zabezpečiť odvetranie v pracovných priestoroch, zabezpečiť dostatočné osvetlenie, zabezpečiť oddychové miestnosti pre zamestnancov a zariadenia na osobnú hygienu v súlade s nariadením vlády SR č. 391/2006 Z. z.). Iné zistené nedostatky boli v stanovenom termíne odstránené.

Regionálne úrady verejného zdravotníctva v SR budú aj v nasledujúcom období zameriavať štátny zdravotný dozor na úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách.

Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách - vyhodnotenie plnenia úlohy za r. 2018 a 2019

Spolu	Počet nových posúdení		Počet kontrolovaných CHP	Počet kontrol	Počet zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP v danom roku (spolu)
	rozhodnutí	stanovísk			
2018	425	350	906	1 054	2 020
2019	481	361	852	933	1 706

Zdroj: Regionálne úrady verejného zdravotníctva v SR

4.10.4. Implementovať novelizované nástroje podpory a pomoci určené pre osoby so zdravotným postihnutím, osobitne s dôrazom na zamestnávanie na otvorenom trhu práce.

Spôsob plnenia:

Vypracovať návrh postupu na realizáciu plnenia odporúčania Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím vrátane vytvorenia Akčného plánu, ktorým sa zintenzívni úsilie o prechod od chránených dielní k otvorenému trhu práce pre všetkých.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2018 -2019

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Spoluzodpovedný gestor: IVPR, UPSVR

Spolupracujúci subjekt: úrady práce, sociálnych vecí a rodiny

Navrhovateľ: MPSVR SR

Odpočít plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

MPSVR SR sa návrhom postupu zaoberalo. Pre plnenie úlohy bola zriadená expertná pracovná skupina za účasti širokého zastúpenia aktérov so záujmom o podporu riešenia zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím. Pracovnú skupinu tvorili riešiteľky IVPR, zástupcovia MPSVR SR, Ústredia PSVAR a vybraných ÚPSVAR, agentúr podporovaného zamestnávania, zástupcovia zamestnávateľov, regionálnej aj miestnej samosprávy, organizácii osôb so zdravotným postihnutím a nezávislých odborných iniciatív angažujúcich sa v tejto oblasti.

Odporúčanie Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím bolo splnené vypracovaním „Akčného plánu prechodu z chránených dielní k zamestnávaniu osôb so zdravotným postihnutím na otvorenom trhu práce (návrh)“, zverejnený na stránke¹³ ako východisko pre proces ďalšieho rozpracovávania navrhnutých zmien a opatrení uvádzaných v návrhu Akčného plánu prechodu z chránených dielní k zamestnávaniu osôb so zdravotným postihnutím na otvorenom trhu práce.

4.10.5. Zabezpečovať podmienky na podporu samostatnej zárobkovej činnosti osôb so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Podporiť osoby so zdravotným postihnutím formou poskytovania príspevkov na samostatnú zárobkovú činnosť.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Spoluzodpovedný gestor: UPSVR

Spolupracujúci subjekt: úrady práce, sociálnych vecí a rodiny

Navrhovateľ: MPSVR SR

Odpočít plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

¹³ http://www.ceit.sk/IVPR/index.php?option=com_php&Itemid=22&lang=sk&ty=PROJEKT&rv=2017

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Podmienky na podporu samostatnej zárobkovej činnosti občanov so zdravotným postihnutím sú zabezpečované v rámci aktívnych opatrení na trhu práce prostredníctvom poskytovania príspevku občanovi so zdravotným postihnutím na samostatnú zárobkovú činnosť v súlade s § 57 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

ÚPSVAR môže poskytnúť príspevok uchádzačovi o zamestnanie so zdravotným postihnutím na samostatnú zárobkovú činnosť prevádzkovanú na chránenom pracovisku nepretržite najmenej dva roky. Príspevok sa poskytuje uchádzačovi so zdravotným postihnutím, ktorí budú prevádzkovať živnosť podľa živnostenského zákona alebo vykonávať poľnohospodársku výrobu vrátane hospodárenia v lesoch a na vodných plochách podľa zákona o súkromnom podnikaní občanov. Výška príspevku sa odvíja od zákonom o službách zamestnanosti definovaného násobku celkovej ceny práce a od priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v príslušnom okrese.

Prostredníctvom tohto aktívneho opatrenia na trhu práce bolo v roku 2019 podporené vytvorenie 54 pracovných miest na samozamestnanie občanov so zdravotným postihnutím, čo je o 22 pracovných miest menej ako v roku 2018. Celkové čerpanie na tento príspevok bolo v roku 2019 vo výške 320 920 €, čo je v porovnaní s rokom 2018 pokles o 58 377 € a zodpovedá tak postupnému znižovaniu počtu uchádzačov o zamestnanie so zdravotným postihnutím v evidencii uchádzačov o zamestnanie v sledovanom období.

4.10.6. Zavádzať v rámci školskej prípravy žiakov a študentov so zdravotným postihnutím inovatívne podporné programy a opatrenia zamerané na požiadavky budúceho sveta práce (osobitne formou praxe a tréningov realizovaných predovšetkým na otvorenom trhu práce), s cieľom zvýšiť ich celkovú zamestnateľnosť.

Spôsob plnenia:

V štátnych vzdelávacích programoch na jednotlivých stupňoch vzdelávania zaviesť inovatívne podporné programy a opatrenia zamerané na získanie pracovných zručností žiakov a študentov so zdravotným postihnutím.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR

Spoluzodpovedný gestor: MPSVR SR

Navrhovateľ: IVPR

Odpočít plnenia za roky 2018 – 2019 – nesplnené

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Oboznamovanie žiakov s ponukou možností vzdelávania žiakov so zdravotným postihnutím na SŠ prostredníctvom účasti na žiackych exkurziách a Dni otvorených dverí stredných škôl.

Skupinové tréningy sociálnych zručností, realizácia aktivít zameraných na budovanie sociálnych kompetencií. Žiaci špeciálnych SŠ vykonávajú odborný výcvik aj v bežných prevádzkach. Priamo do praktického vyučovania zaraďujú tréning sociálnych zručností a žiaci sa pravidelne zúčastňujú akcie Profesia Day.

Zaangažovanosť pedagogických zamestnancov pri hľadaní brigád a zamestnania žiakom, a to pred ukončením štúdia.

Školy zamestnávajú sociálnych pedagógov na plný úväzok, ktorí poskytujú poradenskú pomoc pri zvládaní sociálno-patologických javov žiakov, pri ich sociálnej

integrácii, podpore študijno-profesijných záujmov, primeraných vzdelanostných aspiráciách a efektívnej príprave žiakov na vstup na trh.

Zapájanie škôl do súťaže Veľtrhu cvičných firiem a do rôznych akcií s cieľom zvýšiť zamestnateľnosť žiakov so zdravotným postihnutím napr.: exkurzie do výrobných podnikov, besedy, konzultácie s pracovníkmi UPSVR, zúčastňovanie sa na propagačných akciách vysokých škôl.

Školy realizovali vzdelávacie aktivity v rámci rôznych národných programov zo štrukturálnych fondov (Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie, Štátny pedagogický ústav, Metodicko-pedagogické centrum) - pre žiakov i pedagogických zamestnancov. Vo väčšine SŠ, ktoré vzdelávajú žiakov so zdravotným postihnutím, zapájajú žiakov do odborných a praktických výcvikov formou:

- praxe, v závislosti od jednotlivých odborov
- odborná prax a odborný výcvik v zmluvných podnikoch
- prax aj v rámci výcvikových stredísk priamo v školách

Ide napr. o učebné odbory: praktická žena, hostinský, hostinská, opatrovateľská starostlivosť, propagačná grafika.

4.11. Účasť na politickom a verejnom živote

Strategický cieľ:

Umožniť osobám so zdravotným postihnutím podieľať sa účinne a plne na politickom a verejnom živote na rovnakom základe s ostatnými, a to priamo alebo prostredníctvom slobodne zvolených zástupcov vrátane práva a možnosti osôb so zdravotným postihnutím voliť a byť zvolený.

4.11.2. Zabezpečiť, aby volebné postupy, zariadenia, priestory a materiály, vrátane elektronických volieb, boli vhodné, prístupné a ľahko zrozumiteľné a použiteľné osobami so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

1. Umožňovať osobám so zdravotným postihnutím hlasovať v tajnom hlasovaní vo voľbách a vo verejných referendách.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MV SR

Navrhovateľ: NROZPvSR

Spôsob plnenia:

2. Odporúčať a pôsobiť na kandidátov politických strán a nezávislých kandidátov registrovaných vo voľbách zabezpečiť prístupnosť svojich webových sídiel a zverejňovať na svojich webových sídlach volebné programy, informácie a dokumenty v prístupných formátoch.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MV SR

Navrhovateľ: NROZPvSR

Spôsob plnenia:

3. Odporučiť RTVS sprístupňovať volebné vystúpenia a diskusie občanom so sluchovým postihnutím prostredníctvom skrytých alebo otvorených tituliek alebo prekladom do posunkovej reči a občanom so zrakovým postihnutím prostredníctvom hlasového komentovania, vizuálnych prezentácií a programov.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne
Zodpovedný gestor: rada RTVS
Navrhovateľ: NROZPvSR

1. Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Na osoby so zdravotným postihnutím sa podľa volebného zákona pri výkone práva voliť vzťahujú všetky zásady volebného práva – všeobecnosť, rovnosť, priamosť a tajnosť hlasovania. Volebný zákon zabezpečuje osobám so zdravotným postihnutím možnosť asistencie iného voliča pri úprave hlasovacieho lístka a pri vložení obálky s hlasovacím lístkom do schránky na to určenej. Osoby so zdravotným postihnutím sa nemusia za účelom výkonu volebného práva dostaviť do volebnej miestnosti, ale môžu hlasovať prostredníctvom hlasovacieho preukazu do prenosnej volebnej schránky priamo v domácnosti, v zdravotníckom zariadení sociálnej starostlivosti.

Významné je ustanovenie, ktoré zaväzuje starostov obcí pri určovaní volebných miestností prihladať špeciálne na túto skupinu voličov a volebné miestnosti určovať tak, aby boli prístupné aj zdravotne postihnutým voličom.

Vo voľbách do NR SR a vo voľbách do Európskeho parlamentu zabezpečilo MV SR pre zrakovo postihnuté osoby osobitné zoznamy kandidátov a zvukové nosiče takýchto kandidátov.

2. Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Zákon o volebnej kampani v rámci úpravy financovania volebnej kampane vedenej politickými stranami, kandidátmi na funkciu prezident a nezávislými kandidátmi vo voľbách do orgánov samosprávnych krajov a vo voľbách do orgánov samosprávy obcí zaviedol inštitút tzv. osobitných účtov. Ide o produkt, ktorý poskytujú banky a je určený na to, aby zriaďovateľ účtu umožnil verejnosti oboznámiť sa s obsahom tohto účtu. Zásadným pravidlom je skutočnosť, že volebnú kampaň je možné financovať len z takéhoto účtu. Uvedené pravidlá prispievajú k efektívnejšiemu výkonu kontroly a najmä umožňujú voličom vytvoriť si názor na kandidujúce subjekty nielen z pohľadu ich volebných programov, ale aj z pohľadu ich financovania, teda podpory od iných osôb. Údaje vedené na osobitnom účte musia byť bezplatne, diaľkovo a nepretržite prístupné tretím osobám a musia zobrazovať prehľad platobných transakcií.

Podľa zákona vo volebnej kampani sú politické strany povinné zverejňovať na svojom webovom sídle záverečnú správu o nákladoch na volebnú kampaň. Na regionálnej úrovni sa určuje okruh nezávislých kandidátov, ktorí sú povinní zriadiť si webové sídlo, na ktorom zverejnia správu o prostriedkoch, ktoré vynaložili na svoju volebnú kampaň. Formáty v akých majú byť jednotlivé informácie zverejňované zákon o volebnej kampani neupravuje, ale aj tu platí, že by to mal byť formát, ktorý umožní jeho zrozumiteľnosť čo najširšiemu okruhu používateľov webového sídla.

MV SR na svojom webovom sídle na stránke určenej politickým stranám v súlade s Národným programom rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 - 2020 schváleným uznesením vlády Slovenskej republiky č. 25 zo dňa 15. januára 2014 uverejnilo odporúčanie politickým stranám a nezávislým kandidátom registrovaných vo

voľbách zabezpečiť prístupnosť svojich webových sídiel a zverejňovať na svojich webových sídlach volebné programy, informácie a dokumenty v prístupných formátoch.

Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím

Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím aktívne rieši podnety občanov, ktorí namietajú neprístupnosť volebných miestností. Aj nepočujúce osoby často namietajú, že v priebehu volebnej kampane, počas výkonu funkcie člena volebnej komisie, a v priebehu vykonávania funkcie poslanca obecného alebo mestského zastupiteľstva nemajú k dispozícii plateného tlmočníka, čím sa ich postavenie počas volebného obdobia ako aj pred ním znerovnoprávňuje v porovnaní s postavením ľudí bez zdravotného postihnutia, najmä zvýšenými výdavkami na tlmočenie. Obce a mestá majú problém preplatiť im náklady na tlmočenie a samotné obce a mestá na to nemajú peniaze.

3. Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Rozhlas a televízia Slovenska

Všetky volebné diskusie, ktoré RTVS vysielala na základe zákonných povinností boli opatrené skrytými titulkami a rovnako boli opatrené audiokomentárom, respektíve boli vo forme ľahko zrozumiteľnej pre osoby so zdravotným postihnutím.

4.11.3. Zaviest' mechanizmus systematického financovania strešných mimovládnych organizácií, ktoré vystupujú ako partneri vlády a iných organizácií pri tvorbe relevantných politík.

Spôsob plnenia:

Zavedenie finančného mechanizmu.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2019

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Spoluzodpovedný gestor: Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Spolupracujúce subjekty: MDV SR, MF SR, MPRV SR, MH SR, MO SR, MV SR, MŽP SR, MŠVVŠ SR, MZ SR, MK SR, MZVAEZ SR, MS SR,

Navrhovateľ: *IVPR*

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – nesplnené

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Pracovná skupina je zložená zo zástupcov strany členov komory Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím za mimovládne organizácie (zástupcu Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR, Organizácie muskulárnych dystrofiíkov v Slovenskej republike, ÚNNS, Myslím- centrum kultúry Nepočujúcich, Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR a Asociácie na ochranu práv pacientov SR) a zo zástupcov MV SR, z Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti.

MPSVR SR pripravilo návrh riešenia podpory systematického financovania strešných mimovládnych organizácií, ktorý bude prerokovaný so zástupcami pracovnej skupiny.

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Na MPSVaR bola v roku 2017 zriadená pracovná skupina, ktorá mala za úlohu priniesť návrhy smerujúce k zavedeniu mechanizmu systematického financovania strešných

mimovládnych organizácií vystupujúcich ako partneri vlády pri tvorbe relevantných politík. Pracovná skupina sa od roku 2017 stretla spolu 2 krát. Súčasťou predmetnej pracovnej skupiny bol aj zástupca Úradu splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti (ďalej len USV ROS).

Vzhľadom na to, že USV ROS nespravuje žiaden dotačný mechanizmus, ktorý by priamo a systematicky umožňoval financovanie strešných mimovládnych organizácií ako partnerov pri tvorbe relevantných politík, nie je preto možné zo strany USV ROS zaviesť takýto mechanizmus. USV ROS sa však v uplynulom období podieľal na plnení úlohy prostredníctvom realizácie národného projektu s názvom „Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík“ (ďalej len „projekt Participácia“). Projekt ÚSV ROS zložený z 12 pilotných projektov cielene buduje predpoklady, navrhuje kroky a zavádza riešenia zamerané na podporu participatívnej tvorby verejných politík na národnej, regionálnej, mikroregionálnej a lokálnej úrovni. Jeden z pilotných projektov mal za cieľ vypracovať návrh Koncepcie rozvoja sociálnych služieb pre ľudí s mentálnym postihnutím v kompetencii BSK na roky 2019 – 2021. Vypracovaný návrh koncepcie je výsledkom participácie na spoločnom projekte Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Slovenskej republike, odboru sociálnych vecí BSK a ÚSV ROS. Do pilotného projektu boli okrem odborníkov priamo zapojené rodiny a ľudia s mentálnym postihnutím a do participatívneho procesu prípravy a tvorby dokumentu boli priamo zapojení ľudia s mentálnym postihnutím, ich rodičia i príbuzní, ktorí mali ochotu podeliť sa o svoje radosti i trápenia, ktorí vyjadrili svoj názor na desiatich stretnutiach, realizovaných v lokalitách Malacky, Senec, Pezinok, Stupava a Bratislava, ako aj prostredníctvom dotazníkového prieskumu.

Celý proces otvoril ďalšie výzvy, ktoré sú naviazané na vyhodnotenie potrieb v oblasti kompenzácií, zamestnanosti, zdravotníctva, školstva.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Mechanizmus systematického financovania strešných mimovládnych organizácií, ktoré vystupujú ako partneri vlády a iných organizácií pri tvorbe relevantných politík sa v podmienkach MPRV SR uplatňuje podľa Výnosu Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR z 5. mája 2011 č. 536/2011-100 o podrobnostiach pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a pri rozvoji vidieka.

Na základe výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na všeobecne prospešné aktivity, MPRV SR v roku 2019 zaevidovalo 25 žiadostí od subjektov neziskového sektora. Z uvedeného počtu prijatých žiadostí bolo podporených 24 projektov v celkovej sume 1 408 900 €.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

MS SR poskytuje organizáciám osôb so zdravotným postihnutím dotácie v rámci svojho programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie. MS SR v pozícii spolupracujúceho subjektu nerealizovalo samostatne v rokoch 2018 a 2019 špecifické aktivity zamerané osobitne na tento čiastkový cieľ.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

MŠVVaŠ SR podporuje financovanie systematickej práce s mládežou, vrátane podpory strešných mimovládnych organizácií v oblasti práce s mládežou a dobrovoľníctva. Finančne boli podporené viaceré projekty, ktoré sa venovali problematike inklúzie zdravotne znevýhodnených mladých ľudí.

Príkladmi sú organizácie A Centrum (projekt zameraný na zmapovanie situácie v ponukách väčšinových mládežníckych organizácií s ohľadom na využívanie prvkov, ktoré zvyšujú inkluzívnosť a následné vyhotovenie príručky) a IPčko (projekt s cieľom uľahčiť a rozšíriť prístup k online poradenstvu mladým so zdravotným znevýhodnením). Podporené projekty je možné nájsť¹⁴.

4.11.4. Dôsledne konzultovať s reprezentatívnymi organizáciami osôb so zdravotným postihnutím pri vytváraní a uplatňovaní zákonodarstva a politiky zameraných na vykonávanie Dohovoru a pri rozhodovaní o otázkach týkajúcich sa osôb so zdravotným postihnutím a vytvárať podmienky pre kvalifikovanú účasť organizácií osôb so zdravotným postihnutím na tomto procese.

Spôsob plnenia:

Prizývať organizácie osôb so zdravotným postihnutím ku konzultáciám, týkajúcim sa prípravy, tvorby a implementácie právnych predpisov priamo súvisiacich s osobami so zdravotným postihnutím, ako aj potenciálne ovplyvňujúcich ich účasť na živote spoločnosti. V rámci prípravy návrhov právnych predpisov prizývať reprezentatívne organizácie osôb so zdravotným postihnutím, ktoré predložili zásadné pripomienky k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov, na rozporové konania.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MS SR, MF SR, MDV SR, MH SR, MO SR, MPRV SR, MPSVR SR, MK SR, MŠVVŠ SR, MV SR, MZVAEZ SR, MZ SR, MŽP SR

Spolupracujúce subjekty: ostatné ústredné orgány štátnej správy

Navrhovateľ: NROZPvSR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Úrad vlády Slovenskej republiky

ÚV SR je gestorom právnych predpisov na základe kompetencií podľa zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. Nejde však o predpisy týkajúce sa osôb so zdravotným postihnutím. Ak však k návrhu právneho predpisu v gescii ÚV SR v rámci medzirezortného pripomienkového konania organizácia osôb so zdravotným postihnutím uplatní pripomienky zásadného charakteru, ÚV SR ako gestor takúto organizáciu pozve na rozporové konanie za účelom prerokovania ňou vznesených zásadných pripomienok.

Napr. v sledovanom období (2018-19) boli vykonané legislatívne zmeny k viacerým právnym predpisom v oblasti štátnozamestnaneckých vzťahov a pracovnoprávných vzťahov pri výkone práce vo verejnom záujme:

- zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov,

¹⁴ https://www.minedu.sk/data/files/8209_zaverecny-protokol-priority-iv.pdf

- zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- nariadenie vlády SR č. 341/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú katalógy pracovných činností pri výkone práce vo verejnom záujme a o ich zmenách a dopĺňaní v znení neskorších predpisov

V rámci legislatívneho procesu vyššie uvedených zákonov nepredložili organizácie osôb so zdravotným postihnutím žiadne zásadné pripomienky. Na úpravu podmienok vykonávania štátnej služby štátnymi zamestnancami (dovolenka, pracovný čas a pod.) platí delegovaná pôsobnosť Zákonníka práce, respektíve subsidiárna pôsobnosť pracovných podmienok zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. Uvedená oblasť nie je prioritnou oblasťou úpravy štátnozamestnaneckých vzťahov alebo pracovnoprávných vzťahov pri výkone práce vo verejnom záujme, a z toho dôvodu neboli organizácie osôb so zdravotným postihnutím prizývané k procesu novelizácie uvedených zákonov.

Čo sa týka nariadenia vlády č. 341/2004 Z. z., v rámci medzirezortného pripomienkového konania vzniesol zásadné pripomienky Slovenský zväz nepočujúcich a Slovenská komora tlmočníkov do posunkového jazyka. Pripomienky sa týkali úpravy niektorých pracovných činností. Zástupcovia uvedených organizácií boli prizvaní na rozporové konanie, výsledkom ktorého bola dohoda, ktorou boli sporné otázky vyriešené.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Reprezentatívne organizácie sa prostredníctvom svojich členov zastúpených vo Výbore pre osoby so zdravotným postihnutím (stáleho odborného orgánu Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť) systematicky zapájajú do plánovania, implementácie, monitorovania a hodnotenia politík, plánov a programov súvisiacich s osobami so zdravotným postihnutím.

V roku 2018 pripravilo MPSVR SR ďalšiu novelu zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, s účinnosťou od 1.7.2018. Pri príprave novely zákona o PP na kompenzáciu ŤZP MPSVR SR opätovne spolupracovalo už v štádiu prípravy novely s osobami so zdravotným postihnutím, prostredníctvom ich reprezentatívnych organizácií. Návrh zákona bol predložený aj do legislatívneho procesu, kde mala možnosť sa k nemu vyjadriť (prostredníctvom portálu slo-lex) aj verejnosť.

Niektoré najvýznamnejšie zmeny:

- zvýšenie PP na opatrovanie pre opatrovateľov v produktívnom veku z 249,35 € na 369,36 € (pri opatrovaní 1 FO s ŤZP),
- navýšenie PP na opatrovanie pre opatrovateľov v dôchodkovom veku z 92,52 € na 184,71 €,
- zvýšenie hranice ochrany príjmu fyzickej osoby s ŤZP z 1,7 na 2 násobok sumy ŽM pre plnoletú fyzickú osobu,
- zmena sumy zvýšenia príspevku, ak opatrovateľ v produktívnom veku opatruje nezaopatrené dieťa zo 49,80 € na 100 € mesačne,
- zvýšenie sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie o cca 1€ z 2,78€ na 3,82€,
- zrušenie sledovania príjmu fyzickej osoby s ŤZP pri PP na osobnú asistenciu,
- rozšírenie okruhu osôb, ktorým je možné vyhotoviť parkovací preukaz

V nadväznosti na záväzok v Programovom vyhlásení vlády SR na roky 2018 – 2020 vláda SR schválila v roku 2019 návrh nariadenia vlády SR, ktorým sa ustanovuje výška sadzby na 1 hodinu osobnej asistencie a výška peňažného príspevku na opatrovanie. Návrh nariadenia vlády SR bol predložený aj do legislatívneho procesu, kde mala možnosť sa k

nemu vyjadriť (prostredníctvom portálu slov-lex) aj verejnosť. Nariadenie vlády SR nadobudol účinnosť 1. júla 2019.

- zvýšenie základnej výšky peňažného príspevku na opatrovanie pre opatrovateľov v produktívnom veku, ktorí opatrojú celodenne 1 FO s ŤZP z 369, 36 € na 430,35 €,
- zvýšenie výšky peňažného príspevku na opatrovanie pre opatrovateľov poberajúcich dôchodkovú dávku zo 184,71 € na 215,18 €,
- zvýšenie sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie z 3,82 € na 4,18 €.

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

MDV SR pri príprave legislatívnych predpisov a koncepčných dokumentov spolupracovalo s NROZP SR a o.z. SocioFórum. Zástupcovia NROZP SR a ÚNSS boli ako členovia pracovnej skupiny zapojení do prípravy a tvorby návrhov zákonov v gescii MDV SR – „Zákon o územnom plánovaní“ a „Zákon o výstavbe“. Následne sa na základe predložených zásadných pripomienok zúčastnili rozporového konania k návrhom oboch zákonov, ktoré sa uskutočnilo dňa 30.7.2019. Zástupcovia NROZP sa aktívne podieľali aj na príprave vyhlášky o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu v súlade s princípmi prístupnosti stavieb a univerzálneho navrhovania.

MDV SR zároveň pozýva na rozporové konania reprezentatívne organizácie osôb so zdravotným postihnutím, ktoré predložili pripomienky k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov.

MDV SR počas implementácie nariadenia EP a Rady (ES) č. 1107/2006 z 5.7.2006 sprostredkovalo stretnutie dotknutých organizácií zdravotne a psychicky postihnutých osôb so zástupcami medzinárodných letísk SR a zástupcami slovenských leteckých spoločností, na ktorom nadviazali priamu spoluprácu. V súčasnosti prebieha spolupráca na dvojstrannej úrovni.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

MF SR pri tvorbe právnych predpisov, ktoré sa týkajú osôb so zdravotným postihnutím, prizýva na konzultácie zástupcov organizácií osôb so zdravotným postihnutím. Ak uvedené organizácie predložia k návrhom právnych predpisov zásadné pripomienky v rámci medzirezortného pripomienkového konania, sú zástupcovia týchto organizácií prizývaní na rozporové konania.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

V rámci medzirezortného pripomienkového konania sa ku každému návrhu právneho predpisu môže vyjadrovať i verejnosť a organizácie, vrátane organizácií osôb so zdravotným postihnutím.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

MH SR ani v roku 2018 a 2019 v rámci svojej pôsobnosti neevidovalo žiadne konkrétne dokumenty upravujúce explicitne opatrenia vyplývajúce z dohovoru.

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky

MO SR v rokoch 2018-2019 nepredložilo žiadne legislatívne návrhy ani zmeny právnych predpisov, ktoré by sa dotýkali práv osôb so zdravotným postihnutím.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

MV SR v spolupráci s MDVRR SR realizoval novelu zákona o integrovanom záchrannom systéme, ktorá sa týkala zavedenia krátkej textovej správy SMS do systému

núdzovej komunikácie pre osoby so sluchovým postihnutím. Pri tejto činnosti ministerstvá úzko spolupracovali so zástupcami organizácií osôb so sluchovým postihnutím. Propagačné akcie zamerané na oboznámenie občanov s touto možnosťou komunikácie a výcvik operátorov tiesňovej linky, boli pripravované v úzkej spolupráci s reprezentatívnymi organizáciami osôb so sluchovým postihnutím.

Bola zorganizovaná Kampaň počas Národného Dňa 112-ky, informácie sú uverejnené na webovom sídle MV SR.

Ministerstvo životného prostredia

Medzirezortné pripomienkové konanie o návrhoch MŽP SR je otvorené každému, kto podá pripomienky. V prípade, že organizácia občanov so zdravotným postihnutím, alebo organizácia zaoberajúca sa právami zdravotne postihnutých občanov podá k návrhu právneho predpisu z dielne MŽP SR pripomienky, MŽP SR sa týmito bude zaoberať a pokiaľ pôjde o zásadné pripomienky, prizve danú organizáciu na rokovanie o právnom predpise.

Záujmom MŽP SR ostáva aktívna spolupráca s občanmi a organizáciami zdravotne postihnutých osôb tak, aby v maximálnej možnej miere boli splnené ich požiadavky aj v predpisoch environmentálneho práva.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

MŠVVaŠ SR pri tvorbe všeobecne záväzných právnych predpisov a súvzťažných dokumentov postupuje v intenciách ratifikovaných dokumentov, vrátane dohovoru. Na ich príprave sa podieľajú aj zástupcovia organizácií združujúcich osoby so zdravotným postihnutím (napr. Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením, Asociáciou nepočujúcich Slovenska, ÚNNS a i.)

Súčasťou Rady ministra na podporu štúdia študentov so špecifickými potrebami, ktorá bola zriadená ako osobitný poradný orgán pri sekcii vysokých škôl MŠVVaŠ SR za účelom zabezpečenia systematického prístupu k problematike štúdia študentov so špecifickými potrebami na vysokých školách a vytvorenia platformy na spoluprácu medzi ministerstvom, vysokými školami a neziskovými organizáciami je v súčasnosti členom Rady ministra na podporu štúdia študentov so špecifickými potrebami aj zástupca Asociácie nepočujúcich Slovenska a zástupca NROZP SR.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

MZ SR aktívne spolupracuje a v rokoch 2018 – 2019 spolupracovalo s organizáciami osôb so zdravotným postihnutím, v otázkach týkajúcich sa osôb so zdravotným postihnutím, a vytvára podmienky pre kvalifikovanú účasť organizácií osôb so zdravotným postihnutím na tomto procese. Zástupcovia organizácií môžu kedykoľvek požiadať napr. o účasť na rokovaní kategorizačných komisií MZ SR a podávať podnety ohľadom zdravotných pomôcok a špeciálneho zdravotného materiálu.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

V roku 2018 bola rozhodnutím Rady vlády SR pre kultúru zriadená dočasná pracovná skupina pre vyhodnocovanie aplikácie právnej úpravy v prospech osôb so zdravotným postihnutím s osobitným ohľadom na autorské a mediálne právo. Členmi tejto pracovnej skupiny sú zástupcovia osôb so sluchovým postihnutím a zrakovým postihnutím, zástupcovia rozhlasových a televíznych vysielateľov, MK SR, MPSVR SR, Rady pre vysielanie a retransmisiiu, Úradu komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím a ďalší relevantní členovia. Na doterajších rokovaniach sa uvedená pracovná skupina zaoberala problematikou zlepšenia prístupu osôb so sluchovým a zrakovým postihnutím k audiovizuálnym obsahom.

Zhodnotila sa aplikácia vyhlášky MK SR č. 12/2016 Z. z. o tituloch pre osoby so sluchovým postihnutím, ktorá nadobudla účinnosť 1.1.2016.

MK SR pripravuje návrh zákona, ktorým bude do právneho poriadku SR transponovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1808 zo 14.11.2018, ktorou sa mení smernica 2010/13/EÚ o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) s ohľadom na meniace sa podmienky na trhu. Súčasťou tohto legislatívneho návrhu budú aj opatrenia smerujúce k zlepšeniu prístupnosti k audiovizuálnym obsahom pre osoby so zrakovým a sluchovým postihnutím. Zmeny zavedené smernicou (EÚ) 2018/1808 budú do nášho právneho poriadku transponované do septembra 2020.

V záujme zintenzívnenia dialógu rezortu MK SR s odborníkmi a reprezentantmi osôb so zdravotným postihnutím MK SR a NOC dňa 3.10.2018 zrealizovali podujatie pod názvom „Otvorené – ústretové – prístupné (kultúrne inštitúcie na ceste k debarierizácii)“ zamerané na zlepšenie prístupu ku kultúre pre osoby so zdravotným postihnutím a skvalitnenie procesu debarierizácie organizácií v pôsobnosti MK SR. Prostredníctvom 10 prednášok a sprievodných interaktívnych umeleckých inštalácií sa zástupcom organizácií a pracovníkom MK SR predstavili odborníci zaoberajúci sa sprístupňovaním kultúry pre osoby so zdravotným postihnutím z verejného, akademického i mimovládneho prostredia.

Myšlienka zrealizovať vzdelávacie podujatie vzišla z výsledkov prieskumu, ktorý ministerstvo realizovalo v roku 2017. Prieskum mapoval stav fyzickej a informačnej debarierizácie v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva.

Zvyšovanie povedomia o problematike sprístupňovania kultúry pre osoby so zdravotným postihnutím je kľúčovým predpokladom k priekročeniu k pozitívnym zmenám v tejto oblasti, keďže cieľom MK SR je budovať moderné profesionálne a proaktívne organizácie schopné vytvárať inkluzívnu kultúrnu ponuku dostupnú všetkým ľuďom bez rozdielu spôsobom, ktorý umožňuje dostupnosť kultúry pre osoby so zdravotným postihnutím, uľahčuje prístup rodinám s deťmi či seniorom, a zároveň má potenciál zatraktívniť kultúrne podujatie či službu aj ľuďom, ktorí nemajú žiadne špeciálne potreby.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

MZVEZ SR postupuje v procese tvorby právnych predpisov v súlade so zákonom č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Legislatívnymi pravidlami vlády SR a Smernicou na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR.

Pred spustením tvorby návrhu právneho predpisu, v záujme informovania verejnosti a orgánov verejnej správy, MZVEZ SR zverejňuje na portáli predbežnú informáciu o pripravovanom návrhu právneho predpisu. V rámci medzirezortného pripomienkového konania sa ku každému návrhu právneho predpisu môže vyjadrovať verejnosť vrátane reprezentatívnych organizácií osôb so zdravotným postihnutím. Ak počas medzirezortného pripomienkového konania uplatnia takéto organizácie zásadné pripomienky k predloženému materiálu, MZVEZ SR s nimi uskutoční rozporové konanie.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Znenie vecného zámeru reformy opatrovníctva dospelých a seniorov sa tvorilo v rámci pracovnej skupiny, ktorú v júni 2017 kreovala podpredsedníčka vlády SR a ministerka spravodlivosti SR. Pracovná skupina mala viac ako 40 stálych a ad hoc členov a členiek. Bola zložená multidisciplinárne a nadrezortne. Okrem zástupcov jednotlivých sekcií MS SR, MPSVR SR, MZ SR a MV SR v nej boli zástupcovia mimovládnych organizácií, ktoré

poskytujú pomoc seniorom a osobám so zdravotným postihnutím, komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím, verejná ochrankyňa práv, súdni znalci, právnici, poručenská sudcovia, notári, advokáti, psychiatri, neurológovia, psychológovia, verejní opatrovníci, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb, správcovia konkurznej podstaty.

V skupine boli zastúpení aj zahraniční experti z Českej republiky, ktorí participovali na príprave nového Občianskeho zákonníka (zákon č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník), ktorý vo všeobecnej časti upravuje osobitne opatrovnícke právo.

V priebehu rokov 2018 a 2019 prebehlo niekoľko rokovaní expertnej pracovnej skupiny pod vedením štátnej tajomníčky Edity Pfundtner a JUDr. Róberta Dobrovodského, PhD., LL.M. zo Sekcie legislatívy MS SR.

Rovnako tak, na príprave návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení neskorších predpisov, ktorý predložilo MS SR v roku 2018 do legislatívneho procesu, pracovala pracovná skupina, ktorá bola zložená aj zo zástupcov mimovládnych organizácií. NR SR v roku 2019 tento materiál neschválila (porov. odpočet opatrenia č. 4.4.4.).

4.12. Účasť na kultúrnom živote, rekreácii, záujmových aktivitách a športe

Strategický cieľ:

Vytvárať osobám so zdravotným postihnutím podmienky pre účasť na rovnakom základe s ostatnými na kultúrnom živote, na rozvoj a využívanie svojho tvorivého, umeleckého a intelektuálneho potenciálu nielen na svoj vlastný prospech, ale aj na obohatenie celej spoločnosti. Podporiť osobitnú kultúru a jazykovú identitu vrátane používania posunkového jazyka a kultúry nepočujúcich osôb. Vrátať účasť na rekreačných a turistických a športových činnostiach osôb so zdravotným postihnutím.

4.12.1. Vytvárať podmienky na zviditeľňovanie a prezentáciu špecifickej kultúry osôb so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

1. Podporovať prístup osôb so zdravotným postihnutím k aktívnej kultúre s cieľom rozvíjať ich talent a tvorivosť.

Spôsob plnenia:

2. Podporovať oblasť kultúry osôb so zdravotným postihnutím s cieľom zabezpečiť informácie o kultúre a umení pre osoby so zdravotným postihnutím, ako aj zvyšovanie informovanosti majority o živote a kultúre osôb so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

3. Podporovať kultúrne aktivity osôb so zdravotným postihnutím a pre osoby so zdravotným postihnutím v oblasti živej kultúry (festivaly, súťažné prehliadky, tvorivé dielne a pod.).

Spôsob plnenia:

4. Podporovať publikačnú činnosť pre osoby so zdravotným postihnutím (vydávanie periodickej a neperiodickej tlače, webové stránky, CD a DVD).

Spôsob plnenia:

5. Podporovať neformálne vzdelávacie aktivity v oblasti kultúry pre osoby so zdravotným postihnutím.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne
Zodpovedný gestor: MK SR
Navrhovateľ: MK SR

Odpočít plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Významným krokom MK SR bol v roku 2018 zápis prvku Slovenský posunkový jazyk do Reprezentačného zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska¹⁵.

MK SR môže v príslušnom rozpočtovom roku poskytnúť dotáciu zo štátneho rozpočtu na kultúrnu aktivitu osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva v zmysle zákona NR SR č. 434/2010 Z. z. poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Zákon upravuje účel, rozsah, spôsob a podmienky poskytovania dotácií v pôsobnosti MK SR. Na základe predmetného zákona bol zadefinovaný aj dotačný program na podporu kultúrnych aktivít osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva – Kultúra znevýhodnených skupín. Program je rozdelený na podprogramy na podporu: 1. živej kultúry, 2. periodickej tlače 3. neperiodickej tlače a podprogram 4. neformálne vzdelávanie v oblasti kultúry ľudí so zdravotným postihnutím.

V dotačnom programe Kultúra znevýhodnených skupín MK SR podporilo

- v roku 2018 celkom 191 projektov – z toho 125 projektov pre ľudí so zdravotným postihnutím v sume 578 800 € (celkový objem finančných prostriedkov na prerozdelenie v roku 2018 bol 980 000 €).

- v roku 2019 celkom 196 projektov – z toho 124 projektov pre ľudí so zdravotným postihnutím v sume 546 500 € (celkový objem finančných prostriedkov v roku 2019 bol 980 000 €).

Podpora kultúry osôb so zdravotným postihnutím z celkového objemu finančných prostriedkov na rok 2018 a 2019 podľa jednotlivých typov zdravotného postihnutia (počet projektov/suma):

- 1. Ľudia so zrakovým postihnutím – v roku 2018 išlo o 16 projektov v celkovej výške 88 600 €; v roku 2019 išlo o 9 projektov v sume 49 000 €;

- 2. Ľudia so sluchovým postihnutím: v roku 2018 išlo o 20 projektov v sume 137 500 €; v roku 2019 išlo o 22 projektov v sume 126 400 €;

- 3. Ľudia s mentálnym postihnutím: v roku 2018 išlo o 23 projektov v sume 111 500 €; v roku 2019 išlo o 28 projektov v sume 112 100 €;

- 4. Ľudia s telesným postihnutím: v roku 2018 išlo o 55 projektov v sume 201 100 €; v roku 2019 išlo o 57 projektov v sume 226 400 €;

- 5. Ľudia s psychickými ochoreniami: v roku 2018 išlo o 11 projektov v sume 40 100 €; v roku 2019 išlo o 8 projektov v sume 32 600 €.

Podpora periodickej tlače pre osoby so zdravotným postihnutím

- rok 2018: 7 projektov v sume 43 500 €; rok 2019: 7 projektov v sume 44 100 €.

Podpora neperiodickej tlače pre osoby so zdravotným postihnutím

- rok 2018: 6 projektov v sume 19 800 €; rok 2019: 6 projektov v sume 20 600 €.

¹⁵ <https://www.ludovakultura.sk/zoznam-nkd/slovensky-posunkovy-jazyk/>

Počet podporených projektov pre deti a mládež so zdravotným postihnutím:

- v roku 2018 išlo o 41 projektov v sume 159 300 €;
- v roku 2019 išlo o 53 projektov v sume 175 600 €.

Viacere projekty mali inkluzívny charakter – zahŕňali viacero typov zdravotného postihnutia a boli realizované aj s ďalšími cieľovými skupinami napr. deťmi z MRK, centier pre deti a rodiny a pod.).

V špeciálnom podprograme 2. 4. Neformálne vzdelávanie v oblasti kultúry ľudí so zdravotným postihnutím v zmysle Dohovoru bolo v roku 2018 podporených 37 projektov v sume 153 600 €. V roku 2019 išlo o 42 podporených projektov v sume 166 500 € (typy aktivít: neformálno-vzdelávacie aktivity v oblasti sprístupňovania kultúrnych formátov ľuďom so zdravotným postihnutím napr. QR kódy, digitálne objekty, semináre, konferencie, tvorivé dielne a pod).

Zoznam podporených a nepodporených projektov je prístupný verejnosti prostredníctvom webového sídla MK SR¹⁶.

4.12.2. Zvyšovať dostupnosť kníh a časopisov pre osoby so zrakovým postihnutím prostredníctvom aktivít Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči.

Spôsob plnenia:

Zabezpečiť dostupnosť kníh a časopisov ako aj kultúrnych aktivít vo formátoch prístupných osobám so zrakovým postihnutím a rozvíjať aktivity v rámci digitálnej knižnice.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MK SR

Spolupracujúce subjekty: Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči

Navrhovateľ: MK SR

Odpočít plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

SKN je jedným z najvýznamnejších subjektov v oblasti plnenia dohovoru. SKN ako celoštátna špeciálna knižnica v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR poskytuje knižnično-informačné služby nevidiacim, slabozrakým a osobám s iným zdravotným postihnutím v rozsahu odôvodnenom ich zdravotným postihnutím s cieľom zabezpečiť ich kultúrne, informačné, vedecko-výskumné a vzdelávacie potreby. Súbežne je aj vydavateľstvom periodických a neperiodických publikácií a ďalších dokumentov v Braillovom písme, vo zvukovom zázname, vo zväčšenom type písma, v reliéfnej grafike a v elektronickej forme. Osobitosťou SKN je to, že všetky dokumenty v alternatívnych, špeciálnych formách, si musí vyrobiť sama a až následne sú zaradené do knižničného fondu. Jedinečné postavenie knižnice v knižničnom systéme na Slovensku umocňuje skutočnosť, že neexistuje žiaden komerčný trh, ktorý by poslanie SKN suploval.

V Braillovom písme sú vydávané publikácie z oblasti krásnej a odbornej literatúry, periodiká, hudobniny, letáky, kalendáre, učebnice pre základné školy, jazykové učebnice a pod. Braillovska tlač je zabezpečovaná na moderných veľkokapacitných tlačiarňach. Ročná

¹⁶ <http://www.culture.gov.sk/podpora-projektov-dotacie/dotacie-178.html/>

produkcia kníh v Braillovom písme je približne 150 titulov. V roku 2019 sme zrealizovali obstaranie novej veľkokapacitnej tlačiarne Braillovho písma vo výške 95 510 € a malú kancelársku braillovskú tlačiareň Index Everest vo výške 6 350 €.

Vo zvukovom zázname sú spracovávané knižné tituly z bežnej vydavateľskej produkcie, časopisy a odborná literatúra. Nahrávanie týchto dokumentov sa vykonáva v dvoch plne digitalizovaných zvukových štúdiách. Načítavanie zvukových dokumentov zabezpečujú načítavatelia z radov hercov, hlásateľov či amatérov s kvalitným hlasovým prejavom. U zvukových kníh sa ročná produkcia pohybuje okolo 170 titulov. Za účelom technického vybavenia zvukových štúdií sme obstarali CD duplikátor na rozmnožovanie originálov zvukových záznamov vo výške 3 781,20 €.

Reliéfna grafika je zameraná na ilustrácie kníh a učebníc, ako aj na výrobu samostatných obrazových publikácií, nástenných kalendárov a pohľadníc.

Knižnica vydáva aj 17 titulov časopisov, ktoré sú obsahovo i formálne vyprofilované a vychádzajú v rôznej periodicite, od dvojtyždenníka po štvrťročník. Všetkých 17 titulov časopisov vydáva SKN v šiestich alternatívnych formátoch. Jednotlivé časopisy sú ustálené a vyprofilované z hľadiska obsahového zamerania či formálnej stránky, s rôznou periodicitou. Časopisy odoberá ročne v priemere 530 predplatiteľov.

SKN vydáva 6 druhov kalendárov: stolový kombinovaný (sútlač braillo a čiernotlač), stolový čiernotlačový, veľký braillovský, jednolistový, cirkevný, nástenný reliéfny.

V súlade s dlhodobým poslaním SKN hlavnú pozornosť venuje plneniu úloh zameraných na uspokojovanie knižničných a informačných potrieb osôb so zdravotným postihnutím. Spektrum základných služieb je stabilné a sústreďuje sa na poskytovanie prezenčných, absenčných a zásielkových výpožičných služieb. Vypožičiavanie dokumentov je bezplatné. Knižničný fond obsahuje 7 083 titulov zvukových kníh a 3 481 titulov kníh v Braillovom písme. Využíva ho 2 000 používateľov zo Slovenska, ale aj zahraničia. Používatelia si môžu vypožičiavať dokumenty osobne v knižnici, formou zásielkovej služby alebo on-line prostredníctvom digitálnej knižnice. Pre levočských starších a imobilných používateľov funguje pravidelný týždenný donáškový servis. V pravidelných intervaloch SKN poskytuje zvukové knihy vo forme putovných súborov 29 verejným knižniciam, v ktorých sú zriadené oddelenia pre osoby so zdravotným postihnutím.

V záujme umožnenia vzdialeného prístupu k informačným zdrojom a databázam knižnica sprístupňuje zvukové knihy a časopisy aj v digitálnej forme prostredníctvom svojho webového sídla. Digitálna knižnica je navrhnutá tak, aby spĺňala všetky štandardy na sprístupnenie aplikácií pre zrakovo postihnutých a je sprístupňovaná v súlade s autorským právom po autentizácii registrovaného používateľa knižnice. Digitálna knižnica obsahuje 7 074 zvukových kníh a zvukových časopisov a archív slepeckých časopisov v textovej forme s plnotextovým vyhľadávaním s 16 369 článkami.

SKN v spolupráci so Štátnou vedeckou knižnicou v Košiciach sprístupňuje Digitálnu fonotéku pre nevidiacich, ktorá obsahuje 5 265 digitalizovaných platní.

V roku 2018 SKN realizovala projekt SKN – Corvus, mobilná aplikácia pre zrakovo postihnutých používateľov digitálnych služieb SKN v sume 10 000 €. Aplikácia umožňuje využívať služby digitálnej knižnice SKN v mobilných telefónoch a tabletoch s operačným systémom Android.

SKN organizuje široké spektrum kultúrno-výchovných podujatí pre používateľov aj intaktnú verejnosť (besedy, hodiny informačnej výchovy, zážitkové čítania, vyučovacie hodiny v knižnici, premietanie komentovaných filmov, čitateľské maratóny, recitačné súťaže, hudobno-slovné pásma, exkurzie a pod.).

V knižnici aktívne pracuje literárny klub, ktorý záujemcom o oblasť literárnej tvorby a literárnej publicistiky a kritiky, predovšetkým z radov zrakovo postihnutých občanov

z celého Slovenska, vytvára primerané odborné, personálne a priestorové podmienky pre ich sebarealizáciu a rozvoj v tejto oblasti. V roku 2018 uskutočnil literárny klub štyri stretnutia v knižnici za účasti pozvaných literárnych hostí a trojdňový literárny tábor „Klubovanie na Čingove“, ktorého cieľom bola prezentácia a analýza tvorby literárne činných začínajúcich nevidiacich a slabozrakých autorov pod vedením renomovaných literátov spojená s odbornými prednáškami, besedami a doplnkovými aktivitami. V roku 2019 uskutočnil literárny klub šesť stretnutí v SKN a jedno „Klubovanie na cestách“ v Mestskej knižnici v Bratislave.

Realizácia objednávok z externého prostredia

Úlohou SKN je spolupracovať s externým prostredím pri spracovaní materiálov, ktoré korešpondujú s pravidlami prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím.

Prehľad objednávok v roku 2018:

- 12 čísel časopisov Naše ráno (pre 1. stupeň ZŠ), Za svetlom (pre 2. stupeň ZŠ) a 12 čísel zvukového školského časopisu Bodka pre Združenie priateľov Základnej školy internátnej pre nevidiacich a slabozrakých v Levoči,
- reliéfne tabule zvierat s ich popisom pre Zoologickú záhradu v Spišskej Novej Vsi,
- zvukový Levočský informačný mesačník pre Mesto Levoča,
- braillovské texty pre ZO ÚNSS Lučenec,
- braillovské popisné štítky do vlakových súprav pre ŽOS TRADING, s. r. o., Vrútky,
- pre vydavateľstvá SPN – Mladé letá, a. s., Expol Pedagogika, s. r. o. a AITEC, s. r. o. výroba učebníc Matematika pre 9. ročník základných škôl pre nevidiacich 2. časť 1., 2. a 3. zväzok s obrázkovými prílohami, Chémia pre 7. ročník základných škôl pre nevidiacich a Biológia pre 7. ročník základných škôl pre nevidiacich,
- List Ježiškovi v Braillovom písme pre Slovenskú poštu a. s.,
- 6 čísel časopisu Dúha s kultúrnou prílohou Dúhovka v Braillovom písme pre ÚNNS,
- Zborník literárnych prác účastníkov Klubovania v Slovenskom raji 2018 a Šlabikár pre 1. ročník základnej školy pre žiakov so zvyškami zraku 1., 2., 3. časť pre SLOVO občianske združenie na podporu tlače pre nevidiacich a slabozrakých občanov v SR v Levoči.

Prehľad objednávok v roku 2019:

- učebnice Prírodoveda pre 3. ročník ZŠ 1. a 2. časť, Fyzika pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázií s osemročným štúdiom pre vydavateľstvo AITEC, s. r. o., Bratislava,
- učebnice Biológia pre 7. ročník ZŠ, Chémia pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, Chémia pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázií s osemročným štúdiom pre vydavateľstvo Expol Pedagogika,
- učebnica Dejepis pre 7. ročník ZŠ pre SPN-Mladé letá Bratislava,
- Šlabikár pre základné školy 1. – 3. zväzok pre Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR,
- Šlabikár pre základné školy 1. – 3. zväzok pre OZ SLOVO,
- 500 ks kandidátnych listín vo zvukovom zázname na CD nosičoch pre voľby do Európskeho parlamentu pre MV SR a ich expedícia zrakovo postihnutým voličom,
- 6 čísel štvrťročníka Dúha s prílohou Dúhovka pre ÚNNS,
- reliéfne obrázky zvierat pre Zoologickú záhradu Košice,
- po 12 čísel školských braillovských mesačníkov Naše ráno (pre 1. stupeň ZŠ) a Za svetlom (pre 2. stupeň ZŠ) a 12 čísel zvukového školského mesačníka Bodka pre Združenie priateľov Základnej školy internátnej pre nevidiacich a slabozrakých v Levoči,

- zvukový Levočský informačný mesačník pre Mesto Levoča,
- braillovské popisné štítky do vlakových súprav pre ŽOS TRADING, s. r. o., Vrútky.

Prednášková činnosť:

- Prezentácia činnosti a služieb SKN v rámci sprievodného podujatia k výstave Dotyk s dielom Majstra Pavla, Slovenské národné múzeum (ďalej len „SNM“) -Historické múzeum, Bratislavský hrad, 22. – 23.1.2018: Ing. František Hasaj, Ing. Milan Heimschild, Ing. Ján Meluch, Mgr. Alena Repaská,
- Podtatranská knižnica v Poprade (18.1.2018), Miestna knižnica Petržalka v Bratislave (5.2.2018), Rehabilitačné stredisko pre zrakovo postihnutých v Levoči (13. 6. 2018): *Mgr. Norbert Végh: Predvádzanie digitálnej knižnice SKN a digitálnej fonotéky pre nevidiacich,*
- Komunitná knižnica – celoslovenský odborný seminár s medzinárodnou odbornou účasťou, 5. – 7.6.2018, Domaša: *Ing. František Hasaj: Keď slová pôsobia a tešia – siedmy rok s Literárnym klubom v SKN,*
- konferencia Braillovo písmo – jeho význam v 21. storočí a jeho budúcnosť, 24. – 25.10.2018,
- Hotel Saffron, Bratislava: *Ing. František Hasaj: Svet na dotyk,*
- konferencia ku Dňu nevidiacich, 13.11. 2018, Knižnica P. O. Hviezdoslava, Prešov: *Ing. František Hasaj: SKN v Levoči – špeciálne knižnično-informačné služby.*
- Krajské stredisko ÚNSS v Košiciach (7.3.2019), Knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove (9.4.2019), Spojená škola internátna v Levoči (22. a 24.3.2019), Knižnica J. Fándlyho v Trnave (12.4.2019): *Mgr. Norbert Végh: Predvádzanie mobilnej aplikácie SKN Corvus,*
- XVIII. ročník odborného seminára TLib Inteligentné technológie a vzdelávanie v knižničnej praxi, Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici, 20. – 21.5.2019: *Mgr. Norbert Végh: Mobilná aplikácia SKN Corvus,*
- seminár Kultúra pre všetkých – kultúrne potreby zdravotne ťažko postihnutých osôb, Regionálne centrum remesiel ÚLUV v Košiciach, 14.6.2019: *Ing. František Hasaj: Sprístupňovanie kultúry pre osoby so zrakovým postihnutím – aktivity knižnice,*
- 8. Kolokvium knižnično-informačných expertov krajín V4, historická budova Národnej rady SR v Bratislave, 17. – 19.6.2019: *Mgr. Norbert Végh: Modernými službami v ústrety nevidiacim. Využívanie mobilnej aplikácie SKN Corvus v praxi.*

4.12.3. Podporovať iniciatívy zamerané na sprístupňovanie audiovizuálnych diel, divadelných predstavení, výtvarných expozícií pre osoby so zrakovým a sluchovým postihnutím.

Spôsob plnenia:

Rozširovať zbierkové fondy inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR o komentované filmy pre nevidiacich a titulkované filmy pre nepočujúcich s cieľom priblížiť nevidiacim neverbálne a nepočujúcim auditívne prejavy potrebné pre porozumenie audiovizuálneho diela (audiokomentáre, titulkovanie filmových predstavení a pod.). Sprístupňovať divadelné predstavenia (titulkovanie dramatických predstavení) Prostredníctvom dotačného systému MK SR napomáhať sprístupňovanie expozícií s cieľom odbúrať bariéry týkajúce sa obrazovej, zvukovej respektíve hmatovej nedostupnosti umenia.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MK SR

Spolupracujúce subjekty: organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR, VÚC

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky**a) sprístupňovanie audiovizuálnych diel**

SKN v spolupráci s RTVS sprístupňuje bezbariérovú službu Dokorán, ktorá umožňuje sledovať audiovizuálne diela z produkcie RTVS v špeciálnej úprave pre osoby so zrakovým postihnutím prostredníctvom webovej stránky SKN. Projekt bol dokončený v roku 2018, posledné audio-vizuálne diela boli na portáli zverejnené v júni 2017.

Slovenský filmový ústav realizoval v rokoch 2018 a 2019 vydávanie nosičov – DVD a Blu-ray slovenských filmov spolu s audiokomentárom pre osoby so zrakovým postihnutím a súčasne so slovenskými titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím a súčasne s anglickými titulkami. Súčasne v tomto období SFÚ tieto nosiče, vrátane nosičov, ktoré boli vydané v prechádzajúcich rokoch šírili.

V roku 2018 boli vydané nasledovné nosiče so slovenskými filmami:

3-DVD kolekcia animovaných filmov Best of Viktor Kubal

DVD - celovečerný film režiséra Dušana Hanáka Tichá radosť

DVD - celovečerný film režiséra Dušana Hanáka Súkromné životy

DVD – celovečerný film režiséra Juraja Jakubiska Nevera po slovensky

DVD – celovečerný film režiséra Petra Solana Prípád Barnabáš Kos

Blu-ray - celovečerný film režiséra Petra Solana Prípád Barnabáš Kos

3 DVD – 6x Dežo Ursíny – výber z dokumentárnej tvorby

DVD Obrazy (proti) extrémizmu, obsahujúce šesť krátkometrážnych, najmä non-fiction filmov (osem z produkcie VŠMU a osem z archívu SFÚ), spárovaných do spoločensky závažných tém v spolupráci s VŠMU.

V roku 2019 boli vydané nasledovné nosiče so slovenskými filmami:

DVD Maľovanky – Spievanky kolekcia so štvordielnym animovaným cyklom režisérky Heleny Rabarovej - Slávikovej pre deti do 6 rokov

2-DVD s výberom 16-tich dokumentárnych filmov z obdobia 60-tych rokov Slovenský dokumentárny film 60. zostavovateľmi kolekcie diel obsiahnutých na dvojici DVD boli Rudolf Urc a Pavel Branko

3-DVD – Zlatý fond slovenskej kinematografie I. - Statočný zlodej, Skalní v ofsajde a Šťastie príde v nedeľu - slovenské filmové komédie režiséra Jána Lacka, v atraktívnom zberateľskom balení

2- DVD – Zlatý fond slovenskej kinematografie II. – Pásla kone na betóne režiséra Štefana Uhera a Sladké starosti režiséra Juraja Herza

2-DVD – Zlatý fond slovenskej kinematografie III. – Katka režiséra Jána Kadára a Čert nespí režisérov Petra Solana a Františka Žáčka.

SFÚ v rokoch 2018 a 2019 realizoval v Kine Lumière premietanie filmov so slovenskými, prípadne českými titulkami, čím umožnil šírenie kinematografie aj pre sluchovo postihnutých: v roku 2018 bolo celkom 3827 projekcií, z toho 2501 s titulkami (65,35%), v roku 2019 bolo celkom 3996 projekcií z toho 2599 s titulkami (65,04 %). SFÚ v rokoch 2018 a 2019 realizoval v Kine Lumière premietanie filmov v spolupráci s občianskym združením RATA inkluzívne projekcie pre deti s poruchou autistického spektra a ADHD – celkom 30 predstavení – 771 divákov.

SKN si 70 rokov svojej existencie (2018) pripomenula dokumentárnym filmom Svet na dotyk s audiokomentárom pre nevidiacich v réžii Martina Dzurňáka, ktorý autenticky a čo najucelenejšie približuje činnosť a aktivity knižnice. Film bol premiérovzo zaradený do vysielacieho programu RTVS – Dvojka v sobotu 30.3.2019. Zároveň je prístupný na webovej stránke knižnice.

b) sprístupňovanie divadelných a hudobných predstavení

V roku 2019 uviedla Činohra SND v spolupráci s Divadlom Zrakáč, o. z. inscenáciu Sme medzi nami. Inscenácia zachytáva rôzne pohľady na vôbec nie nudný život nevidiacich a slabozrakých v autorskej inscenácii divadla Zrakáč (premiéra 6.4.2019). Činohra SND vie na požiadanie zabezpečiť titulky pre nepočujúcich.

Divadelný ústav prostredníctvom Štúdia 12 v rámci projektu Periférne videnie ponúka platformu na prezentáciu umeleckej činnosti rôznych znevýhodnených skupín, vrátane osôb so zdravotným postihnutím. Bežný repertoár Štúdia 12 ponúka aj viaceré tanečné produkcie, ktoré sú prístupné aj ľuďom so sluchovým postihnutím.

Hudobné centrum zabezpečuje výchovné koncerty pre rôzne vekové skupiny detí a mládeže, na ktorých sa zúčastňujú aj deti so zdravotným postihnutím. V roku 2019 (14.6.2019) sa uskutočnil koncert v Spojenej škole na Mokrohájskej ulici v Bratislave. HC spolupracuje tiež so Špeciálnou ZS na Háľkovej ulici v Bratislave, ktorá sa venuje deťom s poruchami autistického spektra.

Slovenská filharmónia každoročne zaraďuje do dramaturgie svojich koncertov popoludnie pre zdravotne postihnutých pod názvom Koncert bez bariér (22.9.2018, 13.9.2019).

Štátny komorný orchester Žilina v rokoch 2018 a 2019 pokračoval v realizácii benefičných koncertov pre ÚNNS v spolupráci s Lions Klubom Žilina (18.5.2018, 16.4.2019) a v realizácii benefičných koncertov pre medzinárodný festival Jašidieľňa a letný tábor Stružielka v spolupráci s Rotary Klubom (30.11.2018, 29.11.2019).

Slovenský ľudový umelecký kolektív odpremiérovzal tanečnú veselohru pre deti Gašparko s tlmočením do slovenského posunkového jazyka.

c) sprístupňovanie expozícií

SKN v rámci stálej expozície Izba Mateja Hrebendu prezentuje život a dielo Mateja Hrebendu. Vybrané exponáty sa dajú vyhmatať, texty k výstave sú prístupné návštevníkom vo zväčšenom type písma, v Braillovom písme a vo zvukovom zázname.

SKN má vo svojich priestoroch inštalovaných viacero výstav: Hmatovú výstavu Slovensko a UNESCO s ukázkami postupu výroby rovnomennej knihy pre nevidiacich v kombinácii Braillovo písma – zväčšený typ písma – reliéfna grafika; Hmatovú výstavu kresleného humoru od autorov z rôznych kútov sveta Videnie nevidenia – i videnia o ľuďoch, ktorým zrak úplne alebo čiastočne chýba, ale aj o zraku ako takom. Zámerom výstavy je humornou, nenásilnou formou upozorniť ľudí na to, akú dôležitú úlohu plní v ľudskom živote zrak a aké prekážky musia prekonávať tí, ktorým tento vnem chýba; Hmatovú výstavu Majster Pavol z Levoče s ukázkami postupu výroby rovnomennej knihy pre nevidiacich v kombinácii Braillovo písma – zväčšený typ písma – farebná fotografia – reliéfna grafika.

SKN prezentovala svoju činnosť na pôde SNM-Historického múzea na Bratislavskom hrade (22.1.2018) v rámci sprievodného podujatia k výstave Dotyk s dielom Majstra Pavla – súčasťou podujatia bolo aj uvedenie unikátnej knihy pre nevidiacich predstavujúcej najvýznamnejšie dielo Majstra Pavla – hlavný oltár v Chráme sv. Jakuba v Levoči, ktorú SKN vydala v roku 2017 v kombinácii Braillovo písma, zväčšená čiernotlač a reliéfna grafika.

SNM sa pri sprístupňovaní expozícií a výstav osobám so zdravotným postihnutím snaží prispôbiť ich špecifickým potrebám návštevníkov – napr. prispôbením prehliadkových trás alebo sprievodného výkladu. V roku 2018 bola sprístupnená hmatová línia na výstave Majster Pavol z Levoče – ruky a zlato v službách ducha na Bratislavskom hrade. Stála expozícia Dejiny Slovenska na Bratislavskom hrade bola sprístupnená osobám so zrakovým a sluchovým postihnutím¹⁷. Múzeum holokaustu v Seredi (v rámci SNM-Múzea židovskej kultúry) poskytuje už od roku 2017 výklad v slovenskom posunkovom jazyku prostredníctvom videosprievodcu.

Slovenské technické múzeum v Košiciach realizovalo vo svojich expozíciách špecializované programy, prehliadky, výklady a workshopy pre organizácie pre osoby so zdravotným postihnutím (rok 2018: 5 aktivít; rok 2019: 26 aktivít).

BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti v roku 2018 pripravila knižno-hravú výstavu o deťoch so zdravotným postihnutím pod názvom Zmysel to má aj bez zmyslov, ktorej súčasťou bola aj literatúra a pomôcky pre deti s rôznym typom zdravotného postihnutia (29.6. – 19.9.2018; reінštalovaná v Mestskej knižnici Piešťany od 15.11. do 31.12.2018). BIBIANA je spolupracovníkom občianskeho združenia KIWANIS, klub Bratislava a už 10 rokov organizuje výstavu s názvom KIWANIS bábiky pomáhajú. Ide o pomaľované bábiky od významných tuzemských a zahraničných umelcov, ktoré sa následne dražia. Združenie každý rok poskytne finančné prostriedky z ich predaja na charitatívne účely (20.9.2019 – 20.10.2019, 27.9.2018 – 7.10.2018). Štúdio BIBIANY uviedlo počas roka 2018 a 2019 inscenáciu pre deti Rozprávka z praveku – Ako sa z divých zvierat stali domáce. Táto rozprávka je zaujímavá aj pre materské a základné školy, ktoré sa venujú deťom s fyzickým a mentálnym postihnutím. Druhým titulom, ktorý má úspech aj u detí s rôznymi typmi zdravotného postihnutia je rozprávka Snehuliato, v rámci ktorej herci podľa potreby prispôbujú inscenácie nielen veku malých návštevníkov, ale podľa potreby sa im venujú.

SND sa spolupodieľalo na realizácii výstavy Cesta svetla v priestoroch SND. Ide o fotografickú súťaž, ktorú každoročne vyhlasuje ÚNNS (14.12.2018 – 2.1.2019).

Banskobystrický samosprávny kraj

Divadlo Štúdio tanca v Banskej Bystrici

Pokračovalo v spolupráci s osobami so zdravotným postihnutím aj v rokoch 2018 a 2019, keďže súčasný tanec funguje ako účinný most medzi svetmi prepájajúci problematiku územie na hranici zdravia a postihnutia. Zorganizovalo 10 pohybových workshopov pre DSS Prameň v Banskej Bystrici.

Bábkové divadlo na Rázcestí v Banskej Bystrici

Dvakrát ročne navštevujú deti s autizmom. V máji 2018 divadlo hralo pre imobilné deti v Špeciálnej ZŠ Ďumbierska v Banskej Bystrici. Predstavenia divadla navštevujú aj deti zo špeciálnej súkromnej materskej školy OČKO (STADETORE, n.o.) z Banskej Bystrice, pre ktoré boli v roku 2019 zorganizované dve predstavenia.

Divadlo Jozefa Gregora Tajovského vo Zvolene

Predstavenia navštevujú členovia zväzu telesne postihnutých. Divadlo ich pravidelne informuje o programe divadla a zamestnanci obchodného oddelenia komunikujú s jednotlivými centrami. V septembri 2019 Slovenský zväz telesne postihnutých zakúpil pre svojich členov divadelné predstavenie „S láskou sa nezahráva“. Na reprízové predstavenia divadlo poskytuje pre osoby so ZŤP 40-percentnú zľavu z ceny vstupenky.

¹⁷ <https://www.snm.sk/?filmy-pre-zdravotne-znevychodnenych-navstevnikov>

Vo všetkých 6 múzeách a galérii v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK sú návštevníkmi aj osoby so zdravotným postihnutím.

Novohradské múzeum a galéria v Lučenci

Každoročne sprístupňuje výtvarné diela vytvorené v priebehu jednotlivých ročníkov Medzinárodného keramického sympózia Lučenec – Kalinovo aj pre ľudí so zrakovým postihnutím, ktorí môžu diela vnímať dotykom. V roku 2019 boli texty k výstave a dielam uvedené aj v Braillovom písme. Všetky výstavy v múzeu sú doplnené textovými panelmi, ktoré podávajú dostatok informácií aj pre osoby so sluchovým postihnutím, pre osoby so zrakovým postihnutím je k dispozícii lektor. Pre sluchovo a zrakovo postihnutých návštevníkov sú lektorské výklady prispôbené ich požiadavkám s individuálnym a ľudským prístupom, s možnosťou hmatového vnemu voľne vystavených exponátov.

Všetky kultúrne a výchovno-vzdelávacie podujatia realizované regionálnymi osvetovými strediskami v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK sú sprístupnené pre širokú verejnosť nevynímajúc návštevníkov so zdravotným postihnutím.

Novohradské osvetové stredisko v Lučenci

Dlhodobu spolupracuje so sluchovo postihnutými deťmi, s deťmi s narušenými komunikačnými schopnosťami, ktoré sa zúčastňujú na žánrovo rôznych podujatiach – Dielňa ľudových remesiel, pripravuje školiteľské podujatia v rámci rôznych festivalov, či už tradičnej kultúry, ale aj v oblasti divadla.

Stredoslovenské osvetové stredisko v Banskej Bystrici

Dielňa ľudových remesiel pri Stredoslovenskom osvetovom stredisku realizuje pre mentálne postihnutých prijímateľov domovov sociálnych služieb KOMPA a PRAMEN v Banskej Bystrici kurzy tradičných ľudových techník.

Gemersko-malohontské osvetové stredisko v Rimavskej Sobote

Realizovalo v sledovanom období remeselné tvorivé dielne ~~v sledovanom období~~ pre deti základných špeciálnych škôl.

Pohronské osvetové stredisko v Žiari nad Hronom

Pohronské osvetové stredisko v Žiari nad Hronom lektorsky zabezpečuje pre prijímateľov DSS Doména v Žiari nad Hronom tvorivé, kreatívne dielne s aktívnym zapojením podľa možností a schopností účastníkov. Pre Špeciálnu základnú školu (zdravotne aj sociálne znevýhodnené deti) v Žiari nad Hronom zorganizovalo stretnutia - Zvyky a tradície a tvorivé dielne, Červené jablčko a tvorivé dielne zamerané na spev. Pripravilo výstavy - Mozaika detských práv (výtvarná súťaž o právach dieťaťa) a Polícia očami detí a mládeže (súťažná výstava) a autorskú výstavu výtvarných diel Ing. Stanislava Skarbu.

Krajská hvezdáreň a planetárium Maximiliána Hella v Žiari nad Hronom

Zrealizovala v sledovanom období 15 podujatí pre osoby so zdravotným postihnutím, 7 podujatí pre osoby so zrakovým/sluchovým postihnutím a 2 programy s titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím.

Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici

V roku 2019 zrealizovalo výstavu „To vajíčko maľovanô“ v rámci komentovaných prehliadok s individuálnym prístupom pre osoby so zdravotným postihnutím a 6 tvorivých dielní pre 36 účastníkov s individuálnym prístupom pre DSS KOMPA v Banskej Bystrici.

Pohronské múzeum v Novej Bani

Dlhodobu spolupracuje s miestnou Spojenou školou pre telesne postihnuté deti a mládež, s DSS HRABINY a so zariadeniami pre seniorov v okolí Novej Bane, ktorým ponúka špeciálne podujatia, napr. koncerty a výjazdové prednášky.

Gemersko-malohontské múzeum v Rimavskej Sobote

V roku 2019 pripravilo prezentačnú aktivitu Spoznaj svoje múzeum, v rámci ktorej ponúkalo školám so žiakmi so zdravotným postihnutím aktivitu „Maľovaná história“ a „Maľované truhlice“. Zúčastnení mohli farebne dotvoriť obrázky predmetov buď priamo v priestore múzea podľa vystaveného predmetu alebo doma podľa farebnej predlohy v maľovanke.

V rokoch 2018 - 2019 múzeum navštívili žiaci špeciálnej triedy Evanjelickej základnej školy Zlatice Oravcovej v Rimavskej Sobote, ambulantní pacienti Psychiatrického oddelenia v Rimavskej Sobote, klienti Domova sociálnych služieb v Lučenci a klienti Združenia príbuzných a priateľov duševne chorých OPORA G+N v Rimavskej Sobote. Lektorský výklad pre návštevníkov so zdravotným postihnutím je prispôsobený ich potrebám, v prípade slabozrakých a nevidiacich je možnosť dotknúť sa voľne vystavených predmetov.

Všetky kultúrne inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK poskytujú osobám so zdravotným postihnutím zľavu na vstupnom.

Bratislavský samosprávny kraj

Malokarpatská knižnica v Pezinku

Poskytovala osobám so zrakovým postihnutím v r. 2018-2019 možnosť výpožičky audiokníh, tiež umožnila používateľom so zrakovým postihnutím zdigitalizovať tlačené publikácie, aby ich mohli používať v elektronickej forme. Umožnila na základe požiadavky sprostredkovanie výpožičiek audiokníh a kníh v Braillovom písme z fondu SKN.

Bratislavské bábkové divadlo

V rámci Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím zmenilo hrací priestor, kde zohrával rolu aj bezbariérový prístup v novom priestore na Škultétyho 5. Prevádzka divadla je chránené pracovisko, kde sú zamestnávané dve pracovníčky so zmenenou pracovnou schopnosťou.

Divadlo ASTORKA Korzo '90

Sprístupňuje divadelné predstavenia občanom so zrakovým, sluchovým a telesným postihnutím najmä organizovaním hromadných návštev, dlhodobou spolupracou, propagáciou a komunikáciou prostredníctvom organizácií združujúcich týchto občanov najmä do: UNNS v Bratislave, Združenia zdravotne postihnutých občanov Venuša, BA, Strednej odbornej školy pre žiakov s telesným postihnutím, BA, Denné centrum 1, BA, Združenie chronicky chorých Trenčín. Za roky 2016 a 2017 navštívilo DAK '90 približne 300 osôb so zdravotným postihnutím, za roky 2018 a 2019 to bolo 620 osôb so zdravotným postihnutím. DAK '90 poskytuje týmto občanom zľavu na vstupnom.

Divadlo ARÉNA

Má dlhodobu vo svojej ponuke príležitostné predstavenia s využitím titulkovacieho zariadenia pre osoby so sluchovým postihnutím. Disponuje titulkami a možnosťou ich zobrazenia na titulkovacom zariadení pre nasledovné divadelné predstavenia: „Boh masakra“, „Perfect Days“, „Closer“, „November“ a „Holokaust“. Použitie titulkovacieho zariadenia je realizované na základe požiadavky návštevníkov predstavenia. Vzhľadom k diváckemu nezáujmu predstavenie pre sluchovo postihnutých prestalo divadlo uvádzať, no v prípade záujmu ich vie opäť zaradiť do ponuky. Divadlo tiež dlhodobu spolupracuje s Nadáciou Vlada Kulíška pri organizovaní podujatia „Počuť srdcom“. Doterajšie ročníky podujatia dokázali životaschopnosť projektu, pretože stiera bariéry medzi počujúcimi a nepočujúcimi, medzi deťmi aj dospelými. Výťažok je venovaný na pomoc pri výchove a vzdelávaní sluchovo postihnutých detí na celom Slovensku. Koncerty sú spájané s festivalom záujmovo umeleckej činnosti sluchovo postihnutých detí.

Malokarpatské múzeum Pezinok

Poskytuje možnosť prehliadky oboch stálych expozícií slabozrakým a nevidiacim občanom, časť zbierkových predmetov je vystavených mimo vitrín a je možné sa ich dotýkať. Rovnako

aj popisky pod exponátmi sú v braillovom písme. Múzeum sprístupňuje expozície aj sluchovo postihnutým osobám. Audio - sprievodcovia umožňujú výklad textu prostredníctvom video sekvencií v posunkovej reči.

Košický samosprávny kraj

Divadlo Thália Színház Košice

Divákovi, ktorí nehovoria maďarsky ponúkame možnosť titulkovania našich predstavení do slovenského jazyka. Túto možnosť môžu využiť aj maďarsky nehovoriaci sluchovo postihnutí diváci.

Kultúrne centrum Medzibodrožia a Použia Kráľovský Chlmec

Inštalácia vysielačov pre digitálneho sprievodcu v rámci aplikácie „Sám v múzeu“ v priestoroch Regionálnej muzeálnej expozície, slúžiaca pre zrakovo postihnutých ľudí a zabezpečenie načúvacích prístrojov s externým reproduktorom pre nepočujúcich v horizonte rokov 2020-2022 a to z rozpočtu KSK alebo iných zdrojov.

Konkrétne podujatia zamerané pre zrakovo a sluchovo postihnutých sa neorganizovali, ale bolo vytvorených niekoľko výstav na ktorých sa spolupodieľali osoby so zdravotným znevýhodnením (Antónia Kozáková, Lórant Gabri, László Csótó) - Zázračné servítky A. Kozákovskej (2017), Vianočné sny (2018), Relikvie zelených orlov (2019), Remeselnícke Vianoce (2019), výstava umeleckého spolku TICCE Minulosť – Prítomnosť – Budúcnosť (2020).

Galéria umelcov Spiša Spišská Nová Ves

Realizuje výstavy, programy a tvorivé dielne určené pre osoby s rôznou formou postihnutia.

Divadla Romathan Košice

Kultúrne aktivity pre osoby so zdravotným postihnutím: divadlo sa usiluje o sprístupnenie a realizovanie kultúrnych podujatí pre osoby so zdravotným postihnutím a to hlavne výjazdmi, kde uskutočňuje svoje predstavenia spojené s besedami. Aj pre osoby so zdravotným postihnutím sa divadlo snaží uľahčiť im prístup ku kultúrnym hodnotám.

Banické múzeum v Rožňave

Spolupracuje s Jasanima - DSS, so Spojenou školou internátnou v Rožňave a s ÚNNS v Košiciach

Hlavné aktivity/výstupy Banického múzea v Rožňave:

1. Sprístupnenie expozícií s individuálnym sprevádzaním pre osoby so zdravotným postihnutím - so zrakovým a sluchovým postihnutím

Skupinové sprevádzanie v ZC SENTINEL 1x/10 osôb

Individuálne sprevádzanie v ZC SENTINEL 1x/1 osoba

2. Múzejno-pedagogická ponuka programov pre osoby so zdravotným postihnutím - so zrakovým a sluchovým postihnutím

Múzejno-pedagogické aktivity zamerané na sviatky (Veľká noc, Vianoce) - 4x/ 54 osôb

Múzejno-pedagogická aktivita zameraná na plstenie – 2x/ 27 osôb

Nitriansky samosprávny kraj

Divadlo Andreja Bagara v Nitre

Pravidelne spolupracuje a podporuje Divadlo Zrakáč, ktoré tvorí skupina nevidiacich a slabozrakých tvorcov. Táto spolupráca trvá už 11 rokov (niektoré inscenácie Divadla Zrakáč - George Taboriho Jubileum, autorská komédia Vzťahovačky a autorské predstavenie Ste medzi nami).

Naštudovaním rôznych inscenácií a ich uvedením v Starom divadle Karola Spišáka sa prezentovali ako účinkujúci aj klienti Zariadenia sociálnych služieb "DOMUM", ZSS Krškany, Zariadenia sociálnych služieb „LIPKA“, ZSS Lipová, klienti Zariadenia sociálnych

služieb „CLEMENTIA“, ZSS Kovarce a klienti Zariadenia sociálnych služieb „SVETLO“, ZSS Olichov. Pravidelnými návštevníkmi divadla sú tiež žiaci s mentálnym postihnutím zo Spojenej školy internátnej na Červeňovej v Nitre, Spojenej školy na Mudroňovej ul. v Nitre a Špeciálnej základnej školy zo Serede, Špeciálnej základnej školy v Komjaticiach, deti z Centier pre deti a rodinu a z Centra Slniečko.

Študenti športovej a baletnej školy Arabeska uviedli v Divadle Andreja Bagara charitatívne tanečné predstavenie Alica v krajine tanca a Rozprávkové Vianoce. Výťažok zo vstupného použili na podporu ďalšej činnosti Arabesky a prípravu športovcov na Svetové letné špeciálne olympijské hry v 2019 v Abú Dhabí.

Divadlo participovalo na benefičnom koncerte hudobných hviezd Félix Slováčka a Richarda Rikkona. Výťažok z koncertu bol venovaný na zbierku pre zakúpenie prístroja pre brachyterapiu.

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre

Pravidelne spolupracujú s Centrom SOS OZ Nitra – na pomoc postihnutým a sociálne slabším, Reedukačným centrom pre mladistvých Zlaté Moravce, Šťastný život – nezisková organizácia pre mentálne postihnuté deti a mládež z obce Mojmírovce, ÚNNS v Partizánskom, Skačeny, Topoľčany, Bratislava a SZP – Bánovce nad Bebravou, Bernolákovo, Cabaj Čápor, Bošany, Černík, Červeník, Hliník nad Hronom a ďalšími.

ÚNNS v spolupráci s Výcvikovou školou pre vodiace a asistenčné psy v Starom divadle Karola Spišáka v Nitre uviedla do služby pokladnicu v rámci zbierky „Štvornohé oči“. Verejnosť tak môže prispieť na podporu výcviku psích pomocníkov.

Krajské osvetové stredisko v Nitre

Návštevníkom so sluchovým postihnutím odporúča v rámci prezentácie divadelných predstavení pohybové divadlá a alternatívne formy divadiel zamerané na zaujímavé vizuálne spracovanie. Pri výtvarných expozíciách, výstavách dbá na to, aby aj pre osoby s čiastočným zrakovým postihnutím boli prístupné informácie prostredníctvom dostatočne veľkého a zreteľného písma pri menovkách diel a rôznych informačných textoch. Pre všetkých, teda aj pre osoby so sluchovým postihnutím používa pri podujatiach mikrofóny.

Tekovská knižnica v Leviciach

Každoročne umožňuje deťom so Spojenej školy internátnej v Leviciach, ktoré sú zoskupené v divadelno-tanečnej skupine Teatro Hora predviesť svoje umenie. Divákmi sú okrem pracovníkov knižnice aj klienti „BARACHA“, ZSS Bardoňovo, ktorí sa zúčastňujú aj špeciálnych tréningov pamäti, ktoré sú prispôbené úrovni ich mentálneho vnímania.

Hvezdáreň v Leviciach

Formou výtvarných a vedomostných súťaží, napr. Vesmír očami detí, Čo vieš o hviezdach umožňuje Hvezdáreň v Leviciach deťom, bez ohľadu na ich zdravotné postihnutie, porovnať si medzi sebou úroveň dosiahnutých umeleckých zručností a vedomostí.

Tribečské múzeum v Topoľčanoch a Ponitrianske múzeum v Nitre

Pravidelne do svojich ročných plánov odbornej činnosti zaraďujú aktivity, ktoré sú zamerané na cieľovú skupinu – osoby so zdravotným (fyzickým a psychickým) postihnutím. Pri ich príprave spolupracujú so špeciálnymi školami pre zdravotne postihnuté deti a so Združením na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím.

Osvetové strediská - Krajské osvetové stredisko v Nitre a Regionálne osvetové strediská v Komárne a v Nových Zámkoch

Vytvárajú všetky podmienky na rozvoj a prezentáciu špecifickej kultúry osôb so zdravotným postihnutím prostredníctvom ich integrácie a inklúzie formou výtvarných súťaží (Výtvarné spektrum) a tvorivých dielní (Kreatívne bez bariér).

Prešovský samosprávny kraj

Divadlo Alexandra Duchnoviča v Prešove

Divadlo Alexandra Duchnoviča v Prešove nedisponuje bezbariérovým vstupom ani miestami určenými pre imobilných divákov, nakoľko sú v budove ako nájomca a nie sú vlastníkom budovy.

Divadlo Jonáša Záborského v Prešove

DJZ má vytvorený bezbariérový prístup, tzn. do inštitúcie sa bez problémov dostanú vozičkári, aj matky s deťmi, čítacím a načúvacím zariadením pre nevidiacich a nepočujúcich DJZ nedisponuje. Osobám so zdravotným postihnutím poskytuje DJZ zľavu vo výške 50 % na predstavenia z vlastnej produkcie.

Šarišská galéria

V pravidelných intervaloch realizuje výstavy osôb so zdravotným postihnutím, čím smeruje k odstraňovaniu spoločenským bariér a predsudkov, pravidelne organizuje tvorivé dielne pre žiakov špeciálnej školy (mentálne, telesné a kombinované postihnutie).

V roku 2020 sa ukončí rozsiahla rekonštrukcia objektov ŠG (tie, ktorých rekonštrukcia už je ukončená, ešte nie sú celkovo skolaudované), v rámci ktorej je naprojektované vybudovanie bezbariérového prístupu (vrátane výťahu), ktorý bude slúžiť návštevníkom i zamestnancom so zdravotným postihnutím.

Krajské múzeum – Prešov

A) Prešov – expozície múzea sú vybavené QR kódmi s aplikáciou pre nepočujúcich návštevníkov, obsahujúce popisy k múzejným exponátom v znakovkej reči.

B) Hanušovce – je infokiosk o archeoparku, kde je hlasový sprievodca kombinovaný s vizuálnym, čo je využiteľné pre uvedené skupiny návštevníkov. Pre zrakovo postihnutých je vynikajúcou expozíciou archeopark, keďže táto expozícia je založená na možnostiach všetkého sa dotknúť.

C) Stropkov – pre imobilné osoby je od roku 2019 k dispozícii nová expozícia Sakrálné umenie na prízemí kaštieľa a krátkodobé výstavy realizované v rytierskej sále rovnako na prízemí.

Vihorlatské múzeum – Humenné

Má zabezpečený lektorský sprievod s výkladom pre slabozrakých (aj cudzojazyčný výklad) ako aj printové prospekty (aj cudzojazyčný text) a mobilné aplikácie (špecifický dvojdimenzionálny bar kód QK na rozšírenú printovú komunikáciu) pre nepočujúcich.

Ľubovnianske múzeum – Stará Ľubovňa

Pre nevidiacich návštevníkov máme vodiacu slepeckú líniu, možnosť haptickej obhliadky vybraných exponátov, trojrozmerné makety domčekov a sprievodné texty v brailovom písme, bezplatne zapožičateľné zariadenia na čítanie QR bodov.

Pre nepočujúcich návštevníkov múzeum vytvorilo virtuálneho sprievodcu v posunkovej reči voľne stiahnuteľného pomocou načítania QR kódov, ktoré po nasnímaní smartfónom alebo tabletom otvoria youtube stránku, kde v znakovkej reči mladí ľudia popisujú jednotlivé expozície v skanzene.

Múzeum počas letnej turistickej sezóny realizuje projekt AVES terapie, t.j. projekt za pomoci prezentácie dravých vtákov vykonáva psychohygienu a zároveň vzdeláva návštevníkov.

Múzeum dlhodobo spolupracuje so špeciálnou školou sv. Anny v Starej Ľubovni. V minulom roku realizovalo prehliadku hradu so žiakmi s diagnostikovaným autizmom. Tento rok plánuje múzeum – hrad Ľubovňa 2.4.2020 (deň autizmu) osvetliť na modro, ako prejav spolupatričnosti s týmito občanmi.

Podtatranské múzeum – Poprad

Od decembra 2019 múzeum ponúka návštevníkom stálej expozície Poprad a okolie v zrkadle vekov audio sprievodcu v počte 8 kusov, čím umožňuje prehliadku expozície individuálnym a zrakovo postihnutým návštevníkom.

Trenčiansky samosprávny kraj

Knižnice, osvetové zariadenia a múzea pripravujú a priebežne realizujú rôzne kultúrno-spoločenské, tvorivé, edukačné, odborné a výchovno-vzdelávacie aktivity špeciálne i pre skupinu osôb so zdravotným postihnutím s cieľom dostupnosti ich práce čo najširšiemu okruhu záujemcov. V prípade akéhokoľvek záujmu o podujatia sa usilujú vyjsť týmto skupinám v ústrety a umožniť im na podujatia vstup do priestorov inštitúcií.

Trnavský samosprávny kraj

Trnavská asociácia sluchovo postihnutých realizuje v spolupráci s múzeami v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK projekt, prostredníctvom ktorého sa pripravuje sprístupnenie vybraných expozícií múzeí osobám so sluchový postihnutím. V súčasnosti bol projekt ukončený vo Vlastivednom múzeu v Hlohovci, kde sú vo všetkých expozíciách umiestnené Q-kódy. Návštevníkovi sa po ich načítaní spustí videosekvencia v posunkovej reči.

Žilinský samosprávny kraj

Oravské múzeum Pavla Országa Hviezdoslava v Dolnom Kubíne

Zabezpečilo mobilného sprievodcu Oravského hradu – audio-guide – pre sluchovo postihnutých formou titulkovania v piatich jazykoch.

Kysucká knižnica v Čadci

Ssprístupnila v roku 2018 spolu 37 výstav a v roku 2019 spolu 40 výstav, ktoré si mohli pozrieť i zdravotne znevýhodnení používatelia a návštevníci knižnice. Pre zdravotne znevýhodnené deti boli osobitne zorganizované v roku 2018 tri výtvarné súťaže so slávnostnými vernisážami výstav výtvarných prác detí: „Ilustrujem svoju obľúbenú knihu“, „Vytvorili sme pre vás“ a „Nakresli si betlehem“ a v roku 2019 pribudli k uvedeným ďalšie dve výstavy: „My sme ale šikovníci“ – výstava výtvarných prác žiakov Spojenej školy sv. Jozefa robotníka v Turzovke a putovná výstava ručných prác klientov CSS v Žilinskom kraji pod názvom „Svet fantázie inými rukami“.

Krajská knižnica v Žiline

Sprístupňovala svoj fond audiokníh prioritne pre zrakovo znevýhodnených používateľov, ako aj pre ľudí s iným zdravotným handicapom. Zároveň bola kontaktným miestom pre SKN a zabezpečovala zvukové knihy pre znevýhodnených používateľov z elektronického katalógu a z DVD fondu tejto špecializovanej knižnice. Pôsobila ako konzultačné centrum pri sťahovaní audiokníh v MP3 formáte do mobilných zariadení. Na danú tému pripravila pre záujemcov z verejnosti inštruktážne podujatie a informovala o tejto možnosti na porade obecných a mestských knihovníkov Žilinského kraja.

V roku 2018 knižnica požičala touto formou 402 audiokníh na CD pre 19 používateľov a v roku 2019 314 audiokníh kníh pre 16 používateľov.

V roku 2019 bol vypracovaný a schválený projekt Naše knižnice (aj) pre znevýhodnených čitateľov z Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika, Fond malých projektov. Partnerom projektu je Městská knihovna Frýdek-Místek, příspěvková organizace. V rámci tohto projektu bude okrem iného vytvorené pracovisko pre znevýhodnených občanov, ktoré umožní nevidiacim, slabozrakým (i nepočujúcim) pracovať s informáciami a surfovať po internete. Pracovisko bude obsahovať dve počítačové stanice s inštalovaným systémom zväčšovania textu a obrázkov (pre slabozrakých so zbytkom zraku) a hlasového výstupu (pre úplne nevidiacich). Súčasťou pracoviska bude ďalej softvér pre transkripciu hovoreného slova do písma, ktorý nevidiacemu umožní „písať“ iba jednoduchým diktovaním textu, čítacie pero pre skenovanie textu s hlasovým výstupom, ktoré umožní čítať s hlasovým výstupom a zároveň prepisovať text do počítača. D skener umožní nevidiacemu zoskenovať objekt a vytlačiť ho na 3D tlačiarňu

(Krajská knižnica zakúpila technológiu 3D tlače vďaka FPU). Pre nepočujúcich bude k dispozícii zvuková slučka. Všetky zariadenia vychádzajú z najnovších poznatkov a potrieb nevidiacich pre plnohodnotnú prácu a boli odkonzultované špecialistom pre knižničné služby pre nevidiacich Digitálnej knižnice SKN. Knihovníci krajskej knižnice absolvujú akreditovaný základný kurz v oblasti komunikácie posunkovou rečou. Je to ďalší krok inštitúcie k znižovaniu bariér sluchovo postihnutých občanov v prístupe k informáciám a kultúre. Vytvorí sa webová 3D virtuálna prezentácia Krajskej knižnice v Žiline a Mestské knihovny Frýdek-Místek. Prezentácia bude sprievodcom službami obidvoch knižníc s dôrazom na znevýhodneného čitateľa. Virtuálna prehliadka bude určená najmä pre slabozrakých alebo starších používateľov, pretože ju dokážu ovládať aj bez myši pomocou klávesnice. Virtuálna prehliadka službami knižnice bude obsahovať podrobný audio komentár pre nepočujúceho používateľa, prípadne preklad do posunkovej (znakovej) reči a verziu pre nevidiacich. Virtuálna prehliadka bude voľne dostupná na webových sídlach knižníc, pričom ich partnerské knižnice budú vzájomne zdieľať, aby bola zabezpečená prezentácia pre občanov regiónov recipročne.

Turčianska knižnica v Martine

Sprostredkúva osobám so zrakovým postihnutím filmy s audiokomentárom z neziskovej organizácie Trnka. V roku 2019 začala TK v Martine spoluprácu s neziskovou organizáciou Trnka, ktorá požičiava knižnici filmy s audiokomentárom. V priebehu roku 2019 sa pre členov Únie nevidomých a slabozrakých v Martine uskutočnilo premietanie 3 audiofilmov.

4.12.4. Zabezpečovať možnosti zmysluplného trávenia voľného času pre osoby so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Podporiť mimoškolské a voľno časové aktivity prístupné aj pre osoby so zdravotným postihnutím.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2014 a priebežne

Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR

Spolupracujúce subjekty: CVČ, obce, MVO

Navrhovateľ: MŠVVŠ SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

MŠVVaŠ SR podporuje financovanie práce s mládežou, vrátane znevýhodnenej mládeže, prostredníctvom dotačnej schémy Programy pre mládež 2014-2020 a zároveň sa snaží posilniť spoluprácu a podporu centier voľného času, ktoré vytvárajú pre deti a mládež voľnočasový program a snažia sa im tak poskytnúť príležitosti na zmysluplné trávenie voľného času, ale aj vytvoriť bezpečný priestor.

Centrá voľného času ako výchovno-vzdelávacie zariadenia pre deti, mládež a dospelých s celoročnou prevádzkou aj v roku 2018 a 2019, zabezpečovali výchovno-vzdelávaciu, záujmovú, klubovú a rekreačnú činnosť detí, mládeže a dospelých vo veku predškolskom až do 30 rokov. Účastníkmi pravidelnej záujmovej činnosti boli aj deti a mládež so zdravotným postihnutím. Centrá voľného času zaraďujú osoby so zdravotným postihnutím aj do niektorých prázdninových činností.

V rámci dotačnej schémy Programu pre mládež 2014-2020 bola v programe PRIORITY mládežníckej politiky vyhlásená 2.1.2020 výzva určená pre centrá voľného času. Oprávnenými aktivitami v rámci tejto výzvy sú aktivity, ktoré prispievajú k podpore zmysluplného trávenia voľného času mládeže vrátane rozvoja ich prierezových zručností a/alebo aktivity venujúce sa dôležitým spoločenským témam vrátane aktivít pôsobiacich preventívne proti radikalizácii mládeže. Na túto výzvu je vyčlenených približne 120 000 €.

4.12.6. Vytvárať podmienky na prístup osobám so zdravotným postihnutím k službám poskytovaným verejnosti v oblasti rekreačných, turistických, záujmových a športových aktivít.

Spôsob plnenia:

V súlade so Stratégiou rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 a v rámci Národného systému kvality služieb cestovného ruchu zohľadňovať potreby osôb so zdravotným postihnutím v zariadeniach cestovného ruchu.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2015 a priebežne

Zodpovedný gestor: MDV SR

Spolupracujúce subjekty: MH SR, MŽP SR, MPRV SR, ZMOS, UMS, SOI

Navrhovateľ: NROZPvSR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 zohľadňuje potreby osôb so zdravotným postihnutím v zariadeniach cestovného ruchu prostredníctvom úlohy 1f) Umožniť širšiu účasť znevýhodnených občanov na cestovnom ruchu prostredníctvom stavebno-technického riešenia, rovnako aj nadväzujúci strategický dokument Stratégia rozvoja udržateľného cestovného ruchu do roku 2030, ktorý je momentálne v procese prípravy.

V novembri 2019 prešla medzirezortným pripomienkovým konaním Vyhláška Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 277/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaraďovaní do kategórií a tried podľa § 30 ods. 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Jednou z hlavných úloh bolo v súlade so Stratégiou rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 a v rámci Národného systému kvality služieb cestovného ruchu zohľadňovanie potrieb osôb so zdravotným postihnutím v zariadeniach cestovného ruchu. Na plnení tejto úlohy sa SOI podieľa v rámci kontrolných akcií zameraných na úroveň a vybavenosť ubytovacích zariadení.

V roku 2018 (v roku 2019 akcia nebola realizovaná) SOI uskutočnila kontrolnú akciu v 167 ubytovacích zariadeniach, pričom jednou z kontrolovaných skutočností bola aj vybavenosť ubytovacích zariadení z hľadiska zabezpečenia bezbariérového prístupu osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie do ubytovacích zariadení a vybavenie týchto zariadení výťahmi. V rámci kontrolnej akcie bolo zistené, že z 167 prekontrolovaných ubytovacích zariadení nemalo zabezpečený bezbariérový prístup do zariadenia 62 PJ, čo predstavuje 37,1 %. (v r. 2010 to bolo 47,7 %, v r. 2011 45,6 %. Cieľom kontrol zo strany

SOI je v čo najväčšej miere eliminovať nedostatky pri poskytovaní služieb, čo by malo mať za následok skvalitnenie služieb v rámci domáceho a zahraničného cestovného ruchu. Pravidelné kontroly, zamerané na kategorizáciu ubytovacích zariadení však vypovedajú o tom, že popri doposiaľ existujúcich ubytovacích zariadeniach, kde sa doteraz zistené nedostatky postupne odstraňovali, vznikajú nové podnikateľské subjekty, u ktorých sa objavujú nové negatívne zistenia.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

MŽP SR umožňuje osobám so zdravotným postihnutím prístup k službám v oblasti rekreačných, turistických, záujmových a športových aktivít prostredníctvom svojich priamo riadených organizácií.

Takéto aktivity sa realizovali napr.

(1) v rámci ZOO Bojnice, ktorá disponuje kompletne bezbariérovým zabezpečením pozdĺž celej prehliadkovej trasy a v ZOO škoľ, informačnými tabuľami v braillovom písme, a programami prispôbenými aj pre hluchonemých návštevníkov.

(2) Taktiež Slovenská agentúra životného prostredia zabezpečuje programy a prednášky pre osoby so zdravotným postihnutím aj priamo v nemocničnej škole v Banskej Bystrici. (3) Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši disponuje zrekonštruovanou bezbariérovou budovou, (4) niektoré náučné chodníky Štátnej ochrany prírody sú špeciálne usporiadané aj pre potreby osôb so zdravotným postihnutím a (5) Slovenská správa jaskýň poskytuje zdravotne postihnutým osobám ozdravné pobyty v priestoroch jaskýň – tzv: speleoterapiu.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Služobný úrad MPRV SR vytvára rovnaké podmienky čerpania finančných príspevkov a iných benefitov z prostriedkov sociálneho fondu za účelom podpory samostatnosti a nezávislosti zamestnancov so zdravotným postihnutím a iné znevýhodnené osoby. Príspevky na: stravovanie, sociálnu výpomoc, životné jubileá, pracovné jubileá, za darovanie krvi, regeneráciu a ochranu zdravia.

Podmienky na prístup osobám so zdravotným postihnutím k službám poskytovaných verejnosti v oblasti rekreačných, turistických, záujmových a športových aktivít poskytuje rezort pôdohospodárstva pre štátne podniky organizujúce verejné podujatia, prehliadky: Národný žrebčín Topoľčianky, š.p., Závodisko, š.p., Štátne lesy TATRANSKÉHO NÁRODNÉHO PARKU V TATRANSKEJ LOMNICI, LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, štátny podnik.

Informácie ohľadom cien a benefitov sa nachádzajú na internetových stránkach¹⁸.

4.12.7. Rozšíriť ponuku dokumentov v prístupných formátoch prostredníctvom zlepšenia ich dostupnosti na medzinárodnej úrovni.

Spôsob plnenia:

1. Ratifikácia Marakéšskej zmluvy Slovenskou republikou za predpokladu, že bude umožnené členským štátom EÚ ratifikovať Marakéšsku zmluvu aj jednotlivo (t.j. bude povolená tzv. zmiešaná kompetencia EÚ a jej ČS na ratifikáciu zmluvy.

¹⁸ <http://www.nztopolcianky.sk/index.php/sk/cennik/prehliadky>
<https://www.lesytanap.sk/sk/pre-navstevnikov/muzeum-tanapu/>
<https://www.lesytanap.sk/sk/tatry-bez-barier/#8>
<https://www.agrokomplex.sk/vystavy/agrokomplex-2019/>

ALT.
2. Transpozícia príslušnej legislatívy EÚ k Marakéšskej zmluve (po jej schválení na úrovni EÚ) do právneho poriadku SR.
Časový harmonogram/termín (s)plnenia: pravdepodobne 2019 (v závislosti od trvania legislatívneho procesu na úrovni EÚ - návrhov na implementáciu Marakéšskej zmluvy do právneho rámca EÚ, ako aj od následného možného legislatívneho procesu v SR). Zodpovedný gestor: MK SR Spolupracujúce subjekty: MZVEZ SR Navrhovateľ: NROZPvSR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Na základe stanoviska Súdneho dvora EÚ bola potvrdená výlučná kompetencia EÚ na uzavretie (ratifikáciu) Marakéšskej zmluvy. EÚ uložila ratifikačné listiny k Marakéšskej zmluve vo Svetovej organizácii duševného vlastníctva (WIPO) 1.10.2018, čím zmluvu ratifikovala vo svojom mene za všetky štáty EÚ. Marakéšska zmluva sa stala záväznou pre EÚ a jej členské štáty 3 mesiace po uložení ratifikačných listín, t.j. od 1.1.2019.

Na úrovni EÚ boli na účel harmonizácie ustanovení Marakéšskej zmluvy s právnym rámcom EÚ prijaté dva legislatívne návrhy – smernica a nariadenie. Smernica, ako aj nariadenie, boli zverejnené v Úradnom vestníku EÚ 20.9.2017. Lehota na transpozíciu smernice do právneho poriadku SR uplynula 11.10.2018. Nariadenie sa uplatňuje od 12.10.2018.

Ustanovenia smernice boli prebraté do Autorského zákona zákonom č. 215/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení zákona č. 125/2016 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Uvedená novela Autorského zákona nadobudla účinnosť 11.10.2018, čo zodpovedá dodržaniu transpozičnej lehoty smernice.

4.12.8. Zabezpečiť podmienky na šport detí a mládeže so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Podporovať projekty a programy špeciálnych pohybových aktivít určené pre deti a mládež so zdravotným postihnutím v spolupráci so Slovenským paralympijským výborom a inými uznanými národnými športovými organizáciami pre deaflympijský šport a šport špeciálnych olympiád.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR

Navrhovateľ: *Občianske združenie Myslím –centrum kultúry Nepočujúcich, o.z.*

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

MŠVVaŠ SR poskytuje na základe § 75 ods. 3 písm. c) zákona o športe č. 440/2015 Z. z. príspevok na šport zdravotne postihnutých Slovenskému paralympijskému výboru (SPV) na zabezpečenie prípravy zdravotne postihnutých športovcom a plnenie úloh SPV a jeho prostredníctvom aj na činnosť Slovenského zväzu telesne postihnutých športovcov (SZTPŠ), Slovenskej asociácie zrakovo postihnutých športovcov, Špeciálnych olympiád Slovensko

(športovci s mentálnym postihnutím) a Deaflympijského výboru Slovenska (športovci so sluchovým postihnutím).

Príspevok MŠVVaŠ SR na šport osôb so zdravotným postihnutím:

- v roku 2018 bol 1 958 245 €,

- v roku 2019 bol 2 474 113 €.

SPV v spolupráci so SZTPŠ každoročne organizuje bezplatné letné a zimné kempy mládeže pre deti od 6 rokov, zamerané na hľadanie talentov pod vedením skúsených inštruktorov, trénerov a úspešných paralympijských športovcov.

Podmienky na šport detí a žiakov školy zabezpečujú prostredníctvom:

- telocviční, športových vonkajších areálov a priestorov škôl,
- organizáciou škôl v prírode,
- lyžiarskych výcvikov,
- športových súťaží (napr. „Zimné športové hry pre sluchovo postihnutých“, „Celoštátne športové hry pre žiakov s telesným postihnutím – Integrované športové hry“ a i.

MŠVVaŠ SR v roku 2018 a 2019 odporúčalo v Pedagogicko-organizačných pokynoch školám a školských zariadeniam:

- zvýšiť zapojenie detí a žiakov do pohybových aktivít, rozšíriť vyučovanie telesnej a športovej výchovy v školskom vzdelávacom programe
- podľa zákona č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov zabezpečiť v októbri 2019 celoslovenské testovanie pohybových predpokladov žiakov 1. ročníkov ZŠ
- aktívne sa zapájať do Európskeho týždňa športu, iniciatívy Európskej komisie na podporu športu a pohybovej aktivity v celej 4.10.5ópskej únii
- umožniť športovcom spájať prostredníctvom prispôsobených programov športovú činnosť so vzdelávaním formou individuálnych študijných plánov, doplnkovou prípravou a flexibilitou v plánovaní ich hodnotenia.
- zapájať sa do súťaží; zoznam športových súťaží vyhlasovaných MŠVVaŠ SR je každoročne zverejnený na www.minedu.sk.

V rámci dotačnej schémy Programu pre mládež 2014-2020 bola v programe PRIORITY mládežníckej politiky vyhlásená 2.1.2020 výzva zameraná na podporu aktivít, ktoré pomáhajú šíreniu zdravého životného štýlu u mládeže prostredníctvom podpory pohybových a športových aktivít. Jedným z účelov výzvy je aj umožniť realizáciu aktivít podporujúcich sociálnu inklúziu mladých ľudí prostredníctvom podpory pohybových a športových aktivít pre deti a mládež v rámci mimoškolskej činnosti. Na túto výzvu je vyčlenených približne 150 000 €.

4.13. Ženy so zdravotným postihnutím

Strategický cieľ:

Prijať opatrenia, ktoré zabezpečia ženám so zdravotným postihnutím plné a rovnaké využívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd.

4.13.1. Zabezpečiť dostupnosť poradenských služieb pre zdravotne postihnuté ženy a ich deti, ktoré sú ohrozené domácim alebo rodovo podmieneným násilím.

Spôsob plnenia:

Zabezpečiť bezbariérovosť poskytovaných poradenských služieb pre obe domáceho násillia vrátane dostupnosti informácií o týchto službách pre ženy a deti so zdravotným postihnutím.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Navrhovateľ: MPSVR SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Expertný tím KMC je zodpovedný za odbornú koordináciu a supervíziu systémovej prevencie a intervencie a poskytovania služieb v oblasti násillia na ženách a domáceho násillia. Odborná koordinácia aktivít je zabezpečovaná prostredníctvom metodických usmernení pre poskytovanie služieb v oblasti primárnej prevencie, vytváraním podmienok multiinštitucionálnej spolupráce pomáhajúcich profesií a zabezpečením systému ich vzdelávania, ako aj uskutočňovanie výskumov a monitoringu násillia na ženách a domáceho násillia. V rámci KMC funguje národná bezplatná nonstop linka pre ženy zažívajúce násillie: 0800 212 212. Národná linka je zároveň miestom prvého kontaktu, kde sú ženám poskytnuté všetky dôležité informácie o násillí páchanom na ženách, poradkyne odpovedajú taktiež na základné otázky týkajúce sa právnej pomoci a asistujú ženám pri hľadaní ďalšej pomoci v regióne. Pri akútnom ohrození, alebo v istých presne vymedzených situáciách, poradkyne so súhlasom ženy kontaktujú políciu, záchrannú zdravotnú službu alebo inú inštitúciu, ktorá im môže pomôcť.

MPSVR SR naďalej prevádzkuje internetovú stránku spĺňajúcu podmienky webových stránok pre zrakovo postihnuté osoby, ktorá bola zriadená v roku 2015. Zoznam kontaktov pomoci v jednotlivých okresoch SR, ktorý sa na predmetnej stránke nachádza, je pravidelne aktualizovaný na základe dostupných informácií Národného koordinačného strediska, ako aj miestnych koordinátorov ochrany detí pred násillím, ktorí pôsobia v rámci Národného projektu Podpora ochrany detí pred násillím.

4.13.2. Implementovať programy zamerané na zvýšenie participácie žien so ZP na trhu práce.

Spôsob plnenia:

Pri projektoch zameraných na zamestnanosť osôb so zdravotným postihnutím venovať pozornosť dodržiavaniu rodovej rovnosti a rovnakej participácie žien v nich.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Navrhovateľ: MPSVR SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Gestor horizontálnych princípov Rovnosť mužov a žien a nediskriminácia (ďalej aj „HP RMŽ a ND“) plnil úlohy prostredníctvom nastavovania kritérií a vyrovnávacích opatrení v rámci všetkých výziev a vyzvaní a taktiež všetky dostáva v procese schvaľovania na stanovisko. V záujme plnenia cieľov gestora je dbať na to, aby výzvy na predkladanie projektov v rámci EŠIF neboli diskriminačné. Jedným z dôležitých cieľov gestora HP RMŽ a ND je zvyšovanie participácie žien na trhu práce aj s ohľadom na zdravotné postihnutie.

Priestor pre zvýšenie participácie žien so zdravotným postihnutím na trhu práce vytvárajú národný projekt „Zosúladienie rodinného a pracovného života“ a výzva „Podpora zosúladienia rodinného a pracovného života“ (OP L'Z DOP 2017/3.2.1/01 pre MRR a OP L'Z DOP 2017/3.2.1/02 pre VRR), ktorých cieľom je zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien, ako aj osamelých rodičov starajúcich sa aspoň o jedno dieťa a ďalšie osoby, ktoré majú problémy pri zosúladení rodinného a pracovného života kvôli zvýšenej potrebe starostlivosti o deti a iných závislých členov rodiny, resp. domácnosti. Zamestnávateľia sú vďaka príspevku podporení pri vytváraní flexibilných foriem pracovných miest (pracovný pomer na kratší pracovný čas, delené pracovné miesto alebo domácka práca a telepráca) za podmienky, že pri výbere osôb cieľovej skupiny a pri realizácii oprávnených aktivít nedochádza k diskriminácii na základe pohlavia alebo príslušnosti k akejkoľvek znevýhodnenej skupine osôb (napr. práve osôb so zdravotným postihnutím) alebo aby nedochádzalo k znevýhodneným podmienkam pre akúkoľvek skupinu osôb (napr. práve pre osoby so zdravotným postihnutím).

4.14. Deti so zdravotným postihnutím

Strategický cieľ:

Zabezpečiť deťom so zdravotným postihnutím na rovnakom základe s ostatnými deťmi právo slobodne vyjadrovať svoje názory vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ich dotýkajú, pričom sa ich názorom musí venovať náležitá pozornosť, zodpovedajúca ich veku a zrelosti, a v záujme uplatňovania tohto práva im poskytnúť pomoc primeranú ich veku a zdravotnému postihnutiu. Zabezpečovať včasnú diagnostiku a terapiu u detí so zdravotným postihnutím s cieľom vytvárať rovnaké príležitosti a integráciu detí so zdravotným postihnutím. V špecializovaných skupinách detského domova poskytovať starostlivosť len tým deťom, ktorých zdravotný stav vyžaduje neustály lekársky dohľad a upravené podmienky, ktoré nemožno zabezpečiť v bežnej samostatnej skupine, alebo v profesionálnej rodine.

4.14.1. Analyzovať posudzovanie zdravotného stavu detí s nariadenou ústavnou starostlivosťou v detských domovoch za účelom potreby ich zaradenia do špecializovanej samostatnej skupiny.

Spôsob plnenia:

Zisťovanie počtu vyjadrení, či zdravotný stav dieťaťa vyžaduje osobitnú starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: každoročne k 31.12.

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Spolupracujúce subjekty: UPSVR

Navrhovateľ: MPSVR SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

K 31.12.2019 bolo v centrách pre deti a rodiny zriadených 82 špecializovaných samostatných skupín pre deti s duševnou poruchou a pre deti, ktorých zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť výlučne pobytovou formou na základe lekárskeho posudku. V nich sa poskytovala starostlivosť 621 deťom.

V záujme zlepšovania posudzovania a potrieb detí bola v roku 2017 prehodnotená a upravená interná norma UPSVR „Usmernenie a odporúčaný postup pri posudzovaní zdravotného stavu dieťaťa na účely niektorých opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately“. Zmena internej normy je zameraná na precizovanie posudzovania zdravotného stavu maloletých detí umiestnených v centre pre deti a rodiny posudkovým lekárom, v záujme voľby zodpovedajúcej starostlivosti o dieťa v organizačných možnostiach centra pre deti a rodiny. Zároveň sa zaviedlo opakované posudzovanie aj u detí s chronickým zdravotným stavom. Zákom č. 61/2018 Z. z., ktorým sa novelizoval zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prepisov a vyhláškou č. 103/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa precizovali podmienky poskytovania starostlivosti o deti v centrách pre deti a rodiny, stanovili sa personálne, odborné a priestorové podmienky.

S účinnosťou od 1.1.2019 Ústredie PSVR metodicky usmerňuje všetky centrá pre rodinu s deťmi, ktoré vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a o sociálnej kurately. Pre subjekty, ktoré vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a o sociálnej kurately na základe udelennej akreditácie (neštátne subjekty) sú tak záväzné všetky predpisy, metodické usmernenia alebo interné normy vydané Ústredím PSVR, čím sa tiež štandardizujú postupy a procesy v akreditovaných subjektoch.

4.14.2. Vytvárať podmienky na zvyšovanie kvalifikácie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov detských domovov, ktorí vykonávajú starostlivosť o deti so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Vykázanie počtu vzdelávacích aktivít, ktorých sa zúčastnia pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci detských domovov.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: každoročne k 31.12.

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Spolupracujúce subjekty: UPSVR

Navrhovateľ: MPSVR SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

V priebehu rokov sa pedagogickí a odborní zamestnanci centier pre deti a rodiny v zriaďovateľskej pôsobnosti Ústredia PSVR, ktoré majú vytvorené špecializované samostatné skupiny pre deti so zdravotným postihnutím, zúčastnili obrovského množstva vzdelávacích aktivít (viac ako 350 vzdelávacích aktivít).

Vzdelávacie aktivity boli organizované štátnymi a neštátnymi – akreditovanými organizáciami a inštitúciami, za podpory MPSVR SR, Ústredia PSVR, Fóra riaditeľov a zamestnancov DeD.

Rozhodujúcou zmenou v sledovanom období je skutočnosť, že sa podarilo legislatívne upraviť podmienky poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti zdravotnými sestrami v centrách pre deti a rodiny, čo výraznou mierou pozitívne vplýva na celkovú kvalitu poskytovanej starostlivosti, odbornosť a nároky na vzdelávanie zdravotných sestier – zdravotníckych zamestnancov v centrách pre deti a rodiny (zákom č. 351/2017 Z. z.,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony). Nový zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a príslušné vyhlášky priniesli nový systém vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov.

4.15. Rizikové situácie a núdzové humanitárne situácie

Strategický cieľ:

Prijat' všetky nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie ochrany a bezpečnosti osôb so zdravotným postihnutím v rizikových situáciách vrátane ozbrojených konfliktov, núdzových humanitárnych situácií a živelných pohrôm.

4.15.1. Vytvárať podmienky na zvyšovanie dostupnosti kurzov prvej pomoci a postupov v prípade núdzových situácií pre osoby so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Podporovať vzdelávacie a informačné podujatia o spôsoboch ochrany a poskytovania pomoci v núdzových situáciách osobám so zdravotným postihnutím a pre osoby so zdravotným postihnutím.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne.

Zodpovedný gestor: SČK

Spolupracujúce subjekty: MPSVR SR, MZ SR, MŠVVŠ SR, MO SR a MV SR

Navrhovateľ: IVPR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Zložky Integrovaného záchranného systému majú vo svojej kompetencii zabezpečovať informovanosť osôb so zdravotným postihnutím a ich poučenie o ochrane v krízových situáciách a v stave tiesne. Policajti a hasiči v rámci vzdelávania v postupoch poskytovania prvej pomoci, sú upozorňovaní aj na špecifiká komunikácie s osobami so zdravotným postihnutím. Zdravotne postihnuté osoby sú informované pravidelnými informačnými akciami pri príležitosti Európskeho Dňa 112-ky a Národného Dňa 112-ky, informáciami na stránke MV SR a okresných úradov, obcí a občianskych združení o opatreniach na zabezpečenie ich ochrany a bezpečnosti, taktiež o možných ohrozeniach, vzniknutých mimoriadnych udalostí a správani sa pri stave tiesne.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

V priebehu rokov 2018 – 2019 MPSVR SR pokračovalo v praktických nácvikoch formou taktických dvojstupňových cvičení s Ústredia PSVR, UPSVR, Sociálnou poisťovňou, Národným inšpektorátom práce, SČK a Okresným úradom v Žiline.

Pri cvičeniach sa okrem iného riešili aj aktivity a program psychologickej podpory pre zdravotne postihnutých občanov po krízovej situácii v rámci aktivizovaného Centra sústredeného sociálneho zabezpečenia. Do cvičení sa zapájali aj subjekty Rehabilitačné

stredisko pre zrakovo postihnutých a Inštitút pre pracovnú rehabilitáciu občanov so zdravotným postihnutím.

V hodnotenom období boli na podnet MPSVR SR vykonané pracovné stretnutia úradov práce, sociálnych vecí a rodiny s územnými spolkami SČK a charitatívnymi organizáciami zaoberajúcimi sa poskytovaním pomoci obyvateľstvu v krízových situáciách s cieľom vzájomného oboznámenia sa s spôsobilosťami pri riešení krízových situácií.

Účelnosť tohto stretnutia sa prejavila v praktickej činnosti Centra sústredeného sociálneho zabezpečenia pri riešení postihnutých osôb pri požari bytového domu v decembri minulého roku.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Z rozpočtovej kapitoly MZ SR boli v rokoch 2018 - 2019 pridelované finančné prostriedky v sume 700 000 € pre SČK. Na rok 2020 boli z rozpočtovej kapitoly MZ SR pre SČK schválené finančné prostriedky vo výške 1 000 000 €.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Organizovanie a usporiadanie účelových cvičení, účasť na súťažiach napr. Ochránarik očami detí (súťaž vyhlásená MV SR), besedy so zdravotníckym personálom, exkurzie k hasičom, vedenie krúžkov mladých záchranárov, kurzy prvej pomoci v spolupráci s o SČK a pod.

Účelové cvičenia zamerané na:

- ☐ ochranu človeka a zdravia,
- ☐ prvá pomoc pri zraneniach a úrazoch,
- ☐ praktické nacvičovanie predlekárskej, pomoci, transportu,
- ☐ poplachové smernice v kritických situáciách,
- ☐ používanie ochrannej masky,
- ☐ bezpečnosť na cestách, pri športovaní, plávaní –teoretická časť a praktické

nacvičovanie prvej pomoci.

4.15.2. Zabezpečiť informovanosť, vzdelávanie zamestnancov pracujúcich v záchranných zložkách (Policajný zbor, Hasičský a záchranný zbor, ozbrojené sily Slovenskej republiky a iné) ako komunikovať a zachádzať s osobami so zdravotným postihnutím pri zabezpečení ochrany a bezpečnosti osôb so zdravotným postihnutím v rizikových situáciách.

Spôsob plnenia:

Podporovať vzdelávacie a informačné podujatia zamestnancom pracujúcich v záchranných zložkách o spôsoboch komunikácie a zaobchádzania s osobami so zdravotným postihnutím v núdzových situáciách.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne.

Zodpovedný gestor: MV SR

Spolupracujúce subjekty: MZ SR, MO SR

Navrhovateľ: NROZPvSR

Odpočít plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

So zásadou rovnakého zaobchádzania sú poslucháči v rámci medzi-predmetových vzťahov oboznamovaní a dôrazne upozorňovaní na jej uplatňovanie aj v predmete služba poriadkovej polície resp. služba hraničnej a cudzineckej polície pri vykonávaní služobnej činnosti (§ 8 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov) a pri vykonávaní služobných zákrokov (§ 9 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov). Tej istej problematike sa pedagógovia predmetu etika a psychológia policajnej práce, venujú v tematickom celku „Psychologické prvky vo výsluchu“.

Takisto na intranetovej stránke CVP SPSCaOÚ MV SR v časti Centrum vzdelávania a psychológie pod názvom E-LEARNING – Diskriminácia I. časť a II. časť, sa môžu všetci zamestnanci rezortu MV SR oboznámiť s témou diskriminácie a právnymi predpismi, ktoré upravujú zásadu rovnakého zaobchádzania v SR.

Od roku 2018 v súvislosti so zavedením SMS na číslo tiesňového volania 112 je pravidelne realizovaná odborná príprava operátorov koordinačných stredísk integrovaného záchranného systému ako komunikovať s osobami v tiesni prostredníctvom SMS so zameraním na osoby so sluchovým postihnutím.

PZ realizuje pravidelne vzdelávanie: v roku 2018, takýmto vzdelávaním prešlo 1097 príslušníkov, v roku 2019 prešlo celkovo 1027 príslušníkov.

Hasičský a záchranná zbor pravidelne realizuje v rámci svojho pôsobenia činnosti súvisiace s odborným vzdelávaním príslušníkov pri komunikácii a zaobchádzaní s osobami so zdravotným postihnutím pri zabezpečení ich ochrany a bezpečnosti v rizikových situáciách.

Cvičenie realizované KR HaZZ v Košiciach

Dátum vykonania: 14.6.2019

Zameranie taktického cvičenia:

Vyhľadávanie osôb v zadymených priestoroch, záchrana zranených osôb z priestorov domova sociálnych služieb Lumen – Špecializované zariadenie pre seniorov domov sociálnych služieb, Trebišov.

Cvičenie realizované KR HaZZ v Trnave

Dátum vykonania: 27.9.2019

Zameranie previerkového cvičenia:

Likvidácia požiaru v objekte Zariadenia sociálnych služieb a dialyzačného strediska B Braun Galanta.

Cvičenie realizované KR HaZZ v Žiline

Dátum vykonania: 21.9.2018

Zameranie previerkového cvičenia:

Požiar v DSS a evakuácia (zariadenie pre seniorov DSS, Mierová 10, Vrútky).

Dátum vykonania: 8.10.2019

Zameranie previerkového cvičenia:

Požiar v DSS a evakuácia (zariadenie pre seniorov DSS, Mierová 10, Vrútky).

Dátum vykonania: 27.3.2019

Zameranie previerkového cvičenia:

Posúdenie vhodnosti použitia technických prostriedkov záchranármi pri transporte obéznych osôb (ÚSMEV – ZARIADENIE PRE SENIOROV, Osiková 26, 010 07 Žilina).

Cvičenie realizované KR HaZZ v Trenčíne

Dátum vykonania: 30.5.2018

Zameranie previerkového cvičenia:

Likvidácia požiaru, záchrana osôb (Domov sociálnych služieb Jesienka Myjava).

Dátum vykonania: 19.6.2018

Zameranie previerkového cvičenia:

Zadymenie únikových ciest v budove špeciálnej základnej školy, evakuácia postihnutých osôb pomocou vozidla 1D (Špeciálna základná škola Handlová).

Dátum vykonania: 3.7.2018

Zameranie previerkového cvičenia:

Likvidácia požiaru spojená s evakuáciou (Detský tábor Fantázia Stará Myjava).

Dátum vykonania: 9.8.2018

Zameranie previerkového cvičenia:

V Špeciálnej základnej škole deti spozorujú dymenie. Učiteľka po vyvedení detí na dvor zistí, že chýba jedno dieťa (Špeciálna základná škola v Púchove).

Dátum vykonania: 24.5.2019

Zameranie previerkového cvičenia:

Požiar garáží spojený s evakuáciou osôb z miesta požiaru a evakuáciu osôb výškovou technikou (Trenčín, Súdna 15, nemocnica ZVJS).

Dátum vykonania: 17.6.2019

Zameranie previerkového cvičenia:

V Špeciálnej základnej škole učiteľka spozoruje dymenie na chodbe. Pri vyvádzaní detí na dvor sa v zadymenej chodbe stratí jedno dieťa (Špeciálna základná škola v Púchove).

Dátum vykonania: 10.12.2019

Zameranie previerkového cvičenia:

Dojazdové časy, evakuácia imobilných osôb (Senior centrum Handlová).

Dátum vykonania: 13.12.2019

Zameranie previerkového cvičenia:

Likvidácia požiaru spojená s evakuáciou klientov zariadenia pre seniorov (Zariadenie pre seniorov, Lavičková 10, Trenčín).

Dátum vykonania: 18.12.2019

Zameranie previerkového cvičenia:

Zdravotná pomoc a transport postihnutej osoby pomocou transportného kresla a zariadenia schodolez (Centrum sociálnych služieb, Liptovská 10, Trenčín).

Cvičenie realizované KR HaZZ v Bratislave

Dátum vykonania: 29.5.2018

Zameranie previerkového cvičenia:

Likvidácia požiaru a evakuácia osôb v objekte sociálnej starostlivosti (Seniorville n. o, Jablonové).

Cvičenie realizované KR HaZZ v Prešove

Dátum vykonania: 12.4.2019

Zameranie previerkového cvičenia:

Nehoda s hromadným postihnutím osôb s únikom nebezpečnej látky (výcvikové stredisko VŠBM Kysak).

Dátum vykonania: 3.10.2019

Zameranie previerkového cvičenia:

Požiar sociálneho domu Egídius v Bardejove (Sociálny dom Egídius v Bardejove).

Cvičenie realizované KR HaZZ v Nitre

Dátum vykonania: 6.8.2018

Zameranie previerkového cvičenia:

Likvidácia požiaru s evakuáciou pacientov v objekte chirurgického oddelenia (Nemocnica s Poliklinikou Komárno).

Dátum vykonania: 7.8.2018

Zameranie previerkového cvičenia:

Likvidácia požiaru s evakuáciou pacientov v objekte chirurgického oddelenia (Nemocnica s Poliklinikou Komárno).

Dátum vykonania: 8.8.2018

Zameranie previerkového cvičenia:

Likvidácia požiaru s evakuáciou pacientov v objekte chirurgického oddelenia (Nemocnica s Poliklinikou Komárno).

Dátum vykonania: 30.4.2019

Zameranie previerkového cvičenia:

Likvidácia požiaru s evakuáciou pacientov v objekte interného oddelenia (Nemocnica s Poliklinikou Komárno).

Dátum vykonania: 7.5.2019

Zameranie previerkového cvičenia:

Likvidácia požiaru s evakuáciou pacientov v objekte interného oddelenia (Nemocnica s Poliklinikou Komárno).

Dátum vykonania: 10.10.2019

Zameranie taktického cvičenia:

Likvidácia požiaru v sklade prádla a záchrana osôb (Domov dôchodcov Nová Jad'ová, Obyce).

4.16. Koordinácia a monitorovanie

Strategický cieľ:

V súlade s právnym a správnym systémom zachovať, posilniť, zriadiť alebo ustanoviť na vnútroštátnej úrovni systém zahrňujúci jeden prípadne viac nezávislých mechanizmov na presadzovanie, ochranu a monitorovanie dohovoru.

4.16.1. Zriadiť nezávislý mechanizmus na presadzovanie, ochranu a monitorovanie

vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Príprava zákona o verejnej ochrane osôb so zdravotným postihnutím. Vytvoriť podmienky pre aktívnu a systematickú účasť organizácií osôb so zdravotným postihnutím na monitorovaní plnenia dohovoru a realizácii činností súvisiacich s uplatňovaním práv deklarovaných v Dohovore.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2015 a priebežne

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Spoluzodpovední gestori: MS SR

Spolupracujúci subjekt: MZVAEZ SR, MVO

Navrhovateľ: MPSVR SR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – čiastočne sa plníMinisterstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

MPSVR SR zorganizovalo zasadnutie pracovnej skupiny k vyhodnoteniu Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím. Zasadania budú pokračovať aj v roku 2020, predmetom bude najmä tvorba nového Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2020 -2030.

Zástupcovia MPSVR SR sa aktívne podieľajú na riešení aktuálnych problémov v oblasti implementácii dohovoru, napr.: pri problematike stavby nových bytov, včasnej intervencie, reforma opatrovníckeho práva, dlhodobej starostlivosti, Braillovo písmo ako aj riešenie problémov asistentov učiteľov na školách a nového programového obdobia 2021-2027.

4.17. Štatistika, zhromažďovanie údajov a výskum**Strategický cieľ:**

Zhromažďovať informácie, vrátane štatistických a výskumných údajov, aby sa mohli formulovať a následne uplatňovať politiky a opatrenia prispievajúce k zlepšovaniu životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím, ako aj opatrenia na vykonávanie Dohovoru a tohto programu. Informácie budú zhromažďované tak, aby bolo možné systematicky vyhodnocovať zmeny vo všetkých oblastiach života z pohľadu osôb so zdravotným postihnutím.

4.17.2. Monitorovať využívanie finančných zdrojov zo štrukturálnych fondov pre potreby realizácie opatrení NPRŽPOZP.

Spôsob plnenia:

Publikovanie monitorovacích správ.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: raz ročne

Zodpovedný gestor: MPSVR SR (HP RMŽ a ND)

Spolupracujúce subjekty: ústredné orgány štátnej správy

Navrhovateľ: IVPR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

V rámci Operačný program Integrovaná Infraštruktúra (ďalej len „OP II“) sa pravidelne aktualizujú hodnoty ukazovateľov prihladajúc na podporu jednotlivých projektov v rámci osobitných prioritných osí operačného programu.

V súlade s riadiacou dokumentáciou OP II budú presné hodnoty ukazovateľov za roky 2019 a 2020 k dispozícii k 30. aprílu (napĺňanie HP je súčasťou Výročnej správy OP II). Horizontálny princíp nediskriminácia – v rámci projektovej realizácie OP II je princíp nediskriminácie podporovaný budovaním ako aj nákupom takých zariadení, objektov, vozidiel, ktoré svojim celkovým nastavením, technickou špecifikáciou umožňujú pozitívne ovplyvniť prístup nielen širokej verejnosti k výsledkom projektov, ale aj osobám so zníženou fyzickou mobilitou a schopnosťou orientácie.

V rámci dopravných projektov sa jedná hlavne o vybavenie staníc, dopravných prostriedkov, podchodov pre cestujúcich, bezbariérových prístupov v pridružených verejných priestoroch akustickými a informačnými zariadeniami, s osobitým značením pre nevidiacich a nízkopodlažné nástupné priestory a nakladacie rampy v dopravných prostriedkoch

V rámci OP IZ musia všetky realizované projekty zabezpečiť, aby pri realizácii vzdelávacích a ďalších oprávnených aktivít nedochádzalo k diskriminácii na základe rodu alebo príslušnosti k akejkoľvek znevýhodnenej skupine osôb alebo aby nedochádzalo k znevýhodneným podmienkam pre akúkoľvek skupinu osôb, a to zohľadnením špecifických potrieb cieľovej skupiny (napr. v oblasti prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím).

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Plánované hodnoty ukazovateľov sú aktualizované podľa zmien OP II zvlášť s ohľadom na fokusáciu podpory jednotlivých projektov v rámci jednotlivých prioritných osí OP II. V súlade s riadiacimi dokumentmi OPII budú presné hodnoty ukazovateľov za roky 2018 a 2019 k dispozícii k 30. aprílu (plnenie horizontálnych princípov je súčasťou Výročnej správy OP II). Horizontálny princíp OP II nediskriminácia - v rámci realizácie projektov OP II je tento princíp podporovaný budovaním a nákupom zariadení, objektov, vozidiel, ktoré významným spôsobom pozitívne ovplyvňujú prístup k dopravnej infraštruktúre, poskytujú potrebný objem informácií a uľahčujú prístup k výsledkom projektu aj osobám so zníženou pohyblivosťou a schopnosťou orientácie.

V rámci dopravných projektov sa jedná o akustické a informačné zariadenia na staniciach a v dopravných prostriedkoch, nástupištia, podchody pre cestujúcich, bezbariérové prístupy v pridružených verejných priestoroch, osobitné značenie pre nevidiacich a nízkopodlažné nástupné priestory a nakladacie rampy v dopravných prostriedkoch.

4.17.3. Spracovať a implementovať metodiky na sledovanie uplatňovania princípu rovnosti príležitostí a skúseností osôb so zdravotným postihnutím s diskrimináciou v rozličných oblastiach života, osobitne v oblasti zamestnávania.

Spôsob plnenia:

Spracovanie a implementácia metodiky. Publikácia monitorovacích správ.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: raz za dva roky

Zodpovedný gestor: SNSLP

Spolupracujúce subjekty: VOP

Navrhovateľ: IVPR

Odpôčet plnenia za roky 2018 – 2019 – nesplnené

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva

Aktuálne prebieha príprava podkladov k vypracovaniu metodiky na sledovanie uplatňovania princípu rovnosti príležitostí a skúseností osôb so zdravotným postihnutím s diskrimináciou, s osobitným zameraním na oblasť zamestnávania.

Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím

Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím prešetruje podnety týkajúce sa diskriminácie z dôvodu zdravotného postihnutia a nerovnakého zaobchádzania. Vo väčšine prípadov ide o diskrimináciu v oblasti pracovnoprávných vzťahov a prístupnosti.

V správach o činnosti poukazujem na stav dodržiavania práv osôb so zdravotným postihnutím a proces implementácie dohovoru.

4.17.5. Realizovať výskumy zamerané na otázky zdrojového a organizačného zabezpečenia inkluzívneho vzdelávania žiakov a študentov so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Riešenie výskumných projektov a zverejňovanie výskumných správ.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR

Spolupracujúce subjekty: MPSVR SR, VÚDPaP, ŠPÚ

Navrhovateľ: *IVPR*

Odpôčet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Inštitút vzdelávacej politiky MŠVVaŠ SR spolupracoval s Útvorom hodnoty za peniaze na tvorbe Revízie výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením. Za jednu z ohrozených skupín boli identifikované aj deti, žiaci a študenti so zdravotným znevýhodnením. Revízia poukazuje na problém s prístupom ku vzdelávaniu ako aj na nedostatočnú podporu v procese ich vzdelávania.

Pre zvýšenie prístupnosti školského prostredia navrhuje revízia metodicky a finančne podporovať debarierizáciu na všetkých stupňoch vzdelávania. S cieľom zvyšovať inkluzívnosť slovenského vzdelávacieho systému revízia navrhuje výrazne investovať do podpory vzdelávania v ranom detstve, zohľadniť potreby detí so zdravotným znevýhodnením vo financovaní predprimárneho vzdelávania, analyzovať a zlepšovať pripravenosť budúcich aj súčasných učiteľov na vzdelávanie detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením a rozvíjať personálne kapacity pre inklúziu v materských a základných školách (pedagogickí asistenti, špeciálni pedagógovia, psychológovia, mentori, tútori a iní).

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie:

- v rokoch 2018 a 2019 začal uskutočňovať výskumnú úlohu „Tvorba konceptu inkluzívneho vzdelávania v podmienkach slovenského školstva“, ktorej cieľom je prostredníctvom štyroch čiastkových úloh (jedna štúdia, tri výskumné úlohy) postulovať vzťahy k základnej téme inklúzia: štúdia poskytuje prehľad poznatkov o inklúzii v školstve, tri čiastkové výskumné úlohy mapujú vybrané determinanty inkluzívneho vzdelávania: postoje k rôznym aspektom inklúzie v školstve a jazykové kompetencie v slovenskom jazyku u detí s iným než slovenským materinským jazykom.

- v roku 2019 začal uskutočňovať výskumnú úlohu „Stratégia rozvoja inkluzívneho vzdelávania a výchovy v SR na všetkých stupňoch vzdelávania“, ktorej cieľom je tvorba stratégie inkluzívneho vzdelávania a výchovy v SR v jednotlivých stupňoch vzdelávania. Formou pracovných a expertných skupín spracovanie podkladov, dobrej praxe a možného smerovania inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch vzdelávania v súlade s Národným programom rozvoja výchovy a vzdelávania.

Predmetné opatrenie 4.17.5 bolo realizované aj tromi projektmi KEGA a dvomi VEGA.

KEGA projekty:

Možnosti a limity integrovaného/inkluzívneho vzdelávania žiakov so zmyslovým postihnutím (UK Bratislava, Pedagogická fakulta), Rozvoj algoritmického myslenia ťažko zrakovo postihnutých žiakov základnej školy (UK Bratislava, Fakulta matematiky, fyziky a informatiky), Virtuálno-reálne technológie a vzdelávanie postihnutých ľudí (Technická univerzita v Košiciach, Fakulta elektrotechniky a informatiky).

VEGA projekty:

Identifikácia, analýzy a deskripčia špeciálnych edukačných potrieb jednotlivcov so zdravotným znevýhodnením v produktívnom veku v procese objektívne a subjektívnej evaluácie možností ich ďalšieho vzdelávania na Slovensku - výskumná analýza (UK Bratislava, Pedagogická fakulta). Právo na nezávislý život a začlenenie do spoločnosti osôb s postihnutím z pohľadu sociálnej a politickej filozofie (Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta).

Program PRIORITY mládežníckej politiky v roku 2018 obsahoval v rámci tejto dotačnej schémy výzvu zameranú na podporu sociálnej inklúzie mladých ľudí prostredníctvom projektov, ktoré sa zameriavali na analýzu používaných a na vytvorenie nových nástrojov (resp. programov) s inkluzívnym prístupom pre deti a mládež vrátane mládeže so zdravotným znevýhodnením. Projekt, ktorý bol v rámci tohto programu podporený realizuje organizácia A Centrum. Projekt je zameraný práve na mapovanie situácie a následné vypracovanie príručky, ktorá bude obsahovať nástroj - kontrolný zoznam, ktorým bude možné verifikovať praktickým spôsobom inkluzívnosť vybranej aktivity či programu. Projektu bola poskytnutá dotácia vo výške 7 932 €.

Projekt VEGA Právo na nezávislý život a začlenenie do spoločnosti osôb s postihnutím z pohľadu sociálnej a politickej filozofie bol už doriešený, ostatné sú v štádiu riešenia. Ukončený projekt sa venoval problematike integrácie ľudí so zdravotným postihnutím do spoločnosti a kritickej analýze transformácie zariadení sociálnych služieb na základe ľudských práv, sociálnej rovnosti a sociálnej spravodlivosti. Projekt vychádzal z tézy, že kvalita sociálnych služieb je nerozlučne spojená s implementáciou, reálnym napĺňaním, rešpektovaním, inštitucionalizovanou ochranou a kontrolou dodržiavania ľudských práv osôb, ktorým sa poskytuje nejaká sociálna služba. Zámerom projektu bolo predložiť jasné vymedzenie práva na nezávislý život a súvislosti medzi pojmami sebaurčenie, autonómia, spôsobilosti so zreteľom na právo postihnutých osôb na integráciu a začlenenie do spoločnosti. Na uvedený projekt základného výskumu bolo pridelených 43 595 €.

4.17.7. Podporovať výskumy zamerané na vývoj a dostupnosť univerzálne dizajnovaných tovarov a služieb, rovnako na vývoj a dostupnosť asistenčných technológií.

Spôsob plnenia:

Riešenie výskumných projektov a zverejňovanie výskumných správ.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne
Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR
Navrhovateľ: IVPR

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Úloha bola v uvedenom období riešená formou projektu základného výskumu VEGA: Fermentované cereálne a pseudocereálne výrobky pre nutrične handikepované skupiny konzumentov: optimalizácia podmienok fermentácie a zloženia kyselinových doplnkov kultúr s probiotickým potenciálom vo fermentovaných matriciach. Projekt riešila STU Bratislava, Fakulta chemickej a potravinárskej technológie.

V odpočítanom období sa úloha riešila uvedeným projektom, na ktorý boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 75 536 €. Projekt riešil dizajnovanie zmesných kultúr (kyselinových a doplnkových) s probiotickým potenciálom vhodných na prípravu fermentovaných cereálnych a pseudocereálnych matric s preventívno-lekáorskymi vlastnosťami aplikovaných v bezlepkovej diéte celiatikov ako aj v racionálnej výžive zdravej populácie, prípadne ľudí trpiacich laktózovou intoleranciou a alergiou na mliečne zložky. Taktiež skúmal optimalizáciu fermentačného procesu, zhodnotenie prežívania kyselinových kultúr, a doplnkových kultúr, počas uchovávaní finálnych produktov pri chladiarenských teplotách a ich senzorickú analýzu. Zaoberal sa matematickou analýzou udržateľnosti navrhnutých funkčných produktov z hľadiska ich hygienickej bezchybnosti prostredníctvom záťažových testov po zámernej inokulácii technologicky nežiadúcimi mikroorganizmami, vyhodnotením s využitím princípov prediktívnej mikrobiológie. Posudzoval vplyv zmesných kultúr BMK na antioxidačnú aktivitu fermentovaných cereálne a pseudocereálnych substrátov s prídavkom a bez prídavku ochucujúcej zložky.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Realizácia výzvy "Vývoj nových zariadení podporujúcich sociálnu integráciu osôb so zdravotným postihnutím", zameranej na prevenciu a elimináciu všetkých foriem diskriminácie osôb so zdravotným postihnutím, ktorú implementuje SORO IA MPSVR SR. Výzva bola vyhlásená v období od 3.11.2017 do 15.10.2019, alokácia zo zdrojov EU/ESF bola v objeme 1 977 000 €, pričom na 1 dopytovo orientovaný projekt bola stanovená výška podpory maximálne 100 000 €.

V rámci výzvy bolo (aktuálny stav k 23.6.2020):

- predložených celkom 43 žiadostí o NFP, z toho
- 19 zamietnutých žiadostí (z toho 10 x zastavené konanie a 9 x neschválené),
- 19 schválených žiadostí (z toho 14 x zazmluvnené),
- 5 žiadostí v stave Na doplnenie preukázania PPP - po splnení podmienok odborného hodnotenia.

Suma NFP zazmluvnených projektov v implementácii a riadne ukončených (po odpočítaní sumy pri mimoriadne ukončených projektoch) = 1 076 004,68 €, čerpanie NFP = 109 927,59 € a percento čerpania = 10,22%.

4.18. Medzinárodná spolupráca

Strategický cieľ:

Medzinárodná spolupráca a jej presadzovanie na podporu národných snáh o realizáciu cieľov a prijať primerané a účinné opatrenia na medzištátnej úrovni a v prípade potreby v partnerskej spolupráci s príslušnými medzinárodnými a regionálnymi organizáciami a občianskou spoločnosťou, najmä s organizáciami osôb so zdravotným postihnutím. Potreba partnerskej spolupráce s príslušnými medzinárodnými a regionálnymi organizáciami a občianskou spoločnosťou, najmä s organizáciami osôb so zdravotným postihnutím.

4.18.1. Koordinácia implementačných správ zmluvných orgánov.

Spôsob plnenia:

MZVAEZ SR v rámci posudzovania implementačných správ k medzinárodným zmluvám v oblasti ľudských práv, ku ktorým sa neviaže jeho gestorstvo, plní koordinačnú funkciu pozostávajúcej z predkladania implementačných správ zmluvným orgánom prostredníctvom svojich stálych zastúpení, ako aj zabezpečenia logistických otázok pre členov delegácie zúčastňujúcich sa na posudzovaní.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MZVAEZ SR

Navrhovateľ: MZVAEZ SR

Odpôčet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnenéMinisterstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

V rámci posudzovania implementačných správ k medzinárodným zmluvám v oblasti ľudských práv, ku ktorým sa neviaže jeho gestorstvo, plní koordinačnú funkciu pozostávajúcu v prevažnej miere z plnenia úloh vyplývajúcich z kontaktu s príslušným orgánom medzinárodnej organizácie.

4.18.2. Medzinárodná spolupráca vrátane medzinárodných rozvojových programov bude začleňujúca a prístupná pre osoby so zdravotným postihnutím

Spôsob plnenia:

1. Pri tvorbe plánovacích dokumentov rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky v gescii MZVAEZ SR bude zohľadňovaný princíp nediskriminácie a prístupnosti z hľadiska osôb so zdravotným postihnutím.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MZVAEZ SR

Navrhovateľ: NROZPvSR

Spôsob plnenia:

2. Pre uvedené využiť aj revíziu rozvojového konsenzu Európskej únie.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: priebežne

Zodpovedný gestor: MZVAEZ SR

Navrhovateľ: MZVAEZ SR

1. Odpôčet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnenéMinisterstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

V rámci rozvojovej spolupráce SR sa SlovakAid usiluje o reflektovanie potrieb najzraniteľnejších skupín obyvateľstva, medzi ktoré patria aj osoby so zdravotným postihnutím.

Rovnako aj v zmysle odporúčaní OECD DAC Peer Review - hodnotenia rozvojovej spolupráce SR bude vo výzvach na predkladanie žiadosti o dotácie na projekty rozvojovej spolupráce v roku 2020 výraznejšie reflektovaná aj téma zdravotného postihnutia. Vo všetkých relevantných dokumentoch výziev budú stanovené oprávnené aktivity a k nim prislúchajúce ukazovatele orientované na zraniteľné osoby vrátane osôb so zdravotným postihnutím, domorodé obyvateľstvo a deti v zraniteľných situáciách. Každý subjekt zapojený do projektových aktivít oficiálnej rozvojovej spolupráce SR bude povinný dodržiavať princíp rovnakého zaobchádzania a princíp nediskriminácie v súlade s podmienkami výziev a integrálnych súčastí zmluvy o poskytnutí dotácie na implementáciu projektov rozvojovej spolupráce.

2. Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Európsky konsenzus o rozvoji (ECD) bol revidovaný a vstúpil do platnosti v r. 2017. Priebežne je monitorovaná implementácia revidovaného konsenzu. ECD venuje osobitnú pozornosť osobám so zdravotným postihnutím (para 30 a 31 ECD), ktorí sú často považovaní za najchudobnejších a najzraniteľnejších v rámci ich danej komunity, a ktorí čelia vyššej úrovni diskriminácie. Rozvojová spolupráca EÚ by podľa nového ECD mala brať ohľad na osobitné potreby osôb s postihnutím a promovat' ich práva v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb s postihnutím a v súlade s princípom Agendy 2030 nevynechať nikoho bokom (leave no one behind).

4.19. Publicita, monitoring a evaluácia plnenia programu

Strategický cieľ:

Zabezpečiť informovanosť o prijatí, obsahovej náplni a vyhodnocovaní programu, osobitne pre osoby so zdravotným postihnutím. Zabezpečiť prístupnosť znenia programu a monitorovacích správ jeho plnenia v prístupných formátoch pre OZP. Pravidelne zhromažďovať údaje o plnení programu, ako aj pripraviť hodnotiace správy k plneniu programu.

4.19.1. Zabezpečiť pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 - 2020, vrátane formátov prístupných pre OZP.

Spôsob plnenia:

Pravidelné monitorovacie a evaluačné správy.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2015, každé dva roky

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Navrhovateľ: IVPR

Odpočít plnenia za roky 2018 – 2019 – plní sa

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím na zasadnutí dňa 9.4.2018 zbral na vedomie informáciu o príprave II. Správy o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020 a návrh na jeho aktualizáciu.

Sekretariát výboru zasiela všetky podklady vo formátoch prístupných pre osoby so zrakovým postihnutím. Na zasadnutiach Výboru pre osoby so sluchovým postihnutím je zabezpečené tlmočenie v posunkovej reči.

Materiál II. Správa o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020 a návrh na jeho aktualizáciu bol schválený uznesením vlády SR č. 357 z 22.8.2018.

1. Príloha
Splnené a vypustené opatrenia za roky 2014 - 2016

4.3.3. Vybudovať Integrované obslužné miesta, ktoré budú poskytovať asistované elektronické služby aj osobám so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

V rámci Operačného programu Informatizácia spoločnosti je cieľom elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni. Dňa 20. decembra 2012 bola podpísaná Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku pre Národný projekt Integrované obslužné miesta. Národný projekt Integrované obslužné miesta rieši, okrem iného aj problematiku inkluzívneho e-Governmentu. Vybudovaním a rozvojom siete tzv. integrovaných obslužných miest, budú prostredníctvom pracovníka tohto centra a prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy asistovaným spôsobom poskytované elektronické služby verejnej správy na jednom mieste aj občanom bez ohľadu na ich možné zdravotné postihnutie, ktoré by im bránilo v ich využívaní.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2015

Zodpovedný gestor: ÚPVII

Spoluzodpovedný gestor: MV SR

Spolupracujúce subjekty: ZMOS, Slovenská pošta

Navrhovateľ: MF SR

Odpôčet plnenia za roky 2014 – 2015 – splnené

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

MF SR ako Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre OPIS vydalo písomné vyzvanie na národný projekt „Integrované obslužné miesta“ (ďalej len „IOM“). Dňa 31.7.2014 bola podpísaná Zmluva o dodávke komponentov komunikačných procesov a procesov správy dát pre eGov služby patriacich do kompetencie MF SR, s vysúťaženým dodávateľom. V rámci uvedenej zmluvy boli realizované aktivity projektu s cieľom vybudovať IOM ako jeden zo základných prístupových komponentov architektúry eGovernmentu podľa Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy¹⁹ a zároveň vybudovať sieť IOM pracovísk. V decembri 2015 sa konala záverečná konferencia projektu a boli ukončené hlavné a podporné aktivity projektu. V súčasnosti sa pripravuje tlačová konferencia projektu a do prevádzky je pripravených 1624 integrovaných obslužných miest občana.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

V rámci projektu OPIS rieši softvérovú, hardvérovú stránku projektu a zároveň určuje označenie IOM a potrebnú publicitu. MV SR zabezpečilo v rámci štátneho rozpočtu 5 IOM v Bratislavskom kraji, ktoré nemohli byť financované z vyššie uvedeného projektu IOM. IOM budú zároveň poskytovať služby aj v rámci 973 matrik.

¹⁹ <http://www.informatizacia.sk/narodna-koncepcia-informatizacie-verejnej-spravy/1306s>

4.4.1. Odstrániť existujúce výkladové nejasnosti, ako aj problémy, ktoré sa vyskytujú v aplikačnej praxi, spružniť a zrýchliť súdne konania, odstrániť priet'ahy v konaniach o spôsobilosti na právne úkony.

Spôsob plnenia:

Rekodifikácia Občianskeho súdneho poriadku.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: 2015

Zodpovedný gestor: MS SR

Spolupracujúce subjekty: Komisia pre rekodifikáciu Občianskeho súdneho poriadku

Navrhovateľ: MS SR

Odpôčet plnenia za roky 2014 – 2015 – splnené

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „NR SR“) schválila 21.5.2015 návrhy procesných kódexov, ktoré nadobudnú účinnosť dňom 1.6.2016 (Civilný sporový poriadok²⁰, Civilný mimosporový poriadok²¹, Správny súdny poriadok²²). V konaní o spôsobilosti na právne úkony dôjde k posilneniu postavenia osoby, o spôsobilosti ktorej sa koná:

- Osoba, o ktorej spôsobilosti sa rozhoduje, má v tomto súdnom konaní plnú procesnú spôsobilosť, aj keď jej bola skorším rozhodnutím obmedzená.
- Na ochranu jej práv koná zákonný zástupca, prípadne procesný opatrovník a v prípade, ak sú ich procesné úkony v rozpore, posúdi súd, ktorý úkon je v záujme tejto osoby.
- Rozhodnutie v samotnej veci bude súd okrem zákonného zástupcu alebo procesného opatrovníka doručovať aj danej osobe, o ktorej spôsobilosti sa rozhoduje. Ak o to požiada, súd jej bude doručovať všetky písomnosti z tohto procesu. Pri rozhodovaní o spôsobilosti súd vždy vypočuje osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná. Ak by bol však takýto „výsluch“ na ujmu jej zdravotného stavu, súd takúto osobu vzhľadom. Inštitút vzhľadnutia slúži na to, aby sa súd reálne oboznámil s osobou, o ktorej spôsobilosti na právne úkony práve rozhoduje. Dokonca, ak takýto človek na tom trvá, vypočutie zo strany súdu je povinné.
- Osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, môže požiadať, aby sa zúčastňoval konania jej dôverník, ktorý nie je jej zástupcom.
- Konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka
- Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

4.8.2. Zabezpečovať dispenzárnú starostlivosť a liečebnú starostlivosť vojnovým veteránom po návrate z výkonu štátnej služby mimo územia SR.

Spôsob plnenia:

Poskytovať vyšetrenia a kontroly zdravotného stavu v zdravotníckych zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva obrany SR.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: úloha vypustená 2016

Zodpovedný gestor: MO SR

Navrhovateľ: MO SR

²⁰ Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok

²¹ Zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok

²² Zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok

Odpočet plnenia za roky 2014 – 2015 – plní sa

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky

V roku 2014 bola poskytnutá zdravotná starostlivosť v súvislosti s výkonom štátnej služby mimo územia SR 652 profesionálnym vojakom vo Vysoko-špecializovanom ústave pre pľúcne choroby Nová Polianka.

V roku 2015 bola poskytnutá dispenzárna starostlivosť 10 príslušníkom misie a liečebná starostlivosť 141 príslušníkom misie.

Postavenie vojnového veterána je definované v § 1 zákona č. 463/2003 Z. z. o vojnových veteránoch²³ a o doplnení zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že postavenie vojnového veterána nie je rovnocenné s postavením osoby so zdravotným postihnutím. Z tohto pohľadu je problematika plnenia opatrení týkajúcich sa vojnových veteránov mimo problematiky osôb so zdravotným postihnutím, a preto navrhujeme vyššie uvedené opatrenia z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020 vypustiť.

4.8.3. Zabezpečovať kúpeľnú starostlivosť vojnovým veteránom.

Spôsob plnenia:

Poskytovať kúpeľnú starostlivosť v prírodných liečebných kúpeľoch a kúpeľných liečebniach určených Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: úloha vypustená 2016

Zodpovedný gestor: MO SR

Spolupracujúce subjekty: Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia

Navrhovateľ: MO SR

Odpočet plnenia za roky 2014 – 2015 – plní sa

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky

V roku 2014 bola poskytnutá kúpeľná starostlivosť 65 vojnovým veteránom. V roku 2015 bola poskytnutá kúpeľná starostlivosť 21 vojnovým veteránom. Postavenie vojnového veterána je definované v § 1 zákona o vojnových veteránoch⁵⁴. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že postavenie vojnového veterána nie je rovnocenné s postavením osoby so zdravotným postihnutím. Z tohto pohľadu je problematika plnenia opatrení týkajúcich sa vojnových veteránov mimo problematiky osôb so zdravotným postihnutím, a preto navrhujeme vyššie uvedené opatrenia z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020 vypustiť.

4.12.5. Zabezpečiť rekreačnú starostlivosť vojnovým veteránom.

Spôsob plnenia:

Rekreačná starostlivosť v akciových spoločnostiach s majetkovou účasťou štátu, ktorých je MO SR zakladateľom.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: úloha vypustená 2016

Zodpovedný gestor: MO SR

Navrhovateľ: MO SR

²³ Zákon č. 463/2003 Z. z. o vojnových veteránoch a o doplnení zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Odpočít plnenia za roky 2014 – 2015 – plní sa

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky

V roku 2014 bola poskytnutá rekreačná starostlivosť 294 vojnovým veteránom. V roku 2015 bola poskytnutá rekreačná starostlivosť 26 vojnovým veteránom.

Postavenie vojnového veterána je definované v § 1 zákona o vojnových veteránoch⁵⁴. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že postavenie vojnového veterána nie je rovnocenné s postavením osoby so zdravotným postihnutím.

Z tohto pohľadu je problematika plnenia opatrení týkajúcich sa vojnových veteránov mimo problematiky osôb so zdravotným postihnutím, a preto navrhujeme vyššie uvedené opatrenia z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020 vypustiť.

2. Príloha

Splnené a vypustené opatrenia za roky 2016 – 2019

4.3.7. Zabezpečiť prístup osobám so sluchovým postihnutím k číslu tiesňového volania 112.
Spôsob plnenia: 1. Vytvoriť pracovnú skupinu so zástupcami relevantných organizácií osôb so sluchovým postihnutím a technické zabezpečenie systému tiesňového volania 112 pre osoby so sluchovým postihnutím, vrátane využívania formy SMS.
Časový harmonogram/termín (s)plnenia: <i>splnené</i> Zodpovedný gestor: MV SR Spolupracujúce subjekty: MDV SR, asociácia samaritánov SR, Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, organizácie občanov so sluchovým postihnutím, podniky poskytujúce verejnú elektronickú komunikačnú službu Navrhovateľ: <i>MV SR</i>
2. Na základe výsledkov činnosti pracovnej skupiny vytvoriť systém prístupu osobám so sluchovým postihnutím k číslu tiesňového volania 112.
Časový harmonogram/termín (s)plnenia: <i>splnené</i> Zodpovedný gestor: MV SR Spolupracujúce subjekty: MDV SR, asociácia samaritánov SR, Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, organizácie občanov so sluchovým postihnutím, podniky poskytujúce verejnú elektronickú komunikačnú službu Navrhovateľ: <i>MV SR</i>

Odpočet plnenia za roky 2016 – 2017 – splnené

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Prístup na číslo tiesňového volania 112 pre osoby so sluchovým postihnutím prostredníctvom krátkej textovej správy SMS je legislatívne ustanovený od 1.1.2018 a zavedený do praxe na celom území SR.

V sledovanom období bola vykonaná novelizácia zákonov upravujúcich prístupnosť čísla tiesňového volania 112 na zabezpečenie príjmu SMS - zákona o elektronických komunikáciách²⁴ a zákon o integrovanom záchrannom systéme²⁵. Súčasne boli zavedené nevyhnutné opatrenia na strane telekomunikačných operátorov.

V súčinnosti s organizáciami sluchovo postihnutých občanov prebieha a bude pokračovať vzdelávanie operátorov čísla tiesňového volania 112 aj sluchovo postihnutých pre komunikáciu v núdzovej situácii prostredníctvom SMS.

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

SMS prístup na číslo tiesňového volania 112 pre osoby so sluchovým postihnutím je zabezpečený od 1. januára 2018 na celom území SR - novela zákona č. 351/2011 Z. z. o

²⁴ zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov

²⁵ zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších zákonov

elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov a zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov.

V sledovanom období bola vykonaná novelizácia zákonov upravujúcich prístupnosť čísla tiesňového volania 112 na zabezpečenie príjmu SMS. Tiež boli zavedené nevyhnutné opatrenia na strane telekomunikačných operátorov. V období september 2019 až marec 2020 prebieha celoslovenská kontaktná vzdelávacia kampaň o správnej komunikácii s operátorom čísla tiesňového volania 112 s dôrazom na osoby so sluchovým postihnutím, ktoré preferujú komunikáciu v Slovenskom posunkovom jazyku.

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky - splnené

Zákon č. 319/2017 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov nadobudol účinnosť 1. januára 2018. MDV SR v roku 2017 pripravilo novelu zákona, ktorá zabezpečuje rovnaký prístup k tiesňovým službám poskytovaných občanom na čísle tiesňového volania 112 aj pre osoby so zdravotným postihnutím prostredníctvom krátkych textových správ (SMS).

4.5.8. Prehodnotiť povahu, účel, vecný obsah a financovanie služby včasnej intervencie v zmysle odporúčania Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Zriadiť pracovnú skupinu za účelom prehodnotenia potreby vytvorenia podmienok na podporu rozvoja a udržateľnosti služby včasnej intervencie podľa oprávnených potrieb cieľových skupín.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: *splnené*

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Spolupracujúce subjekty: VÚC, obce, ZMOS, ÚMS, MŠVVŠ SR, MZ SR, Riadiaci orgán pre OP EZ

Navrhovateľ: *MPSVR SR*

Odpočít plnenia za roky 2016 – 2017 - splnené

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

V súvislosti s napĺňaním úloh vyplývajúcich z odporúčaní Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím bola zriadená pracovná skupina, ktorej zámerom bolo podrobnejšie upravenie poskytovania služby včasnej intervencie. Na základe záverov pracovnej skupiny v zastúpení MZ SR, MŠVVŠ SR, VÚC, poskytovateľov služby včasnej intervencie a rodičov detí so zdravotným postihnutím sa v zákone o sociálnych službách⁷ upravilo a precizovalo znenie odbornej činnosti, ktorou je stimulácia komplexného vývoja. Ustanovilo sa, že túto činnosť nebude možné vykonávať ako samostatný druh SS, ale len v spojení s ďalšími odbornými činnosťami v rozsahu ustanovenom v § 33 zákona o sociálnych službách⁷ pre službu včasnej intervencie. Novo sa ustanovilo vykonávanie komunitnej rehabilitácie pričom na tieto účely ide o koordináciu činností všetkých subjektov v prospech podpory sociálneho začlenenia dieťaťa a jeho rodiny.

Ustanovilo sa poskytovanie služby včasnej intervencie prioritne terénou formou SS prostredníctvom terénneho programu, ktorá je dopĺňaná ambulantnou formou, ak terénna forma SS nie je vhodná.

Vymedzili sa aktivity a činnosti vykonávané v rámci poskytovania služby včasnej intervencie tak, aby z hľadiska pôsobnosti zákona o sociálnych službách⁷ nedochádzalo k duplicite odborných činností patriacich do pôsobnosti MZ SR a MŠVVŠ SR.

Novelou zákona o sociálnych službách⁷ sa vykonali viaceré zmeny a doplnky právnej úpravy dotýkajúcej sa služby včasnej intervencie.

Novo sa vymedzuje stimulácia komplexného vývoja dieťaťa so zdravotným postihnutím, a to v záujme precizovania obsahu tejto odbornej činnosti, ktorej obsahom je vykonávanie konkrétnych postupov a techník, ktoré podporujú psychomotorický vývoj dieťaťa, rozvoj komunikácie a adaptáciu dieťaťa na vonkajšie prostredie, a to v súlade s jeho individuálnymi potrebami vychádzajúcimi z dôsledkov jeho zdravotného postihnutia. Zamestnanci aplikujúci tieto konkrétne postupy a techniky musia podľa jednotlivých druhov používaných techník a postupov spĺňať kvalifikačné predpoklady. Identifikácia individuálnych potrieb a schopností dieťaťa so zdravotným postihnutím je pritom realizovaná na základe multidisciplinárneho posúdenia so zapojením odborníkov príslušných profesií. Do stimulácie komplexného vývinu dieťaťa právna úprava predpokladá zapájať aj členov rodiny dieťaťa tak, aby získali potrebné zručnosti, vedomosti a prax v oblasti starostlivosti o svoje dieťa so špecifickými potrebami.

Stimuláciu komplexného vývinu dieťaťa so zdravotným postihnutím, ktorá je odbornou činnosťou, nebude možné vykonávať samostatne, teda ako samostatný druh sociálnej služby, ale len v spojení s ďalšími odbornými činnosťami v rozsahu ustanovenom pre službu včasnej intervencie.

Novo sa ustanovuje, aby sa zabezpečilo plnenie jej účelu, povinnosť utvárať podmienky na zabezpečenie integrovanej a koordinovanej sociálnej, zdravotnej, pedagogickej a psychologickkej podpory a pomoci dieťaťu so zdravotným postihnutím a jeho rodine. Účelom je v konečnom dôsledku ovplyvniť vývin dieťaťa so zdravotným postihnutím s ohľadom na jeho individuálne a špecifické potreby a naučiť ho v maximálnej miere využívať oslabené funkcie a vytvárať kompenzačné mechanizmy za stratené schopnosti.

Jedným zo základných princípov včasnej intervencie je tímová práca viacerých odborníkov najmä sociálny pracovník, psychológ, špeciálny /liečebný pedagóg, fyzioterapeut, ktorí spoločne dokážu odhaliť nezrovnalosti vo vývine dieťaťa a spolu s rodičmi definovať priority intervencie s prihliadnutím na ich ostatné potreby (individuálny plán rozvoja).

Iným princípom je terénna práca – práca multidisciplinárneho tímu v prirodzenom prostredí rodiny (alebo inde), pričom ambulantná forma služby je len doplnková. Právna úprava preto predpokladá zapájanie odborníkov so sociálnou intervenciou, zdravotnou intervenciou, pedagogickou intervenciou a psychologickou intervenciou v prospech dieťaťa so zdravotným postihnutím s cieľom obnovy alebo rozvoja fyzických schopností a mentálnych schopností dieťaťa a podpory jeho sociálneho začlenenia. Tieto intervencie odborníkov nenahrádzajú, ale len dopĺňajú, rozsah poskytovanej zdravotnej starostlivosti, výchovy a vzdelávania podľa osobitných predpisov a sú realizované spravidla formou konzultácií a poskytnutia alternatívnych, doplňujúcich a nadväzujúcich možných foriem pomoci a podpory tak, aby táto pomoc a podpora bola integrovaná v prospech dieťaťa so zdravotným postihnutím a aby bola realizovaná koordinovanými prostriedkami podpory a pomoci v pôsobnosti viacerých subjektov. Novo je s pôsobnosťou VUC vo veci zabezpečenia poskytovania služby včasnej intervencie previazaná aj obligatornosť financovania tejto SS zo strany VUC.

Banskobystrický samosprávny kraj

V roku 2016 boli zapísaní do Registra poskytovateľov SS 2 neverejní poskytovatelia služby včasnej intervencie s poskytovaním pre okresy Banská Bystrica, Banská Štiavnica,

Brezno, Detva, Krupina, Lučenec, Poltár, Revúca, Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Zvolen a Žiar nad Hronom. V roku 2016 im BBSK neposkytoval finančné príspevky.

V roku 2017 si BBSK objednal poskytovanie služby včasnej intervencie u obidvoch neverejných poskytovateľov v celkovom rozsahu 4 660 hodín a poskytol im finančné príspevky celkovo vo výške 38 701 eur.

BBSK v roku 2017 spolupracoval s Asociáciou poskytovateľov a podporovateľov včasnej intervencie pri distribuovaní dotazníkov a získavaní údajov od obvodných lekárov pre deti a dorast o potenciálnom počte detí so zdravotným postihnutím vo veku od 0 do 7 rokov.

Bratislavský samosprávny kraj

BSK ako prvý spomedzi krajov inicioval vznik odbornej pracovnej skupiny za účelom prípravy Koncepcie poskytovania služby včasnej intervencie v regióne BSK a facilitoval pracovné stretnutia tejto skupiny. Pracovná skupina začala svoju činnosť v júni roku 2014 a tvorili ju odborníci na prácu s deťmi a rodinami detí s rôznym zdravotným postihnutím (autizmus, mentálne postihnutie, viacnásobné postihnutie, zrakové postihnutie), zástupcovia organizácií poskytujúcich podporné služby rodičom detí so zdravotným postihnutím a odborníci na prácu s deťmi s rizikovým vývinom pôsobiaci v rezorte zdravotníctva a školstva. V spolupráci s odborníkmi v oblasti včasnej intervencie bola spracovaná Koncepcia poskytovania služby včasnej intervencie v regióne BSK. Koncepcia okrem iného obsahuje terminologické vymedzenie včasnej intervencie, legislatívny rámec včasnej intervencie, analýzu potrieb rodín s deťmi so zdravotným postihnutím, návrhy na legislatívne zmeny v tejto oblasti a tiež očakávaný dopad rozvoja služieb včasnej intervencie na dieťa so zdravotným postihnutím a jeho rodinu. Ďalším z dôležitých výstupov tejto odbornej pracovnej skupiny bola aj podpora vzniku Centra včasnej intervencie v Bratislave.

V roku 2017 boli v Registri poskytovateľov SS vedení 3 neverejní poskytovatelia SS včasnej intervencie a 1 verejný poskytovateľ v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK. Finančný príspevok na prevádzku poskytovanej SS v roku 2017 poskytol 2 neverejným poskytovateľom, spolu vo výške 64 825 eur. Poskytovanie včasnej intervencie verejným poskytovateľom SS v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK bolo financované v rámci rozpočtu zariadenia.

Košický samosprávny kraj

Schválením 5. etapy optimalizácie siete zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK zastupiteľstvom bola vytvorená nová sociálna služba – služba včasnej intervencie. Služba včasnej intervencie vznikla pri zariadení DDS DOMKO, Košice a začala fungovať od 1.1.2017.

Nitriansky samosprávny kraj

NSK zriadil pracovnú skupinu, ktorá prehodnocuje potreby vytvorenia podmienok na podporu rozvoja a udržateľnosti služby včasnej intervencie podľa oprávnených potrieb cieľových skupín.

Prešovský samosprávny kraj

PSK zabezpečuje poskytovanie služby včasnej intervencie prostredníctvom 2 zariadení vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti a tiež poskytovaním finančného príspevku na prevádzku všetkým registrovaným neverejným poskytovateľom tejto SS na svojom území. Službu včasnej intervencie poskytujú centrá SS Zátisie Osadné a Kežmarok.

V roku 2017 PSK poskytol tiež finančný príspevok aj Gréckokatolíckej charite Prešov, Bez bariér n.o. Prešov a Centru včasnej intervencie Prešov n. o. Objednaný rozsah

SS predstavoval 6 435 hodín ročne. Výška finančného príspevku na prevádzku sociálnej služby bola vypočítaná v súlade so zákonom o sociálnych službách⁷, a pre rok 2017 predstavovala hodnotu 8,00 eur/hod.

Trenčiansky samosprávny kraj

TSK doposiaľ nezriadil žiadnu pracovnú skupinu za účelom prehodnotenia potreby vytvorenia podmienok na podporu rozvoja a udržateľnosti služby včasnej intervencie. TSK je však zriaďovateľom Centra SS Domino, ktoré poskytuje od 3/2017 službu včasnej intervencie a to terénou a ambulantnou formou poskytovania SS.

V registri poskytovateľov SS sú registrovaní dvaja neverejní poskytovatelia služby včasnej intervencie a to terénou aj ambulantnou formou poskytovania SS. TSK má vo svojom rozpočte pre rok 2018 vyčlenené finančné prostriedky na podporu poskytovateľov služby včasnej intervencie.

Trnavský samosprávny kraj

V roku 2017 TTSK finančne podporoval 1 subjekt poskytujúci službu včasnej intervencie terénou formou.

Žilinský samosprávny kraj

ŽSK v roku 2015 zriadil ako prvý zo samosprávnych krajov nový druh sociálnej služby – službu včasnej intervencie v regióne Kysuce a v regióne Orava.

Zároveň v roku 2016 ŽSK ako prvý zo samosprávnych krajov poskytol finančný príspevok na prevádzku poskytovania SS - pre neverejného poskytovateľa služby včasnej intervencie.

ŽSK plánuje v roku 2018 zriadiť službu včasnej intervencie pre rodičov s dieťaťom so zdravotným postihnutím v regióne Liptov. Zároveň v rokoch 2017 a aj 2018 podporuje neverejného poskytovateľa sociálnej služby poskytnutím finančného príspevku na prevádzku poskytovania služby včasnej intervencie.

4.6.1. Pri prijímaní dieťaťa alebo žiaka so zdravotným postihnutím do internátu v súvislosti s jeho vzdelávaním zaviesť povinnosť zaznamenať jeho názor.

Spôsob plnenia:

V diktii školského zákona stanoviť povinnosť skúmať vôľu dieťaťa (žiaka) so zdravotným postihnutím pred jeho prijatím do internátu.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: úloha vypustená 2018

Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR

Navrhovateľ: MŠVVŠ SR

Odpočet plnenia za roky 2016 – 2017 – vypustiť

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Záujem a vôľu žiakov školy riešia v súlade so záujmom a potrebami žiaka a jeho zákonného zástupcu (o umiestnení v internáte rozhoduje zákonný zástupca), SŠ neprijímajú žiakov na internát proti jeho vôli, preto žiadame vyššie uvedené opatrenie vypustiť.

4.7.6. Zabezpečiť poskytovanie podporných služieb centrami špeciálno-pedagogického poradenstva aj deťom a žiakom chorým a zdravotne oslabeným.

Spôsob plnenia: Legislatívne poskytovanie komplexnej starostlivosti centrami špeciálno-pedagogického poradenstva aj deťom a žiakom chorým a zdravotne oslabeným.
Časový harmonogram/termín (s)plnenia: <i>úloha vypustená 2018</i> Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR Navrhovateľ: <i>MŠVVŠ SR</i>

Odpočet plnenia za roky 2016 – 2017 – vypustiť

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

V súlade s platnou legislatívou (§ 132 ods. 1, § 2 písm. k), l), m) školského zákona poskytovanie komplexnej starostlivosti o deti a žiakov chorých a zdravotne oslabených prináleží CPPPaP.

MŠVVŠ SR si uvedomuje potrebu rozšíriť činnosť ČŠPP o poskytovanie odbornej komplexnej starostlivosti aj pre deti a žiakov chorých a zdravotne oslabených. Na uskutočnení uvedenej potreby sa dohodla aj pracovná skupina zameraná na transformáciu výchovného poradenstva, a prevencie a to na pracovnom stretnutí, ktoré sa konalo dňa 14.12.2017. Návrh rozšíriť činnosť ČŠPP o poskytovanie odbornej komplexnej starostlivosti aj pre deti a žiakov chorých a zdravotne oslabených predložila ako odporúčanie pracovnej skupine, v ktorej gescii je aktuálne pripravovaná novela školského zákona, a preto žiadame vyššie uvedené opatrenie vypustiť.

4.10.7. Vytvoriť a zaviesť špecifické programy podpory z prechodu zo škôl na trh práce osôb so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:
Vytvorenie a realizovanie špecifických programov pre podporu osôb so zdravotným postihnutím po skončení štúdia z prechodu zo škôl na trh práce.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: *splnené*
Zodpovedný gestor: MPSVR SR
Spoluzodpovedný gestor: MŠVVŠ SR, UPSVR
Spolupracujúci subjekt: úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, IVPR
Navrhovateľ: *IVPR*

Odpočet plnenia za roky 2016 – 2017 – splnené

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Prostredníctvom OPLZ, Prioritnej osi 2 Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí pripravilo MPSVR SR výzvu „Podpora vstupu vybraných skupín mladých ľudí na trh práce“. Jedným z cieľov výzvy bola aj podpora zamestnávania mladých ľudí so zdravotným postihnutím vo veku do 29 rokov. Podpora bola realizovaná formou vypracovania individuálneho kariérneho plánu. Na jeho základe sa zvolili vhodné aktivity potrebné pre uľahčenie vstupu mladého človeka z cieľovej skupiny na trh práce. Išlo o možnosť poskytnutia vzdelávania, prípravy mladého človeka na vstup na trh práce a poradenstvo, sprostredkovanie zamestnania, vyhľadávanie potenciálnych zamestnávateľov, sprevádzanie v zamestnaní s cieľom udržania zamestnania, a pod.

Predmetná výzva s alokáciou 12 015 000 eur bola vyhlásená dňa 30.12.2016 a uzavretá dňa 26.7.2017. V priebehu 3 kôl výzvy boli doručené 4 žiadosti o schválenie nenávratného finančného príspevku, z tohto počtu boli schválené 2 žiadosti vo výške 269 260,63 eur.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Pri sociálnej integrácii a efektívnej príprave žiakov so zdravotným postihnutím na vstup na trh práce využívali poradenstvo poskytované CPPPPaP a ČŠPP. Realizované boli individuálne konzultácie so žiakmi so zdravotným postihnutím a s ich zákonnými zástupcami o možnostiach ich ďalšieho vzdelávania už pri voľbe školy, a to aj s ohľadom na ich zdravotné postihnutie a budúce pracovné uplatnenie vychádzajúc aj z možností okolitého pracovného trhu.

Žiakom so zdravotným postihnutím sa ponúkajú možnosti ďalšieho vzdelávania – odborné učilištia, praktické školy a pre žiakov s intaktným intelektom vhodné typy stredných škôl.

Odborní zamestnanci ČŠPP pomáhali zostavovať individuálny vzdelávací program pre žiakov vzdelávaných v školskej integrácii na jednotlivých školách. Špecifické programy podpory k prechodu škôl na trh práce ČŠPP nevytvárali, ale zúčastňovali sa na burzách práce organizovaných UPSVaR.

4.11.1. Vykonávať poradenskú a metodickú činnosť pri zriaďovaní mimovládnych neziskových organizácií zvlášť občianskych združení, nadácií, organizácií s medzinárodným prvkom ako i neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, neinvestičných fondov, združení obcí, záujmových združení právnických osôb a spoločenstiev vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

Spôsob plnenia:

Osobné konzultácie, písomné konzultácie, elektronická komunikácia so štatutárnymi zástupcami mimovládnych neziskových organizácií.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: *splnené*

Zodpovedný gestor: MV SR

Spolupracujúce subjekty: Odbor všeobecnej vnútornej správy, oddelenie vnútorných vecí a vojnových memoárov v spolupráci s okresnými úradmi v sídle kraja

Navrhovateľ: *MV SR, UMS*

Odpočet plnenia za roky 2016 – 2017 – splnené

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Príslušné pracoviská MV SR, ako aj okresné úrady v sídle kraja, priebežne vykonávajú poradenskú a metodickú činnosť v súvislosti s všetkými právnymi formami mimovládnych neziskových organizácií, pričom najčastejšie ide o občianske združenia, neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby, odborové organizácie a nadácie. Predmetná činnosť sa vykonáva písomne, telefonicky, ale aj osobne s občanmi v priestoroch úradu. Poradenská činnosť sa najčastejšie týka výberu vhodnej právnej formy, postupu pri založení a vzniku, zmeny zakladateľského dokumentu a postupu pri likvidácii a zániku mimovládnych neziskových organizácií.

Na internetovej stránke MV SR sú zverejnené aj pokyny a vzory tlačív a návrhov. MV SR sa pravidelne zúčastňuje konferencií a workshopov, organizovaných predovšetkým

Úradom splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti, kde zástupcovia MV SR prichádzajú do kontaktu so zástupcami tretieho sektora.

Pri právnej forme neziskovej organizácie poskytujúcej všeobecne prospešné služby, neinvestičného fondu, združenia obcí, záujmového združenia právnických osôb a spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktorých registrovým úradom je okresný úrad v sídle kraja, MV SR vykonáva metodickú činnosť smerom k okresným úradom v sídle kraja, ktoré následne písomne alebo elektroniky komunikujú so štatutárnymi zástupcami. Pri právnej forme občianskeho združenia a nadácie MV SR písomne alebo elektronicky komunikuje so štatutárnymi zástupcami mimovládnych neziskových organizácií.

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

MV SR, ako aj okresné úrady v sídle kraja priebežne vykonávajú poradenskú a metodickú činnosť v súvislosti s všetkými právnymi formami mimovládnych neziskových organizácií (ďalej len MNO), pričom najčastejšie ide o občianske združenia, neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby, odborové organizácie a nadácie. Predmetná činnosť sa vykonáva písomne, telefonicky, ale aj osobne s občanmi v priestoroch úradu. Poradenská činnosť sa najčastejšie týka výberu vhodnej právnej formy MNO, postupu pri založení a vzniku MNO, zmeny zakladateľského dokumentu MNO a postupu pri likvidácii a zániku MNO. Na internetovej stránke MV SR sú zverejnené aj pokyny a vzory tlačív a návrhov.

Pri právnej forme neziskovej organizácie poskytujúcej všeobecne prospešné služby, neinvestičného fondu, združenia obcí, záujmového združenia právnických osôb a spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktorých registrovým úradom je okresný úrad v sídle kraja, ministerstvo vykonáva metodickú činnosť smerom k okresným úradom v sídle kraja, ktoré následne písomne alebo elektroniky komunikujú so štatutárnym orgánom danej MNO. Pri právnej forme občianskeho združenia, organizácie s medzinárodným prvkom a nadácie ministerstvo písomne alebo elektronicky komunikuje so štatutárnym orgánom danej MNO.

Zástupcovia ministerstva sa pravidelne zúčastňujú konferencií a workshopov, organizovaných predovšetkým Úradom splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti, na ktorých prichádzajú do kontaktu so zástupcami tretieho sektora.

Osobné konzultácie na klientskych centrách, písomná, elektronická a telefonická komunikácia so zástupcami MNO. Účasť zástupcov ministerstva na pracovných stretnutiach, konferenciách a workshopoch.

4.17.1. Spracovať materiál obsahujúci Informácie o vývoji vybraných indikátorov sociálnej situácie osôb so zdravotným postihnutím.

Spôsob plnenia:

Publikovanie prehľadových štúdií.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: *splnené*

Zodpovedný gestor: ŠÚ SR

Spolupracujúce subjekty: MPSVR SR, Sociálna poisťovňa, UPSVR, zdravotné poisťovne, IVPR

Navrhovateľ: *IVPR*

Odpočet plnenia za roky 2016 – 2017 – splnené

Inštitút pre výskum práce a rodiny

V roku 2016 bola vydaná výskumná štúdia „Vývoj sociálnej situácie osôb so zdravotným postihnutím a ich rodín – sekundárna výskumná analýza“ (autorky K. Repková, D. Kešelová, D. Ondrušová) Výskumná štúdia pojednáva o vývoji sociálnej situácie osôb so zdravotným postihnutím za ostatným cca 5 rokov v oblasti zdravia, sociálnej ochrany, vzdelávania a zamestnanosti. Výsledky štúdie boli prezentované na novembrovom zasadnutí Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím. Ďalej boli publikované v časopise Fórum sociálnej politiky, č. 6/2017. Štúdia bola spracovaná v rámci Kontraktu MPSVR SR a IVPR na rok 2016. Dostupná on-line²⁶.

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Spracoval prehľadovú štúdiu pod názvom „Vybrané indikátory sociálnej situácie osôb so zdravotným postihnutím“, ktorá je zverejnená v prístupnej forme na webovom sídle ŠÚ SR²⁷.

4.17.4. Navrhnuť a zaviesť systém vyhodnocovania počtu študentov uznaných za osoby so zdravotným postihnutím v rámci Centrálneho registra študentov.

Spôsob plnenia:

Zverejňovanie v rámci CRŠ.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: úloha vypustená 2017

Zodpovedný gestor: MŠVVŠ SR

Spolupracujúce subjekty: úrady práce, sociálnych vecí a rodiny

Navrhovateľ: IVPR

Odpočet plnenia za roky 2016 – 2017 – vypustiť

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Uvedené opatrenie je zabezpečované v zmysle § 73 ods. 4 zákona o vysokých školách, podľa ktorého sa v registri študentov zaznamenávajú aj údaje o špecifickej potrebe študenta podľa § 100 uvedeného zákona (podpora študentov a uchádzačov o štúdium so špecifickými potrebami). Na podporné služby podľa tohto ustanovenia má nárok študent, ktorý súhlasí s vyhodnotením svojich špecifických potrieb.

²⁶

http://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2016/Repkova/vyvoj_socialnej_situacie_osob_so_zp_vu_repkov_a_2016.pdf

²⁷

https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/themes/living/disabled!/ut/p/z1/jZDND0IwEISfxSfolt9yLAilpmop8uNeDCdDoujB-Pw2hKuFuW3mm9nsEiQ9wWn4jvfhM76m4WHnK0a3VmmWppQDK48UZKF0q_MLNS2QbgaqWC7AyeQg_L1wLcwgoBCFBaxe19ngSiGxvzoW1M4_VKvIA6JJ3ALhlfyZ4GcQKgCkRguRIY5LK94H72_LwRxy25R0Aus7gjPiumCtA9ee_H42Vj2Mku9-IAIQFg!!/dz/d5/L2dJQSEvUUt3QS80TmxFL1o2X1ZMUDhCQjFBMDhISEUwQVA1UFI1SIEyR1E0

MŠVVŠ SR nemá zámer predmetné ustanovenie zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v najbližšej budúcnosti novelizovať a opatrenie žiada vypustiť.

4.17.6. Realizovať výskumy zamerané na otázky podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím na otvorenom trhu práce.

Spôsob plnenia:

Riešenie výskumných projektov a zverejňovanie výskumných správ.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: *splnené*

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Spoluzodpovedný gestor: IVPR

Navrhovateľ: *IVPR*

Odpočet plnenia za roky 2016 – 2017 – splnené

Inštitút pre výskum práce a rodiny

MPSVR SR v roku 2016 zadalo na rok 2017 IVPR výskumnú úlohu „Akčný plán prechodu z chránených dielní k zamestnávaniu osôb so zdravotným postihnutím na otvorenom trhu práce (návrh)²⁸“.

IVPR vydalo dokument „Akčný plán prechodu z chránených dielní na zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím na otvorenom trhu práce – návrh“ (autorky: D. Ondrušová, D. Kešelová, K. Repková). Návrh bol spracovaný na základe odporúčania Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím k otázkam zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím. Analyticko-koncepčné časti návrhu sú doplnené o opatrenia v oblasti legislatívnej, implementačnej a inej/nelegislatívnej. Pre účely spracovania dokumentu bola zriadená expertná pracovná skupina, v ktorej boli zastúpení všetci kľúčoví aktéri k danej problematike. Štúdia bola spracovaná v rámci Kontraktu MPSVR SR a IVPR na rok 2017. Dostupná on-line²⁹.

Taktiež vydalo výskumnú štúdiu „Dlhodobá nezamestnanosť a znevýhodnené skupiny v aktívnych opatreniach na trhu práce“ (autorka: D. Kešelová). Výskumná štúdia analyzuje štatistické údaje UPSVR z hľadiska znevýhodnení vybraných cieľových skupín na trhu práce, vrátane osôb so zdravotným postihnutím a ich účasti v aktívnych opatreniach na trhu práce.

Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím

Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím realizoval koncom roka 2016 monitoring zameraný na zistenie reálneho výkonu podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím zo strany UPSVaR. Monitoring bol zameraný na úlohy UPSVaR súvisiace s povinnosťou podporovať osoby so zdravotným postihnutím pri hľadaní, získavaní a udržaní si pracovného miesta.

Zámerom monitoringu bolo tiež zisťovanie, ako sú UPSVaR vybavené z hľadiska bezbariérovosti a ako je zabezpečovaná pomoc osobám so zdravotným postihnutím v priestoroch úradov a tiež aké sú podmienky prístupnosti na tieto úrady (parkovanie, vstup do budovy a iné).

²⁸ http://www.ceit.sk/IVPR/index.php?option=com_php&Itemid=22&lang=sk&ty=PROJEKT&rv=2017

²⁹ http://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2017/Keselova/apozp_2017.pdf

Monitoring sa tiež sústredil na zisťovanie údajov, z ktorých by bolo zrejmé, koľko osôb so zdravotným postihnutím je evidovaných na jednotlivých UPSVaR, ako aj na zisťovanie, koľko zamestnávateľov v územnom obvode úradu splňa povinnú kvótu zamestnaných osôb so zdravotným postihnutím. Okrem vyššie uvedených otázok sa monitoringom zisťovalo, koľko chránených dielní a chránených pracovísk je vytvorených v územných obvodoch jednotlivých UPSVaR, ako aj to, či UPSVaR informujú uchádzačov o zamestnanie so zdravotným postihnutím o týchto pracovných miestach. Do monitoringu bolo zapojených 46 UPSVaR.

Zhrnutie zistených údajov je zverejnené v Správe o činnosti komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím za rok 2016. Zoznam úradov práce, sociálnych vecí a rodiny oslovených v monitoringu je uvedený v Prílohe č. 5 k správe.

Odpôčet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Nadväzne na plnenie opatrenia 4.17.6 zadalo MPSVR SR v rámci kontraktu uzavretého medzi MPSVR SR a IVPR na rok 2018, vypracovať výskumnú úlohu pod názvom „Rozvoj spolupráce agentúr podporovaného zamestnávania so zamestnávateľmi a úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny pri poskytovaní služieb podporovaného zamestnávania.

Inštitút pre výskum práce a rodiny

Inštitút pre výskum práce a rodiny v roku 2018 vypracoval na základe zadania MPSVR SR, v spolupráci s externou pracovnou skupinou, výskumnú úlohu pod názvom „Rozvoj spolupráce agentúr podporovaného zamestnávania so zamestnávateľmi a úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny pri poskytovaní služieb podporovaného zamestnávania“³⁰

Išlo o podkladový materiál pre prípravu národného projektu zameraného na rozvoj spolupráce agentúr podporovaného zamestnávania so zamestnávateľmi a úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny pri poskytovaní služieb podporovaného zamestnávania. Súčasťou spracovanej štúdie bol tiež analytický materiál pod názvom „Financovanie agentúr podporovaného zamestnávania – východiskový materiál“, ktorý sumarizuje doterajšie poznatky, skúsenosti a inšpirácie k otázke financovania agentúr podporovaného zamestnávania v SR a vo vybraných krajinách EÚ.

V období 2014-2019 Inštitút pre výskum práce a rodiny vypracoval viaceré výskumné úlohy, zamerané na zamestnávanie osôb so zdravotným postihnutím.

Medzi nimi najmä:

Ondrušová, D. (2014) Štruktúra zamestnancov v chránených dielnach, na chránených pracoviskách a na otvorenom trhu práce: komparatívna analýza. Bratislava³¹.

Ondrušová, D., Kešelová, D., Repková, K. (2017) Akčný plan prechodu z chránených dielní k zamestnávaniu osôb so zdravotným postihnutím na otvorenom trhu práce – návrh). Bratislava³².

Ondrušová, D., Kešelová, D., Repková, K. (2018) Rozvoj spolupráce agentúr podporovaného zamestnávania so zamestnávateľmi a úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny pri poskytovaní služieb podporovaného zamestnávania. (2018) Bratislava³³.

³⁰ https://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2018/Ondrusova/rozvoj_spoluprace_agentur_2018.pdf

³¹ https://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2014/Ondrusova/2169_ondrusova.pdf

³² https://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2017/Ondrusova/apozp_2017.pdf

³³ https://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2018/Ondrusova/rozvoj_spoluprace_agentur_2018.pdf

4.17.8. Realizovať výskumy zamerané na otázky podpory nezávislého života osôb so zdravotným postihnutím, osobitne na otázky rezidenčnej starostlivosti, deinštitucionalizácie a osobnej asistencie.

Spôsob plnenia:

Riešenie výskumných projektov a zverejňovanie výskumných správ.

Časový harmonogram/termín (s)plnenia: *splnené*

Zodpovedný gestor: MPSVR SR

Navrhovateľ: *IVPR*

Odpočet plnenia za roky 2016 – 2017 – splnené

Inštitút pre výskum práce a rodiny

Rok 2016

V rámci Kontraktu medzi MPSVR SR a IVPR na rok 2016 boli zrealizované tieto výskumné práce:

1. vydanie odborného materiálu „Hodnotenie podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb – metodické východiská (návrh)³⁴“ (autorka: K. Repková, v spolupráci s expertnou pracovnou skupinou)
2. vydanie výskumnej štúdie „Špecifikácia kritérií budovania minimálnej siete sociálnych služieb³⁵“ (autorka K. Repková)
3. vydanie výskumnej štúdie „Nákladovosť v sociálnych službách: Prieskum nákladov vo vybraných zariadeniach sociálnych služieb³⁶“ (autori: R. Bednárík, M. Tumpach)
4. vydanie vedeckej monografie „Kvalita v kontexte transformácie sociálnych služieb³⁷“ (autorka: K. Repková)

Výskumné štúdie a odborné materiály súviseli s prípravou systému implementácie a hodnotenia podmienok kvality sociálnych služieb, rovnako s činnosťou pracovnej skupiny pre prípravu rozsiahlej novely zákona o sociálnych službách⁷ s účinnosťou od januára 2018.

Rok 2017

V rámci kontraktu medzi MPSVR SR a IVPR na rok 2017 boli zrealizované tieto výskumné práce:

5. vydanie odborného materiálu „Návrh obsahových a organizačných aspektov vzdelávania pre účely hodnotenia podmienok kvality sociálnych služieb³⁸“ (autorka K. Repková)
6. vydanie vedeckej publikácie „Sociálne služby – podpora zmysluplnej každodennosti v ľudsko-právnej perspektíve³⁹“ (autorka: K. Repková)

Vydané publikácie nadväzovali na výskumné a iné odborné-metodické práce IVPR k otázkam kvality sociálnych služieb od roku 2015. Od roku 2018 by mali prispieť k príprave a

³⁴ http://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2016/Repkova/repkova_hodnotenie_podmienok_kvality.pdf

³⁵ http://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2016/Repkova/repkova_specifikacia_kriterii_budovania.pdf

³⁶ http://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2016/Bednarik/vu_nakladovost_v_socialnych_sluzbach_bednari_k_2016.pdf

³⁷ http://www.ceit.sk/IVPR/images/pdf/2016/socialne_sluzby_web.pdf

³⁸ http://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2017/Repkova/navrh_organizacnych_a_obsahovych_aspektov_r_epkova_2017.pdf

³⁹ http://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/2017/kniha_socialne_sluzby_podpora_zmysluplnej_kazdodennosti.pdf

realizácii projektových iniciatív MPSVR SR k otázkam zavádzania systému kvality sociálnych služieb do praxe (z poskytovateľského i hodnotiteľského aspektu).

Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím

Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím začal koncom roku 2016 realizovať monitoring zameraný na ZSS s celoročnou pobytovou formou so zameraním na dodržiavanie práva na súkromie, práva na nezávislý spôsob života a začlenenie do spoločnosti, práva na osobnú slobodu a bezpečnosť, telesnú integritu, ľudskú dôstojnosť, práva na ochranu pred mučením alebo krutým, neľudským či ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestaním a práva na rešpektovanie súkromia. Formou interaktívnych otázok distribuovaných cez portál bolo oslovených 274 subjektov (kontakty a emailové adresy boli získané zo stránky MPSVR SR). Do monitoringu sa zapojilo 160 subjektov. Žiaľ mnohé emailové adresy oslovených subjektov boli neaktuálne, a preto nebolo možné uvedený dotazník doručiť do všetkých zariadení.

Výber tohto druhu ZSS nebol náhodný. V SR stále pretrváva poskytovanie SS pre osoby so zdravotným postihnutím v ZSS s celoročnou pobytovou formou (domovy sociálnych služieb, zariadenia pre seniorov, špecializované zariadenia).

Napriek tomu, že SR má k dispozícii legislatívny rámec na vytváranie zariadení komunitného typu, ešte stále je zriadených veľa DSS s kapacitou, ktorá niekoľkonásobne prekračuje zákonom o sociálnych službách⁷ odporúčanú kapacitu 40 miest. V zariadeniach s veľkou kapacitou sa ťažšie vytvára priestor na dodržiavanie elementárnych požiadaviek na súkromie, intimitu pri úkonoch sebaobsluhy. Prijímatelia často žijú izolovane, v umelých a segregovaných podmienkach, bez možnosti zvoliť si kde a s kým chcú žiť, čo je v rozpore s požiadavkami dohovoru.

Cieľom monitoringu bolo tiež zistiť, či si súdom ustanovení opatrovníci prijímateľov plnia svoje povinnosti vyplývajúce z funkcie opatrovníka a či pristupujú k výkonu svojej funkcie zodpovedne. V DSS je veľa prijímateľov, ktorí sú zbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu. Často je za ich opatrovníkov ustanovovaný DSS alebo štatutárny zástupca DSS, kde dochádza ku kolízii záujmov tohto opatrovníka a riaditeľa DSS zároveň.

Zavedenie, plnenie a hodnotenie podmienok kvality poskytovanej SS je jedným zo základných nástrojov zvyšovania kvality života prijímateľov. Zbieranie odpovedí na položené otázky prebiehalo v priebehu prvého polroka roku 2017 a tiež boli vykonané rozsiahle osobné návštevy. Spracované poznatky budú predložené v mimoriadnej správe.

Odpočet plnenia za roky 2018 – 2019 – splnené

Inštitút pre výskum práce a rodiny

V roku 2016 bola vydaná výskumná štúdia „Vývoj sociálnej situácie osôb so zdravotným postihnutím a ich rodín – sekundárna výskumná analýza“ (autorky K. Repková, D. Kešelová, D. Ondrušová) Išlo o komplexnú štúdiu, ktorá pojednáva o vývoji sociálnej situácie osôb so zdravotným postihnutím v oblasti zdravia, sociálnej ochrany, vzdelávania a zamestnanosti. Štúdia bola spracovaná v rámci Kontraktu MPSVR SR a IVPR na rok 2016⁴⁰.

40

http://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2016/Repkova/vyvoj_socialnej_situacie_osob_so_zp_vu_repkov_a_2016.pdf

V rokoch 2018-2019 pokračoval IVPR v analyticko-výskumných aktivitách zameraných na otázky kvality sociálnych služieb, prípravy národného projektu „Kvalita sociálnych služieb“ a prípravy na zavedenie systému hodnotenia kvality sociálnych služieb v pôsobnosti MPSVR SR. Výstupy:

Repková, K. (2018): Kvalita sociálnych služieb a jej hodnotenie – metodologický a analytický rámec pre projektovú činnosť. Bratislava⁴¹.

Repková, K. (2019): Zavádzanie podmienok kvality sociálnych služieb – prieskum stavu implementácie u poskytovateľov sociálnych služieb. Bratislava⁴².

V roku 2019 IVPR garantoval prípravu komplexnej analytickej štúdie, ktorej vypracovanie vyplývalo zo záväzku Národného programu podpory aktívneho starnutia na roky 2014-2020 (cieľ 7.3) pod názvom: „Možnosť zavedenia poistenia v odkázanosti na pomoc inej osoby – analytické východiská“.

41

https://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2018/Repkova/kvalita_socialnych_sluzieb_a_jej_hodnotenie_repkova_2018.pdf

42

https://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2019/Repkova/zavadzanie_podmienok_kvality_socialnych_sluzieb_repkova_2019.pdf

Zoznam použitých skratiek (abecedne):

AOTP – Aktívne opatrenia na trhu práce
BBSK – Banskobystrický samosprávny kraj
BSK – Bratislavský samosprávny kraj
CaNS – Cirkvi a náboženské spoločnosti
CKO – Centrálny koordinačný orgán
CPPPaP – Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie
ČŠPP – Centrum špeciálne – pedagogického poradenstva
DD a DSS – Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb
DI – Deinštitucionalizácia
Dohovor – Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím
DSS – Domov sociálnych služieb
EP – Európsky parlament
EÚ – Európska únia
FO s ŤZP – Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím
HP - Horizontálne princípy
IDS – Integrovaný dopravný systém
IKT – Informačné a komunikačné technológie
IROP – Integrovaný regionálny operačný program
IS Slov – lex – Informačný systém Slov - lex
IVPR – Inštitút pre výskum práce a rodiny
KMC - Koordinačno – metodické centrum
KOZP – Komisar pre osoby so zdravotným postihnutím
KSK – Košický samosprávny kraj
MDV SR - Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
MF SR - Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MH SR - Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MK SR – Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
MO SR - Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
MPRV SR – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MPSVR SR - Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MS SR - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
MŠVVŠ SR - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MVO - Mimovládne organizácie
MV SR – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MZ SR – Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MZVAEZ SR – Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky
MŽP SR - Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Národný akčný plán DI - Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2016 – 2020
NOC – Národné osvetové centrum
NROZPvSR – Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR
NR SR - Národná rada Slovenskej republiky
NSK – Nitriansky samosprávny kraj
OPII – Operačný program Integrovaná infraštruktúra
OPLZ- Operačný program Ľudské zdroje 2014 – 2020
PMÚ SR – Protimonopolný úrad Slovenskej republiky

PSK – Prešovský samosprávny kraj
PZ – Policajný zbor
Rada RTVS – Rada rozhlasu a televízie Slovenska
RO – Riadiaci orgán
RPVaR - Rada pre vysielanie a retransmisiu
RTVS – Rozhlas a televízia Slovenska
SAD – Slovenská autobusová doprava
SFÚ – Slovenský filmový ústav
SKN – Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči
SNM – Slovenské národné múzeum
SNSLP - Slovenské národné stredisko pre ľudské práva
SOI – Slovenská obchodná inšpekcia
SS – Sociálne služby
SŠ – Stredná škola
ŠkVP – Školský vzdelávací program
ŠÚ SR - Štatistický úrad Slovenskej republiky
ŠVP -Štátny vzdelávací program
TSK – Trenčiansky samosprávny kraj
TTSK – Trnavský samosprávny kraj
UMS - Únia miest Slovenska
UoZ so ZP – Evidovaní uchádzači o zamestnanie
Ústredie PSVR – Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
UPSVR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
ÚPVII - Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu
ÚSVROS - Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti
ÚVO - Úrad pre verejné obstarávanie
ÚV SR - Úrad vlády Slovenskej republiky
VÚC – Vyšší územný celok
ZPMP v SR - Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR
ZSS – Zariadenie sociálnych služieb
žiadosť o NFP - žiadosť o nenávratný finančný príspevok
ŽSK – Žilinský samosprávny kraj